

Begroting 2022

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	4
1. Inleiding	5
§1.1 Resultaat Begroting 2022	5
§1.2 Financiële begroting op hoofdlijnen	6
§1.3 Leeswijzer	11
2. Beleidsbegroting	14
§2.1 Programma Algemene Zaken	17
§2.2 Programma Sociaal Domein	24
§2.3 Programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	34
§2.4 Programma Economie & Sport	43
§2.5 Programma Financiën & Woningbouw	59
§2.6 Beleidsindicatoren	69
3. Paragrafen	72
§3.1 Lokale heffingen	73
§3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	76
§3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	79
§3.4 Financiering	80
§3.5 Bedrijfsvoering	82
§3.6 Verbonden partijen	85
§3.7 Grondbeleid	87
§3.8 Investerings	91
§3.9 Subsidies	93
§3.10 Duurzaamheid	94
§3.11 Plannen in ontwikkeling	95
4. Financieel overzicht	96
§4.1 Begrotingsuitgangspunten	96
§4.2 Algemene uitkering	97
§4.3 Verwerking Kadernota 2022 in Begroting 2022	99
§4.4 Financieel overzicht 2022	102
§4.5 Reserves & voorzieningen	103
§4.6 Prognosebalans gemeente Gemert-Bakel	106
Bijlagen	107
Bijlage 1: Specificatie lokale heffingen	108
Bijlage 2: Specificatie risico's	109
Bijlage 3: Specificatie onderhoud kapitaalgoederen	126

Bijlage 4: Specificatie bedrijfsvoering	132
Bijlage 5: Specificatie verbonden partijen	138
Bijlage 6: Specificatie incidentele baten en lasten	156
Bijlage 7: Specificatie EMU-saldo	162
Bijlage 8: Specificatie verschillen	163
Bijlage 9: Specificatie Sociaal Domein	196
Bijlage 10: Specificatie heffingen Leges, Afval en Riool	198
Bijlage 11: Kerngegevens	200
Bijlage 12: Specificatie algemene uitkering	202
Bijlage 13: Specificatie subsidies	206
Bijlage 14: Specificatie financiële kengetallen	210
Bijlage 15 Beleidsindicatoren Gemert-Bakel door de jaren	218
Bijlage 16 Liquiditeitsprognose 2022	220

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt een begroting waar we trots op zijn. Een begroting die behoudend is mét een stevig fundament voor de toekomst. De begroting voor volgend jaar levert een positief saldo op. Ook voor de jaren erna zijn de inkomsten en uitgaven in het gemeentelijke huishoudboekje in balans.

Een prachtig resultaat, na zo'n coronaperiode die veel onzekerheden met zich meebracht. We zijn trots op de financiële basis die we hebben gelegd voor de toekomst.

Die stabiele basis ligt er ook voor de ambities uit het coalitieakkoord, waar het college de afgelopen vier jaar hard aan werkte. Financieel komen we uit een diep dal. We hebben alles op alles moeten zetten om de boel de orde te krijgen. Maar, dat is gelukt en hoé!

Dat maakt dat nu gelukkig weer de ruimte hebben om te investeren in onze gemeenschap. Daarnaast hebben we als college vrijwel al onze ambities gerealiseerd of in gang gezet. Denk aan Kasteel Gemert, de centra in Gemert en Bakel, maar ook talrijke woningbouwprojecten, het Cultuurhuis en huisvesting van scholen.

Perspectief op alle fronten

Perspectief beschrijft in één woord de begroting voor het nieuwe jaar. Na jaren is er nu ruimte om écht vooruit te kijken. Dat biedt letterlijk perspectief om als samenleving en lokale economie te herstellen van corona én om nieuwe investeringen te doen voor de lange termijn. Zo maken we een inhaalslag voor beheer en onderhoud van wegen, gebouwen en openbaar gebied, Ook vraagt het toekomstbestendig inrichten van de gemeentelijke organisatie een flinke impuls. Daarnaast investeren we onder meer in centrumplan Milheeze, scholen in Gemert-Zuid maar we doen, bijvoorbeeld, ook een gemeentelijke bijdrage om herstel na corona te bevorderen. Denk aan economische ontwikkeling, recreatie en toerisme, gezondheid en het versterken van de sociale structuur.

Wensen waarmaken

Buiten investeringen op de lange termijn trekt het college ook geld uit om volgend jaar een aantal wensen waar te maken. Zo gaat er onder meer extra geld naar de centra in Bakel en Gemert, voor onder meer het herplaatsen van een kunstwerk en de aanpak van de eerste steeg, tussen gemeentehuis en de naastgelegen horecagelegenheid. Het budget voor de motie wijkschouw gaat omhoog en er is een post duurzaam inkopen. Verder is er extra geld voor de inzet van beweegcoaches om bewegen bij diverse doelgroepen te stimuleren.

Stevig fundament

De begroting voor 2022 is behoudend opgesteld. We komen uit zwaar weer, door de financiële situatie en de impact van corona. Daarom kiezen we bewust voor een stevig fundament. Waar de zorgkosten eerder voor hoofdbrekens zorgden, lukt het door anders werken om deze stabiel te houden zónder dat dit ten koste gaat van zorg. Een hele prestatie. Toch blijven die kosten deels onvoorspelbaar. Daarom houden we niet alleen onze Algemene reserve maar ook de risicoreserve van het Sociaal Domein gevuld. Die reserves zorgen voor een gedegen buffer, zodat het nieuwe bestuur de gelegenheid krijgt om voortvarend aan nieuwe ambities voor Gemert-Bakel te werken.

Gemert, 5 oktober 2021

Resultaat Begroting 2022

1. Inleiding

§1.1 Resultaat Begroting 2022

Voor u ligt de begroting van de gemeente Gemert-Bakel met alle verwachte inkomsten en uitgaven voor het komende jaar. Dit is tevens de laatste begroting die het college in deze raadsperiode aan de gemeenteraad voorlegt.

De Begroting 2022 beschrijft wat de gemeenteraad in 2022 wil bereiken en wat daarvan de kosten zijn. De begroting is een kaderstellend document voor het college.

Kadernota 2022

De jaarlijkse kadernota is de basis voor het opstellen van de begroting. Deze Kadernota 2022 is in de raadsvergadering van 8 juli 2021 behandeld en gaf het volgende beeld te zien:

Begrotingsjaar (bedragen * € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Structurele saldo Kadernota 2022	15V	350N	191N	69N

Aanpassingen na Kadernota 2022

Na aanbidding van de Kadernota 2022 zijn er verschillende mutaties in de begroting doorgevoerd:

- Uitkomsten meicirculaire 2021;
- Moties gemeenteraad 8 juli Kadernota 2022;
- 3^e financiële rapportage 2021;
- Aanpassingen diverse budgetten op basis van autonome ontwikkelingen en jaarrekening;
- Actualisatie nota reserves en voorzieningen;
- Uitkomsten septembercirculaire 2021;
- Opnemen stelpost Jeugd 2023 en verder op basis richtlijn ministerie;
- Overige aanvullingen.

Verder heeft de provincie in juli een uitgebreide handreiking gepubliceerd over welke posten wel of niet meegenomen moeten worden in de berekening van het structurele begrotingssaldo.

Begroting 2022

Het college kan een structureel sluitende begroting aanbieden met daarin de volgende saldi:

Begrotingsjaar (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Structurele saldo Begroting 2022	74V	302V	13V	399V

Voor het begrotingsjaar 2022 voldoet de gemeente aan de drie criteria om onder het gebruikelijke repressieve toezicht van de provincie te vallen:

- Er is een positieve Algemene reserve en;
- De begroting is structureel sluitend voor zowel jaarschijf 2022 als de laatste jaarschijf 2025 en;
- De Begroting 2022 wordt tijdig (voor 15 november 2021) ingezonden naar de provincie.

Nieuw evenwicht

De gemeente Gemert-Bakel heeft de afgelopen jaren grote stappen gezet in het terugdringen van de schuldenpositie en het verbeteren van de reservepositie. Begin 2021 zijn nieuwe financiële kaders vastgesteld om deze lijn vast te houden en verder uit te bouwen. Daarnaast lijken de zorgkosten zich nu door alle inspanningen te stabiliseren. Hierdoor vermindert de druk op de rest van de begroting. Het Rijk is voor 2022 over de brug gekomen met onder meer incidenteel extra middelen Jeugdzorg.

Gezien al deze ontwikkelingen is nu een kantelpunt ontstaan. In de voorliggende begroting is een nieuw evenwicht bereikt tussen de uitdagingen waarvoor gemeenten staan, de ambities in Gemert-Bakel en het verder werken aan een financieel gezonde gemeente.

§1.2 Financiële begroting op hoofdlijnen

In de Begroting 2022 geeft het college van B&W aan wat het voor de gemeente wil bereiken, wat daarvoor moet gebeuren en hoeveel dit gaat kosten. De Begroting 2022 is de laatste begroting in deze raadsperiode.

In deze begroting op hoofdlijnen worden de belangrijkste punten uit de Begroting 2022 samengevat.

Structureel sluitende begroting in alle jaren

Het college kan een structureel sluitende begroting aanbieden met daarin de volgende saldi:

Begrotingsjaar (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Structurele saldo Begroting 2022	74V	302V	13V	399V

Daarmee valt de gemeente onder het gebruikelijke repressieve toezicht van de provincie. Daarnaast wordt voldaan aan de eigen financiële kaders waarbij is vastgesteld dat het eerste jaar (2022) structureel sluitend moet zijn en dat er gestreefd wordt naar een structureel sluitende laatste jaarschijf (2025).

Gemeentefonds

Belangrijkste inkomstenpost voor de gemeente is het gemeentefonds. Dat beslaat ongeveer 60% van de inkomsten in de begroting. De uitkomsten van de circulaire van het Rijk bepalen daarom deels de financiële ruimte die een gemeente heeft. Er speelt op dit moment bijzonder veel rond het gemeentefonds.

VNG heeft eerder dit jaar een arbitrage ingeroepen tegen het Rijk voor de tekorten in de Jeugdzorg. De financiële verhoudingswet biedt deze mogelijkheid. De VNG is bij deze arbitrage in het gelijk gesteld. De arbitragecommissie heeft uitgesproken dat gemeenten in 2022 1,9 miljard euro extra moeten krijgen voor de Jeugdzorg aflopend tot 800 miljoen euro in 2028. Deze uitspraak is semi-bindend.

In de septembercirculaire 2021 zijn nu daadwerkelijk substantieel extra middelen voor Jeugdzorg gekomen. Voor Gemert-Bakel is dat een incidenteel bedrag in 2022 van € 1.958.000. Daarnaast is de afspraak gemaakt tussen Rijk en VNG als onderdeel van de overeengekomen Hervormingsagenda dat gemeenten via een stelpost vanaf 2023 rekening kunnen houden met de uitkomsten van de arbitrage. Dit gezien het semibindende karakter van de uitspraak. Voorzichtigheidshalve is die stelpost bij de afspraken tussen Rijk en VNG gesteld op 75% van de uitkomsten van de arbitragecommissie. De stelpost is opgenomen in deze begroting.

Naast de extra middelen voor Jeugd is ook de opschalingskorting bevroren. Na eerder al in 2020 en 2021, vervalt nu ook in 2022 incidenteel een deel van deze korting. Dit geeft voor 2022 een voordeel van € 408.000 wat verwerkt is in deze begroting. In 2023 is de korting weer op het oorspronkelijke niveau van € 700 miljoen. Daar is rekening mee gehouden in de meerjarencijfers.

Tenslotte is er een fors positief accres in de septembercirculaire. De omvang van het gemeentefonds groeit automatisch mee met de omvang van Rijksbegroting. Geeft het Rijk meer uit dan krijgen ook de gemeenten meer geld en visa versa. Deze systematiek pakt dit keer goed uit.

Herverdeling gemeentefonds en vergoeding uitvoeringskosten Klimaatpakket

In 2022 staat een herverdeling van het gemeentefonds gepland per 2023. Daarbij zijn wij voornamelijk voordeelgemeente met een effect van € 28 per inwoner per jaar. Het Rijk dient nog tot besluitvorming over deze herverdeling te komen. Naar verwachting zal dat bij de meicirculaire 2022 gebeuren. Daarom is in deze begroting nog niet gerekend met dit verwachte voordeel.

Voor het risicoprofiel van de gemeente pakt het verwachte voordeel al wel gunstig uit. Lang is op basis van de landelijke publicaties ervan uitgegaan dat de gemeente een nadeelgemeente zou worden. Dit is waarschijnlijk niet het geval. De verwachte € 28 per inwoner positief geeft voldoende marge om voor de herverdeling geen geld meer opzij te hoeven zetten. In de vorige begroting was daarvoor nog een bedrag opgenomen in het weerstandsvermogen.

Leeswijzer

Tenslotte zijn er de uitvoeringskosten voor het Klimaatakkoord. Uit eigen onderzoek van het Rijk is vorig jaar gebleken dat gemeenten voor de uitvoering van het akkoord veel kosten moeten maken. Voor 2022 is daar via de septembercirculaire een beperkt en slechts incidenteel bedrag toegekend. Gemeenten willen echter beduidend meer geld en structureel.

In deze begroting is niet vooruitgelopen op deze extra inkomsten voor uitvoering van het Klimaatakkoord. Wel is naar aanleiding van een motie bij de Kadernota 2022 aan de kostenkant structureel een bedrag van € 180.000 opgenomen voor de energietransitie, ten laste van het begrotingssaldo. Zodra middelen van het Rijk voor dit doel worden ontvangen zullen die als eerste met dit bedrag worden 'verrekend'. Nog langer wachten op duidelijkheid van het Rijk vinden wij, mede gesteund door voorgenoemde motie, niet verantwoord. Daarnaast is eenmalig € 100.000 opgenomen voor duurzaam inkopen.

Nieuw fundament

De gemeente Gemert-Bakel komt uit een financieel diep dal. Daarboven op kwamen de tekorten als gevolg van de drie decentralisaties in het Sociaal Domein. Gezien de zwakke financiële situatie had de gemeente niet de mogelijkheid om tekorten te dekken uit reserves. Directe maatregelen bij begrotingen en gedurende de lopende jaren waren nodig. Dit is onder meer gegaan via bezuinigingen en het nauwelijks indexeren van kosten. Dit heeft geleid tot in alle jaren sluitende begrotingen en in bijna alle jaren ook positieve jaarrekeningen.

Door het financieel beleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente nu een 'voorsprong', zeker in vergelijking met veel andere gemeenten. Het Rijk is eindelijk met substantieel geld gekomen ter compensatie van de tekorten bij gemeenten. Omdat in het verleden al maatregelen zijn genomen hoeft deze compensatie nu niet ingezet te worden om de tekorten in de begroting te dekken, maar ontstaat juist voor de toekomst weer financiële ruimte om te investeren.

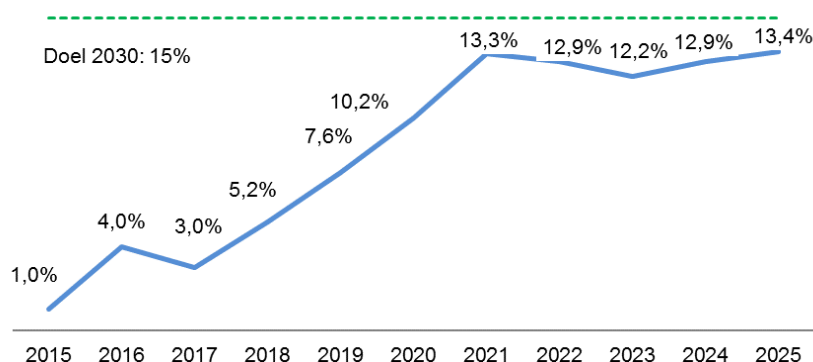
De extra middelen van het Rijk geven nu de gelegenheid te werken aan een nieuw fundament. In de Kadernota 2022 is daarvoor al een lijn aangegeven. Het kantelpunt doet zich nu daadwerkelijk voor en wordt benut om middelen te reserveren voor:

- Verder verstevigen van de financiële positie;
- Stelpost voor toekomstbestendig maken van de organisatie;
- Herstel beheer en onderhoud;
- Investerings in lange termijn;
- Herstelfase corona.

Verder verstevigen van de financiële positie

Op 18 maart 2021 zijn de financiële kaders vastgesteld door de gemeenteraad. Dat is een leidraad geweest voor het opstellen van de Begroting 2022. Op diverse manieren wordt in deze begroting de financiële positie verstevigd.

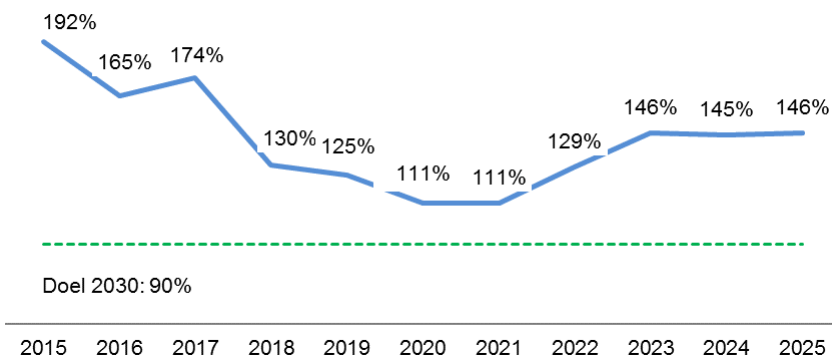
Allereerst wordt structureel € 250.000 gestort in de Algemene reserve voor het verbeteren van de solvabiliteit. Daarnaast wordt in 2022 de risicoreserve Drie decentralisaties met € 983.000 volgestort. Daarna heeft deze reserve het afgesproken maximum van € 2.500.000 bereikt. Het weerstandsvermogen is hiermee op het gewenste peil zoals vastgesteld in de financiële kaders. Nodig is € 13.244.000. Aanwezig is € 15.086.000. De solvabiliteit ontwikkelt zich als volgt:

Leeswijzer

De hoofddoelen in de financiële kaders zijn het verbeteren van de solvabiliteit naar 15% en het terugbrengen van de schuldenquote naar 90%. Ook in deze begroting worden grote stappen gezet in het verbeteren van de reservepositie. In 2025 heeft de reservepositie de gewenste omvang bereikt.

De schuldenquote ontwikkelt zich als volgt.

Het is afhankelijk van de schuldenontwikkeling of de 15% solvabiliteitsratio wordt bereikt. Bij het huidige investeringsniveau van in totaal € 38 miljoen over 2022 en 2023 zal een nieuwe financieringsbehoefte ontstaan.

Stelpost voor toekomstbestendig maken van de organisatie

Zoals uit het onderzoeksrapport van & Van de Laar blijkt is de werkdruk in de organisatie erg hoog. De gemeenteraad heeft op 7 oktober 2021 een voorstel behandeld om voor de aanpak van de organisatieontwikkeling een bedrag beschikbaar te stellen van € 70.000. De resultaten hiervan worden in maart/april 2022 verwacht. Ze kunnen dan worden betrokken bij het opstellen van de Kadernota 2023. Vooruitlopend hierop wordt de gemeenteraad voorgesteld alvast structureel een stelpost vervolg proces interne organisatie op te nemen voor een bedrag van € 650.000.

Het college wil echter nog niet vooruitlopen op de uitkomsten van het onderzoek en stellen daarom voor de acute personele knelpunten voor het jaar 2022 op te lossen door externe inhuur. De kosten zijn daardoor weliswaar significant hoger maar er worden ook geen onomkeerbare besluiten genomen met betrekking tot de organisatieontwikkeling. In 2022 wordt daarvoor afgerond € 600.000 extra geraamd boven op de stelpost van € 650.000. Het totaalbedrag komt daarmee op € 1.250.000 in 2022. Daarmee is uitvoering gegeven aan de motie "vervolg procesverbetering interne organisatie" zoals aangenomen door de gemeenteraad op 8 juli 2021.

Herstel beheer en onderhoud

In de Kadernota 2022 waren diverse extra middelen opgenomen voor beheer en onderhoud. Zo is het onderhoudsbudget standaard opgehoogd met 0,8% voor de groei van de gemeente (areaaluitbreiding) en zijn er middelen opgenomen om het groenbeleid- en beheerplan uit 2013 te actualiseren.

De gemeenteraad heeft bij de kadernota een motie aangenomen voor een pilot wijkschouw openbare ruimte. Daarvoor is nu incidenteel € 200.000 opgenomen in deze begroting. Dit geld is niet enkel bedoeld voor het organiseren van de wijkschouw maar vooral ook voor de extra onderhoudswerkzaamheden die voortkomen uit de wijkschouw.

Gelijktijdig met deze begroting wordt de gemeenteraad een beheerplan Gebouwen aangeboden. Dit was nog niet in de Kadernota 2022 verwerkt. Vanaf 2024 is daar beperkt extra geld voor nodig. Het jaar 2022 wordt benut om de omslag te maken van ad hoc gebouwenbeheer naar planmatig gebouwenbeheer om zo aan de zorgplicht als gebouweigenaar te kunnen blijven voldoen.

In 2022 krijgt de gemeenteraad ook een beheerplan Wegen aangeboden. Daarmee heeft de gemeente voor de grote kapitaalgoederen (wegen, gebouwen, groen) weer actuele beheerplannen. Het in standhouden van de fysieke voorziening is één van de belangrijkste kerntaken van de gemeente. Daar gaat veel geld in om. Een financieel gezonde gemeente heeft voldoende middelen daarvoor beschikbaar. Goed onderhoud voorkomt kapitaalvernietiging.

Leeswijzer

Investerings op lange termijn

De begroting geeft ruimte om investeringen te doen voor de langere termijn. Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan de wensen van de gemeenteraad welke via moties bij de Kadernota 2022 zijn ingediend.

In deze begroting zijn investeringsstelposten opgenomen voor centrumplan Milheeze en KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid van in totaal € 7,7 miljoen. Daarnaast zijn er onderzoeken gestart voor diverse andere grotere ontwikkelingen zoals centrumplannen Bakel en Gemert, cultuurhuis, Commanderie college.

Ondanks de positieve ontwikkeling van het begrotingssaldo in de komende jaren is financiële voorzichtigheid geboden. Op het moment dat de onderzoeken zijn afgerond staat de gemeenteraad voor een investeringskeuze. Indien voor de investering(en) dan geen begrotingsruimte is zal elders dekking moeten worden gevonden.

Herstelfase corona

Corona heeft de gehele samenleving geraakt. Sommige delen van de samenleving onevenredig hard. Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van het dempen van de acute nood. Nu zitten we in een periode van herstel. Investeren in een lange-termijn agenda om dit herstel te bevorderen met een rol die bij de gemeente past. Daarom blijven we in 2022 ons richten op economische ontwikkeling, recreatie en toerisme, gezondheid en het versterken van de sociale structuur. In de Kadernota 2022 waren daar al diverse middelen voor opgenomen.

Alle Rijksmiddelen voor corona worden verder standaard in de risicoreserve Corona gestort. Daarnaast heeft de gemeente vanuit eigen middelen via de Jaarrekening 2020 en Begroting 2021 een aanvulling gedaan van in totaal € 1,2 miljoen. De reserve heeft een actuele stand van afgerond € 1,2 miljoen na de septembercirculaire en wordt ingezet voor de herstelfase corona.

Kadernota 2022 integraal overgenomen

In de kadernota zijn diverse verplichtingen en wensen opgenomen. Deze zijn alle integraal in de Begroting 2022 opgenomen. Daarnaast zijn in de kadernota begrotingsuitgangspunten opgenomen. Deze zijn de basis geweest voor de nu voorliggende begroting.

Dit betekent dat de OZB enkel stijgt met 1,4% inflatie. Bij afval worden de kosten in de markt gevolgd. Voor 2022 zal dit een verhoging van naar verwachting € 16 per huishouden betekenen. De rioolrechten stijgen naast de inflatie van 1,4% met het eerder in het watertakenplan vastgestelde percentage van 2,5%.

Op twee onderdelen wordt afgeweken van de Kadernota 2022. Op basis van de raming van het Centraal Planbureau (CPB) was oorspronkelijk rekening gehouden met een loonstijging van 1,5%. Op basis van de ramingen van het CPB in de septembercirculaire is dat verhoogd naar 2,5%. Ook de pensioenpremie's zijn verhoogd. Deze zijn met 0,5% gestegen op basis van een recente publicatie van het ABP.

Slotwoord

Met het gevoerde financiële beleid de afgelopen jaren en extra middelen van het Rijk is een kantelpunt ontstaan. In de voorliggende begroting is een nieuw evenwicht bereikt tussen de uitdagingen waarvoor gemeenten staan, de ambities in Gemert-Bakel en het verder werken aan een financieel gezonde gemeente.

Mutaties na Kadernota 2022

De ontwikkeling van het saldo van Kadernota 2022 naar Begroting 2022 is als volgt.

Van Kadernota 2022 naar Begroting 2022	2022	2023	2024	2025
Incidenteel saldo Kadernota 2022	456N	588N	265N	143N
3 ^e financiële rapportage inclusief meicirculaire	504V	194V	65N	246V
Incidenteel saldo start Begroting 2022	48V	394N	330N	103V

Leeswijzer

Moties Kadernota 2022

Afvalbeleid	30N	0	0	0
Cultuurbeleid	30N	0	0	0
Centrumplan Milheeze	0	0	200N	200N
KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid	0	0	123N	123N
Energietransitie	180N	180N	180N	180N
Aanjagers woningbouw	185N	0	0	0
Onttrekking uit risicoreserve Bouwgrond	185V	0	0	0
Wijkschouw (pilot)	200N	0	0	0
Stelpost vervolg procesverbetering interne organisatie	650N	650N	650N	650N
Incidentele inhuur procesverbetering interne organisatie	600N	0	0	0

Septembercirculaire 2021

Uitkomsten septembercirculaire	3.222V	939V	940V	1.045V
Volstorten risicoreserve 3d's naar 2,5 miljoen	983N	0	0	0
Stelpost Jeugd tot 75% uitspraak arbitragecommissie	0	1.219V	1.116V	992V

Overige aanpassingen

Opheffen reserve kapitaallasten tractie (nota R&V)	16V	25N	33N	66N
Beheerplan gebouwen	4V	30V	39N	83N
Centrum Bakel (parkeervlakken achter Polski Smak)	0	1N	1N	1N
Verplaatsen kunstwerk Bakel	5N	0	0	0
Centrum Gemert (eerste steeg en inrichting publieke ruimte)	0	7N	7N	7N
Storm	15N	15N	15N	15N
Beweegcoach	20N	20N	20N	20N
Bedrijventerreinen (aanvulling Kadernota 2022)	25N	0	0	0
Autonome ontwikkeling, o.a. meer stijging pensioenpremie	53N	47N	47N	40N
Leges rijbewijzen + reisdocumenten (aantallen CBR/BRP)	60N	75N	14N	27N
Duurzaam inkopen	100N	0	0	0
Regionaal bedrijventerrein	100N	100N	100N	0
Onttrekking risicoreserve Bouwgrond	100V	100V	100V	0
Impuls van ad hoc naar planmatig gebouwenbeheer	185N	0	0	0
Verkoop gebouwen	185V	0	0	0

Incidenteel saldo Begroting 2022

	339V	774V	397V	728V
Incidentele lasten	705V	264V	100V	0
Incidentele baten	843N	450N	359N	274N
Kapitaallasten starten na jaar realisatie (50%)	127N	286N	125N	55N
Structureel saldo Begroting 2022	74V	302V	13V	399V

Leeswijzer

§1.3 Leeswijzer

Deze leeswijzer geeft u inzicht in de opbouw van de Begroting 2022. Het document bestaat uit twee delen. De begroting op hoofdlijnen en een verdiepende bijlage met meer informatie op detail.

De begroting is zo ingericht dat u digitaal eenvoudig kunt schakelen tussen de begroting op hoofdlijnen en de verdiepende bijlage. Hieronder een uitleg van de daarvoor gebruikte symbolen.

Digitaal gebruik programmabegroting

Door hierop te klikken krijgt u meer informatie over het onderwerp

Hiermee keert u terug

Als u hierop klikt, wordt u doorverwezen naar een externe link, bijvoorbeeld de gemeentelijke website (internetverbinding vereist).

Basis voor de begrotingen in deze raadsperiode is het coalitieakkoord 2018-2022 'Samen meer bereiken. Met elkaar, voor elkaar.'

De gemeente is bij het opstellen van de begroting gebonden aan het 'Besluit Begroting en Verantwoording' (⇒ BBV) waarin de wettelijke verslagleggingseisen zijn vastgelegd.

Begin 2021 is eigen financieel beleid vastgesteld via 'Kaders voor een gezond en duurzaam financiële positie van de gemeente' (⇒ financiële kaders), naast de ⇒ financiële verordening uit 2017.

Hoofdstuk 2: Beleidsbegroting

De gemeente Gemert-Bakel kent vijf programma's:

1. Algemene Zaken;
2. Sociaal Domein;
3. Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer;
4. Economie & Sport;
5. Financiën & Woningbouw.

Deze programma's zijn vastgesteld in het begin van deze collegeperiode voor een periode van vier jaar. Na vertrek van diverse wethouders zijn de portefeuilles gewijzigd. Zoals bepaald in de financiële verordening zijn de programma's ongewijzigd gebleven.

Financieel overzicht per programma

Per programma wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten. De jaarschijven staan voor:

2019-2020: Realisatie jaarrekening;
2021: Begroting 2021 inclusief begrotingswijzigingen t/m 3^e financieel rapportage 2021;
2022-2025: Begroting 2022.

In de verschillenanalyse wordt een (op basis van het BBV verplichte) vergelijking gemaakt tussen begrotingsjaar 2021 en 2022.

Leeswijzer

Hoofdstuk 3: Paragrafen

Zoals de verslaggevingsregels van de begroting (⇒ BBV) voorschrijven, is een zevental verplichte paragrafen opgenomen:

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid.

Dit is aangevuld met een aantal eigen paragrafen:

- Investerings;
- Duurzaamheid;
- Subsidies;
- Plannen in ontwikkeling.

Paragrafen zijn een dwarsdoorsnede van de begroting en in hoofdzaak bedoeld voor een betere beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

Hoofdstuk 4: Financieel overzicht

Dit hoofdstuk is de financiële vertaling van de Begroting 2022. Daarin zijn opgenomen:

- De uitgangspunten voor de Begroting 2022;
- De verwachte uitgaven en inkomsten in 2022;
- Het verloop van de Algemene reserve door de jaren heen;
- Het verloop van de overige reserves en voorzieningen door de jaren heen;
- De verwachte balansontwikkeling.

Naast de programma's zijn de posten algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting, post Onvoorzien en overhead (verplicht) apart gepresenteerd.

Verdiepende bijlagen

Als slot zijn er bijlagen opgenomen. Deze bijlagen zijn een verdere verdieping van de begroting. Door het klikken op en kunt u digitaal eenvoudig schakelen tussen begroting en bijlagen.

Begroting 2022 en Meerjarenraming 2023-2025

In de gemeentewet staat dat het college van B&W de gemeenteraad een begroting voorlegt en een meerjarenraming. Met de begroting autoriseert de gemeenteraad de uitgaven van 2022 op programmaniveau. Het college van B&W mag daarbij gedurende het jaar binnen programma's zelfstandig schuiven met middelen, behoudens grote beleidswijzigingen. Het schuiven van middelen van het ene naar het andere programma is enkel een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Het college mag niet zonder toestemming van de raad bedragen die in 2023 staan gepland al in 2022 uitgeven. Ieder jaar wordt een nieuwe begroting vastgesteld. Om deze redenen heeft de meerjarenraming in de praktijk meer het karakter van een doorkijk dan autorisatie van budgetten.

De begroting voor het jaar 2022 en de meerjarenraming voor de jaren 2023-2025 worden in dit document uit eenvoud aangeduid als 'Begroting 2022'.

Detailbegroting

Het is in Gemert-Bakel gebruikelijk dat de gemeenteraad als bijlage de detailbegroting ontvangt. Deze detailbegroting wordt niet vastgesteld door de gemeenteraad en is enkel bedoeld ter inzicht voor de gemeenteraad.

De detailbegroting kan worden gezien als de werkbegroting van het college van B&W. De detailbegroting is slechts richtinggevend voor het college en daarbij niet in beton gegoten. Het college is namelijk gemachtigd te schuiven binnen een programma zolang het totaal van het programma maar niet overschreden wordt en het geen grote beleidswijzigingen betreft.

Leeswijzer

Portefeuilleverdeling

De actuele portefeuilleverdeling binnen het college van B&W is als volgt.

Burgemeester Michiel van Veen

Algemene zaken

Coördinatie van het beleid
Algemene en bestuurlijke zaken
Openbare orde
Integraal veiligheidsbeleid
Coördinatie van handhaving
Personeel en organisatie
Informatievoorziening
Informatiebeveiliging en privacy
Evenementen en horecabeleid
Kermissen en markten
Gemeentearchief
Dienstverlening
Sustainable Global
Goals
MRE en BIZOB

Wethouder Willeke van Zeeland

Ruimtelijke Ordening & Openbaar beheer

Locoburgemeester
Ruimtelijke ordening
Vitaal platteland
Bouwen en milieu
Monumenten
Openbaar beheer (inclusief verkeer en parkeren)
Landschapsbeheer
Duurzaamheid

Wethouder Wilmie Steeghs

Sociaal Domein & Volkshuisvesting

2^e Locoburgemeester
Jeugdzorg
WMO
GR Peeltgemeenten
Participatiewet
Schulddienstverlening
Armoedebeleid
Inburgering
Onderwijs
Volksgezondheid
Cultuur
Sport (inclusief sportaccommodaties)
Gebouwenbeheer
Volkshuisvesting (inclusief woonwagenlocaties)

Wethouder Bart Claassen

Financiën & Economie

Economische zaken
Toerisme en recreatie
Mobiliteit
Dorpsraden
Burgerparticipatie
Speelgelegenheden
Communicatie
Afval
Centrumontwikkeling Bakel
Huisvesting arbeidsmigranten
Financiën
Bouwgrondexploitatie
Grondzaken en –aankopen
Vastgoed
Kasteel

2. Beleidsbegroting

Aan de hand van het coalitieakkoord 2018-2022, beschrijft dit hoofdstuk van de begroting de belangrijkste ontwikkelingen voor 2022. Dit is de laatste begroting waarin het coalitieprogramma 'Samen meer bereiken. Met elkaar, voor elkaar.' is verwerkt.

Inleiding coalitieakkoord 2018-2022

Alleen ga je sneller, maar met elkaar bereik je meer. Dát is het uitgangspunt van het coalitieakkoord voor deze raadsperiode. Met elkaar meer bereiken met de inwoners, de maatschappelijke organisaties en bedrijven in Gemert-Bakel. De komende periode liggen er uitdagende maatschappelijke opgaven op ons bord. De veranderingen in hoe we omgaan met energie en klimaat, de invoering van de omgevingswet, de bereikbaarheid van ons gebied, het vitaal platteland en de doorontwikkeling van jeugdzorg, Wmo en Participatiewet. Deze opgaven vragen om samenwerking, lef en een antwoord op maat.

Samenwerking

Een toenemend aantal maatschappelijke opgaven (onder andere duurzaamheid, bereikbaarheid, vitaal platteland, tekorten jeugdzorg, etc.) is alleen op te lossen wanneer gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk als één overheid samenwerken richting partners. Wij willen dan ook sterk inzetten op die samenwerking, niet alleen lokaal in onze eigen gemeenteraad, maar ook samen met de gemeenten in De Peel en het MRE, de provincie, het waterschap en het Rijk. Een gezamenlijke, bestuurlijke aanpak die past bij de aanpak van maatschappelijke opgaven van deze tijd. Dit is wat inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven van hun contact met de overheid verwachten.

Lef

Wij staan voor een stabiel bestuur en vooruitgang met kansen voor iedereen. Een aantal zaken uit de vorige raadsperiode hebben we niet af kunnen werken. Wij pakken deze zaken nu constructief op. We maken keuzes en zijn ook duidelijk over deze keuzes. Dat geldt ook voor minder populaire besluiten, die we nog meer dan voorheen op basis van data en feiten nemen.

Antwoord op maat

We zijn weliswaar één gemeente, maar het onderscheid wordt gemaakt in onze dorpen. De maatschappelijke opgaven en nieuwe wetgeving zijn stuk voor stuk gericht op dorps-, wijk- en straatniveau. Een integrale aanpak tussen de diverse beleidsterreinen is gewenst. Daarom zeggen wij: algemeen beleid waar nodig en maatwerk waar het kan. Het dorps- en wijkgericht werken zetten we krachtadig voort en bouwen we verder uit met een verbindende rol voor de dorpsraden. Daarom ondersteunen en faciliteren wij ook de onderlinge contacten tussen de dorpsraden. Zo kunnen ze van elkaar leren en kunnen wij van hen leren. De afstand tussen "de politiek" en de burger willen wij verkleinen. Daarbij is samenwerking met de inwoners en de verenigingen in de kerkdorpen belangrijk.

Communicatie over wat er gebeurt in het gemeentehuis naar buiten toe en toegankelijkheid van de gemeente is hierin ook een belangrijk aandachtspunt. Omdat we sterk willen inzetten op die samenwerking op lokaal, regionaal, provinciaal en rijksniveau gaan de leden van het college van B&W meer nog dan voorheen ook buiten het gemeentehuis netwerken opbouwen en overleg voeren.

Ook pakken we een aantal strategische of grote projecten (centrumplan Bakel, centrumplan Gemert, vitaal platteland en energietransitie) op in de vorm van stuurgroepen, waarbij wethouder(s), enkele raadsleden of specialisten nauw betrokken worden bij de voorbereiding van de besluitvorming.

Leeswijzer

De vijf programma's in deze begroting

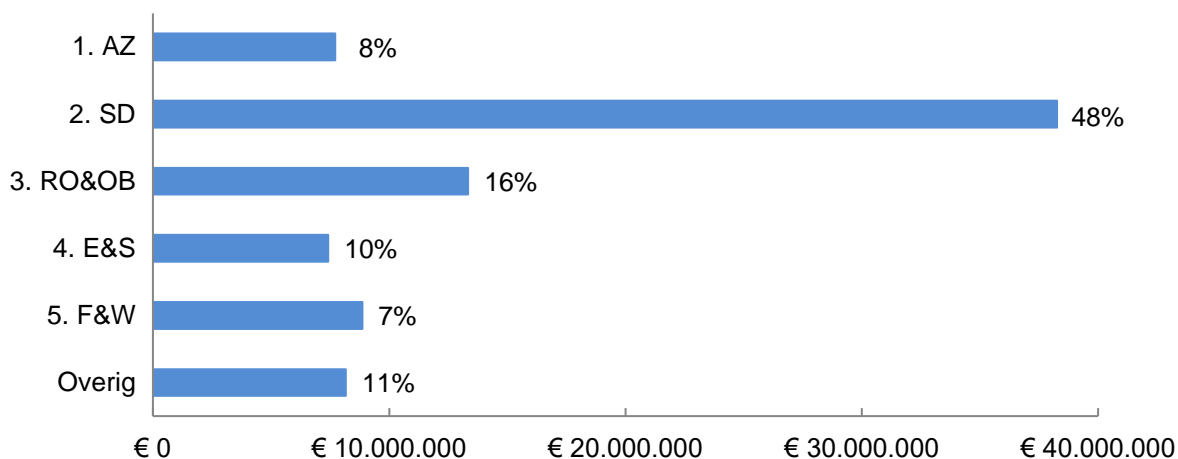
1. Algemene Zaken;
2. Sociaal Domein;
3. Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer;
4. Economie & Sport;
5. Financiën & Woningbouw.

De programma's worden opgedeeld in doelen, resultaten en beoogde effecten. Daarbij wordt aangegeven of in de Begroting 2022 extra middelen voor het doel en resultaat zijn opgenomen ten opzichte van begroting van vorig jaar.

Met ingang van 2017 is het verplicht om beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. De bedoeling hiervan is dat er voor de gemeenteraad meer inzicht ontstaat in de resultaten van het beleid. Daarom is bij deze beleidsindicatoren een vergelijking gemaakt met het gemiddelde van Nederland, Brabant, Helmond en de vier peelgemeenten. Daarnaast zijn de beleidsindicatoren door de jaren op een rij gezet om eventuele trends zichtbaar te maken.

Lasten per programma's

De totale lasten van € 84 miljoen zijn als volgt verdeeld over de programma's.

Overig betreft de verplicht door het BBV voorgeschreven categorieën overhead, post Onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen.

Algemene Zaken

Algemene zaken

§2.1 Programma Algemene Zaken

↑ Inleiding

Het programma bevat de volgende taken:

- Coördinatie van het beleid;
- Algemene en bestuurlijke zaken;
- Openbare orde;
- Integraal veiligheidsbeleid;
- Coördinatie van handhaving;
- Personeel en organisatie;
- Informatievoorziening;
- Evenementen en horecabeleid;
- Kermissen en markten;
- Gemeentearchief;
- Dienstverlening.

Verbonden partijen

- Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB);
- Brabant Water NV;
- Dimpact;
- Gemeente Laarbeek;
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO).

Doelen portefeuille Algemene zaken

Het programma kent drie doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de resultaten zijn voor 2022 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Algemene zaken	1: Het inzicht in handhavingsinspanningen is transparant en eenduidig
	2: We hebben de belangrijkste veiligheidsthema's in onze gemeentelijke organisatie geborgd én verankerd in de afspraken met externe partners, en we voeren hierover de regie
	3: Eigentijdse en betrouwbare dienstverlening leveren die voldoet aan de servicenormen

Algemene zaken

Toelichting op de hiervoor beschreven doelen

Veiligheid

Om een veilig woon- en leefklimaat voor de inwoners van Gemert-Bakel te waarborgen, stuurt de gemeente actief op de belangrijkste veiligheidsthema's; criminaliteit (waaronder 'High Impact Crimes' en ondermijning), overlast (door zowel individuen als groepen), veiligheidsgevoel en fysieke veiligheidsrisico's (waaronder crisisbeheersing en rampenbestrijding). Hiervoor werkt de gemeente intensief samen met diverse partners uit de verschillende invalshoeken: politie, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, Omgevingsdienst Brabant-Zuidoost, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum, Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost, et cetera.

Het thema 'veiligheid' stopt echter niet bij de gemeentegrenzen. Om de zogenoemde integrale veiligheid te borgen hebben de zes peelgemeenten het Veiligheidsplan Peelland 2019-2022 vastgesteld. In dit plan staan tien prioriteiten beschreven (waaronder ondermijning, radicalisering en extremisme en cybercrime) waarvoor, op lokaal- en/of regionaal niveau, een plan van aanpak wordt/ is vastgesteld. De Programmaleider Integrale Veiligheid Peelland zorgt voor ondersteuning bij en borging van dit proces. Inzake de prioriteit/het thema ondermijning zorgt de Programmaleider Ondermijning voor ondersteuning bij en borging van het proces.

Handhaving

Het inzicht in de handavingsinspanningen is in 2022 transparant en eenduidig. Om vanuit één coördinatiepunt (regionaal) samen te werken op het gebied van handhaving en veiligheid (met als voorbeelden hennepplantages en verschijningsvormen van georganiseerde criminaliteit zoals witwassen) is het Peelland Interventie Team (PIT) opgericht. Binnen het PIT werken de zes Peelgemeenten, vertegenwoordigers van de politie, de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, Senzer, et cetera samen. De PIT-Coördinator zorgt voor ondersteuning bij en borging van dit proces.

Dienstverlening

Onze dienstverlening is eigentijds, betrouwbaar en transparant. Voor alle dienstverleningskanalen hanteren we servicenormen. Het aantal digitale producten voor inwoners en bedrijven neemt toe en in gebruik genomen digitale producten verbeteren we. Er worden klanttevredenheidsonderzoeken gehouden om te leren hoe we de dienstverlening nog beter kunnen afstemmen op de wensen van onze inwoners. Online is er voor de inwoner inzicht in de status van zijn aanvraag of melding.

Resultaten 2022

- Het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2022 is uitgevoerd;
- Handhavingsprioriteiten voor 2022 zijn vóór 1 maart 2022 vastgesteld. Er is duidelijkheid in wat we wel doen en wat we niet doen;
- Alle thema's met prioriteiten 'zeer hoog' en 'hoog' uit de Integrale Handhavingsnota 2019-2022 zijn uitgevoerd;
- Alle wettelijke verplichte taken uit de Integrale Handhavingsnota 2019-2022 zijn uitgevoerd.
- Procedures zijn gevolgd conform de Landelijke Handhavingsstrategie;
- Het beleidsplan 2019 – 2022 en het handhavingsuitvoeringsplan 2022 is geactualiseerd;
- Het uitvoeringsprogramma 2022 en de evaluatie 2021 zijn gelijktijdig aangeboden. In oktober 2022 en mei 2023 is gerapporteerd over de voortgang;
- Door het inzetten van eigen boa's zijn er meer resultaten behaald, zowel preventief als repressief.

Beoogde effecten

Een veilig en leefbaar Gemert-Bakel waarbij handhaving zijn plaats heeft gekregen. Regels in de openbare ruimte worden nageleefd.

Preventief:

- Zichtbaarheid boa's. De boa's zijn aanspreekbaar voor de burgers en ondernemers;
- Door inzet van blauwe boa's (domein I) en groene boa's (domein II) wordt er krachtiger opgetreden tegen verontreinigen door particulieren en bedrijven;
- Verbetering inzetbaarheid buiten reguliere werktijden. Er vindt inzet plaats in de avonduren en in de weekenden;
- Door inzet van blauwe boa's (domein 1) wordt er gecontroleerd op het beleid 'Tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten'.

Repressief:

- Er vindt een effectievere aanpak van overlastsituaties plaats (proces-verbalen);
- Er vindt een effectievere aanpak plaats van meldingen en kleine ergernissen in de openbare ruimte;
- Er vindt een effectievere aanpak plaats op het gebied van tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten;
- Door de aanwezigheid van eigen boa's kan er direct gereageerd worden en overgegaan worden tot handhaven.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing

Algemene zaken

↑2

We hebben de belangrijkste veiligheidsthema's in onze gemeentelijke organisatie geborgd én verankerd in de afspraken met externe partners, en we voeren hierover de regie

Resultaten 2022

- We hebben, zowel proactief als reactief, gestuurd op de belangrijkste veiligheidsthema's, zoals deze staan vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022. We hebben gerapporteerd over de uitvoering en voortgang van het Integraal Veiligheidsplan;
- We hebben het Lokaal Informatie Overleg (LIO) en BIBOB-beleid (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen) geborgd om beter integraal onderzoek te verrichten ten behoeve van de behandeling van ondermijningscasussen;
- We hebben alle van de politie ontvangen bestuurlijke rapportages inzake het Damoclesbeleid (artikel 13b Opiumwet) uitgevoerd conform het vastgestelde beleid;
- We hebben deelgenomen aan PIT-acties en de daaruit voortkomende acties uitgevoerd;
- We hebben het 'incidentenoverleg' geborgd om de verbinding tussen zorg- en veiligheidspartners, zowel intern als extern, te leggen.

Beoogde effecten

- Minder criminaliteit;
- Minder overlast (door criminele activiteiten);
- Beter veiligheidsgevoel bij burgers;
- Het op een acceptabel niveau houden van de fysieke veiligheidsrisico's zoals een goed functionerende brandweer.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing.

↑3

Eigentijdse en betrouwbare dienstverlening leveren die voldoet aan de servicenormen:

Telefoon	95% beantwoorden binnen 20 seconden 80% bellen we terug binnen 1 dag
Balie	90% helpen we binnen 5 minuten
Schriftelijk	80% van de (digitale) aanvragen beantwoorden we binnen de servicenorm
Klanttevredenheid	Minimaal een 7

Resultaten 2022

- Maandelijks monitoring van de servicenormen;
- Minimaal 5 klanttevredenheidsonderzoeken. Van klachten en tips leren en verbeteren;
- Actualisatie van de toptaken op de website minimaal één keer per kwartaal;
- Verbeteren/uitbreiden van de digitale dienstverlening voor burgers en bedrijven met minimaal 2 digitale diensten;
- De inwoner heeft online inzicht in de status van zijn aanvraag/melding.

Beoogde effecten

De inwoners zijn tevreden over de dienstverlening.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing

Algemene zaken

Totaaloverzicht programma Algemene zaken

Het verloop van de lasten en baten in dit programma door de jaren heen is als volgt. De begrote cijfers in het jaar 2021 zijn de meest actuele standen na de 3^e financiële rapportage 2021.

x (€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	8.380	7.973	7.857	9.172	8.527	8.677	8.696
Baten	1.477	1.459	1.546	1.159	1.101	1.300	1.305
Saldo	6.904	6.514	6.311	8.013	7.426	7.377	7.931

Hieronder staan de verschillen de raming in 2022 en 2021 toegelicht.

Verschillen lasten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor de verschillen is als volgt.

Lasten		2022
Lasten in Begroting 2021 voor het jaar 2022		7.857
Al eerder door raad besloten wijzigingen	-/-	181
Startpunt		7.676
Wijzigingen Kadernota 2022		
<i>i</i> Inflatiestijgingen	+/+	13
<i>i</i> Lagere storting reserve automatisering	-/-	153
Verbonden partijen		
<i>i</i> BSOB	+/+	111
<i>i</i> VRBZO	+/+	21
Moties Kadernota 2022		
<i>i</i> Stelpost procesverbetering interne organisatie	+/+	650
<i>i</i> Incidentele inhuur stelpost organisatie	+/+	600
Septembercirculaire 2021		
<i>i</i> Loonstijgingen	+/+	114
Overige wijzigingen		
<i>i</i> Doorbelasting uren en overige kosten	+/+	59
<i>i</i> Hogere stijging pensioenpremie's	+/+	33
<i>i</i> Groot onderhoud uit voorziening	+/+	20
<i>i</i> Legesafdracht aan Rijk	+/+	16
<i>i</i> Autonome wijzigingen of op basis van jaarrekening	+/+	12
Lasten		9.172

Algemene zaken

Verschillen baten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor de verschillen is als volgt.

Baten		2022
Baten in Begroting 2021 voor het jaar 2022		1.546
Al eerder door raad besloten wijzigingen	-/-	64
Startpunt		1.482
Wijzigingen Kadernota 2022		
i Inflatiedoorrekening huren	+/+	1
i Lagere onttrekking reserve automatisering	-/-	301
Overige wijzigingen		
i Onttrekking uit voorziening voor groot onderhoud	+/+	20
i Overige inkomsten	-/-	4
i Leges lagere aantallen (nadeel) + inflatie (voordeel)	-/-	39
Baten		1.159

Sociaal Domein

Sociaal Domein

§2.2 Programma Sociaal Domein

↑ Inleiding

Het programma bevat de volgende taken:

- Jeugdzorg;
- Wmo;
- Participatiewet;
- Schulddienstverlening;
- Armoedebeleid;
- Inburgering;
- Onderwijs;
- Volksgezondheid;
- Cultuur;
- Volkshuisvesting.

Verbonden partijen

- Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD);
- GR Peelgemeenten;
- Senzer.

Doelen portefeuille Sociaal Domein

Het programma kent vijf doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de resultaten zijn voor 2022 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Sociaal Domein	i 1: We continueren we de integrale uitvoering binnen het Sociaal Domein vanuit het Beleidskader 2019-2023
	i 2: We continueren we de integrale uitvoering binnen het domein Jeugd
	i 3: De inwoners gezonder maken door een gezondere levensstijl, en de gezondheidsverschillen te verkleinen
	i 4: Uitvoering geven aan de nieuwe wet inburgering
	i 5: Stimuleren burger- en overheidsparticipatie (ter uitvoering motie)

Sociaal Domein

Toelichting op de hiervoor beschreven doelen

De uitvoering binnen het Sociaal Domein wordt uitgevoerd binnen de door de raad beschikbaar gestelde budgetten. In de kadernota en in de jaarrekening zijn overschotten ontstaan die grotendeels worden gestort in een egalisatiereserve om eventuele toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Corona

De corona crisis heeft een grote impact op onze samenleving zowel sociaal, economisch als voor de volksgezondheid en de gezondheidszorg. Corona zal nog een lange tijd onder ons zijn. Ook nu er een werkend vaccin beschikbaar is. Het is moeilijk om in de toekomst te kijken. In 2022 zijn we medisch gezien waarschijnlijk uit de corona crisis en vraagt corona op kleinere schaal onze aandacht. Economisch en sociaal gezien zijn de gevolgen nog langer merkbaar. De mentale gevolgen en fysieke gevolgen op korte termijn en lange termijn zijn nog niet te overzien. Daarmee ook de extra kosten of kostenverschuivingen niet. De aandacht verschuift wat meer naar preventie en vanuit de overheid wordt meer ingezet op publieke gezondheid. De corona pandemie heeft de druk op de uitvoering vergroot.

Visie

Het programma Sociaal Domein omvat diverse onderwerpen. De volgende drie uitgangspunten worden gehanteerd bij de uitvoering van de nieuwe (en oude) taken van de gemeente Gemert-Bakel:

- Niemand valt tussen wal en schip;
- De uitvoering vindt plaats binnen de taakstellende budgetten;
- De dienstverlening aan de inwoners is vraaggericht en georganiseerd vanuit het gebiedsteam;
- En werken we samen in de kernen met zes wijkteams.

In het Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023 staat de visie van de gemeente geformuleerd. In het kort is de visie samen te vatten als:

- Dienstverlening staat voorop;
- We werken vraaggericht;
- We hebben een dorps- en wijkgerichte aanpak.

Gebiedsteam

In het gebiedsteam in het gemeentehuis werken onder andere Lumens, de autisme expert, een GZ- psycholoog, schuldhulpverlening, de opvoedondersteuners, de Wmo consulenten, Senzer, jongerenwerk en consulenten van MEE samen. Zij zitten dicht bij de beleidsmedewerkers, leerplichtambtenaar en regisseurs van de gemeente.

De gezamenlijke thuisbasis van een groot deel van het formele netwerk in het gemeentehuis draagt bij aan de integrale aanpak. We houden extra aandacht voor de samenwerking tussen het formele en het informele netwerk. Binnen de Stichting Dorpsondersteuning is een goede samenwerking tussen de werkgroepen zorg, de Zorg Coöperatie, de dorpsondersteuners, Lumens en de gemeente georganiseerd. De samenwerking met het informele netwerk speelt een belangrijke en signalerende rol. Op casusniveau bestaan korte lijnen met de regisseurs om tot oplossingen te komen. In een aantal gevallen betreffen het weeffouten als gevolg van landelijke wetgeving en richtlijnen.

Verder vindt het college van belang dat oplossingen van onderop moet komen en dat we daarin samen moeten werken. Goed luisteren naar wat wordt gevraagd en wat nodig is en daarmee invulling geven aan overheidsparticipatie.

Uitvoeringsprogramma

De uitvoering van de decentralisaties kan opgepakt worden binnen de huidige context. Hierbij werken we jaarlijks volgens een uitvoeringsprogramma, dat is gebaseerd op het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader. Daarnaast is er ook een uitvoeringsprogramma wat is samengesteld door en in afstemming met de kerngroep Sociaal Domein (Lumens, GGD, Zorgboog, Goed Wonen Gemert, Senzer, politie en gemeente). Waarmee zowel op uitvoerend als op bestuurlijk niveau periodiek afstemming plaatsvindt.

Sociaal Domein

Volkshuisvesting

De woonvisie die in 2020 is opgesteld wordt uitgevoerd. Net zoals de meerjaren prestatieafspraken die in overleg met Stichting Huurdersbelang en Goed Wonen Gemert zijn vastgesteld. Het jaarlijkse actieplan bevat de inzet van Goed Wonen Gemert om bij te dragen aan hetgeen de gemeente heeft vastgesteld in de woonvisie. Om de ontwikkelingen ten aanzien van wonen te kunnen volgen stellen we jaarlijks een woonmonitor op.

Onderwijshuisvesting

In de begroting is de motie schoolgebouwen verwerkt. Het gaat dan om een krediet om een nieuwbouw voor de drie scholen in Gemert-Zuid: de Berglarenschool, de Petrus Dondersschool en het Venster te realiseren. De motie vermeldt ook de noodzaak om te komen tot planvorming voor het Commanderij College. Het daarvoor noodzakelijke voorbereidingskrediet is daarvoor reeds beschikbaar gesteld. Het verrichte onderzoek naar de onderwijshuisvestingsvoorzieningen en een voorbereidend onderzoek dat is opgepakt op initiatief van Goed Wonen Gemert en het Commanderij College geven voldoende inzicht in de hoogte van het gewenste krediet. Het college heeft de investering in het Commanderij College nog niet laten landen in de begroting.

Cultuurvisie

In de raadsvergadering van de Begroting 2021 is gesproken over het opstellen van een cultuurvisie/-beleid waarop de wethouder heeft aangegeven dat hiervoor geen ruimte is binnen de huidige capaciteit. In de Begroting 2022 is nu € 30.000 opgenomen om de cultuurvisie/-beleid op te stellen. Een bureau start hier in 2022 mee. De cultuurvisie/-beleid wordt opgesteld in afstemming met diverse partijen en als deze gereed is, toegevoegd aan het beleidskader Sociaal Domein 2023 – 2027. Deze samengevoegde stukken worden naar verwachting in november 2022 aan de raad aangeboden.

Overige

De GGD en Stem van Bakel kijken samen wat er nodig en passend is in Bakel met betrekking tot het consultatiebureau Bakel.

Sociaal Domein

↑1

We continueren we de integrale uitvoering binnen het Sociaal Domein vanuit het Beleidskader 2019-2023

Resultaten 2022

- Per 1 januari 2022 is er een steunfonds voor inwoners die niet kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud en geen aanspraak kunnen maken op voorliggende voorzieningen;
- Per 1 januari 2022 is het kindpakket van Stichting Leergeld structureel uitgebreid met een kledingpas voor de winter en de zomer;
- Per 1 januari 2022 breiden we de activiteiten van het Taalhuis gericht op preventie uit;
- Per 1 januari 2022 bereiken we via werkgevers meer NT1-ers in de aanpak van laaggeletterdheid.

Beoogde effecten

- De dienstverlening in het Sociaal Domein is lokaal georganiseerd;
- De zorg is sober en doelmatig;
- De vragen van inwoners zijn zorgvuldig en goed opgepakt door het (in)formele netwerk binnen het Sociaal Domein.
- Clientparticipatie binnen het Sociaal Domein is georganiseerd;
- Betalingsachterstanden worden vroeg gesignaleerd.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

- Structureel € 51.000 voor kledingpas;
- Structureel € 15.000 voor steunfonds;
- Voor taal en geletterdheid incidenteel € 32.000 in 2022 oplopend tot incidenteel € 57.000 in 2024.

↑2

We continueren we de integrale uitvoering binnen het domein Jeugd

Resultaten 2022

- Per 1 januari 2022 worden de acties uit het actieplan Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de acties uit het actieplan Lokaal Educatieve Agenda (LEA) uitgevoerd en gemonitord:
 - Per 1 januari 2022 werken er pedagogisch beleidsmedewerkers in de kinderopvang, conform ons beleidsplan voor- en vroegschoolse educatie;
 - Per 1 januari 2022 is het project NT2 uitgebreid met 0,3 fte aan NT2 docenten om voor kinderen met een niet-Nederlandstalige achtergrond de verbinding naar kinderopvang en voortgezet onderwijs te kunnen maken.
- Per 1 januari 2022 is er een preventieplan jeugd.

Beoogde effecten

- Er is een sluitende samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, jeugdzorg en gemeente om te borgen dat kinderen de noodzakelijke zorg tijdig krijgen;
- Er is voor kinderen met een niet-Nederlandse en met een taalachterstand de mogelijkheid om al in de kinderopvang NT2 begeleiding te krijgen en/of deze verbinding te verleggen naar voortgezet onderwijs;
- Er is een dekkend aanbod van preventieve activiteiten voor jeugd en de bestaande preventieve activiteiten sluiten op elkaar aan;
- Jongerenwerk staat in contact met jongeren zodat zij zo vroeg mogelijk gevonden worden om preventieve inzet te plegen en (zwaardere) jeugdzorg te voorkomen.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

- Structureel € 17.000 voor pedagogisch beleidsmedewerkers en € 21.301 voor jongerenwerk;
- Incidenteel € 27.000 per jaar voor project NT2-docenten in de jaren 2022 tot en met 2024;
- Preventieplan jeugd: kostenneutraal (budget kwetsbare kind is beschikbaar).

Sociaal Domein

↑3

De inwoners gezonder maken door een gezondere levensstijl, en de gezondheidsverschillen te verkleinen

Resultaten 2022

- Per 1 januari 2022 wordt uitvoering gegeven aan het preventie-akkoord;
- Per 1 januari 2022 vormen en concretiseren de stakeholders van het preventie-akkoord ideeën en voeren deze uit, onder coördinatie van de GGD, op de thema's roken, overgewicht, problematisch middelen gebruik, weerbaarheid en eenzaamheid.

Beoogde effecten

Inwoners worden gezonder.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Wij krijgen in 2022 van het Rijk hiervoor incidenteel € 20.000 subsidie (budgetneutraal).

↑4

Uitvoering geven aan de nieuwe wet inburgering

Resultaten 2022

- Per 1 januari 2022 voeren we de nieuwe wet inburgering uit;
- Per 1 januari 2022 is de regie op inburgering ingericht;
- Per 1 januari 2022 biedt de gemeente dienstverlening aan voor iedereen die moet inburgeren.

Beoogde effecten

- We voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders;
- Inburgeringsplichtigen leren zo snel mogelijk de taal, worden richting werk geactiveerd en nemen volwaardig deel aan de samenleving;
- De gemeente voldoet aan de Wet Inburgering 2021 die op 1 januari 2022 ingaat;
- Er is een brede intake, het Plan Inburgering en Participatie (PIP) over de thema's inburgering, participatie, ontzorgen en maatschappelijke begeleiding is opgesteld en wordt gemonitord en gehandhaafd;
- De gemeente werkt in het opstellen en uitvoeren van de PIP en de taakstelling huisvesting samen met partners.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing. Wij oormerken de middelen die we voor inburgering van het Rijk ontvangen 1 op 1 voor dit doel in de gemeentelijke begroting.

Resultaten 2022

- In 2022 worden tenminste drie onderwerpen opgepakt op basis van burgerparticipatie
- In 2022 worden tenminste drie onderwerpen opgepakt op basis van overheidsparticipatie

Beoogde effecten

- Burgers participeren in een initiatief van de overheid (burgerparticipatie). Burgers, individueel of georganiseerd, direct of indirect krijgen de kans krijgen invloed uit te oefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van gemeentelijk beleid;
- De overheid (gemeente Gemert-Bakel) participeert in initiatieven van burgers (overheidsparticipatie). De overheid participeert in bestaande initiatieven van burgers, geeft deze de ruimte en verbindt deze waar mogelijk met elkaar. Het gaat om burgers die al initiatief nemen in het publieke domein, maar waarbij de overheid een al dan niet faciliterende functie kan vervullen om verdere realisatie mogelijk te maken;
- De gemeente werkt in het opstellen en uitvoeren van de PIP en de taakstelling huisvesting samen met partners.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing.

Sociaal Domein

Totaaloverzicht programma Sociaal Domein

Het verloop van de lasten en baten in dit programma door de jaren heen is als volgt. De begrote cijfers in het jaar 2021 zijn de meest actuele standen na de 3^e financiële rapportage 2021.

x (€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	36.573	45.520	45.619	38.263	38.126	38.069	37.940
Baten	13.368	21.743	18.817	11.781	11.902	11.930	11.735
Saldo	23.205	23.777	26.802	26.482	26.244	26.139	26.205

Hieronder staan de verschillen de raming in 2022 en 2021 toegelicht.

Verschillen lasten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor de verschillen is als volgt.

Lasten	2022
Lasten in Begroting 2021 voor het jaar 2022	45.619
Al eerder door raad besloten wijzigingen Tozo	-/- 6.198
Al eerder door raad besloten wijzigingen overig	-/- 869
Startpunt	38.552

Wijzigingen Kadernota 2022

<i>i</i> Taalmaatjes, Meerjarenplan laaggeletterdheid en NT2	+/+	59
<i>i</i> Inflatiestijgingen en indexeringen	+/+	59
<i>i</i> Doelen beweegakkoord	+/+	18
<i>i</i> VVE pedagogisch medewerker	+/+	17
<i>i</i> Eerste inrichting De Pandelaar	+/+	15
<i>i</i> Uniek sporten	+/+	4

Verbonden partijen

<i>i</i> Senzer	+/+	37
<i>i</i> GR Peelgemeenten	+/+	30
<i>i</i> GGD	-/-	28

Drie decentralisaties

<i>i</i> Programmakosten GR Peelgemeenten	-/-	847
---	-----	-----

Moties Kadernota 2022

<i>i</i> Cultuurvisie	+/+	30
-----------------------	-----	----

Septembercirculaire 2021

<i>i</i> Oormerken diverse bedragen	+/+	7
-------------------------------------	-----	---

Volstorten risicoreserve 3d's zie programma 5

Sociaal Domein

Overige wijzigingen

i Doorbelasting uren en overige kosten	+/+	152
i Groot onderhoud uit voorziening	+/+	120
i Beweegcoach	+/+	20
i Storm	+/+	15
i Autonome wijzigingen of op basis van jaarrekening	+/+	3

Lasten 38.263

Verschillen baten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor de verschillen is als volgt.

Baten 2022

Baten in Begroting 2021 voor het jaar 2022		18.187
Al eerder door raad besloten wijzigingen Tozo	-/-	6.198
Al eerder door raad besloten wijzigingen overige	-/-	328

Startpunt 11.661

Overige wijzigingen

i Onttrekking uit voorziening voor groot onderhoud	+/+	120
i Inflatiestijging huren en leges	+/+	1
i Autonome wijzigingen of op basis van jaarrekening	+/+	1
i Doorbelastingen	-/-	2

Baten 11.781

Verdeling Sociaal Domein

Het Sociaal Domein beslaat in 2022 48% van het begrotingstotaal van de gemeente. De onderverdeling van dit programma wordt hier daarom nader toegelicht.

We onderscheiden drie deelgebieden binnen het Sociaal Domein. Het deelgebied Jeugd/Wmo/BMS en het deelgebied Participatiewet zijn in belangrijke mate opneemenderegelingen. Bij het deelgebied 'Sociaal Domein overig' speelt dit nauwelijks.

Jeugd, Wmo en BMS via GR Peelgemeenten

De decentralisaties Wmo en Jeugd zijn opneemenderegelingen. Ditzelfde geldt voor Bijzondere bijstand, Maatschappelijke participatie en Schuldhulpverlening (BMS). De GR Peelgemeenten voert namens de gemeente deze regelingen uit. Afgerond bedraagt dat € 12,1 miljoen per jaar. Met 15% beslaat dat een omvangrijk deel van onze begroting.

Deze combinatie van opneemenderegelingen en de omvang van de uitgaven maakt dat deze uitgaven een groot financieel risico vormen voor de gemeentelijke begroting. Daarom is in de financiële kaders zoals vastgesteld op 18 maart 2021 besloten een risicoreserve Drie decentralisaties in te voeren. Inmiddels is daar een deel van het overschot van de Jaarrekening 2020 en uit de extra middelen Jeugd 2021 in gestort. Deze reserve heeft nu een stand van € 1.517.000 en wordt met € 983.000 in deze begroting nu volgestort. De reserve is gemaximeerd op € 2.500.000 en is enkel bedoeld voor het opvangen van mogelijk toekomstige tekorten binnen de drie decentralisaties.

Sociaal Domein

Reëel ramen decentralisaties Sociaal Domein

De decentralisaties binnen het Sociaal Domein worden vanaf 2015 uitgevoerd door de gemeenten. Tot en met de begroting 2018 van de gemeente Gemert-Bakel waren de geraamde lasten voor de decentralisaties Sociaal Domein gelijk aan het budget dat we voor deze taken vanuit het Rijk hebben ontvangen. Met ingang van 2019 is dit uitgangspunt verlaten en worden de verwachte lasten geraamd los van de inkomsten die de gemeente daarvoor krijgt (realistisch ramen). Dat is ook zo in de Begroting 2022 toegepast.

In de bijlage 9 specificatie Sociaal Domein is meer informatie te vinden over de uitgangspunten zoals gehanteerd bij deze raming. De lasten in 2022 en verder zijn geraamd op basis van prognose van de GR Peelgemeenten. De opbouw van de nieuwe raming inclusief een vergelijk met voorgaande jaren is ook opgenomen in de bijlage 9.

Extra middelen Jeugdzorg 2022 en stelpost 2023 en verder

VNG heeft eerder dit jaar een arbitrage ingeroepen tegen het Rijk voor de tekorten in de Jeugdzorg. De financiële verhoudingswet biedt deze mogelijkheid. De VNG is in het gelijk gesteld. De arbitragecommissie heeft uitgesproken dat gemeenten in 2022 1,9 miljard euro extra moeten krijgen voor de Jeugdzorg aflopend tot 800 miljoen euro in 2028. Deze uitspraak is semi-bindend.

In de septembercirculaire 2021 zijn nu extra middelen gekomen voor Jeugdzorg in 2022. Daarnaast is de afspraak gemaakt tussen Rijk en VNG als onderdeel van de overeengekomen Hervormingsagenda dat gemeenten via een stelpost vanaf 2023 rekening kunnen houden met de uitkomsten van de arbitrage. Die stelpost is opgenomen in deze begroting. Deze bedraagt € 1.662.000 in 2023 aflopend tot € 1.255.000 in 2025.

De afspraken over het gebruik van de 75% stelpost zijn ⇒ hier gepubliceerd door het Rijk. De gemeente had al een dergelijke stelpost in de begroting staan op basis van een eerdere richtlijn. Met deze nieuwe afspraken wordt de stelpost verder verruimd. Er is in de afspraken een veiligheidsmarge ingebouwd van 25% voor bezuinigingen waarover het Rijk en VNG nog geen overeenstemming hebben. Waarschijnlijk is dat gemeenten uiteindelijk ook nog een deel van die 25% gaan ontvangen gezien het semi-bindende oordeel van de arbitragecommissie.

Participatiewet (via Senzer)

Senzer voert als werkbedrijf de Participatiewet uit voor de zeven gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel.

De gemeenten en daarmee Senzer hebben in 2019 te maken gehad met een forse terugloop van rijksmiddelen, In de Begroting 2020 heeft Senzer daarop besloten het volledige weerstandsvermogen in te zetten om de tekorten te dekken. Daarnaast zijn inwonersbijdragen van gemeenten verhoogd.

Omdat Senzer het volledig weerstandsvermogen heeft ingezet voor het verlagen van de inwonersbijdragen lopen de gemeenten nu een groter risico. Bij eventuele toekomstige negatieve jaarrekeningen dienen de gemeenten dat tekort bij Senzer aan te vullen. Daarom is dit als risico opgenomen in de paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' verderop in de begroting.

Over 2020 heeft Senzer ten opzichte van de begroting een positief jaarrekeningresultaat behaald van ruim € 10 miljoen. Over de bestemming van dit bedrag dient Senzer nog een besluit te nemen. Naast uitkering van de winst aan de gemeenten of besteden aan inhoudelijke doelen is een andere optie dat Senzer het eigen weerstandsvermogen weer aanvult. In dat geval hoeven gemeenten in mindere mate achtervang te zijn voor de risico's van Senzer.

Sociaal Domein overig

De overige € 11 miljoen aan uitgaven binnen het Sociaal Domein betreffen MFA's, subsidies enzovoort. Deze activiteiten worden niet via een gemeenschappelijke regeling uitgevoerd en kennen nauwelijks open einden. De jaarlijkse afwijkingen zijn hierbij gering. De voorspelbaarheid van dit deel van het budget is de afgelopen jaren veel groter gebleken dan bij de Wmo, Jeugd en Participatie.

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

§2.3 Programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

↑ Inleiding

Het programma bevat de volgende taken:

- Ruimtelijke ordening;
- Vitaal platteland;
- Bouwen en milieu;
- Monumenten;
- Openbaar beheer;
- Landschapsbeheer.

Verbonden partijen

- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).

Doelen portefeuille Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Het programma kent acht doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de resultaten zijn voor 2022 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend

Ruimtelijke ordening & Openbaar beheer	1: Aanpak visvijver Dribbelei
	2: Wij voeren wijkschouwen uit
	3: Herijking groenbeleid- en beheerplan
	4: Gezonde leefomgeving door aanpak zorgvuldige veehouderij
	5: Wij hebben een proactieve aanpak van de (toekomstige) leegstand in het buitengebied van Gemert-Bakel
	6: Wij faciliteren de transitie van het landelijk gebied met een agrarische bedrijfscontactfunctionaris en gemeentelijk ondersteuningsteam
	7: Wij maken een gebiedsuitwerking per kern (inclusief buitengebied) op basis van het Koersdocument Gemert Bakel
	8: Wij geven uitvoering aan het plan van aanpak voor de invoering van de Omgevingswet

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Toelichting op de hiervoor beschreven doelen

De komende decennia komen enkele grote structurele transitieopgaven bij elkaar in het landelijk gebied. Dit vraagt om een integrale benadering, waarbij opgaven voor gezondheid, kwaliteit van de leefomgeving, economische ontwikkeling, landbouw, wonen, natuur, milieu en water nog meer hand in hand gaan en in samenhang met elkaar moeten worden opgepakt. Dat is een stevige opgave.

Vitaal Buitengebied

Het buitengebied is en blijft van groot economisch belang waarbij agrarische ondernemers in staat zijn om zorgvuldig en maatschappelijk verantwoord te ondernemen, zonder dat dit gepaard gaat met een te grote overbelasting voor de omgeving. We volgen actief de ontwikkelingen rondom de gezondheidsonderzoeken en toetsen de nieuwe uitgangspunten bij de vergunningsaanvragen.

Nieuwe initiatieven moeten voldoen aan een zorgvuldige veehouderij. De gemeente heeft de kaders voor een zorgvuldige veehouderij vastgelegd in het bestemmingsplan "Gemert- Bakel Buitengebied 2017".

Transitie landelijk gebied

Er vinden de komende jaren grote veranderingen plaats in het buitengebied, omdat veel agrarische bedrijven hun intensieve veehouderijtak zullen beëindigen. Naar aanleiding van de in 2017 aangescherpte beleidsregels van de provincie Noord-Brabant moeten de agrarische ondernemers keuzes maken of zij nog investeringen kunnen/ willen doen voor modernisering van het bedrijf voor 2024. Door corona onder nertsen is de nertsenhoudery op last van de minister voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) gestopt. Ook de rundveehouders komen voor belangrijke beslissingen te staan in het kader van fosfaatrechten en CO2 doelstellingen. Deze veranderingen hebben tot gevolg dat er veel agrarische bebouwing vrijkomt. Welke ontwikkelingsruimte de gemeente biedt, is beschreven in het VAB-beleid en het bestemmingsplan Gemert-Bakel Buitengebied 2017. Tevens loopt het project "Proeftuin Elsendorp" in 2022 door en gebruiken wij dit om nieuw beleid te formuleren. De stikstofproblematiek maakt ook dat er nadrukkelijk naar de agrarische sector gekeken wordt om de stikstofdeken te verminderen ten gunste van bouw- en inframogelijkheden. Als gemeente Gemert-Bakel zullen wij deze ontwikkeling nauw volgen en met aandacht voor onze ondernemers toepassen.

Agrarisch bedrijfscontactfunctionaris/ Ondersteuningsteam

In 2019 zijn we gestart met de komst van een agrarisch bedrijfscontact functionaris. We zetten dit voort in 2022. Vele veehouderijen staan voor de keuze wat ze met hun bedrijf willen gaan doen. Samen met de ZLTO en de Rabobank bieden we ondernemers de mogelijkheid om hen te helpen in de transitie van hun bedrijf. Dit vraagt een goede ondersteuning vanuit de gemeente en de provincie. Ook de landelijke regeling "Sanering varkenshouderij" en het vervroeg verbod pelsdierhouderij vraagt om een proactieve houding van gemeenten. Wij faciliteren deze transitie met een gemeentelijk ondersteuningsteam.

Omgevingsvisie

Wij zijn een omgevingsvisie aan het opstellen om te komen tot afgewogen keuzes voor ontwikkelingen voor onze gemeente. Hierbij zorgen wij voor een goede aansluiting op het rijks- en provinciale beleid en stemmen dit af binnen het MRE en onze eigen regio De Peel. De hoofdkeuzes van onze gemeente ligt vast in het Koersdocument, samen met onze lokale partners zullen wij per kern (en het daarbij behorende buitengebied) een gebiedsuitwerking maken. De grote transitieopgaven waar we voor staan zullen voornamelijk een plaats krijgen in het buitengebied. De uitdaging voor ons als gemeente is om deze zorgvuldig met elkaar af te wegen en te zoeken naar wenselijke combinaties. De transitie laat zich vooral zien bij de Klimaatadaptatiedoelstellingen, de grootschalige energieopwekking (RES), de kringlooplandbouw en de reguliere vraag naar bedrijventerreinen en woningbouw. Enerzijds zien we een afname van agrarische bedrijven, anderzijds ontstaan er nieuwe verdienmodellen in het landelijk gebied. Het is aan de gemeente om deze ontwikkelingen in een goede balans te brengen.

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Groencompostering

Er is door het college een second opinion gevraagd over het mogelijk uitbesteden van het groenafval. De jaarlijkse middelen zijn wel in de begroting blijven staan. Nadat definitief de keuze is gemaakt worden de geraamde kosten worden bijgesteld in de begroting van 2023.

Pilot wijkschouw

Bij de Kadernota 2022 is een motie aangenomen om een plan van aanpak voor te bereiden voor het invoeren van structurele wijkschouwen in de kernen van Gemert-Bakel. Tijdens de wijkschouwen kunnen knelpunten die worden ervaren in het beleid rondom leefbaarheid en veiligheid van de openbare ruimte worden gesignaleerd. Het plan van aanpak wordt in december aan de gemeenteraad voorgelegd. Vooruitlopend op de bespreking van het voorstel in de gemeenteraad is incidenteel een bedrag van € 200.000 opgenomen zodat er budget beschikbaar is om de knelpunten aan te pakken.

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

↑1

Aanpak visvijver Dribbelei

Resultaten 2022

- De oevers van de visvijver zijn in het vierde kwartaal versterkt;
- Delen van de oever zijn ingericht om te vissen;
- De aanleg van 300m¹ natuurlijke oevers met oevervegetatie en plas-dras zone in het derde kwartaal van 2022;
- Doorstroming van water door aansluiting op het afkoppelen van de Presidentenbuurt.

Beoogde effecten

Een veilige (vis)vijver waarbij we het afkalven van de oevers voorkomen.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

€ 230.000 investering in 2022. Dit geeft vanaf 2023:

- € 14.950 jaarlijkse kapitaallasten;
- € 2.000 jaarlijkse onderhoudskosten;

↑2

Wij voeren wijkschouwen uit

Resultaten 2022

- De wijkschouwen vinden plaats in alle kernen van Gemert-Bakel en zijn afgerond in het derde kwartaal van 2022;
- Er vindt in het vierde kwartaal van 2022 een evaluatie plaats om de toekomstige aanpak te bepalen.

Beoogde effecten

- Het dichterbij elkaar brengen van overheid en inwoners;
- De openbare ruimte sluit beter aan bij de behoefte van inwoners.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Er is incidenteel € 200.000 opgenomen in 2022. Dit geld is niet enkel bedoeld voor het organiseren van de wijkschouw maar vooral ook voor de extra onderhoudswerkzaamheden die voortkomen uit de wijkschouw.

↑3

Herijking groenbeleid- en beheerplan

Resultaten 2022

- In het vierde kwartaal van 2022 wordt het geactualiseerde groenbeleid- en beheerplan aan de raad voorgelegd;
- We voldoen aan de voorwaarden uit het BBV.

Beoogde effecten

Actuele beleidsplannen.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

€ 60.000 incidenteel in 2022.

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

↑4

Gezonde leefomgeving door aanpak zorgvuldige veehouderij

Resultaten 2022

- Eind 2022 rapporteren wij aan de gemeenteraad over de ontwikkeling in de situatie van belasting geur, ammoniak, fijn stof, klachten en meldingen, waardoor de raad op de hoogte is van de kwaliteit van de leefomgeving in het buitengebied;
- Nieuwe knelpunten rondom veehouderijen worden voorkomen, het totaal aantal knelpunten neemt af;
- Ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvergunningen zijn getoetst aan het beleid rondom volksgezondheid en veehouderijen;
- Behoud van een gezonde leefomgeving voor alle inwoners van Gemert-Bakel door een zorgvuldige veehouderij, verminderen van stankoverlast en fijnstofconcentraties in 2022 (en verder).

Beoogde effecten

- De overlast rondom knelpunten neemt af;
- Wij wegen de effecten in het kader van volksgezondheid mee in de besluitvorming;
- Betere leefomgeving voor onze inwoners.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing.

↑5

Wij hebben een proactieve aanpak van de (toekomstige) leegstand in het buitengebied van Gemert-Bakel

Resultaten 2022

- Wij faciliteren de werkgroep inzake het project "Proeftuin Elsendorp", leerpunten uit dit proces worden opgenomen in de omgevingsvisie;
- Wij houden contact met de pelsdierhouders en de ondernemers die deelnemen aan de rijksregeling "Sanering varkenshouderij";
- Wij faciliteren de komende jaren stoppers bij de herontwikkeling van hun locatie.

Beoogde effecten

Wij stimuleren de inwoners van Elsendorp om samen te werken aan nieuwe ontwikkelingen die ten goede komen aan de leefbaarheid van het dorp. We voorkomen verrommeling en leegstand in het buitengebied.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing.

↑6

Wij faciliteren de transitie van het landelijk gebied met een agrarische bedrijfscontactfunctionaris en gemeentelijk ondersteuningsteam

Resultaten 2022

De ingekomen projecten zijn geïnitieerd en gecoördineerd, waaronder het begeleiden van agrarische bedrijven bij bedrijfsverplaatsingen en omschakelingen in het landelijk gebied.

Beoogde effecten

- De transitie van een bedrijf zal soepeler verlopen;
- Ondernemers kunnen een beroep doen op ondersteuning bij de transitie van hun bedrijf.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing.

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

↑7

Wij maken een gebiedsuitwerking per kern (inclusief buitengebied) op basis van het Koersdocument Gemert Bakel

Resultaten 2022

Per kern een integrale gebiedsuitwerking waarbij de balans en interactie gevonden wordt tussen kern en buitengebied als één gemeenschap.

Beoogde effecten

- De gewenste ruimtelijke ontwikkelingen zijn in kaart gebracht;
- Middels actieve betrokkenheid van inwoners en partijen bouwen we aan draagvlak voor de toekomst;
- De grote transitieopgaven worden integraal afgewogen;
- Het vormt de basis voor de beleidsuitgangspunten (Omgevingsplannen) bij het verder implementeren van de Omgevingswet.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing.

↑8

Wij geven uitvoering aan het plan van aanpak voor de invoering van de Omgevingswet

Resultaten 2022

- Er zijn aanpassingen in het Klant Contact Centrum (KCC) doorgevoerd;
- Publiekscampagnes hebben plaatsgevonden;
- Werkprocessen zijn aangepast;
- Producten- en dienstencatalogus zijn aangepast;
- Voorbereidende werkzaamheden om aan te sluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet zijn uitgevoerd;
- Aanpassingen in de informatiearchitectuur zijn doorgevoerd;
- ICT-standaarden zijn gedefinieerd;
- Informatie is gedigitaliseerd;
- Aanpassingen op de website zijn doorgevoerd;
- De in de organisatie gebruikte ICT-systemen worden voorbereid om ontsloten te kunnen worden op het DSO;
- De gemeente is gereed om per 1 juli 2022 omgevingsvergunningen conform de Omgevingswet in behandeling te nemen.

Beoogde effecten

- Organisatie en gemeenteraad weten welke ontwikkelingen en bijbehorende acties er op hen afkomen;
- Het bestuur weet met welke ambitie zij de Omgevingswet willen implementeren;
- Burgers zijn geïnformeerd over de Omgevingswet en de gevolgen voor hen.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing. In de Begroting 2020 is voor de invoering van de Omgevingswet tot en met 2028 al budget beschikbaar gesteld. Voor 2022 betreft dat een bedrag van € 331.000.

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Totaaloverzicht programma Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Het verloop van de lasten en baten in dit programma door de jaren heen is als volgt. De begrote cijfers in het jaar 2021 zijn de meest actuele standen na de 3^e financiële rapportage 2021.

x (€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	12.077	12.417	13.997	13.342	12.877	13.046	12.965
Baten	5.638	5.478	5.159	4.790	4.715	4.715	4.715
Saldo	6.439	6.939	8.838	8.552	8.162	8.331	8.250

Hieronder staan de verschillen de raming in 2022 en 2021 toegelicht.

Verschillen lasten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor de verschillen is als volgt.

Lasten	2022
Lasten in Begroting 2021 voor het jaar 2022	13.997
Al eerder door raad besloten wijzigingen	-/- 1.133
Startpunt	12.864
Wijzigingen Kadernota 2022	
<i>i</i> Uitbreiding taken werkprogramma ODZOB	+/+ 77
<i>i</i> Herijking groenbeleid- en beheerplan	+/+ 60
<i>i</i> Transitie landelijk gebied	+/+ 60
<i>i</i> Toename opdrachtvolume milieuvergunningen ODZOB	+/+ 41
<i>i</i> Areaaluitbreiding onderhoudsbudget	+/+ 19
<i>i</i> Redengevende omschrijvingen boerderijsplitsingen	+/+ 10
<i>i</i> Vaste lasten bosbeheer	+/+ 7
<i>i</i> Verhogen bijdrageregeling waardevolle bomen	+/+ 3
Verbonden partijen	
<i>i</i> Blink straatreiniging (niet afval)	+/+ 23
Moties	
<i>i</i> Pilot wijkschouw	+/+ 200
Nota Reserves en voorzieningen	
<i>i</i> Vervallen storting reserve Monumenten	-/- 100
<i>i</i> Effect reserve Rollend materieel	-/- 32
Overige wijzigingen	
<i>i</i> Doorbelasting uren en overige kosten	+/+ 180
<i>i</i> Omzetten inhuur plantoetsers naar formatie	+/+ 150
<i>i</i> Geo-informatie	+/+ 13

Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

 Autonome wijzigingen of op basis van jaarrekening	-/-	5
---	-----	---

Gesloten financieringen

 Riolering	-/-	227
---	-----	-----

Lasten		13.342
---------------	--	---------------

Verschillen baten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor de verschillen is als volgt.

Baten		2022
--------------	--	-------------

Baten in Begroting 2021 voor het jaar 2022		5.159
--	--	-------

Al eerder door raad besloten wijzigingen	-/-	456
--	-----	-----

Startpunt		4.703
------------------	--	--------------

Nota Reserves en voorzieningen

 Vervallen onttrekking reserve Monumenten	-/-	100
--	-----	-----

 Vervallen onttrekking reserve Rollend materieel	-/-	48
---	-----	----

Overige wijzigingen

 Doorbelasting	+/+	199
---	-----	-----

 Hogere legesraming formatie plantoetsers	+/+	150
--	-----	-----

 Inflatiestijging leges	+/+	17
--	-----	----

Gesloten financieringen

 Riolering	-/-	131
---	-----	-----

Baten		4.790
--------------	--	--------------

Economie & Sport

Economie & Sport

§2.4 Programma Economie & Sport

↑Inleiding

Het programma bevat de volgende taken:

- Economische zaken
- Toerisme en recreatie;
- Mobiliteit, verkeer en parkeren;
- Dorpsraden;
- Burgerparticipatie;
- Communicatie;
- Afval;
- Sport;
- Speelgelegenheden;
- Centrumontwikkeling Bakel.

Verbonden partijen

- Metropoolregio Eindhoven (MRE) inclusief Brainport Eindhoven;
- Innovatiehuis De Peel;
- VvE garage Ruijschenberg en VvE parkeren Kruseind;

Doelen programma Economie & Sport

Het programma kent twaalf doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de resultaten zijn voor 2022 en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Economie & Sport	1: Het verbeteren van de bereikbaarheid van Gemert-Bakel door regionale samenwerking en het vergroten van de keuzemogelijkheden voor de reiziger
	2: Regionaal samenwerken op gemeentegrens overschrijdende thema's.
	3: Recreatie en toerisme versterken
	4: Een meer toekomstbestendig centrum voor Bakel
	5: Een meer toekomstbestendig centrum van Gemert
	6: Versterken van Gemert-kern als hoofdwinkelgebied
	7: Versterken van de lokale economie
	8: Voortzetten samenwerkingsovereenkomst Uniek Sporten De Peel
	9: Uitvoeren Lokaal Bewegakkoord 2022
	10: Ondersteuning basis buitensport voor Legionellabeheer
	11: De waterinstallaties van basis-buitensport voldoen aan wet- en regelgeving
	12: We stellen een afvalbeleid op

Economie & Sport

Toelichting op de hiervoor beschreven doelen

Regionale samenwerking: Bereikbaarheidsagenda (2017-2030)

Regionaal hebben we met 21 gemeenten de bereikbaarheidsagenda (2017-2030) vastgesteld. Deze concentreert zich op het verbeteren van de bereikbaarheid en leefbaarheid in het 'daily urban system' van de regio. Daarbij wordt de komende jaren ingezet op het op orde brengen van de netwerken (auto, fiets, OV) en hun knooppunten. Maar ook het slimmer organiseren van het dagelijks gebruik door goede informatie over reismogelijkheden en vervoerskeuzes. Dit doen we samen, slim en co-modaal (fiets, auto, openbaar vervoer en voetgangers).

In 2022 wordt ingezet op een betere bereikbaarheid naar Eindhoven en Helmond voor wat betreft fiets. De snelfietsroute Gemert-Eindhoven wordt verder uitgewerkt samen met de gemeenten Laarbeek, Nuenen, Eindhoven, provincie en Rijkswaterstaat. Voor het gedeelte Gemert-Bakel is de planstudie N615/N272 het uitgangspunt. We maken samen afspraken over uitvoering, planning en financiën.

In 2021 is het voorkeursalternatief voor het snelfietspad Gemert-Helmond bepaald. In 2022 wordt gewerkt aan de voorbereiding van de uitvoering van dit snelfietspad.

Naast de route gebonden projecten wordt ook ingezet op de regio brede projecten die vooral vallen onder de term Smart Mobility. De inzet in 2022 richt zich daarbij met name op de werkgeversaanpak in combinatie met MaaS (Mobility as a service), ontwikkelen van een netwerk van hub's, gebruik van deelmobiliteit en fietsstimulering. Conform de samenwerkingsovereenkomst van de bereikbaarheidsagenda wordt structureel bijgedragen aan de regio brede projecten.

Regionale samenwerking mobiliteit: Metropoolregio Eindhoven en provincie Noord-Brabant

In 2021 is het streefbeeld mobiliteit voor de Metropoolregio Eindhoven (MRE) in concept vastgesteld. Hierin staan de ambities voor de toekomst (tot 2040) op het gebied van mobiliteit benoemd. Deze ambities worden in 2022 uitgewerkt in te behalen doelen en resultaten die een plek krijgen in de Regionale Mobiliteitsagenda (RMA) en het Regionale Mobiliteitsprogramma (RMP). Het RMP bevat projecten op het gebied van verkeersveiligheid, duurzame mobiliteit, infrastructuur, smart mobility en gedragsverandering. Deze projecten hebben regionale doelen waarbij de financiering deels door Rijk, provincie, regio en gemeenten gedeeld wordt. Dit biedt kansen voor projecten binnen Gemert-Bakel die we zo goed mogelijk benutten.

Hub Gemert

In november 2020 is een motie aangenomen om het onderzoek naar de voorkeurslocatie voor de hub te versnellen naar 2021. Dit is gebeurd en de voorkeurslocatie is bepaald inclusief benodigde ruimte voor fietsenstallingen, parkeerplaatsen en deelmobiliteit. In 2022 willen we de volgende stap zetten: het uitwerken van de voorkeurslocatie tot schetsplan en het bepalen van exploitatie, beheer en onderhoud. Om dit goed te kunnen bepalen is nader onderzoek nodig. Daarbij wordt ook gekeken hoe bijvoorbeeld de snelfietsroutes aangesloten kunnen worden op de hub en hoe de hub een meerwaarde kan zijn voor de bereikbaarheid en de ruimtelijke ontwikkeling van het centrum van Gemert.

N279

In 2021 is duidelijk geworden of het Provinciaal Inpassings Plan (PIP) voor de N279 in de huidige vorm de toets van de Raad van State heeft doorstaan. In 2022 wordt mogelijk gestart met de uitvoering. Indien de omleiding bij Dierdonk overleefd is gebleven worden de innovatieve geluidsvoorzieningen en de gebiedsontwikkeling meegenomen bij de uitvoering van de aanpassing van de N279. We zetten ons in om de belangen van de omgeving zo goed mogelijk te blijven behartigen en te blijven strijden voor een 2x2 uitvoering.

N615/N272

In 2021 is de planstudie N615/N272 – Beekse brug afgerond. In 2022 werkt de provincie samen met de gemeenten Laarbeek en Gemert-Bakel en Rijkswaterstaat aan het schetsontwerp op basis van deze planstudie. We kijken waar koppelkansen liggen op het gebied van bijvoorbeeld waterberging en natuurontwikkeling. Ook wordt gekeken naar mitigerende maatregelen die nodig zijn om verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid te behouden.

Economie & Sport

Regionaal samenwerken op gemeentegrens overschrijdende thema's

Het Bestuursakkoord Provincie Noord-Brabant "Samen, Slagvaardig en Slim ons Brabant 2020-2023", biedt koppelkansen voor onder andere de thema's economie, vrije tijd en arbeidsmarkt.

Periodiek maakt de provincie nieuwe prognoses van de ruimtebehoefte aan bedrijventerreinen en kantorenlocaties. Deze prognoses zijn richtinggevend voor het maken van regionale afspraken. De provincie heeft aan de regio's gevraagd uiterlijk in 2020 een handelingsperspectief uit te werken, waarbij het doel is een kwalitatieve match tussen geprognostiseerde vraag en het (plan) aanbod (bestaand en nieuw) te realiseren. In juni 2020 zijn de kwantitatieve afspraken opgeleverd, in december 2020 de kwalitatieve afspraken. In 2021 is één loket De Peel opgericht en zijn deze afspraken gemonitord. Met als doel weten welke vraag er in De Peel naar bedrijfskavels is en te zorgen dat de werkgelegenheid in de regio behouden blijft door op deze vraag in te spelen. Voor het regionaal bedrijventerrein de Peel is het locatieonderzoek en shortlist vastgesteld. In de tweede helft van 2021 wordt gekomen tot één of meerdere voorkeurslocaties, een programma van eisen en communicatiestrategie.

Bij de Brainport Nationale Actieagenda (BNA) investeren Rijk en regio in Brainport Eindhoven, het betreft een unieke gezamenlijke agenda voor de toekomst van Nederland. De agenda gaat daarbij uit van gedeeld belang Rijk en regio, versterken en versnellen, samen langjarig investeren en met een actiegerichte governance. De Peel heeft als thema talentontwikkeling ingebracht.

De Regio Deal Brainport Eindhoven maakt een belangrijk onderdeel uit van de Brainport Nationale Actieagenda. Via deze Regio Deal wordt door Rijk en regio samen € 370 miljoen geïnvesteerd in de uitvoering van de agenda. Hiervan is maximaal € 130 miljoen afkomstig uit de Regio Deal van het kabinet. Een eenmalige extra impuls voor een aantal concrete en aanvullende investeringen op het gebied van voorzieningenniveau, aantrekken en behouden van talent (op alle onderwijsniveaus) en innovaties met maatschappelijke impact. Alle projecten zijn toegekend, vanuit De Peel zijn dat De Braak in Helmond en Kasteel Gemert.

Het thema economie van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het versterken van de basiseconomie, digitalisering van het MKB en het stimuleren van innovatieve ideeën door subsidiering vanuit het stimuleringsfonds. De Peel stelt een Economische Agenda op die hierbij aansluit.

Het Innovatiehuis De Peel is een netwerkorganisatie waarin ondernemers, overheden en (kennis)instellingen samenwerken aan innovatie in De Peel. "Samenwerken op innovatie door innovatie op samenwerking" is ons motto. Het netwerk bestaat uit VNO-NCW Brabant Zeeland, de gemeenten Asten, Deurne, Helmond, Gemert-Bakel, Laarbeek, Someren en Waterschap Aa en Maas. Het Innovatiehuis De Peel is strategisch partner van Brainport development. De focus van het Innovatie huis De Peel is gericht op zes speerpuntensectoren: Slimme Maakindustrie, Foodtech, Automotive, Agro, Zorg, Vrijetijdseconomie. De projecten zijn te vinden op de website. We willen graag op een actieve en positieve manier bijdragen. De vaste bijdrage, de financiering van de 0,5 fte, de cofinanciering voor projecten is verankerd in deze begroting.

Recreatie en toerisme versterken

Eén van de alternatieve dragers van de landbouw is recreatie en toerisme. De wereld om ons heen verandert snel en het toerisme bloeit. De flexibiliteit van de consument, recreant en toerist neemt toe. Afstanden worden minder relevant en de auto is en blijft het favoriete vervoersmiddel. Tegelijkertijd vergroot het internet de mogelijkheden om effectief te zoeken en te vergelijken. Deze ontwikkelingen bieden kansen en uitdagingen voor Gemert-Bakel. Nieuw toerismebeleid (2022) is nodig om in te spelen op deze veranderingen en om meer richting te geven aan groei zodat toerisme optimaal bijdraagt aan een toekomstbestendig Gemert-Bakel. Toerisme zorgt niet alleen voor banen, maar verhoogd de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van Gemert-Bakel als dorp in de Peelregio.

In 2017 heeft de gemeente samen met de VVV Heerlijk Vrij en ondernemers het manifest Heerlijk Bloeien opgesteld. Als speerpunten zijn daarbij benoemd: samenwerken, verbinden en het uitdragen van het beeldmerk (rode vogeltje). In aansluiting daarop heeft de gemeente aan de VVV-subsidie beschikbaar gesteld voor het vernieuwen van de organisatie, gastheerschap en informatieverstrekking, productontwikkeling/arrangeren, marketing en samenwerken in de regio. De volgende stap is het opzetten van een beleefwinkel (Klein Sint Joris).

Economie & Sport

Online vindbaarheid is een belangrijk aspect. Innovatiehuis De Peel heeft in 2019 'Perspectief op vrijetijdseconomie De Peel 2030' opgesteld. De vrijetijdseconomie is in deze regio goed voor 5500 banen, met een prognose tot groei. Innovatiehuis De Peel wil de kansen die deze groei met zich meebrengt benutten, de samenwerking tussen partijen vergroten en de mogelijkheden die gezamenlijke marketing biedt, opbouwen. In 2020 is een kwartiermaker aangesteld die deze kansen verder uitwerkt. Inmiddels is er in samenwerking met de overige peelgemeenten en innovatiehuis de Peel een merkidentiteit ontwikkeld en een regionale website opgezet voor de gehele Peelregio (landvandepeel.nl). Om dit verder onder de aandacht te brengen en meer toeristen naar de Peel te trekken zijn er tevens voor 2021 twee regiomarketeers aangesteld, het is belangrijk voor de continuïteit dat dit de komende jaren blijft geborgd. Om vanuit Gemert-Bakel aan te kunnen sluiten bij deze mogelijkheid is het belangrijk dat de content (onder andere Gemert Vorstendom, Bakel Oudste dorp van Brabant aan de Peelrandbreuk) op orde is.

In 2018 is in samenwerking met Routebureau Brabant/Visit Brabant, VVV Gemert-Bakel en vrijwilligers het rapport 'Optimalisatie routestructuren Gemert-Bakel' tot stand gekomen. Hierbij is de bestaande situatie geanalyseerd en vertaald naar een advies voor een betere kwaliteit(-sbeleving) van de routestructuren. De adviezen zijn uiteindelijk vertaald naar daadwerkelijke aanpassingen in het routenetwerk (wandelen en fietsen) en knooppunten.

De provincie Noord-Brabant, het waterschap Aa en Maas en de zes Brabantse gemeenten Landerd, Bernheze, Uden, Boekel, Gemert-Bakel en Deurne werken samen aan de totstandkoming van de Unesco Geoparkstatus voor de Peelrandbreuk en het wijstverschijnsel. De initiatiefnemers zien het als een kans om de bijzondere waarde van de Peelrandbreuk in combinatie met het herstel van de wijstgronden, nadrukkelijk(er) op de kaart te zetten met als doel de identiteit van de streek verder te ontwikkelen en (economische) spin-off te realiseren.

Een meer toekomstbestendig centrum voor Bakel

In 2016 heeft De Stem van Bakel (DSVB) een dorpsvisie met een actieplan opgesteld. De herontwikkeling van het centrum is daarbij als hoogste prioriteit benoemd. Wij faciliteren dit programma. In 2017 is hiervoor onder leiding van twee dorpsregisseurs een centrumvisie opgesteld.

Daarbij zijn de volgende zes projecten benoemd:

1. Het Sint Wilbertsplein als ontmoetingsplek;
2. Van doorgaande weg naar bestemming;
3. MFA als Huiskamer van Bakel;
4. Versstraat en Pleisterplaats;
5. Wonen in en rond het centrum;
6. Oudste dorp van Brabant aan de Peelrandbreuk.

Samen met DSVB zijn mede op basis van de enquête 'Wat wil Bakel?', de prioriteiten bepaald voor het vervolg. Omdat het programma en de zes projecten veel raakvlakken kennen is er in 2019 een stedenbouwkundig plan en een inrichtingsplan opgesteld. In 2020 is dit plan door de gemeenteraad vastgesteld. In 2021 is de herinrichting 1^e fase Sint Wilbertsplein Bakel uitgevoerd. Voor de MFA als huiskamer van Bakel is veelvuldig gesproken met partijen wat hun wensen/eisen zijn en hoe zij deze samenwerking zien, in 2020 is een haalbaarheidsonderzoek opgesteld. In 2021 is dit haalbaarheidsonderzoek vastgesteld. Nu volgt de verwerving en het opstellen van het voorlopig ontwerp. Het is belangrijk om de ontstane energie in Bakel vast te houden en de stappen in het centrumplan de komende jaren op elkaar aan te laten sluiten. Kostenramingen vinden plaats om te bekijken hoe de overige projecten in de tijd kunnen worden weggezet.

In deze begroting is voor 2022 een investering van € 30.000 opgenomen voor het verwijderen van opstal en realiseren parkeervakken achter locatie Polski Smak. Deze negen te realiseren parkeerplaatsen zijn meegerekend bij de parkeerbalans voor de centrumontwikkeling.

Economie & Sport

Een meer toekomstbestendig centrum voor Gemert

In 2011 is voor Gemert centrum een centrumvisie opgesteld met daarbij een uitvoeringsprogramma (2011-2021). In 2017 is in aansluiting daarop samen met Ondernemersvereniging Gemert en de Rabobank het project De Nieuwe Winkelstraat uitgevoerd. Eén van de aanbevelingen daarbij was om het centrum van Gemert aan te sturen als een bedrijf, daarvoor is de stuurgroep Gemert centrum opgericht.

Deze stuurgroep heeft vijf speerpunten:

1. Verbeteren bereikbaarheid van het centrum;
2. Activiteiten samen oppakken en vermarkten;
3. Identiteit en profilering van Gemert centrum;
4. Eenheid van Ridderplein tot aan Haageijk;
5. Centrumvisie aanpassen.

De centrummanager heeft als doel Gemert Vorstendom en centrum Bakel op de kaart zetten bij de inwoners van Gemert-Bakel, buurgemeenten en toeristen om meer omzet te creëren bij de ondernemers.

Daar waar het centrum voorheen met name uit retail bestond ('place to buy'), wordt het centrum steeds meer een plek om te zijn en te beleven ('place to be'). Omdat de huidige centrumvisie, met het daarbij behorende uitvoeringsprogramma 2011-2021 op zijn einde loopt, is in 2020 opdracht gegeven tot het opstellen van een centrumvisie (2022-2032) en een ontwerpende verkenning van Kasteelpoort tot aan Haageijk. De centrumvisie is in 2021 vastgesteld. Om een goede invulling te kunnen geven aan de stegen en gangen, zij zijn tenslotte de entree tot ons centrum, is een integraal onderzoek nodig, waarbij de ontwikkelkansen worden verkend, die een bijdrage leveren aan de economische ontwikkeling van het centrumhart. In deze begroting is voor het aanpakken van een eerste steeg € 100.000 opgenomen als concrete investering in 2022.

Verder staat een investering van € 30.000 in 2022 opgenomen voor Inrichting publieke ruimte Gemert-centrum (ruimte tegenover IJssalon de Verleiding). Het zijn nu plantvakken met bomen. Door de functiewijziging naar ijssalon met de aantrekkelijke werking van personen en fietsen vraagt om een gewijzigde inrichting.

Als marketingstrategie is gekozen voor Gemert-Vorstendom. Om betrokkenheid te vergroten en draagvlak te creëren is gekozen voor een organisatiestructuur, waarin alle stakeholders van buiten vertegenwoordigd zijn in het algemeen bestuur, de stuurgroep en de werkgroepen. De gemeente stelt capaciteit beschikbaar voor het faciliteren van deze uitvoeringsorganisatie door het secretariaat en is trekker van de werkgroep Publieke Ruimte en draagt onder andere zorg voor parkeervoorzieningen (auto/fiets), stegen en gangen, groenvoorzieningen, laadpalen, drinkwater, schoon en veilig. Het gaat om een majeure gebiedsontwikkeling, waarbij kostenverhaal noodzakelijk is om een financiële bijdrage te kunnen leveren aan deze gebiedsontwikkeling en de inrichting van de openbare ruimte.

Gemert-kern kent nu en in de toekomst majeure (gebieds-)ontwikkelingen. Denk aan: onderwijshuisvesting, een cultuurhuis, centrumontwikkeling, een OV-HUB etc. Het is erg belangrijk dat deze initiatieven (ruimtelijk) op elkaar afgestemd worden, ook in het licht van de nieuwe omgevingsvisie, het nieuwe omgevingsplan.

Versterken van Gemert-kern als hoofdwinkelgebied

Bij het verbeteren van de economische vitaliteit van Gemert, is een collectieve aanpak essentieel voor het succes. Het creëert toegevoegde waarde. Een collectieve vorm van een ondernemersfonds: bedrijveninvesteringzone (BIZ) wordt hierbij ingezet (vervanger reclamebelasting). Het belangrijkste voordeel is dat ondernemers en wellicht in de toekomst ook vastgoedeigenaren op een eenvoudige wijze en met een gezamenlijke inzet van middelen, collectieve projecten kunnen realiseren. De BIZ is van en voor ondernemers. Door hun bereidheid te tonen hebben onze centrumondernemers al laten zien bereid te zijn om te investeren in de aantrekkelijkheid van het centrumgebied.

Het programma beperkt zich niet tot evenementen en marketing, maar behelst ook zaken in het publiek domein zoals aankleding. Voor de gemeente is het een voordeel dat de samenwerking professionaliseert en dat er een centraal aanspreekpunt ontstaat. Cofinanciering door de gemeente is een steun in de rug voor de ondernemers bij het verkrijgen van draagvlak en ook kan de gemeente

Economie & Sport

met de inbreng van middelen sturen op het programma en een actieve rol spelen in de structuur. De huidige crisis slaat een gat in de economieën van centrumgebieden. Alle zeilen moeten worden bijgezet om de schade te beperken. De middelen die met een BIZ worden opgehaald zijn zeer welkom om de lokale economie de broodnodige impuls te geven.

Versterken van de lokale economie

Samen met alle ondernemersverenigingen is het economisch actieplan 2020-2021 vastgesteld. Kernpunten zijn de 'digitale makelaar', 'kennis en innovatie' en 'de N279'. Het actieplan geeft ook inzicht in de trends en ontwikkelingen die de komende jaren in de gemeente te verwachten zijn, binnen de thema's werklocaties en bedrijventerreinen, buitengebied, centrum en kernen en toerisme en recreatie. In 2021 is verder invulling gegeven aan deze actiepunten. Enkele keren per jaar wordt met alle ondernemersverenigingen overlegd en worden met ondernemers specifieke themabijeenkomsten georganiseerd waarbij actuele en overkoepelende thema's onder de aandacht worden gebracht. De ontwikkelingen rondom corona hebben hoe dan ook impact op de economische ontwikkeling van onze gemeente, daarvoor wordt in 2021 een Corona herstelplan opgesteld. Duidelijk is dat leren van elkaar en samenwerken en verbinden kansen biedt. Accountmanagement en faciliteren van de ondernemers voorziet hiermee ook in 2022 in een belangrijke stimulerende ondernemersvriendelijke gemeentelijke rol.

In 2019 is samen met de ondernemersverenigingen het Werkprogramma Bedrijventerreinen opgesteld. Doel hiervan is met elkaar te waarborgen dat de industrieterreinen in alle kernen de komende jaren voor onze ondernemers voldoende toekomstbestendig zijn. Aansluitend daarop is in 2019/2020 een onderzoek uitgevoerd naar de lokale bedrijventerreinen. Doel hiervan is dat ook in de toekomst er in alle kernen voldoende bedrijventerreinen beschikbaar zijn. Bakel en Milheeze zijn hierbij als noodzakelijk gewenste uitbreiding locaties naar voren gekomen. In 2020 is daarom gestart met een locatieonderzoek voor mogelijke uitbreiding van industrie in deze kernen. In 2021 zijn deze locaties verder in procedure gebracht.

Periodiek faciliteren we de Ondernemer van het Jaar verkiezing Gemert-Bakel en Laarbeek én is het belangrijk dat we de jeugd tijdig kennis laten maken met de verschillende sectoren in de economie. Dit kan onder andere door een bijdrage te leveren aan de Dutch Technology Week (DTW), waarbij jongeren worden geïnteresseerd voor techniek, het ondersteunen van de juiste stageplaatsen in afstemming met onderwijs en bedrijfsleven, het ondersteunen van hybride leeromgevingen.

In 2017 is op Wolfsveld/Smartpark het keurmerk Veilig ondernemen (KVO) verkregen. Voortkomend uit een mooie samenwerking tussen diverse betrokken ondernemers, gemeente, brandweer, politie en BKG. In 2019 is een onderzoek naar Parkmanagement gestart, waarbij gekeken is naar de behoefte en kansen voor collectieve projecten, waarbij de focus ligt op vitale, duurzame/circulaire, innovatieve en daarmee toekomstbestendig bedrijventerreinen. In 2021 is de Stichting Smartpark Wolfsveld (SSW) voor de invoering van parkmanagement opgericht. SSW streeft naar een veilig en optimaal vestings- en leefklimaat op haar bedrijventerrein. Ook hier geldt dat cofinanciering door de gemeente een steun in de rug is voor de ondernemers bij het verkrijgen van draagvlak. Ook kan de gemeente met de inbreng van middelen sturen op het programma en een actieve rol spelen in de structuur. In 2022 geeft de stichting parkmanagement verder vorm.

Centrumplan Milheeze

Op basis van het Haalbaarheidsonderzoek Centrumplan Milheeze heeft de gemeenteraad op 8 juli 2021 een voorbereidingskrediet van € 193.600 beschikbaar gesteld. Dit krediet wordt gebruikt voor verder onderzoek en uitwerking van het plan in samenwerking met de initiatiefnemers.

In de raad is een motie ingediend waarmee jaarlijks structureel geld beschikbaar wordt gesteld voor het Centrumplan Milheeze. De motie is aangenomen en verwerkt in deze begroting. De investering in Centrumplan Milheeze staat gepland voor 2023. De kapitaallasten van € 200.000 per jaar gaan dan lopen vanaf 2024.

Afvalbeheer

Afvalbeheer is sterk in ontwikkeling en is een belangrijk onderdeel van een duurzame leefomgeving. Afval wordt steeds meer gezien als een grondstof en is daarom belangrijk in de circulaire economie. Gezien de vele ontwikkelingen op het gebied van afval, is het noodzakelijk om een degelijk afvalbeleid

Economie & Sport

op te stellen. Hierin benoemen we onze doelstellingen, ambities, strategie en sturing voor de komende jaren. Daarvoor is in deze begroting € 30.000 opgenomen.

Economie & Sport

Sport

Sporten is gezond en houd je ook sociaal fit. Sporten in teamverband zorgt ervoor dat inwoners kunnen meedoen in de samenleving. Sportverenigingen én met name de vrijwilligers die zich hiervoor inzetten zijn hierin een belangrijke pijler waarop de gemeenschap van Gemert-Bakel steunt.

De afgelopen jaren hebben we ingezet op de ondersteuning van de sportvrijwilligers en is er geïnvesteerd in samenwerking tussen alle partijen in de gemeente die zich bezighouden met sport en bewegen. Het Lokaal Beweegakkoord is opgesteld en ondertekend en werkgroepen zijn bezig met de uitwerking van de doelen. Er zijn sportcafés gestart, er is een verenigingsondersteuner vanuit de buurtsportcoaches ingezet en we hebben verenigingen ondersteund met het opzetten van een sportcoöperatie.

Het Lokaal Beweegakkoord heeft ons laten zien dat onze gemeenschap vol zit met ideeën om meer mensen aan het bewegen te krijgen, hoe er beter samengewerkt kan worden en hoe we de sportinfrastructuur kunnen versterken. Ondanks de beperkingen van de coronamaatregelen hebben alle werkgroepen van het Lokaal Beweegakkoord goede initiatieven opgezet zoals:

- De beweegvideo's en beweegposter voor ouderen;
- Het organiseren van een webinar voor trainers omtrent moeilijk verstaanbaar gedrag bij kinderen;
- Een boekje voor de jeugd met daarin het sportkennismakingsaanbod;
- Het realiseren van een beweegtuintje in De Mortel en Gemert.

In de buitensport is de afgelopen jaren ook veel gebeurd. Het Beheerplan Sportparken 2020-2023 is vastgesteld en de onderhoudsovereenkomsten met de basis buitensportverenigingen zijn afgesloten. Daarnaast hebben wij geïnvesteerd in binnensport: zowel het zwembad bij Fitland als sporthal Molenbroek zijn gerenoveerd. Daarnaast staan er ontwikkelingen op stapel rondom sporthal De Beek in relatie tot de ontwikkelingen van het centrumplan in Bakel.

Met als doel om opgroeiende kinderen in onze gemeente de kans te geven om zich mentaal en fysiek te ontwikkelen is de samenwerking tussen de gemeente en de basisscholen van Stichting GOO uitgebreid met het Commanderie College. De buurtsportcoaches zorgen op de scholen onder andere voor een doorlopende leerlijn, monitoren de ontwikkelingen van de kinderen en organiseren pauzesport, naschools aanbod en andere activiteiten op het gebied van gezondheid en sport.

Ook tijdens corona hebben de buurtsportcoaches zich bewezen. Zij hebben onder andere onlinebeweegactiviteiten en challenges georganiseerd voor de jeugd, balkonbewegen voor ouderen, buitenschoolse sportactiviteiten, beweegvideo's voor jongeren én ouderen, beweegboekjes voor kinderen, ouderen en mensen met een beperking, levend ganzenbord, een online beweegbingo en online Koningsspelen. Daarnaast hebben zij de sportverenigingen en sportaanbieders ondersteund met onder andere factsheets over de coronamaatregelen en daarover vragen beantwoordt en hebben zij een Vitaal Verenigen sportquiz georganiseerd.

Het verbeteren van de bereikbaarheid van Gemert-Bakel door regionale samenwerking en het vergroten van de keuzemogelijkheden voor de reiziger

Resultaten 2022

- Over de snelfietsroute Gemert-Eindhoven zijn bestuurlijke afspraken gemaakt;
- We zijn gestart met de voorbereiding op de uitvoering van de snelfietsroute Gemert-Helmond
- We hebben input geleverd op de regio brede projecten/thema's werkgeversaanpak, hub's, fietsstimulering, Mobility as a Service (MaaS) en deelmobiliteit;
- We hebben met de MRE een streefbeeld mobiliteit, een Regionale Mobiliteitsagenda (RMA) en een Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) vastgesteld;
- We hebben projecten uit Gemert-Bakel aangedragen voor het Regionaal Mobiliteits Programma
- Voor de hub-Gemert hebben we het vervolgonderzoek uitgevoerd voor wat betreft het bepalen van exploitatie, beheer en onderhoud en de meerwaarde voor de bereikbaarheid en ruimtelijke ontwikkeling van het centrum;
- We hebben ons ingezet voor een 2x2 uitvoering van de N279 doordat we dit blijvend aangekaart hebben op de diverse tafels;
- Indien de omleiding Dierdonk overeind is gebleven worden de innovatieve geluidvoorzieningen ingebracht bij de voorbereiding van de uitvoering van de N279;
- De uitwerking van het voorkeursalternatief N615/N272 (provincie) naar een schetsontwerp is gestart. We hebben de koppelkansen en mitigerende maatregelen in relatie tot dit project benoemd.

Beoogde effecten

- Een betere bereikbaarheid van Gemert-Bakel;
- Meer keuze voor de reiziger voor wat betreft vervoersmiddel.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Incidenteel € 30.000 voor 2022

Regionaal samenwerken op gemeentegrens overschrijdende thema's

Resultaten 2022

Brainport:

- In 2022 benoemen we de koppelkansen voor Gemert-Bakel en De Peel voor de Nationale Actieagenda Brainport.

Metropoolregio Eindhoven (MRE):

- In 2022 benoemen we de koppelkansen voor Gemert-Bakel en De Peel voor het thema economie.

De Peel:

- In 2022 is de Economische Agenda De Peel gereed;
- In 2022 monitoren we de bedrijventerreinprogrammering de Peel (één loket) en daar waar nodig stellen we bij/verzoeken we om extra ha bedrijventerrein;
- In 2022 geven we verder invulling aan ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein in de Peel;
- In 2022 is het werkprogramma Innovatiehuis De Peel opgesteld en zijn de projecten benoemd;
 - Deelname aan Innovatiehuis De Peel;
 - Leveren van 0,5 fte aan capaciteit;
 - Financiële bijdrage aan projecten.

Beoogde effecten

- Stimuleren van de regionale economie;
- Slagen van het Innovatiehuis De Peel en via hier de koppeling maken met Brainport;
- Een betere verbinding tussen ondernemers, overheid en onderwijs.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Incidenteel € 10.000 voor 2022.

Recreatie en toerisme versterken

Resultaten 2022

- In 2022 blijft Gemert-Bakel aangesloten bij de regiomarketing Land van de Peel;
- In 2022 geven we verder invulling aan het beleidsplan Geopark – Peelhorst 2021/2022.

Beoogde effecten

- Gemert-Bakel is een aantrekkelijke toeristisch-recreatieve gemeente en draagt daardoor bij aan een duurzame plattelandsontwikkeling;
- Gemert-Bakel draagt bij aan de totstandkoming van een UNESCO Geopark.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Incidenteel jaarlijks € 29.000 voor 2022 en 2023.

Een meer toekomstbestendig centrum voor Bakel

Resultaten 2022

- In 2022 vindt voor de projecten (tweede fase Sint Wilbertsplein, Dorpsstraat, Van de Poelstraat, Schoolstraat en rotonde) een toetsing en kostenraming plaats. Dit zodat deze projecten aangedragen kunnen worden voor de Begroting 2023 en verder;
- In 2022 vinden diverse onderzoeken ter voorbereiding plaats (inmetingen, onderzoek verkeer en parkeren);
- In 2022 is budget beschikbaar voor kleine aanpassingen in de openbare ruimte op basis van vragen van De Stem van Bakel (DSVB).

Beoogde effecten

- Door een gezamenlijke aanpak (maximale overheidsparticipatie) neemt de betrokkenheid bij dorp Bakel toe;
- De investeringskansen en investeringsbereidheid van partijen neemt toe;
- De leefbaarheid van Bakel neemt toe.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Incidenteel € 30.000 voor centrum Bakel in 2022. Voor de investering van € 4.000.000 voor realisering van de huiskamer van Bakel (MFA) en daaruit voorvloeiende structurele kapitaallasten van € 200.000 vanaf 2023 zijn in de Begroting 2020 al middelen ter beschikking gesteld.

Een meer toekomstbestendig centrum van Gemert

Resultaten 2022

- In 2022 voeren we de projecten voortkomend uit de ontwerpende verkenning van Ridderplein tot Haageijk uit;
- In 2022 vindt onderzoek plaats naar de ontwikkelkansen van de stegen en gangen;
- In 2022 versterken we de samenwerking verder en bouwen deze uit naar een stevige organisatiestructuur Gemert Vorstendom;
- In 2022 verankeren we de projecten voortkomend uit de centrumvisie 2022-2032.

Beoogde effecten

- Door een gezamenlijke aanpak (maximale overheidsparticipatie) neemt de betrokkenheid bij Gemert centrum toe;
- De investeringskansen en investeringsbereidheid van partijen neemt toe;
- De toekomstbestendigheid van Gemert neemt toe.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Incidenteel € 75.000 in 2022 en incidenteel € 50.000 in 2023.

↑6

Versterken van Gemert-kern als hoofdwinkelgebied

Resultaten 2022

In 2022 dragen we bij aan de bedrijveninvesteringszone Gemert-centrum (BIZ), waardoor projecten versneld uitgevoerd kunnen worden.

Beoogde effecten

- De economische ontwikkeling van Gemert-centrum als hoofdwinkelgebied, samen met partijen, versneld (na corona) naar een hoger niveau brengen;
- De activiteiten van de BIZ zijn aanvullend op de activiteiten van de gemeente.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

In 2022 € 58.000, vanaf 2023 structureel € 88.000.

↑7

Versterken van de lokale economie

Resultaten 2022

- In 2022 geven we een vervolg aan het economisch actieplan en Boiling Business;
- In 2022 werken we samen met de Stichting Parkmanagement Smartpark (BIZ) aan het beheer van Wolfsveld en Smartpark;
- In 2022 nemen we deel aan de Dutch Technology Week en mogelijke andere initiatieven die jongeren interesseren voor techniek;
- In 2022 nemen we deel aan de door BedrijvenKontaktGemert-Bakel georganiseerde bedrijvenbeurs.

Beoogde effecten

- De economische ontwikkeling van Wolfsveld-Smartpark als primair bedrijventerrein, samen met partijen, versneld (na corona) naar een hoger niveau brengen;
- De activiteiten van de BIZ zijn aanvullend op de activiteiten van de gemeente.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

In 2022 een bedrag van € 90.000. Vanaf 2023 een structureel bedrag van € 35.000.

Voortzetten samenwerkingsovereenkomst Uniek Sporten De Peel

Resultaten 2022

- We ondertekenen de nieuwe samenwerkingsovereenkomst 2022-2025 met de gemeenten uit De Peel;
- Vanuit incidenteel budget (Jaarrekening 2020) zetten we in 2022 een buurtsportcoach in voor de lokale uitwerking van de doelen van de samenwerkingsovereenkomst.

Beoogde effecten

- De buurtsportcoaches ondersteunen de doelgroep naar (passende) sport- en beweegactiviteiten zodat onze inwoners met een beperking, ziekte of aandoening meer gaan bewegen en sociale contacten opdoen. Hierdoor wordt het vermogen van onze inwoners om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan verbeterd en scoort de doelgroep hoger op hun “positieve gezondheid”;
- De naamsbekendheid van Uniek sporten vergroten we door middel van communicatiemiddelen zoals bijvoorbeeld social media en het geven van voorlichting aan stakeholders;
- Activiteiten voor de doelgroep krijgen meer bekendheid doordat deze op de website van Uniek Sporten staan;
- We stimuleren, adviseren en ondersteunen sport- en beweegaanbieders vraaggericht bij het neerzetten van een infrastructuur waarin sport en bewegen voor inwoners met een beperking een structurele plaats heeft;
- Onze gemeente draagt bij aan het organiseren van een breed en aantrekkelijk aanbod van sport- en beweegactiviteiten voor deze doelgroep in de regio;
- We organiseren samen met de andere deelnemende gemeenten lokaal en regionaal activiteiten voor deze doelgroep waar inwoners van onze gemeente aan kunnen deelnemen;
- We stimuleren organisatoren van lokale (sport) evenementen om hun evenement toegankelijker te maken voor mensen met een beperking, ziekte of aandoening (als deelnemer of als toeschouwer).

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Structureel € 4.000 voor deelname aan de regionale samenwerking vanaf 2022.

Uitvoeren Lokaal Beweegakkoord 2022

Resultaten 2022

- De gemeente is partner binnen het Lokaal Beweegakkoord;
- De gemeente draagt bij aan de realisatie van de doelen van het beweegakkoord.
-

Beoogde effecten

- Meer mensen in onze gemeente gaan bewegen en eenzaamheid wordt verminderd;
- De partijen in onze gemeente die bezig zijn met sporten en bewegen kennen elkaar, weten elkaar te vinden en werken meer samen;
- School en sport worden meer met elkaar verbonden;
- De sportinfrastructuur wordt versterkt en sportaanbieders worden vitaler.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Structureel € 18.000 vanaf 2022.

↑10

Ondersteuning basis buitensport voor legionellabeheer

Resultaten 2022

- De gemeente geeft financiële ondersteuning aan de basis-buitensport verenigingen voor het legionella beheer;
- De kaders voor de financiële ondersteuning zijn vastgelegd in de nota Vastgoedbeleid Sport

Beoogde effecten

Door de financiële ondersteuning wordt het legionellabeheer bij de basis-buitensport accommodaties uitgevoerd conform wet- en regelgeving.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Structureel € 28.000 vanaf 2022.

↑11

De waterinstallaties van basis-buitensport voldoen aan wet- en regelgeving

Resultaten 2022

De waterinstallaties van de kledaccommodaties van alle basis-buitensport verenigingen zijn technische op orde, zodat deze voldoen aan wet- en regelgeving met betrekking tot legionellaveiligheid.

Beoogde effecten

Legionella-veilige kledaccommodaties.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Structureel € 24.000 aan kapitaallasten vanaf 2023.

↑12

Wij stellen een afvalbeleid op

Resultaten 2022

- In het 4^e kwartaal van 2022 wordt een afvalbeleid aan de gemeenteraad voorgelegd

Beoogde effecten

- Actueel afvalbeleid

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Er is incidenteel € 30.000 opgenomen in de Begroting 2022 hiervoor.

Economie & Sport

Totaaloverzicht programma Economie & Sport

Het verloop van de lasten en baten in dit programma door de jaren heen is als volgt. De begrote cijfers in het jaar 2021 zijn de meest actuele standen na de 3^e financiële rapportage 2021.

x (€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	6.260	6.725	6.982	7.499	7.778	7.849	7.741
Baten	3.526	4.022	3.841	3.955	4.022	4.144	4.143
Saldo	2.734	2.703	3.141	3.544	3.756	3.705	3.598

Hieronder staan de verschillen de raming in 2022 en 2021 toegelicht.

Verschillen lasten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor de verschillen is als volgt.

Lasten		2022
Lasten in Begroting 2021 voor het jaar 2022		6.982
Al eerder door raad besloten wijzigingen	-/-	268
Startpunt		6.714
Wijzigingen Kadernota 2022		
<i>i</i> Centrumontwikkeling Gemert	+/+	75
<i>i</i> Bedrijventerreinen	+/+	65
<i>i</i> Centrumontwikkeling Bakel	+/+	30
<i>i</i> Recreatie en toerisme	+/+	29
<i>i</i> RI&E legionella sportaccommodaties	+/+	28
<i>i</i> Hub Gemert	+/+	20
<i>i</i> Regionale samenwerking	+/+	10
<i>i</i> Indexatie zwembad en buitensportverenigingen	+/+	8
Moties Kadernota 2022		
<i>i</i> Opstellen afvalbeleid	+/+	30
Overige wijzigingen		
<i>i</i> Doorbelasting uren en overige kosten	+/+	120
<i>i</i> Regionaal bedrijventerreinen	+/+	100
<i>i</i> Bedrijventerreinen	+/+	25
<i>i</i> Autonome ontwikkelingen of op basis van jaarrekening	+/+	8
<i>i</i> Verplaatsen kunstwerk Bakel	+/+	5
Gesloten financieringen		
<i>i</i> Afval	+/+	232
Lasten		7.499

Economie & Sport

Verschillen baten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor de verschillen is als volgt.

Baten		2022
Baten in Begroting 2021 voor het jaar 2022		3.841
Al eerder door raad besloten wijzigingen	-/-	165
Startpunt		3.676
Wijzigingen Kadernota 2022		
 Inflatiestijging huren	+/+	20
Overige wijzigingen		
 SPUK vergoeding sporthallen	+/+	6
 Autonome ontwikkelingen of op basis van jaarrekening	+/+	3
 Doorbelasting	-/-	2
Gesloten financieringen		
 Afval	+/+	252
Baten		3.955

Financiën & Woningbouw

Financiën & Woningbouw

§2.5 Programma Financiën & Woningbouw

↑ Inleiding

Het programma bevat de volgende taken:

- Financiën;
- Bouwgrondexploitatie;
- Grondzaken en -aankopen;
- Vastgoed;
- Woningbouw;
- Duurzaamheid;
- Kasteel.

Verbonden partijen

- Beheerstichting Golfbaan Stippelberg;
- Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB);
- BNG Bank;
- VvE MFA De Sprank.

Doelen programma Financiën & Woningbouw

Het programma kent tien doelen. Voor ieder doel is benoemd wat de resultaten zijn voor 2022, wat het beoogd effect is en of in deze begroting extra middelen daarvoor zijn toegekend.

Financiën & Woningbouw	1: Het verbeteren van de financiële positie
	2: Voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor Horizontaal Toezicht (HT) door de belastingdienst
	3: Een gezonde, structureel sluitende begroting conform de daarvoor geldende regelgeving
	4: We geven invulling aan duurzaamheid met onze partners
	5: We werken aan het proces regionale energiestrategie en het uitvoeringsprogramma
	6: In 2022 werken we mee aan de aanleg van vijf zonnevelden
	7: We starten met de uitvoering van de Transitievisie Warmte
	8: We stellen een Lokaal Bespaarplan op
	9: We stimuleren duurzaam inkopen/aanbesteden
	10: We bouwen voldoende woningen naar behoefte conform woonvisie

Financiën & Woningbouw

Toelichting op de hiervoor beschreven doelen

Klimaatakkoord

In mei 2019 is de klimaatwet vastgesteld. In de Klimaatwet staat dat we met elkaar streven 49 procent minder CO₂ uit te stoten in 2030 ten opzichte van 1990, in 2050 moet dit zelfs 95 procent minder zijn. Daarnaast gaan we met z'n allen proberen alle energie in 2050 CO₂-neutraal op te wekken. Verder moeten we ook energie besparen.

In de Klimaatwet staan nu alle officiële afspraken (de doelstellingen en het proces om deze te bewaken). In het Klimaatakkoord (ondertekend door 76 partijen waaronder VNG en IPO) besproken plannen en maatregelen waarmee we die doelen willen gaan halen. De Europese Unie heeft een akkoord gesloten om de uitstoot van CO₂ te verminderen met 55% ten opzichte van 1990. De oude ambitie lag op 40%. In het Nederlandse Klimaatakkoord ligt de ambitie nog op 49%. Het is nog onduidelijk wat de gevolgen zijn als de ambitie wordt aangepast.

Bij de instemming met het Klimaatakkoord (zie ook paragraaf duurzaamheid) hebben gemeenten als voorwaarde gesteld dat er een vergoeding moet komen voor de uitvoeringslasten. De energietransitie en het verduurzamen van de gebouwde omgeving zijn grote opgaven die gemeenten niet alleen kunnen financieren uit eigen middelen.

Een groot gedeelte van de maatregelen uit het Klimaatakkoord moeten decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) uitvoeren en organiseren. Zo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het aardgasvrij maken van woningen en bepalen decentrale overheden op regionaal niveau waar de benodigde windmolens en zonneparken moeten komen. Maar denk ook aan handhaving en verduurzamen gemeentelijke panden. Er zijn achtentwintig nieuwe of versterkte taken benoemd voor gemeenten. Uitvoeringslasten betreffen niet daadwerkelijke investeringen maar de ambtelijke inzet en indien nodig inhuur van externe expertise. Voor gemeenten onder de 40.000 inwoners zou dit neerkomen volgens het rapport op 8 tot 9 FTE.

De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft in opdracht van het kabinet onderzocht hoe hoog deze uitvoeringslasten voor gemeenten zijn. Hierover is in januari 2021 een eindrapport uitgebracht. Voor uitvoering van het Klimaatakkoord hebben gemeenten volgens het rapport een bedrag nodig van € 450 miljoen in 2022 oplopend tot € 599 miljoen in 2024. Vanaf 2025 kunnen de uitvoeringslasten worden verdeeld op basis van inzicht in de werkelijke kosten. Het is nog onbekend hoeveel gemeenten daadwerkelijk vergoed krijgen van het Rijk. Uitvoering van het Klimaatakkoord gaat leiden tot extra Fte's/uitvoeringskosten voor de gemeente. Vooralsnog gaan we ervan uit dat dit neutraal verloopt, bij gebrek aan andere informatie. Op het moment middelen voor uitvoering van het Klimaatakkoord worden toegekend worden deze geormerkt voor dit specifieke doel.

Financiën & Woningbouw

Regionale Energiestrategie (RES)

Wij werken samen met MRE-gemeenten, provincie en waterschappen aan de Regionale Energiestrategie (RES). Met de RES leveren we een bijdrage aan de klimaattafel Gebouwde omgeving en Elektriciteit.

De RES is een instrument om gezamenlijk te komen tot keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de regionale structuur warmte en energiebespaarplannen voor de doelgroepen Wonen, Bedrijven en Maatschappelijk vastgoed. De RES 1.0 is eind 2021 vastgesteld waarbij de regio plannen realiseert voor een duurzame opwek van 2Twh voor 2030. Wij hebben geen zoekgebieden voor grootschalige opwek vastgesteld. Voor de realisatie van zonnevelden maken we gebruik van bestaand beleid, de afwegingskaders zonnevelden.

De aanvraagprocedure voor zonnevelden is opgestart en in 2022 worden de 5 beste initiatieven gekozen. Als basis van de keuze geldt het bestaande beleid afwegingskaders zonnevelden. In het najaar 2021 is gestart met verbeterde burgerparticipatie voor de zoekgebieden grootschalige opwek. In 2022 en 2023 werken we aan het herijken en verrijken tot een RES 2.0, die volgens planning voor 1 juli 2023 wordt vastgesteld. Het accent ligt dan op monitoring, aanpassen/aanscherpen doelstellingen, maken gezamenlijke keuzes en kaders.

Vanaf eind 2021 wordt op regionaal (MRE) en subregionaal (Peelgemeenten) niveau samengewerkt aan de uitvoering van de RES 1.0. Een greep uit het uitvoeringsprogramma:

- Er is gezamenlijke regie noodzakelijk op de planning en uitvoering van wind- en zon-projecten om noodzakelijke investeringen en capaciteit in het elektriciteitsnet op tijd te kunnen realiseren en om de maatschappelijke kosten te beperken;
- Uitvoering van de no regret maatregelen: in de RES 1.0 hebben we afgesproken dat we 0,28 TWh aan no-regret maatregelen gaan uitvoeren, in de volgorde die onze zonneladder voorschrijft. We gaan bedrijven benaderen om hen te helpen met het wegnemen van belemmeringen voor zon op dak. We verkennen gezamenlijke aanpak bedrijfsdaken, agrarische daken en infrastructuur;
- Uitvoering van bespaarplannen voor doelgroepen Wonen, Bedrijven en Maatschappelijk vastgoed;
- We benutten de uitgevoerde onderzoeken in het kader van de RES en het planMER als basis bij het actualiseren van de afwegingskaders voor zonnevelden. We leggen daarbij de koppeling met andere opgaven.

Transitievisie Warmte (TVW)

Eind 2021 hebben we de Transitievisie Warmte (TVW) vastgesteld. Hierin staat een voorkeursvolgorde wanneer wijken of buurten van het aardgas afgaan. In het voorjaar 2022 starten we met een gemeentebreed besparingsprogramma, waarbij we onder andere isolatie stimuleren. Voor de communicatie en participatie trekken we samen op met Goed Wonen Gemert, die verantwoordelijk zijn voor de huurwoningen.

Regeling reductie energieverbruik woningen (RREW)

Het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid sluit aan op de landelijke doelstellingen. Met diverse maatschappelijke partijen (bestaande uit overheid, onderwijs, ondernemers, ondernemende burger) blijven we bezig met vergroten van de bewustwording en aanjagen van initiatieven om te komen tot een duurzamer Gemert-Bakel. Met de subsidie Regeling Reductie Energieverbruik Woningen (RREW 2021) wordt in 2021 en 2022 een flinke boost gegeven.

Financiën & Woningbouw

Financiën

De inkomsten en uitgaven van de gemeente dienen in balans te zijn. Structurele uitgaven betalen we uit structurele inkomsten. We realiseren een structureel sluitende begroting in het jaar 2022.

Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie

Op 18 maart 2021 zijn de financiële kaders vastgesteld door de gemeenteraad. Dat is een leidraad voor deze begroting. Door de positieve resultaten in 2020 zijn zowel de solvabiliteitsratio als de schuldenquote verbeterd en lopen we op koers om de doelen in 2030 te halen.

Doelstelling is om in 2030 een solvabiliteit van 15% te halen en een schuldenquote van 90%.

Jaarlijkse storting in weerstandsvermogen

In de financiële kaders is als doel gesteld om per 2030 over een solvabiliteitsratio van 15% te beschikken. Daarvoor wordt jaarlijks € 250.000 gestort in de Algemene reserve. In deze begroting is daar rekening mee gehouden. Daarnaast wordt € 983.000 gestort in de risicoreserve Drie decentralisaties.

Deze stortingen hebben zowel positieve gevolgen voor de (verwachte) solvabiliteit als schuldenquote. De solvabiliteit stijgt op basis van deze storting in vier jaar met 1,4%. De schuldenquote daalt met 2%.

Fiscaal beheer

In 2012 is tussen de gemeente Gemert-Bakel en de belastingdienst een individueel convenant Horizontaal Toezicht (HT) overeengekomen. Dit individuele convenant heeft een looptijd tot en met 2022. Het HT is door de belastingdienst geïntroduceerd vanwege haar wens tot het omschakelen van fiscale controles achteraf (boekenonderzoeken) naar fiscaal overleg vóóraf op basis van transparantie, begrip en vertrouwen.

Voorafgaand aan de ondertekening van het convenant is met ondersteuning een Tax Control Framework (TCF) opgesteld om te komen tot een situatie dat we fiscaal -in-control komen en blijven. Tegelijkertijd is met dit TCF ook al een eerste aanzet tot verbetering of aanvulling van fiscale processen en beheersmaatregelen binnen de Gemeente Gemert-Bakel gegeven.

De belastingdienst heeft een aantal wijzigingen aangekondigd met betrekking tot het HT. Daarbij hoort de verwachting van de belastingdienst dat een organisatie een fiscaal self-assessment maakt en zelf - door interne monitoring (of mathematisch verantwoorde steekproeven) - de werking van de getroffen fiscale beheersingsmaatregelen kan vaststellen. Om op een goede invulling te kunnen geven aan de voorwaarden van HT zijn er structureel extra middelen noodzakelijk.

Woningbouw

In 2020 hebben we een woonvisie vastgesteld waarin de demografische ontwikkelingen en woonbehoefte in beeld zijn gebracht. De woonvisie is leidend bij het bepalen van de woningbouwprogrammering zodat we voldoende naar behoefte kunnen blijven bouwen. Om te zorgen dat we voldoende aanbod hebben en houden, gaan we met ontwikkelaars in gesprek over nieuwe woningbouwplannen. Hierbij maken we afspraken over de aantallen en doelgroepen conform onze woonvisie én zetten we in op een gemeente brede versnelling van de woningbouw. Om deze versnelling te realiseren is ook een programmaleider woningbouw aangesteld. De demografie geeft aan dat wij als gemeente rond de 140 woningen per jaar dienen toe te voegen aan onze voorraad om te voorzien in de vraag. De voorliggende woningbouwplannen alsmede het aantal gerealiseerde woningen in het afgelopen jaar worden jaarlijks ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad om de voortgang te kunnen monitoren

Financiën & Woningbouw

↑1

Het verbeteren van de financiële positie

Resultaten 2022

- Een verdere zichtbare stap richting een solvabiliteitsratio van 15% en een schuldquote van 90% in 2030;
- De gemeentelijke producten zijn in 2022 kostendekkend.

Beoogde effecten

- De gemeente Gemert-Bakel kan geïnventariseerde financiële tegenvallers opvangen zonder dat dit leidt tot bezuinigingen of verhoging van tarieven;
- Een duurzaam sluitende begroting met een verbeterde vermogenspositie in relatie tot de benodigde weerstandscapaciteit. Dit in lijn met de door de raad vastgestelde financiële kaders.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

We storten in deze begroting jaarlijks € 250.000 in het weerstandsvermogen voor het verbeteren van de solvabiliteit. Daarnaast wordt € 983.000 gestort in de risicoreserve Drie decentralisaties.

↑2

Voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor Horizontaal Toezicht (HT) door de belastingdienst

Resultaten 2022

Een overeenkomst met de belastingdienst voor een individueel convenant Horizontaal Toezicht.

Beoogde effecten

Fiscaal in control komen en blijven.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Er is vanaf 2022 een bedrag van € 10.000 structureel opgenomen om invulling te kunnen geven aan de voorwaarden gesteld in relatie tot het Horizontaal Toezicht.

↑3

Een gezonde, structureel sluitende begroting conform de daarvoor geldende regelgeving

Resultaten 2022

- De meerjarenbegroting 2022-2025 is structureel sluitend voor minimaal de jaren 2022 en 2025;
- Wij krijgen een positief oordeel van de provincie (financiële toezichthouder) over de Begroting 2022 en een goedkeurende verklaring van de accountant over de Jaarrekening 2021.

Beoogde effecten

Voldoen aan de, aan ons als lokale overheid opgelegde, financiële regelgeving.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing.

Resultaten 2022

Diverse projecten voor planjaar 2022 zijn uitgevoerd, waaronder:

- We hebben uitvoering gegeven aan het plan van aanpak Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW);
- Er is een succesvolle dag van de duurzaamheid georganiseerd;
- Een aantal woningeigenaren heeft deelgenomen aan de nationale duurzame huizenroute;
- De global goals zijn bekend in de gemeentelijke organisatie en worden in de college- en raadsadviezen toegepast;
- Duurzaam Gemert heeft het aantal buurtteams uitgebreid en inkoopacties voor isolatie en zonnepanelen aangeboden.

Beoogde effecten

- Vergroten bewustwording duurzaamheid bij alle partijen tot anders denken en handelen;
- Het nemen van energiebesparende maatregelen (waaronder isolatie, zonnepanelen);
- De gemeente vervult een voorbeeldfunctie op het vlak van duurzaam denken en handelen.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Niet van toepassing.

Resultaten 2022

- De regionale energiestrategie MRE 1.0 is in 2021 gereed en vastgesteld. In 2022 is gestart met herijken.
 - regionaal bod 2TW opwek duurzame energie (zoals zon, wind, geothermie);
 - regionale structuur warmte (regionaal);
 - regionaal afwegingskader duurzame opwek;
 - regionaal energiebesparingsplan.
- Het uitvoeringsprogramma RES 1.0 is opgestart.

Beoogde effecten

- Duidelijkheid creëren hoe we kunnen voldoen aan de opgaven uit Klimaatakkoord;
- Duidelijkheid geven aan initiatiefnemers grootschalige opwek;
- Burgers/bedrijven onafhankelijk informeren over de mogelijkheden tot energiebesparing.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Voor de doelen vijf tot en met acht in dit programma is structureel € 180.000 aan uitvoeringskosten opgenomen.

Financiën & Woningbouw

↑6

In 2022 werken we mee aan de aanleg van vijf zonnevelden

Resultaten 2022

Uit alle aanvragen voor zonnevelden zijn de vijf beste initiatieven gekozen. We hebben de besluitvormingsprocedure doorlopen waarbij de omgeving via dialogen wordt betrokken.

Beoogde effecten

Duurzame opwek van energie.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Voor de doelen vijf tot en met acht in dit programma is structureel € 180.000 aan uitvoeringskosten opgenomen.

↑7

We starten met de uitvoering van de Transitievisie Warmte

Resultaten 2022

In 2021 is een transitievisie warmte aan de gemeenteraad ter vaststelling voorgelegd. Per wijk is inzichtelijk hoe en wanneer aardgasvrij kunnen worden gemaakt; In 2022 is een uitvoeringsstrategie vastgesteld en opgestart.

Beoogde effecten

Duidelijkheid over toekomstige aanpak van het aardgasvrij maken van wijken.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Voor de doelen vijf tot en met acht in dit programma is structureel € 180.000 aan uitvoeringskosten opgenomen.

↑8

We stellen een Lokaal Bespaarplan op

Resultaten 2022

In 2022 is een lokaal bespaarplan energieverbruik/vermindering van uitstoot CO2 uitgewerkt.

Beoogde effecten

Lokaal besparen op energieverbruik en de doelgroepen Wonen, Bedrijven en Maatschappelijk Vastgoed meenemen in de bespaardoelstellingen en het nemen van energiebesparende maatregelen.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Het bespaarplan is ook deels een opgave voor de transitievisie warmte (Isoleren) en kan deels worden gedekt uit de rijksbijdrage van € 15.000. Resteert een bedrag van € 15.000.

Voor de doelen vijf tot en met acht in dit programma is daarnaast structureel € 180.000 aan uitvoeringskosten opgenomen.

We stimuleren duurzaam inkopen/aanbesteden

Resultaten 2022

Het betreft een stimuleringsbudget om meer duurzaam en innovatief in te kopen/aan te besteden. Indien wordt gekozen voor een duurzamere variant en hierdoor dient meer te worden betaald, is vergoeding vanuit dit budget mogelijk. In de aanbesteding/bij de inkoop dienen de extra kosten en de duurzaamheidsfactor inzichtelijk gemaakt te worden. Denk met name aan de mate van circulariteit van een product, de CO2-reductie of klimaatneutraliteit en de daarbij behorende kosten.

Beoogde effecten

- Deze stimulering vergroot de zichtbaarheid van de duurzaamheidsthematiek.
- Dit leidt tot draagvlak voor de te nemen stappen bij verduurzaming op andere gebieden en de consequenties daarvan

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Hiervoor is incidenteel € 100.000 opgenomen in 2022.

We bouwen voldoende woningen naar behoefte conform woonvisie

Resultaten 2022

- Circa 140 woningen ter beschikking (uitgifte) om de verwachte prognose te halen;
- Voldoende woningbouwplannen ter vaststelling aanbieden om de uitgifte van deze circa 140 woningen mogelijk te maken;
- Voldoende differentiatie in woningtypes (van sociale huur tot dure koop) voor elke doelgroep conform woonvisie.
- Grond in eigendom rondom diverse kernen om woningbouw mogelijk te maken (situationeel aankopen binnen de gestelde kaders)

Beoogde effecten

- Voldoende woningen beschikbaar in uitgifte om de demografische ontwikkeling in eigen gemeente op te vangen en zo verhuisbewegingen van jongeren naar elders te beperken;
- Een versnelling realiseren in bestaande én nieuwe woningbouwplannen.

Extra middelen 2022 voor bereiken resultaten

Om de versnelling in de woningbouw te organiseren is een budget opgenomen voor 2021 en 2022 van in totaal € 250.000 uit de risicoreserve Bouwgrond. Daarvan valt € 185.000 in jaarschijf 2022.

Financiën & Woningbouw

Totaaloverzicht programma Financiën & Woningbouw

Het verloop van de lasten en baten in dit programma door de jaren heen is als volgt. De begrote cijfers in het jaar 2021 zijn de meest actuele standen na de 3^e financiële rapportage 2021.

x (€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	18.366	26.338	17.424	15.501	13.794	12.734	13.134
Baten	57.648	66.270	62.469	62.430	60.134	58.684	59.307
Saldo	39.282	39.933	45.045	46.929	46.340	45.950	46.173

Hieronder staan de verschillen de raming in 2022 en 2021 toegelicht.

Verschillen lasten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor het verschil is als volgt.

Lasten	2022
Lasten in Begroting 2021 voor het jaar 2022	17.424
Al eerder door raad besloten wijzigingen reserves	-/- 5.007
Al eerder door raad besloten wijzigingen overig	-/- 184
Startpunt	12.233

Wijzigingen Kadernota 2022

 BIZ (cofinanciering)	+/+	58
 Convenant Horizontaal Toezicht Belastingdienst	+/+	10
 Inflatiestijgingen	+/+	1

Moties Kadernota 2022

 Aanjagers woningbouw	+/+	185
 Energietransitie	+/+	180

Septembercirculaire 2021

 Volstorten risicoreserve Drie decentralisaties	+/+	983
 Storting in risicoreserve Corona	+/+	84

Overige wijzigingen

 Impuls van ad hoc naar planmatig gebouwenbeheer	+/+	185
 Duurzaam inkopen	+/+	100
 Groot onderhoud uit voorziening	+/+	24
 Doorbelasting uren en overige kosten	+/+	18
 Autonome wijzigingen of op basis jaarrekening	+/+	1
 Stelpost gebouwenbeheer	-/-	4

Gesloten financieringen

 Bouwgrondexploitatie	+/+	1.443
--	-----	-------

Lasten	15.501
---------------	---------------

Financiën & Woningbouw

Verschillen baten 2022 ten opzichte van 2021

De verklaring voor het verschil is als volgt.

Baten		2022
Baten in Begroting 2021 voor het jaar 2022		62.469
Al eerder door raad besloten wijzigingen reserves	-/-	3.466
Al eerder door raad besloten wijzigingen overig	-/-	2.186
Startpunt		56.817
Wijzigingen Kadernota 2022		
<i>i</i> Inflatiestijging OZB, toeristen- en hondenbelasting	+/+	204
<i>i</i> Inflatiestijging huren	+/+	2
Septembercirculaire 2021		
<i>i</i> Algemene uitkering	+/+	3.428
Overige wijzigingen		
<i>i</i> Onttrekking risicoreserve Bouwgrond	+/+	285
<i>i</i> Verkoop gebouwen	+/+	185
<i>i</i> Onttrekking uit voorziening voor groot onderhoud	+/+	24
<i>i</i> Doorbelasting	-/-	51
Gesloten financiering		
<i>i</i> Bouwgrondexploitatie	+/+	1.536
Baten		62.430

Beleidsindicatoren

§2.6 Beleidsindicatoren

↑ Doel beleidsindicatoren

Vanaf 2017 is het verplicht om beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Dit vergroot het inzicht van de gemeenteraad wat vervolgens gebruikt kan worden in de beleidsafwegingen bij de begroting.

De indicatoren van de eigen gemeente kunnen daarnaast worden vergeleken met buurgemeenten, vergelijkbare gemeenten, provincie enzovoort. Dit kan via www.waarstaatjegemeente.nl.

In deze begroting zijn de indicatoren van Gemert-Bakel vergeleken met Nederland (NL), Noord-Brabant, Helmond en de overige vier peelgemeenten (Asten, Deurne, Laarbeek en Someren). Opnamedatum van de cijfers is juli 2021 en betreffen de laatst bekende cijfers.

Financiële kengetallen

Naast de beleidsindicatoren zijn nog extra een aantal financiële kengetallen weergegeven en vergeleken met het gemiddelde van Nederland. Daaronder de solvabiliteitsratio en nettoschuldquote. In de financiële kaders is afgesproken dat het doel is een stijging van de solvabiliteitsratio naar 15% en een daling van de nettoschuldquote naar 90% in 2030.

Beleidsindicatoren Gemert-Bakel vergeleken met anderen

Niet van alle jaren of gemeenten is het cijfer gepubliceerd. Indien dit het geval is staat er een (-) teken.

Indicator-eenheid-jaar	Gemert-Bakel	NL	Noord-Brabant	Helmond	Peel (4)
Formatie - FTE per 1.000 inwoners -2020	5,79	-	-	6,83	5,95
Bezetting - FTE per 1.000 inwoners -2020	5,78	-	-	6,94	5,45
Apparaatskosten –kosten per inwoner - 2020	€ 408	-	-	€ 875	€ 640
Externe inhuur – kosten als % totale loonsom - 2020	7,2%	-	-	22,8%	16,2%
Overhead - % van de totale lasten - 2020	7,3%	-	-	10,2%	10,0%
Verwijzingen Halt -per 10.000 jongeren-2020	24	11	13	17	12
Winkeldiefstallen -per 1.000 inwoners-2019	0,8	2,3	1,9	2,3	0,6
Geweldsmisdrijven-per 1.000 inwoners-2020	2,4	4,6	4,6	7,1	2,4
Diefstallen uit woning -per 1.000 inwoners-2019	1,5	2,3	2,2	2,9	2,1
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) -per 1.000 inwoners-2020	3,9	6,2	6,2	9	4,3
Funciemenging-2019	49%	53,3%	54,3%	53,7%	51,5%
Vestigingen (van bedrijven) -per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar-2020	168,9	158,4	155	137,3	184,7

Beleidsindicatoren

Indicator-eenheid-jaar	Gemert-Bakel	NL	Noord-Brabant	Helmond	Peel (4)
Absoluut verzuim-per 1.000 leerplichtigen-2019	2,2	2,4	3	4	-
Relatief verzuim-per 1.000 leerplichtigen-2019	13	26	17	18	15
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) -2019	1,3%	2%	1,9%	2%	1,2%
Niet-sporters-2016	42,7%	48,7%	46,8%	50,6%	48,1%
Banen-aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar-2020	512,4	679,3	687,1	662,6	582,8
Jongeren met een delict voor de rechter -2019	1%	1%	1%	2%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin-2019	4%	6%	5%	7%	3%
Netto arbeidsparticipatie -2021	70,6%	68,4%	69,5%	67,9%	71,0%
Werkloze jongeren-2019	1%	2%	2%	2%	1%
Personen met een bijstandsuitkering-per 10.000 inwoners-2020	271,3	459,7	369,7	528	241,9
Lopende re-integratievoorzieningen-per 10.000 inwoners van 15-64 jaar-2020	71	202	131,8	127,4	63,1
Jongeren met jeugdhulp -2020	8%	11,9%	11,2%	9,4%	8,4%
Jongeren met jeugdbescherming-2020	1,2%	1,2%	1,1%	1,1%	1,0%
Jongeren met jeugdreclassering-2020	-	0,4%	0,3%	0,4%	-
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO-per 10.000 inwoners-2020	660	700	714	960	685
Omvang huishoudelijk restafval-kg per inwoner-2019	45	161	113	181	47
Hernieuwbare elektriciteit-2019	9,6%	20,1%	15,6%	2,9%	10,1%
Gemiddelde WOZ waarde-x € 1.000-2020	293	270	275	229	300
Nieuwgebouwde woningen-per 1.000 woningen-2020	7,9	8,9	9,3	10,4	14,3
Demografische druk-2021	72,3%	70,1%	70,4%	66,5%	74,7%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden-2021	€ 865	€ 737	€ 698	€ 763	€ 754
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden-2021	€ 891	€ 811	€ 769	€ 785	€ 833

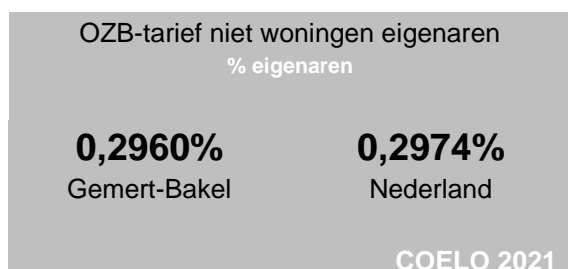
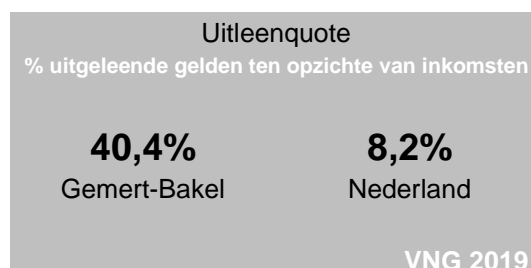
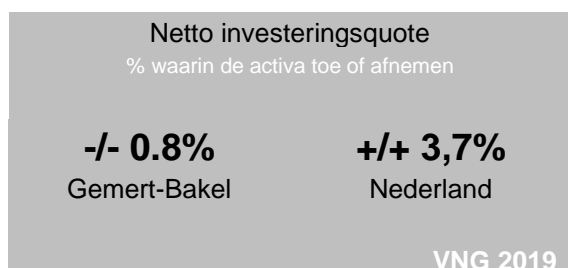
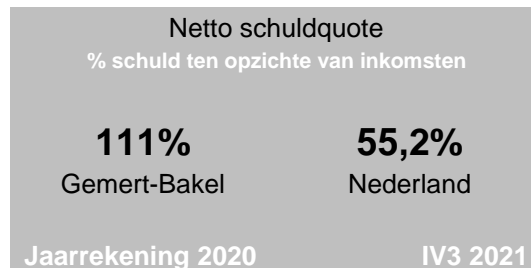
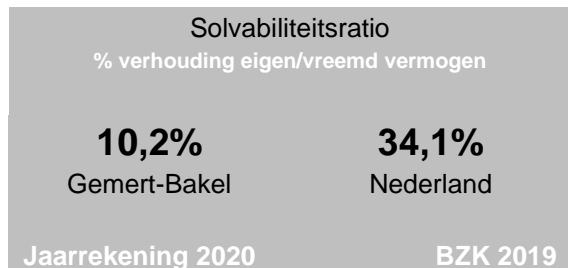
Beleidsindicatoren Gemert-Bakel door de jaren heen

De beleidsindicatoren zijn sinds 2017 verplicht en worden daarom door Rijk standaard verzameld. Hierdoor is er nu de mogelijkheid inzicht te geven in de ontwikkeling van de beleidsindicatoren door de jaren heen. In de [bijlage 15](#) is hiervan een overzicht opgenomen

Beleidsindicatoren

Financiële kengetallen

Op [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) zijn nog een aantal aanvullende financiële kengetallen opgenomen. Deze zijn niet verplicht maar worden voor het inzicht hier vermeld. In de paragraaf weerstandsvermogen van deze begroting staan de zes verplichte kengetallen opgenomen.

3. Paragrafen

Sommige informatie staat versnipperd in de begroting over de verschillende programma's. Met de paragrafen krijgt de gemeenteraad deze informatie integraal aangeboden om het inzicht te verbeteren. Het BBV stelt een aantal paragrafen verplicht. Daarnaast staat het een gemeente vrij daar eigen paragrafen aan toe te voegen.

Verplichte paragrafen

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid.

Eigen paragrafen

- Investerings;
- Subsidies;
- Duurzaamheid;
- Plannen in ontwikkeling.

Lokale heffingen

§3.1 Lokale heffingen

↑ In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de opbrengsten uit heffingen en belastingen voor de gemeente enerzijds en de lokale lasten voor burgers en bedrijven anderzijds.

De begrote opbrengsten zijn als volgt.

Opbrengsten (x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Afvalstoffenheffing	2.243	2.690	3.037	3.211	3.211	3.211	3.211
Rioolheffing	2.324	2.457	2.504	2.626	2.626	2.626	2.626
Toeristenbelasting	154	164	151	153	155	157	159
Totaal heffingen	4.721	5.301	5.692	5.990	5.992	5.994	5.996
OZB	8.004	8.483	8.900	9.081	9.283	9.488	9.696
Baatbelasting	1	0	0	0	0	0	0
Reclamebelasting	44	45	0	0	0	0	0
Bedrijveninvesteringszone (BIZ)	0	0	58	58	88	88	88
Hondenbelasting	181	184	179	181	184	186	189
Totaal belastingen	8.230	8.712	9.125	9.320	9.555	9.762	9.973
Totaal leges	1.591	2.422	1.591	1.720	1.684	1.974	1.964
Kwijtscheldingsbeleid	-120	-65	-127	-129	-129	-129	-129
Saldo	14.463	16.369	16.383	16.901	17.102	17.601	17.804

Toelichting

In [i](#) bijlage 1 is per categorie aangegeven welke tarieven er gehanteerd worden. Vanaf 2014 worden reisdocumenten voor 10 jaar versterkt in plaats van 5 jaar. Daarom was er een sterke daling (2/3) te zien in de opbrengsten van reisdocument met ingang van 2019 en nu weer een stijging in 2024.

Kostendekkendheid lokale tarieven

Leges en heffingen mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. Om dit te bepalen worden de inkomsten afgezet tegen de kosten van de betreffende dienst.

Leges (x € 1.000)	Baten	Lasten	Dekking
i Titel 1 Algemene dienstverlening	366	392	93%
i Titel 2 Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	1.317	1.434	91%
i Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	37	119	31%
Totaal leges	1.720	1.915	87%

Heffingen (x € 1.000)	Baten	Lasten	Dekking
i Afvalstoffenheffing	3.147	3.147	100%
i Rioolheffing	2.561	2.561	100%

In [i](#) bijlage 10 is een toelichting op de kostendekkendheid van de leges, afvalheffing en rioolheffing opgenomen.

Lokale heffingen

Wat merkt de inwoner ervan?

De gemeenteraad stelt in december 2021 de tarieven van de gemeentelijke belastingen 2022 vast.

In de begroting is rekening gehouden met de volgende wijzigingen:

- Opbrengsten OZB stijgen in 2022 met 1,4% inflatie exclusief areaaluitbreiding;
- Areaaluitbreiding OZB van € 75.000 per jaar. Dit heeft geen invloed op het tarief;
- Afval dient wederom kostendekkend te zijn. Hierdoor stijgt het tarief;
- De rioolheffing stijgt in 2022 met 2,5% boven op de inflatie van 1,4%. Conform ⇒ raadsbesluit watertakenplan 2019-2023;
- De tarieven toeristenbelasting en hondenbelasting stijgen met 1,4% inflatie in 2022.

Eigen woningen	2018	2019	2020	2021	2022
Ø WOZ per woning	€ 250.000	€ 267.000	€ 293.000	€ 301.000	€ 331.000
OZB eigenaar	€ 404	€ 414	€ 458	€ 463	€ 469
Rioolheffing	€ 175	€ 178	€ 185	€ 192	€ 199
Afvalstoffenheffing	€ 145	€ 169	€ 206	€ 236	€ 252
Totaal	€ 724	€ 761	€ 849	€ 891	€ 920

Niet-woningen	2018	2019	2020	2021	2022
OZB eigenaar	€ 832	€ 882	€ 970	€ 985	€ 999
OZB gebruiker	€ 644	€ 683	€ 751	€ 762	€ 773
Rioolheffing	€ 175	€ 178	€ 185	€ 192	€ 199
Afvalstoffenheffing	€ 145	€ 169	€ 206	€ 236	€ 252
Totaal	€ 1.796	€ 1.912	€ 2.112	€ 2.175	€ 2.223

Huurwoningen	2018	2019	2020	2021	2022
Rioolheffing	€ 175	€ 178	€ 185	€ 192	€ 199
Afvalstoffenheffing	€ 145	€ 169	€ 206	€ 236	€ 252
Totaal	€ 319	€ 347	€ 391	€ 428	€ 451

Overige	2018	2019	2020	2021	2022
Hondenbelasting	€ 50,75	€ 57,65	€ 58,50	€ 59,40	€ 60,23
Toeristenbelasting (overnachting)	€ 1,25	€ 1,30	€ 1,35	€ 1,40	€ 1,42

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks een overzicht van alle lokale lasten in Nederland. De laatste versie (2021) is hier te vinden ⇒ detailoverzicht lokale lasten in 2021. In dit Excel overzicht zijn alle tarieven van de Nederlandse gemeenten opgenomen inclusief leges. De gegevens over 2022 zijn nog niet beschikbaar.

Lokale heffingen

Beleid lokale heffingen

Per belasting of heffing wordt kort het beleid van de gemeente Gemert-Bakel hiervoor aangegeven.

Onroerendzaakbelasting (OZB)

De inkomsten uit de OZB vallen in de algemene middelen van de gemeente. Dat betekent dat de inkomsten geen vooraf bepaald bestemmingsdoel hebben maar dat de gemeenteraad bepaalt waarvoor de opbrengsten uit de OZB worden ingezet. De opbrengst van de OZB draagt bij aan het voorzieningenniveau van de gemeente. Er is in de heffing een drietal groepen met elk een eigen tarief:

- Eigenaren van woningen;
- Gebruikers van niet-woningen;
- Eigenaren van niet-woningen.

Gebruikers van woningen, bijvoorbeeld huurders, krijgen geen aanslag.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene belasting waarvan de opbrengst ten goede komt van de algemene middelen. De opbrengst is niet specifiek bedoeld om de kosten te dekken die gerelateerd zijn aan het uitvoeren van beleid ter bestrijding van overlast door honden.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven

- a) Tegen een vergoeding in welke vorm dan ook, dan wel,
- b) Die zonder vergoeding gedurende hun verblijf beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden verrichten voor of in opdracht van anderen;

Leges

Leges kunnen worden geheven voor gemeentelijke dienstverlening. Legeshemming mag alleen dienen om kosten te verhalen. Het is niet toegestaan dat er winst wordt gemaakt. Dit betekent dat de totale opbrengst uit de legesverordening in zijn geheel niet meer dan de geraamde lasten mag bedragen. Een belangrijk deel is gebaseerd op de inzet van personeel en wordt voornamelijk beïnvloed door de loonontwikkeling.

De wetgever heeft wel aangegeven dat er in principe geen rechtstreeks verband hoeft te bestaan tussen de hoogte van de tarieven en de kosten van de individuele dienst. Zeker bij retributies en leges waarbij de tarieven voor verschillende activiteiten in één leges-verordening worden geregeld, kan zich de vraag voordoen op welk niveau de kostendekkendheid moet worden getoetst. Het uitgangspunt daarbij is toetsing op verordeningenniveau, waarbij op het totaalniveau van de legesverordening de geraamde baten de geraamde kosten voor deze legesproducten niet mogen overschrijden. Een verschil tussen baten en lasten op een individueel legesproduct is toegestaan.

De legesverordening kent een drietal titels:

- Titel 1: Algemene dienstverlening
Voorbeelden zijn onder andere huwelijken, paspoorten en rijbewijzen;
- Titel 2: Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning
Voorbeelden zijn onder andere vergunningen voor bouw- en verbouwactiviteiten
- Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn;
Voorbeelden zijn horeca- en evenementenvergunningen.

Kwijtschelding

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding verleend worden. Uitvoering hiervan vindt plaats door de BSOB. Voor kwijtschelding komen de volgende heffingen in aanmerking:

- Onroerendezaakbelasting;
- Afvalstoffenheffing vastrecht;
- Rioolheffing.

De overige heffingen zijn in de betreffende (belasting)verordeningen uitgesloten voor kwijtschelding.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

§3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

↑ Deze paragraaf bevat een overzicht van de financiële risico's, het aanwezige weerstandsvermogen waarmee de risico's worden afgedekt en de verplichte financiële kengetallen.

Risicomatrix

In totaal zijn er elf risico's opgenomen in het risicoprofiel. In deze paragraaf worden ze toegelicht. De matrix geeft aan hoe de risico's zich tot elkaar verhouden op impact en kans.

Hoge impact		4 en 5	1, 2 en 3
Gemiddelde impact		6 en 7	
Lage impact	11	8, 9, 10 en 11	
	25%	50%	75%
			Kans

Belangrijkste financiële risico's Gemeente Gemert-Bakel

Risico (x € 1.000)	Kans	Impact incidenteel	Impact structureel
1 Projectrisico's bouwgrondexploitatie	n.v.t.	1.277	-
2 Corona	n.v.t.	1.162	-
3 Senzer ondernemingsplan 2022	n.v.t.	742	-
4 Decentralisatie taken Rijksoverheid	50%	614	38
5 Gemeentefonds regulier	50%	-	241
6 (voormalige) wethouders pensioenen	50%	-	156
7 Golfbaan	50%	-	150
8 Verkoop van gronden en panden	50%	185	-
9 Verstrekte geldleningen en hypotheek	50%	117	-
10 Afvalverwerking	50%	100	-
11 Overige risico's	50/25%	33	13
	Totaal incidenteel	4.230	-
	Totaal structureel (2022 – 2025, impact x vier jaren)	-	2.392
	Benodigd weerstandsvermogen		6.622

Percentages en bedragen zijn indicatief. Waar 'n.v.t.' staat ingevuld is een andere berekening gevolgd.

Het verloop van de risico's door de jaren is als volgt (bedragen * € 1.000).

Jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Risico's	10.623	13.301	9.865	7.958	8.115	5.774	6.527	8.028	6.973	7.820	6.622

De daling is met name door lagere risico's in de bouwgrondexploitatie en omdat Gemert-Bakel waarschijnlijk geen nadeelgemeente wordt bij de komende herverdeling gemeentefonds.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Opbouw aanwezige weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de middelen en mogelijkheden om risico's te kunnen afdekken.

Bestanddeel weerstandsvermogen	Incidenteel	Structureel
Algemene Reserves	X	
Vrije begrotingsruimte	X	

In de ⇒ financiële kaders zoals vastgesteld op 18 maart 2021 is aangegeven hoe het aanwezige weerstandsvermogen wordt berekend. Deze berekening is conservatief en bestaat enkel uit de algemene reserves (inclusief risicoreserves) en een eventueel begrotingsoverschot van het komende jaar. Dit betekent dat post Onvoorzien, de onbenutte belastingcapaciteit, bestemmingsreserves en stille reserves niet betrokken worden bij de berekening van het aanwezige weerstandsvermogen.

Aanwezig weerstandsvermogen

In de financiële kaders is bepaald dat we een factor 2,0 aan weerstandsvermogen dienen te bezitten.

Berekende risico's (x € 1.000)		6.622
Benodigd weerstandsvermogen (ratio 2,0)		13.244
Aanwezig weerstandsvermogen per november 2021		
Stand Algemene reserve		3.948
Risicoreserve Bouwgrond		5.706
Risicoreserve Corona		766
Risicoreserve Drie decentralisaties		1.517
Mutaties		
Storting in Algemene reserve in 2021 vanuit nota Reserves en voorzieningen		1.561
Storting in Algemene reserve in 2022 voor opbouw weerstandsvermogen		250
Storting in risicoreserve Drie decentralisaties in 2022 uit middelen Jeugd		983
Storting in risicoreserve Corona uit septembercirculaire 2021		396
Onttrekking uit risicoreserve Bouwgrond voor diverse uitgaven 2022 t/m 2024	-/-	485
Incidenteel saldo jaarschijf 2022		444
Totaal aanwezig weerstandsvermogen		15.086

Het weerstandsvermogen is hiermee op het gewenste peil zoals vastgesteld in de financiële kaders. Nodig is € 13.244.000. Aanwezig is € 15.086.000.

In de derde financiële rapportage 2021 is een prognose afgegeven voor de rest van 2021. Hierin wordt de verwachting uitgesproken dat er een aanvullend overschot van twee miljoen euro zal zijn in 2021. Dit voordeel is echter nog niet gerealiseerd en daarom niet meegenomen in bovenstaande berekening.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Financiële kengetallen

De basis voor goede gemeentefinanciën is gelegen in een meerjarenbegroting die structureel en reëel in evenwicht is. Houdbare gemeentefinanciën vergen echter meer dan dat. De volgende (verplichte) kengetallen geven een breder beeld van de financiële positie van de gemeente.

Kengetal	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
 Netto schuldquote	125%	111%	106%	129%	146%	145%	146%
 Netto schuldquote zonder doorleningen	83%	77%	75%	100%	119%	119%	121%
 Solvabiliteitsratio	8%	10%	13%	13%	12%	13%	13%
 Structurele exploitatieruimte	6%	4%	1%	1%	1%	2%	2%
 Grondexploitatie	36%	25%	16%	13%	11%	5%	5%
 Belastingcapaciteit	102%	114%	114%	114%	114%	114%	114%

In de bijlage 14 is een vergelijking gemaakt per kengetal tussen Gemert-Bakel en het gemiddelde van Nederland in de afgelopen jaren. Daarnaast zijn de kengetallen met elkaar in verband gebracht voor een beter beeld van de financiële positie van de gemeente. In de financiële kaders is vastgelegd dat de gemeente nadrukkelijk stuurt op twee kengetallen: een stijging van de solvabiliteit naar 15% en een daling van de netto schuldquote naar 90%.

Onderhoud kapitaalgoederen

§3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

↑ In deze paragraaf worden de beleidsuitgangspunten voor het onderhoud van kapitaalgoederen beschreven. Het in standhouden van de fysieke voorziening is één van de belangrijkste kerntaken van de gemeente. Daar gaat veel geld in om. Een financieel gezonde gemeente heeft voldoende middelen daarvoor beschikbaar. Goed onderhoud voorkomt kapitaalvernietiging.

Soorten onderhoud

Het BBV onderscheidt drie soorten onderhoud:

1. Vervanging;
2. Groot onderhoud;
3. Dagelijks onderhoud.

Vervangingsonderhoud en levensduur verlengend onderhoud worden gezien als investeringen door het BBV en leiden daarom tot afschrijving en rente.

Voor groot onderhoud kan de gemeente een voorziening treffen. Met een voorziening worden schommelingen in de begroting voorkomen. Het jaarlijks bedrag wat in de voorziening wordt gestort is ieder jaar gelijk. De uitgaven uit de voorziening zijn per jaar wisselend. Voor het treffen van een onderhoudsvoorziening stelt de gemeenteraad een beheerplan vast. In de financiële kaders is bepaald dat beheerplannen maximaal vier jaar oud zijn en dat ze minimaal 10 jaar vooruitkijken.

Voor dagelijks onderhoud wordt ieder jaar in de begroting een bedrag opgenomen. Een overschot of tekort aan het einde van het jaar geeft dan een voor- of nadeel in de jaarrekening. In 2022 is het bedrag voor dagelijks onderhoud met 0,8% verhoogd voor areaaluitbreiding (= structureel € 19.000).

Beheerplannen

Omschrijving	Stortingen voorziening (x € 1.000)							Vastgesteld	Raming
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Beheerplannen groot onderhoud									
 Riool en water	536	0	0	0	184	127	176	⇒13-12-2018	100%
 Wegen	806	835	835	835	835	835	835	⇒01-02-2018	100%
 Sportparken	136	101	107	90	90	90	90	⇒16-04-2020	100%
 Gebouwen	218	222	222	268	268	268	268	⇒13-07-2017	100%
Overige beheerplannen									
 Spelen	Nieuw vast te stellen beheerplan							⇒10-12-2015	100%
 Groen	Dagelijks onderhoud, geen voorziening							21-11-2013	100%
 Openbare verlichting	Vervangingsonderhoud, geen voorziening							⇒12-12-2019	100%

Te actualiseren beleids- beheerplannen 2022-2025

In deze collegeperiode wordt bij de actualisatie van beheerplannen de nadruk gelegd op de integraliteit tussen de diverse beheerplannen. Zo heeft het bomenbeleid invloed op de mate van wortelopdruk en daarmee het Wegenbeheerplan. De beheerplannen die voor actualisatie in aanmerking komen worden integraal opgepakt. Gelijktijdig met deze begroting krijgt u een nieuw beheerplan Gebouwen aangeboden. In 2022 eindigt het beheerplan Spelen, we vervangen deze dan door een nieuwe versie. Ook actualiseren we het groenbeheerplan en het groenbeleidsplan in 2022.

Integrale meerjarenplanning 2022-2025

De uitwerking van de beheerplannen vindt via onderhoudsbestekken en projecten plaats. Deze projecten worden in toenemende mate gebiedsgericht en integraal aangepakt. Met technisch onderhoud als basis kunnen we bijvoorbeeld klimaatadaptatie en bewonersparticipatie in een bredere context benaderen.

Financiering

§3.4 Financiering

↑ In deze paragraaf legt de gemeente de verwachtingen en het beleid voor de financiering vast.

De gemeente moet altijd voldoende geld op de bank hebben staan om aan de verplichtingen te kunnen voldoen zoals het op tijd betalen van uitkeringen, subsidies, salarissen en facturen van derden. Het financieringsbeleid is nodig om de rente die de gemeente moet betalen op de aangetrokken leningen te beheersen en de risico's daarop te beperken.

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) geeft de wettelijke kaders voor de financiering van decentrale overheden. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente voorzichtig omgaat met publieke middelen, onder meer door beheersing van renterisico's. Dit is vertaald in twee wettelijke normen: de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Deze norm heeft als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen.

Renterisiconorm (x € 1 miljoen)	2022	2023	2024	2025
Begrotingstotaal	84	81	81	81
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	17	16	16	16
Renterisico op de vaste schuld	9	9	15	6
Ruimte onder de renterisiconorm	8	7	1	10

Het verwachte renterisico op de lange financiering blijft onder de norm. In 2024 is de ruimte vanwege de aflossing van een geldlening van € 6,0 miljoen duidelijk lager dan alle andere jaren, maar nog binnen de norm.

Kasgeldlimiet

De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met kort geld financieren. Dat wordt door de wetgever als te risicovol gezien. Met kort geld wordt bedoeld leningen met een looptijd korter dan één jaar. De limiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal van € 84 miljoen. Per saldo kan gemiddeld tot € 7,1 miljoen in een jaar kort geleend worden door de gemeente. Bij een structurele overschrijding van de kasgeldlimiet is het verplicht nieuwe lange leningen aan te trekken. Wij hebben deze norm in 2021 niet overschreden en verwachten dat ook niet in 2022 te zullen doen.

Liquiditeitsprognose 2022

In de financiële kaders is opgenomen dat er voortaan in de begroting een liquiditeitsprognose wordt opgenomen. Zo ontstaat er beter inzicht in de kasstromen van het aankomende jaar en de ontwikkeling van de schuldenpositie. De prognose is opgenomen in de bijlage 16.

Rentelasten in begroting

Voor 2022 zijn de geraamde rentelasten afgerond € 3,2 miljoen. Dit is een gemiddelde rente van 3,24% over de vaste leningenportefeuille per 1 januari 2022 van € 97,3 miljoen.

Van deze € 97,3 miljoen is € 23,3 miljoen doorgeleend (zorginstelling, corporatie, werknemers, startersleningen woningmarkt, verenigingen, stichtingen). Deze doorleningen geven een renteopbrengst van € 0,7 miljoen. De netto rentelasten bedragen daarmee € 2,5 miljoen.

De netto rentelasten van € 2,5 miljoen worden toegerekend aan de verschillende investeringen (activa) van de gemeente. De toerekening van deze rente is gebaseerd op de notitie rente van het BBV. Daarbij is het rentepercentage afhankelijk van de soort financiering.

Voor activa uit de bouwgrondexploitatie, afval en riool wordt een percentage gehanteerd van 2,9%. Dit volgt uit de door het BBV voorgeschreven berekening van het rentepercentage van de bouwgrondexploitatie. Voor investeringen waarvoor, via raadsbesluit, apart financiering is aangetrokken wordt die rente gehanteerd (=projectfinanciering). Het toegerekende rentepercentage voor de resterende integraal gefinancierde activa bedraagt vervolgens 1,00%.

Financiering

Renteverwachting

De rentepercentages voor zowel kortlopende als langlopende leningen zijn op dit moment zeer laag. De Europese Centrale Bank blijft vooralsnog een ruim monetair beleid voeren. De verwachting is dat de rentetarieven wel gaan stijgen maar op een zeer laag niveau blijven.

In de Begroting 2022 wordt voor de berekening van nieuwe investeringen uitgegaan van een rente van 2,5%. Zo is er bij stijging van de rente op langere termijn voldoende structurele dekking in de begroting aanwezig voor nieuwe investeringen met een (over het algemeen) langere looptijd.

Schatkistbankieren

Gemeenten zijn verplicht om overschotten op de bank boven een drempelbedrag bij het Rijk of andere decentrale overheden weg te zetten. Het primaire doel daarvan is het (op papier) beperken van de staatsschuld.

Het drempelbedrag bedraagt 2,00% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000. Alle bankoverschotten boven het drempelbedrag van € 1.660.000 dienen wij daarom te stallen bij het Rijk. De rente die het Rijk daarover verstrekt is 0,0%. Gezien de huidige rentestanden in de markt is dat marktconform. De gemeente verwacht in 2022 geen structurele liquiditeitsoverschotten.

Doorleningen en garantstellingen

Een derde van de aangetrokken leningen van de gemeente zijn weer doorgeleend aan andere partijen. Dit gaat over afgerond € 23,3 miljoen per 1 januari 2022. De gemeente loopt daarover altijd risico dat die leningen niet terugbetaald worden. Daarom is in de financiële kaders bepaald dat er geen nieuwe garantstellingen of geldleningen worden verleend.

Renteschema BBV

Het BBV adviseert het onderstaande renteschema op te nemen in de begroting ter vergroting van het inzicht en de vergelijkbaarheid met andere gemeenten.

Renteschema BBV		2022
De externe rentelasten over de korte en lange financiering		3.153
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-/-	656
Totaal door te rekenen externe rente		2.497
De rente doorberekend aan de grondexploitatie	-/-	816
De rente van projectfinanciering richting het taakveld	-/-	1.237
De rentebaar van doorverstrekte leningen richting het taakveld		627
Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.071
Rente over eigen vermogen		0
Rente over voorzieningen		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.071
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	798
Renteresultaat op het taakveld Treasury		273

Bedrijfsvoering

§3.5 Bedrijfsvoering

Algemeen

↑ In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bedrijfsvoering van de gemeente. De realisatie van doelen in de programma's is mede afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in ontwikkelingen en activiteiten in 2022.

Financiën

Planning & Control cyclus 2022

Doelstelling van Planning & Control is het beheersen van de beleidsvorming, de uitvoering van dit beleid en de financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn. De gemeenteraad stelt kaders en doelen vast. Het vaststellen van deze kaders en doelen vindt onder andere plaats via verordeningen, beleidsnota's, beheerplannen en deze begroting.

De Planning & Control-cyclus 2022 wordt vormgegeven door middel van een viertal documenten:

- Kadernota 2022
- Begroting 2022;
- Financiële rapportages (viermaal per jaar);
- Jaarrekening 2022.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie Jaarrekening 2022

In Gemert-Bakel is het gebruik dat in de begroting de goedkeurings- en rapporteringstolerantie grenzen worden bepaald voor de jaarrekening van het komende jaar. Deze grenzen worden gehanteerd door de accountant voor het opstellen van hun oordeel en rapportage over de jaarrekening.

Tot en met 2021 geeft de accountant een oordeel over zowel de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening. Door een wetswijziging is het college van B&W vanaf verslagjaar 2022 zelf verantwoordelijk voor het oordeel over rechtmatigheid in de jaarrekening, via een aparte verklaring. De accountant controleert vervolgens wel weer of die verklaring van het college juist is.

Voor 2022 wordt voorgesteld dezelfde goedkeurings- en rapporteringstolerantie voor getrouwheid en rechtmatigheid te hanteren als in de Jaarrekening 2021. Deze grenzen en de inhoud van het accountantsprotocol en de normenkaders voor de jaarrekening zijn te vinden in de bijlage 4 .

Bij de wetswijziging is door het BBV geadviseerd de goedkeurings- en rapporteringstolerantiegrenzen op te nemen in de financiële verordening. Dit zal worden betrokken bij de actualisatie van de financiële verordening in 2022 na aantreden van de nieuwe gemeenteraad.

In de bijlage 4 is verder een overzicht opgenomen van de financiële verordeningen en beheerplannen en wanneer deze geactualiseerd gaan worden.

Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel

Het herstelplan eigen vermogen uit 2012 is op 18 maart 2021 geactualiseerd naar 'Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie van de gemeente Gemert-Bakel'. Het doel met het nieuwe plan is de financiële positie verder verbeteren en blijvend goed houden op de langere termijn. De financiën van een gemeente moeten daarvoor weerbaar en wendbaar zijn. Bij weerbaar kan de gemeente financieel tegen een stootje. Er zijn voldoende reserves om tegenvallers op te vangen. Wendbaar houdt in dat de begroting voldoende flexibel is om toekomstige ontwikkelingen op te kunnen nemen. Een financieel gezonde gemeente is dus breder dan enkel het weerstandsvermogen. Ook dit nieuwe plan is een dominant kader waaraan alle financiële voorstellen worden getoetst.

Repressief toezicht Provincie

Voor het begrotingsjaar 2022 voldoet de gemeente aan de drie criteria om onder het gebruikelijke repressieve toezicht van de provincie te vallen:

- Er is een positieve algemene reserve;
- De Begroting 2022 is structureel sluitend voor jaarschijf 2022;
- De Begroting 2022 wordt tijdig (voor 15 november 2021) ingezonden.

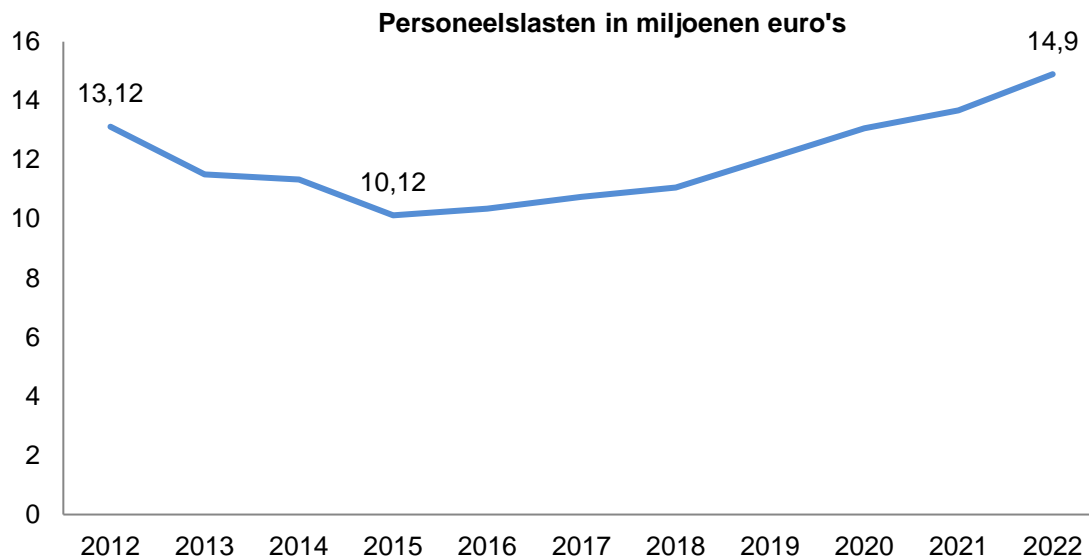
Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

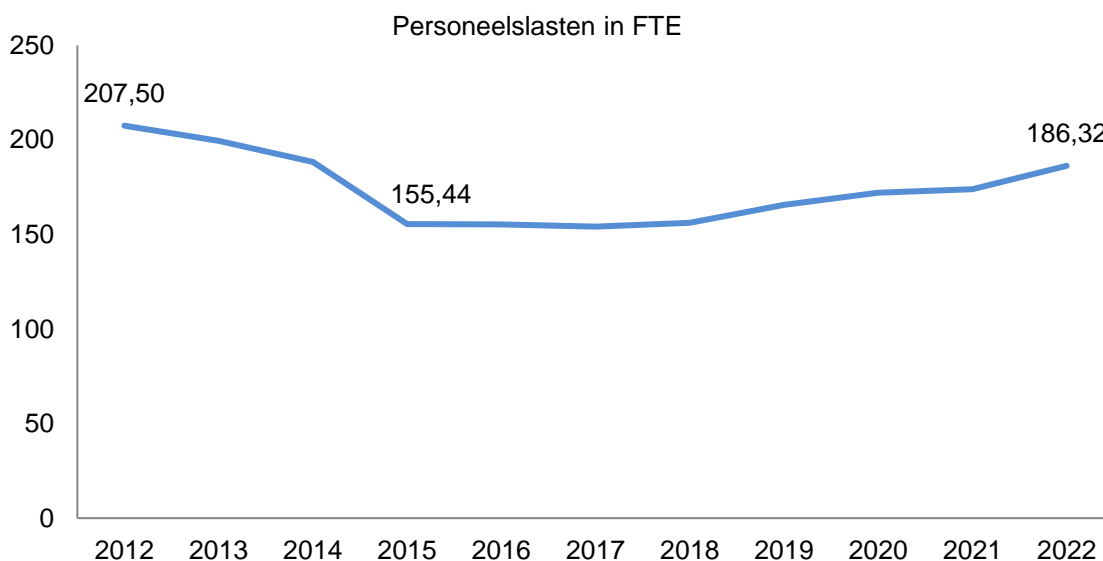
Personele omvang

De reorganisatie in 2013, het generatiepact en de uitstroom van personeel is de oorzaak van de daling in 2013 tot en met 2015. Het begrote aantal Fte's in 2022 bedraagt 186,32. De formatie is de afgelopen jaren gestegen grotendeels als gevolg van het in dienst nemen van de opvoedondersteuners en in mindere mate boa's en jongerenwerkers.

Daarnaast heeft het college besloten een bedrag van € 650.000, dat de afgelopen jaren aan externe inhuur is uitgegeven (water en riolering, plantoetsers, zaakbeheer, beeldkwaliteit, archeologie en monumenten), in te zetten voor het werven van personeel in eigen dienst. Op deze wijze komen voor hetzelfde geld 'extra handjes' beschikbaar om de grote aantallen aanvragen die er al zijn én de extra te verwachten aanvragen als gevolg van de versnelling van de woningbouw te kunnen verwerken.

Stijging van kosten betreft naast de genoemde toename van de formatie de jaarlijkse cao-salarisstijgingen (inclusief verwachting uit septembercirculaire 2021).

Bedrijfsvoering

Organisatie

De organisatie wordt aangestuurd door een algemeen directeur, een adjunct-directeur en zeven managers. Speerpunten binnen de organisatie zijn: versterken strategisch vermogen en innovatiekracht, heldere rollen en relaties met duidelijke verantwoordelijkheden, integraal en resultaatgericht werken, oriëntatie op de samenleving (burgerparticipatie), samenhang klantgerichtheid en publieksfuncties verbeteren. Een organogram van de organisatie is bijgevoegd in de bijlage 4 specificatie bedrijfsvoering .

In 2021 is door Bureau & Van de Laar een organisatieonderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksbureau ziet een ambtelijke organisatie die in de basis toekomstbestendig is en waar potentieel in zit, mits de juiste kwantitatieve en kwalitatieve impulsen worden gegeven. Hiertoe is/wordt een concreet en helder ontwikkelplan gemaakt, waarin is ingegaan op de te realiseren ambities en opgaven en de concreet hiervoor benodigde functies en formatie en de structuur en sturing waarbinnen deze het beste tot hun recht komen. Daarbij is ook meegenomen hoe het werk sneller, efficiënter en taakgerichter kan worden georganiseerd.

Zoals uit het onderzoeksrapport van &Van de Laar blijkt is de werkdruk in de organisatie erg hoog. Uw raad heeft op 7 oktober 2021 een voorstel behandeld om voor de aanpak van de organisatieontwikkeling een bedrag beschikbaar te stellen van € 70.000. De resultaten hiervan worden in maart/april 2022 verwacht. Ze kunnen dan worden betrokken bij het opstellen van de Kadernota 2023.

Vooruitlopend hierop stellen wij uw raad voor alvast structureel een stelpost vervolg proces interne organisatie op te nemen voor een bedrag van € 650.000. Het college wil echter niet vooruit lopen op de uitkomsten van het onderzoek en stelt daarom voor de acute personele knelpunten voor het jaar 2022 op te lossen door externe inhuur. De kosten zijn daardoor weliswaar significant hoger maar er worden ook geen onomkeerbare besluiten genomen met betrekking tot de organisatieontwikkeling. De knelpunten doen zich voor bij de volgende taken/functies: projectleider woningbouw, projectondersteuner, senior juridisch medewerker ruimtelijke projecten, communicatiemedewerker, en gebiedsregisseurs voor Bakel, Gemert en het buitengebied. De kosten van inhuur worden geraamd op 252 uren per week x 46 weken x € 100 is afgerond € 1.160.000.

Ook moet capaciteit worden ingehuurd voor de doorrekening van de herinrichtingen van straten in Bakel centrum en Gemert centrum alsmede 7 markante plekken (€ 23.400). Tot slot lukt het Senzer niet het openbaar groen op een afgesproken kwaliteitsniveau te onderhouden. Totdat hierover nieuwe afspraken zijn gemaakt dient er extra onderhoud plaats te vinden. De extra kosten worden in 2022 geraamd op € 70.000. Het totaalbedrag komt daarmee afgerond op € 1,25 miljoen. Dit wordt gedekt voor een bedrag van € 650.000 uit de stelpost vervolg proces interne organisatie 2022 en het restant ad € 600.000 is opgenomen in deze begroting als extra kosten voor 2022.

Daarmee is uitvoering gegeven aan de motie "vervolg procesverbetering interne organisatie" zoals aangenomen door de gemeenteraad op 8 juli 2021.

Huisvesting, Informatie & Automatisering, Communicatie en Juridische zaken

De thema's Huisvesting, Informatie & Automatisering, Informatieveiligheid & Privacy, Communicatie en Juridische zaken zijn allemaal ondersteunend voor de bedrijfsvoering van de gemeente Gemert-Bakel. Per thema is informatie terug te vinden in de bijlage 4 specificatie bedrijfsvoering .

Onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid

In artikel 213a van de gemeentewet is vastgelegd dat het college periodiek onderzoek verricht naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. Toetsing en onderzoek op doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid is van belang voor de algemene oordeelsvorming over het gevoerde beleid. Met de instelling van de onderzoeken wordt de transparantie van gemeentelijk handelen vergroot. De publieke verantwoording wordt hierbij versterkt.

Op dit moment zijn er geen actuele en passende onderwerpen. Voorstel is in 2022 vooralsnog eigen onderzoek te starten, temeer dan de organisatie druk zal zijn met de lopende werkzaamheden naast het organisatieonderzoek. Mocht zich alsnog een passend onderwerp aandienen dan informeren de gemeenteraad hierover. Uiteraard is het ook mogelijk dat de gemeenteraad zelf met suggesties komt.

Verbonden partijen

§3.6 Verbonden partijen

↑ Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële ontwikkelingen van rechtspersonen waarin de gemeente een financieel én bestuurlijk belang heeft. Deze rechtspersonen worden ook wel de 'verbonden partijen' genoemd.

Bestuurlijk en financieel belang

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat wij zeggenschap hebben over de verbonden partij. Dat kan bijvoorbeeld door een zetel in het bestuur van een verbonden partij, het bezitten van aandelen of het hebben van stemrecht in een Raad van Toezicht.

Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij, of wanneer financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald bij de gemeente.

In deze begroting is aangegeven welke bijdragen jaarlijks worden verstrekt per verbonden partij en wat de risico's op deze verbonden partijen zijn. Als deze risico's zich bij de verbonden partijen voordoen kan dat immers de gemeente uiteindelijk schaden.

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord voor de periode 2018-2022 'Samen meer bereiken, met elkaar, voor elkaar.' is de volgende tekst opgenomen over samenwerking:

'Een toenemend aantal maatschappelijke opgaven (onder andere duurzaamheid, bereikbaarheid, vitaal platteland, tekorten jeugdzorg, etc.) is alleen op te lossen wanneer gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk als één overheid samenwerken richting partners. Wij willen dan ook sterk inzetten op die samenwerking, niet alleen lokaal met onze eigen gemeenteraad, maar ook samen met de gemeenten in De Peel en het MRE, de provincie, het waterschap en het Rijk. Een gezamenlijke, bestuurlijke aanpak die past bij de aanpak van maatschappelijke opgaven van deze tijd. Dit is wat inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven van hun contact met de overheid verwachten'.

Verbonden partijen beslaan 42% van de gemeentelijke begroting

In totaal kent de gemeente Gemert-Bakel achttien verbonden partijen. Inclusief programmakosten 3d's beslaat dit inmiddels 42% van de lasten van de gemeentelijke begroting.

Kenmerkend daarbij is dat de gemeente gebonden is aan de collectieve besluitvorming binnen die samenwerkingen.

Verbonden partijen

Verbonden partijen (x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingen							
1. Gemeente Laarbeek	-172	-313	-269	-259	-259	-259	-259
2. Senzer	11.424	18.937	11.930	12.848	12.732	12.604	12.411
3. Peelgemeenten	1.822	1.919	1.874	1.966	2.000	2.035	2.070
4. Blink	2.284	2.490	2.257	2.884	2.941	3.000	3.060
5. GGD	507	519	538	1.063	1.086	1.100	1.134
6. MRE	299	302	305	308	308	308	308
7. ODZOB	858	953	883	864	864	864	864
8. VRBZO	1.519	1.580	1.618	1.650	1.650	1.650	1.645
9. BSOB	499	547	568	589	589	589	589
Stichtingen en verenigingen							
10. Golfbaan Stippelberg	0	0	0	0	0	0	0
11. Dimpact	6	6	6	6	6	6	6
12. BIZOB	164	182	175	179	179	179	179
13. Innovatiehuis De Peel	10	30	50	50	50	50	50
Vennootschappen en coöperaties							
14. Brabant Water NV	0	0	0	0	0	0	0
15. BNG Bank (dividendinkomst)	130	82	68	68	68	68	68
Verenigingen van eigenaren (VvE)							
16. VvE garage Ruijschenberg	29	35	32	32	32	32	32
17. VvE parkeren Kruseind	1	1	1	1	1	1	1
18. VvE MFA De Sprank	0	0	0	34	34	34	34

Meer informatie

In bijlage 5 zijn de aard van activiteiten, bestuurlijke betrokkenheid, risico's, financiële positie en omvang deelname per verbonden partij omschreven.

Grondbeleid

§3.7 Grondbeleid

↑ In de paragraaf grondbeleid wordt inzicht gegeven in de lopende grondexploitaties van de gemeente, de risico's daarop en op welke wijze de exploitaties zijn berekend. Daarnaast wordt vooruitgekeken naar verwachte winsten die behaald kunnen worden. De financiële belangen in de bouwgrondexploitatie zijn groot voor gemeenten. Daarom schrijft het BBV een aparte paragraaf voor.

Geïnvesteerde vermogen

De gemeente heeft in totaal voor € 23,2 miljoen geïnvesteed in de bouwgrondexploitatie per 31-12-2020. Dit is exclusief te verhalen kosten op derden, die op basis van het BBV als materiele vaste activa zijn gerubriceerd, en niet tot de balanspost voorraad horen van € 7,9 miljoen.

Risico's bouwgrondexploitatie

De gemeente kent binnen de bouwgrondexploitatie nog twee projecten met een hoger risicoprofiel:

- Smartpark Gemert (hoog geïnvesteed vermogen);
- Keizersberg Elsendorp (hoog geïnvesteed vermogen in combinatie met marktrisico);

Het risico op Smartpark is daarbij wel dalende. Het geïnvesteede vermogen neemt af en de gemeentelijke kavels worden goed verkocht.

Smartpark Gemert (bedrijventerrein)

Voor dit plan is een exploitatieplan opgesteld. Dit plan kent vooral een marktrisico, mede gezien het geïnvesteede vermogen van € 3.338.431 (exclusief verhaal plankosten). Dit marktrisico geldt voor de door de gemeente zelf te ontwikkelen kavels, maar met name voor opbrengsten vanuit kavels door derden die via het exploitatieplan verhaald worden. Om het risico te beperken is in 2016 gestart met een marketingplan 'Smartpark Gemert' om het verkopen van bedrijfskavels te stimuleren. Door deze marketingstrategie, en de inzet van een bedrijfsacquisiteur, is de verkoop van bedrijfsgrond de laatste jaren flink toegenomen waardoor de risico's voor de gemeentelijke gronden verkleind is. Of de verkoop van bedrijfskavels in en na de coronacrisis goed blijft doorlopen zal in 2021 duidelijk worden.

Het risico zit met name in het ontvangen van een exploitatiebijdrage door derden die via het exploitatieplan verhaald worden. Deze exploitatiebijdrage is verschuldigd zodra een omgevingsvergunning op de in het exploitatieplan opgenomen gronden afgegeven wordt. Er is echter geen tijdsverplichting voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Het exploitatieplan wordt in 2021 geactualiseerd. Door één partij is in 2020 een perceel verkocht. De koper is een bouwplan aan het ontwikkelen waardoor de verschuldigde exploitatiebijdrage voor dit perceel in 2020 ontvangen is

Keizersberg

Door de uitspraak uit september 2021 van de Raad van State is het bestemmingsplan 'Wonen-Werken Keizersberg' onherroepelijk geworden. Het waarderingsrisico is hierdoor komen te vervallen omdat er geen aanpassingen in het plan uitgevoerd hoeven te worden.

De civieltechnische voorbereidingen voor het bouw- en woonrijpmaken van het plan, met hierin zestien woon-werkkavels, zijn opgestart. De inschatting is dat medio 2022 gestart kan worden met verkoop van de kavels in het plan. Aangezien nog onduidelijk is hoeveel interesse er in de markt is voor deze kavels op deze locatie blijft er een marktrisico aanwezig. Medio 2022 zal duidelijk worden hoe groot dit marktrisico is.

Kaders voor een gezonde en duurzame financiële positie

Voor de huidige grondvoorraad zal de gemeente deze actieve rol blijven vervullen om het geïnvesteede vermogen terug te gaan verdienen. Voor toekomstige exploitaties zal de gemeente een grondpolitiek op maat voeren. Dit betekent dat de uitvoering van grondexploitaties wordt overgelaten aan de markt of dat de gemeente zelf actief wordt. Dat wordt situationele grondpolitiek genoemd. Daarbij gaan we terughoudend om met 'warme gronden'. De totale maximale omvang hiervan op de gemeentelijke balans bedraagt € 1.000.000. Aangekochte gronden worden daarbij uiterlijk binnen twee jaar in exploitatie genomen. Dit is vastgelegd in de financiële kaders en een formeel voorstel voor aanpassing van de nota grondbeleid volgt in de raadsvergadering van december 2021.

Grondbeleid

Complexen

De volgende complexen zijn in exploitatie bij de gemeente.

Stand per 31-12-2020	Looptijd	Geïnvesteed vermogen	Contante waarde	Eindwaarde
Exploitaties met een verwacht positief resultaat				
Bakel Bedrijventerrein (Bolle Akker)	2021	170.595	10.823	11.260
De Rips - Mr. Hertsigstraat	2021	36.774	128.846	134.052
Milheeze Noord (Kloosterweide)	2021	146.058	49.825	51.838
De Mortel Westrand (Leijgraaf)	2023	201.106	161.104	174.384
Gemert Bedrijvenpark Wolfsveld	2023	-/- 732.506	220.016	238.153
Handel Heerebosch	2023	-/- 259.920	108.473	117.415
Elsendorp Noord	2024	282.307	8.101	8.945
Gemert Smartpark Gemert	2025	3.338.431	1.002.182	1.128.620
Bakel Neerakker	2026	-/- 172.503	950.639	1.091.986
De Rips - uitbreiding Paterslaan	2028	1.527.929	226.321	270.474
Milheeze De Berken	2028	341.090	689.138	823.583
Totaal positieve exploitaties		4.879.361	3.555.468	4.050.710

Exploitaties met een verwacht negatief resultaat

Gemert Klooster Nazareth	2021	2.769.892	2.975.840	3.096.064
De Mortel De Vrije Erven	2022	4.405.720	3.836.880	4.071.728
Handel De Fuik	2022	1.496.183	121.458	128.892
De Mortel Centrumontwikkeling	2023	1.092.898	732.417	792.791
Handel Centrumplan	2023	3.211.696	2.951.362	3.194.649
Keizersberg Elsendorp	2028	5.352.961	2.484.707	2.969.455
Totaal negatieve exploitaties		18.329.350	13.102.664	14.253.579

Waar bij het geïnvesteed vermogen ‘-/-’ staat betekent dit dat de gemeente inmiddels meer opbrengsten heeft gerealiseerd dan kosten heeft gemaakt.

Onderscheid tussen eigen grondexploitaties en exploitaties door derden

In het BBV worden met ingang van 2017 uitsluitend de operationele grondexploitatieprojecten gerangschikt als “bouwgronden in exploitatie” (BIE).

Daarnaast is er het faciliterend grondbeleid. Daarbij voert de gemeente niet zelf de grondexploitatie maar gebeurt dit door een private ontwikkelaar. De kosten die de gemeente maakt worden in dat geval verrekend met die private ontwikkelaar. Er is dus geen sprake van bouwgrond in exploitatie of een voorraad grond in bezit van de gemeente, maar van een vordering op een derde partij. Op basis van het exploitatieplan of overeenkomst kunnen in de toekomst de kosten in rekening worden gebracht bij deze derde partij.

Op de gemeentelijke balans 2020 staan drie van dergelijke bijdragen van derden geraamd. Dit betreffen Smartpark (€ 6.842.899), Neerakker (€ 1.190.311) en daarnaast een aantal kleinere plannen (€ 196.741).

Grondbeleid

Berekeningsgrondslagen

De volgende grondslagen zijn gebruikt voor de verwachte kosten en opbrengsten in de actuele calculaties van de bouwgrondexploitatie:

Rekeneenheid	Grondslag
Rente (BBV)	2,9%
Discoteringsvoet contante waarde (BBV)	2,0%
Opbrengststijging	0%
Inflatie kosten bouwrijp en woonrijp maken	1,0%
Kavelprijs sociale woningbouw per m ²	€ 230
Grondprijzen bedrijventerreinen per m ²	€ 137,50
Ruimte voor Ruimte bouwtitel	€ 125.000

Grondprijzen woningbouw per m ²	Vrije sector kavel < 250 m ²	Vrije sector kavel > 250 m ²
Gemert en Bakel	€ 260	€ 300
Handel, De Mortel en Milheeze	€ 250	€ 290
Elsendorp en De Rips	€ 220	€ 270

De grondprijzen zijn die zoals door de raad vastgesteld voor 2021. In december 2021 ontvangt de gemeenteraad een voorstel voor de grondprijzen in 2022.

De opslagpercentages voor voorbereiding en toezicht zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit betekent dat in de basis 19% van de kosten van bouwrijp en woonrijp maken voor uitbreidingslocaties is en 25% van de kosten van bouwrijp en woonrijp maken voor inbreidingslocaties. Indien mogelijk wordt voor de exploitatieplannen een preciezere inschatting gemaakt. Omdat de meeste exploitatieplannen verder gevorderd is dat beter mogelijk en worden de opslagpercentages in die gevallen vervangen door ramingen van de benodigde inzet. Dit is een nauwkeurige schattingsmethode.

Rentetoerekening

Aangezien wij niet werken met projectfinancieringen binnen de grondexploitatie dient het rentepercentage van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille aangehouden te worden. Dit was voor 2020 een percentage van 2,96% en voor 2021 en verder 2,93%. Voor 2022 bedraagt dit 2,90%.

Voor het contant maken van de bouwgrondexploitaties schrijft het BBV het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank verplicht. Deze bedraagt 2%.

Voorziening bouwgrondexploitatie

Er is een voorziening bouwgrondexploitatie aanwezig van € 13.102.664 voor de verliesgevende exploitaties. Deze is afdoende op basis van de meest actuele doorrekeningen van de grondexploitaties.

Grondbeleid

Verwachte winstnemingen 2021 en 2022

Het is verplicht de Percentage of completion methode (Poc) toe te passen bij winstnemingen op de bouwgrondexploitatie. Voor het bepalen van de tussentijdse winst is door het BBV aansluiting gezocht bij een algemeen aanvaardbare methodiek (bedrijfsleven, fiscaal). De Poc-methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten, verkeert. Daarnaast is deze methode eenvoudig toepasbaar en kan die eenduidig worden gehanteerd.

Voor 2021 wordt naar verwachting winstgenomen op de volgende af te sluiten complexen.

Exploitatie (x € 1.000)	Winstneming 2021
Mr. Hertsigstraat De Rips	125
Bolle Akker Bakel	10
Milheeze Noord	50
Totaal winstneming af te sluiten complexen	185

Voor 2021 en 2022 worden de volgende tussentijdse winstnemingen verwacht.

Complex (x € 1.000)	Winstneming 2021	Winstneming 2022
Smartpark Gemert	500	125
Westrand De Mortel	100	35
Neerakker Bakel	50	250
Elsendorp Noord	50	15
Heerebosch Handel	50	10
Paterslaan De Rips	25	50
De Berken Milheeze	0	50
Totaal tussentijdse winstneming	775	535

In de begroting rekenen wij niet met deze winstnemingen. Als de winstnemingen zich daadwerkelijk voordoen zijn dit voordelen voor respectievelijk de Jaarrekening 2021 en de Jaarrekening 2022.

Risicoreserve Bouwgrond

De risicoreserve Bouwgrond bedraagt € 5.706.000 per 31-12-2020. Daar wordt op basis van winstnemingen € 1.495.000 aan toegevoegd in 2021 en 2022. Voor diverse uitgaven (regionaal bedrijventerrein en aanjagen woningbouw) in de periode 2022 tot en met 2024 wordt er € 485.000 uit onttrokken. De reserve is bedoeld als achtervang voor risico's en behoort tot het weerstandsvermogen.

Invoering vennootschapsbelasting (Vpb) grondexploitaties

Overheden zijn door een wetwijziging vanaf 2016 voortaan Vpb-plichtig voor hun ondernemersactiviteiten. Overheden die winst behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt', voortaan Vpb gaan betalen.

De heffing van Vpb bij onze gemeente blijft beperkt tot de activiteiten binnen de gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Een Vpb-last komt ten laste van de risicoreserve Bouwgrond. Lang waren er landelijk nog geen definitieve standpunten over de toepassing van de regelgeving bij gemeenten. De Belastingdienst heeft inmiddels een aantal basisuitgangspunten daarbij genomen. Die volgen wij. Daartoe is begin 2021 een vaststellingsovereenkomst tussen de gemeente en de Belastingdienst gesloten.

Voor 2016 tot en met 2018 zijn door onze gemeente voor alle jaren aangiften van verliezen gedaan voor in totaal 1 miljoen euro. Deze fiscale verliezen kunnen (binnen negen jaar) verrekend worden met eventueel toekomstige fiscale winsten. De aangiften voor 2019 en 2020 zijn in voorbereiding. Ook voor 2022 wordt er geen Vpb-last verwacht.

Investeringsen

§3.8 Investeringsen

↑ De volgende investeringen zijn opgenomen in de Begroting 2022. Genoemde bedragen zijn de verwachten uitgaven in dat jaar.

Investeringsuitgaven (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	Bron
Gebouwen					
Gebouwen	909	1.363	1.805	360	Beheerplan
MFA Bakel	4.025	-	-	-	Begroting 2020
Aanpassing hal gemeentehuis	535	-	-	-	Kadernota 2022
Centrumplan Milheeze*	-	4.000	-	-	Motie
Nieuwbouw KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid*	-	3.300	-	-	Motie
Sport					
Sport	53	258	-	-	Beheerplan
Uitbreiding kleedkamers hockeyclub Gemert	120	-	-	-	Begroting 2020
Tegengaan verspreiding microplastics	114	-	-	-	Kadernota 2022
Aanpassingen sportaccommodaties legionella	260	-	-	-	Kadernota 2022
Parkeerplaatsen sportvelden Bakel en Handel	1.093	-	-	-	Motie
Openbare ruimte					
Wegen	5.811	5.259	3.651	1.455	Beheerplan
Riolering	3.129	3.048	3.128	2.620	Beheerplan
Openbare verlichting	461	469	122	301	Beheerplan
Bruggen	50	50	50	50	Beheerplan
Tractie	336	89	302	140	Vervanging
Aanpak visvijver Dribbelei	230	-	-	-	Kadernota 2022
Centrum Bakel en centrum Gemert	160	0	0	0	Begroting 2022
Mobiliteit					
Snelfietsroute naar Helmond	-	645	-	-	Begroting 2019
Snelfietsroute naar Eindhoven, deel Gemert-Laarbeek	-	233	-	-	Begroting 2020
Leefbaarheid N279	-	371	-	-	Begroting 2020
Upgrade bushalte Pastoor Poellplein	526	-	-	-	Begroting 2020
Informatisering & Automatisering	623	263	370	269	Kadernota 2022
Totaal	18.435	19.348	9.428	5.195	

De kapitaallasten van deze investeringen zijn opgenomen in de Begroting 2022. De afschrijving gaat daarbij, zoals gebruikelijk, lopen in het jaar na ingebruikname van de investering. Een deel van de investeringen (met name wegen en riool) zijn doorgeschoven vanuit 2021. In 2022 wordt het beheerplan Wegen geactualiseerd en wordt het investeringsplan voor de komende jaren op dit onderdeel opnieuw beoordeeld.

Investeringsen

Inleiding

Met een investering wordt het bezit van de gemeente verlengd, vervangen of uitgebreid. Financieel geeft dat een toename van de activa op de gemeentelijke balans.

Investeringsen hebben voor meerdere jaren nut. Daarom worden de kosten van een investering in de begroting uitgesmeerd over de verwachte gebruiks jaren. Dit is verplicht vanuit het BBV. Investeringsen leiden daarmee tot jaarlijkse rente en afschrijvingslasten. De gedachte hierachter van de wetgever is dat de gebruikers van deze investeringen dan daadwerkelijk de lasten daarvan dragen.

Autorisatie kredieten

De gemeenteraad autoriseert met het vaststellen van de begroting de investeringskredieten. Deze werkwijze is vastgesteld in de financiële verordening. De in de tabel opgenomen bedragen zijn de netto-uitgaven na aftrek van inkomsten zoals SPUK. Het college wordt geautoriseerd voor de bruto-investeringsen.

De investeringen aangemerkt met een * worden nu niet geautoriseerd aan het college. Voor de autorisatie wordt apart aan de gemeenteraad een besluit voorgelegd. In deze begroting is dat het geval bij de investering Centrumplan Milheeze en het KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid.

Kredieten voor riolering en wegen beslaan meerdere jaren. Autorisatie van kredieten vindt plaats voor het totale project en niet per jaar apart. Hieronder daarom een apart staatje van de kredieten voor wegen en riolering zoals die in een jaar worden geautoriseerd. De investeringsuitgaven beslaan meerdere jaren, zoals weergegeven in de tabel op de vorige pagina.

Autorisatie kredieten (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Wegen	6.192	1.256	2.938	192
Riolering	5.056	1.044	5.069	731

Investeringsplafond van acht miljoen euro per jaar

In de financiële kaders is afgesproken dat er een investeringsplafond is van acht miljoen euro per jaar. Doel van het investeringsplafond is het terugdringen van de schulden van de gemeente.

Dit investeringsplafond is exclusief eventuele subsidies, verkopen panden of andere inkomsten. Incidenteel kan het investeringsplafond daarmee worden verhoogd. Tussen jaren kan worden gemiddeld. Startjaar voor deze afspraak is boekjaar 2021. Het gemiddelde investeringsniveau over de jaren 2021 tot en met 2025 bedraagt nu € 11,4 miljoen.

Stelpost aflopende kapitaallasten

Als een investering helemaal is afgeschreven zijn er geen rente- en afschrijvingskosten meer. Dat voordeel wordt niet ingezet voor het begrotingssaldo maar apart gezet voor een latere herinvestering. Zo blijft theoretisch gezien het voorzieningenniveau van de gemeente op peil en de begroting wendbaar. Dit beleid is vastgelegd in de financiële kaders.

De middelen kunnen dan op natuurlijke momenten ter dekking worden ingezet zoals bij actualisatie van beheerplannen. Dat is nu gedaan bij het beheerplan Gebouwen. De aflopende kapitaallasten van gebouwen zijn daarbij ingezet.

In de Begroting 2022 zijn nu nog de volgende resterende stelposten voor aflopende kapitaallasten opgenomen.

Jaarschijf	Oorspronkelijke stelpost	Beheerplan Gebouwen	Restant stelpost
2022	€ 0	€ 0	€ 0
2023	€ 168.000	€ 49.000	€ 119.000
2024	€ 220.000	€ 75.000	€ 145.000
2025	€ 313.000	€ 157.000	€ 156.000

Subsidies

§3.9 Subsidies

↑ In deze paragraaf een overzicht van de begrote subsidies binnen het Sociaal Domein. In [i](#) bijlage 13 staat een specificatie van de subsidies per categorie. Dit op basis van het laatste begrote of beschikte jaar (2021).

Organisatie	2021
i Vrijwilligersorganisaties	€ 252.269
i Gemeenschapshuizen	€ 210.604
i Gesubsidieerde instellingen	€ 3.261.227
i Lokale omroep	€ 18.148
Totaal saldo verstrekte subsidies	€ 3.489.979

Subsidies en gemeentelijke exploitatiebijdragen

De gemeente heeft met 98 vrijwilligersorganisaties en 12 professionele instellingen een structurele subsidierelatie.

Indexering professionele instellingen

Er is al jaren niet geïndexeerd bij het merendeel van de professionele organisaties terwijl hier wel behoefte is vanuit deze organisaties omdat ze zijn gebonden zijn aan cao-afspraken. Een risico voor het niet indexeren van subsidies is dat zorg en/of dienstverlening verschaalt. Dit betekent dat de ontvangende subsidieorganisatie gaat snijden in de uren dienstverlening om zo aan de wettelijk verplichte salarisstijging te kunnen voldoen. Daarom is nu in de Begroting 2022 standaard een index toegepast op alle professionele instellingen. Omdat deze instellingen voor een belangrijk deel uit personeelskosten bestaan is de indexering loonkosten van 1,5% gebruikt.

Werkwijze subsidieverstrekking professionele instellingen

De professionele instellingen worden gesubsidieerd op grond van de Algemene subsidieverordening en dienen daartoe voor 1 mei in het voorafgaande jaar een aanvraag in. De aanvraag is voorzien van een inhoudelijke en financiële onderbouwing of offerte. Op basis van de aanvraag wordt in overleg met de instelling toegewerkt naar een subsidiebeschikking, waarin meetbare afspraken worden vastgelegd over de te behalen resultaten. Dit vormt de basis voor een krachtige verantwoording waarom maatschappelijke doelen wel of niet zijn gehaald.

Verantwoording vindt plaats via kwartaalgesprekken, een halfjaarrapportage en de jaarrapportages. Het accent ligt op het dorps - en wijkgericht werken, het verbinden van formele en informele netwerken: het realiseren van een zo sterk mogelijke nuldelijnszorg. Dit met het doel dat Gemert-Bakel een sluitend netwerk heeft om de taken lokaal te kunnen opvangen die door de decentralisaties van het Rijk bij de gemeenten zijn neergelegd. Voor subsidies aan gemeenschappelijke regelingen wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

Duurzaamheid

§3.10 Duurzaamheid

↑ Duurzaamheid is een begrip wat van toepassing is op alle programmaonderdelen van de begroting. Bij al ons handelen moeten we bedenken wat de gevolgen zijn voor people, profit en planet. Bij de college- en raadsbesluiten die we nemen, maken we steeds een integrale afweging waarbij het effect op de global goals wordt meewogen.

De gemeenteraad heeft in september 2019 besloten om Gemert-Bakel uit te roepen tot global goals gemeente en daarmee aan te sluiten bij de oproep van de Verenigde Naties (VN) om als lokale overheid een bijdrage te leveren aan de realisering van de Global Goals voor Sustainable Development, die in 2030 gerealiseerd moeten zijn.

Sustainable Development Goals (SDG's)

In 2015 hebben de lidstaten van de Verenigde Naties (VN) zeventien SDG's of Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen unaniem vastgesteld. De SDG's vormen voor de periode tot 2030 de belangrijkste mondiale agenda van de VN en iedere lidstaat heeft een inspanningsverplichting om hieraan bij te dragen, om de voortgang te monitoren en om resultaten te realiseren.

De VNG heeft een handreiking opgesteld als hulpmiddel voor gemeenten om de SDG's in beleid op te nemen. De zeventien sustainable development goals (SDG's) zijn een inspirerende kapstok om verbinding te leggen tussen gemeente en burgers, instellingen, bedrijven en onderwijs. Diverse initiatieven die bijdragen aan één of meerdere doelen kunnen elkaar versterken.

In 2021 is gestart met vergroting van de interne bewustwording. Het format voor collegevoorstellen is aangepast zodat er in beeld wordt gebracht wat het effect van het besluit op de global goals is. Ook is met externe partners gewerkt aan verbetering van de goals, waarbij de focus ligt op drie global goals waar volgens een meting uit 2017 veel verbetering mogelijk is:

- SDG 5: Gendergelijkheid;
- SDG 7: Betaalbare, betrouwbare en duurzame energie voor iedereen;
- SDG 17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

Monitoring

Het CBS verzamelt en publiceert jaarlijks cijfers over de SDG's in de monitor brede welvaart. Dit geeft echter geen inzicht in de bijdrage per gemeente. De monitor global goals wordt door CBS niet meer bijgehouden per gemeente. Het is afwachten of het VNG een eigen monitor gaat opzetten voor gemeenten. Om te kunnen volgen of de activiteiten positief bijdragen aan de global goals vijf en zeven, kijken we of we een eigen monitoring kunnen opzetten.

Plannen in ontwikkeling

§3.11 Plannen in ontwikkeling

↑Deze paragraaf is bedoeld om inzicht te verschaffen in plannen die in gang zijn gezet. Dit inzicht kan meegenomen worden in de beoordeling van het meerjarenperspectief van deze begroting.

Vorbereidingskredieten

In de Begroting 2020 zijn drie voorbereidingskredieten ter beschikking gesteld. Dit betrof:

- Centrum Bakel;
- Scholen;
- Cultuurhuis.

Bij 'scholen' gaat het om de uitkomsten van de lopende onderzoeken, inclusief financieel perspectief, voor de mogelijke ontwikkeling van basisschool KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid en voortgezet onderwijs het Commanderij College.

Op 8 juli 2021 heeft de gemeenteraad daar nog een vierde voorbereidingskrediet aan toegevoegd:

- Centrum Milheeze.

Dit zijn in totaal vier grote ontwikkelingen binnen de gemeente.

Investerings opgenomen

Met de voorbereidingskredieten wordt besluitvorming over mogelijke investeringen voorbereid. In de Begroting 2022 zijn nu de volgende middelen opgenomen voor investeringen daaruit:

	Investering	Kapitaallasten	Vanaf	Opgenomen
MFA Bakel	€ 4.025.000	€ 200.000	2023	Ja
Centrum Milheeze	€ 4.000.000	€ 200.000	2024	Ja
KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid	€ 3.100.000	€ 123.000	2024	Ja

Investerings nog niet opgenomen

Voor de volgende investeringen zijn geen investeringsbedragen en jaarlijkse kapitaallasten opgenomen in de Begroting 2022:

- Cultuurhuis;
- Commanderij College.

Daarnaast is er een mogelijke bijdrage in de investeringen N272 en lopen er onderzoeken naar de centrumplannen Bakel en Gemert.

Als de gemeenteraad in de toekomst positief besluit over deze investering(en) zal op dat moment dekking gevonden dienen te worden in de begroting.

Begrotingsuitgangspunten

4. Financieel overzicht

§4.1 Begrotingsuitgangspunten

Deze begrotingsuitgangspunten maakten deel uit van de Kadernota 2022 zoals vastgesteld in de gemeenteraad van 8 juli 2021.

Rekenuitgangspunten

In de begroting wordt rekening gehouden met groei van het aantal inwoners en het aantal woningen.

Aantallen per 1 januari	2021	2022	2023	2024	2025
Inwoners	30.760	30.835	30.910	30.985	31.085
Woningen	13.188	13.431	13.951	14.033	14.239

In de Begroting 2022 is gerekend met de volgende indexeringen, rentes en toeschrijvingen.

Kosten	Cijfer	Bron
Loonkostenontwikkeling	2,50%	Loonvoet sector overheid, septembercirculaire
Pensioenpremie	1,50%	Prognose ABP, juli 2021
Sociale lasten Whk	0,14%	Inschatting op basis van 2021
Sociale lasten Zvw	0,30%	Inschatting op basis van 2021
Sociale lasten overige	0,00%	Inschatting op basis van 2021
Prijzontwikkeling budgetten en tarieven	1,40%	Overheidsconsumptie Imoc, CEP maart 2021
Rente nieuwe investeringen	2,50%	Financiële kaders Gemert-Bakel
Rente bouwgrondexploitatie	2,90%	Berekening uit voorschriften BBV
Rente kostendekkendheid afval en riool	2,90%	Kadernota 2022
Overheadpercentage	63%	Berekening uit voorschriften BBV
Areaaluitbreiding onderhoud	0,80%	Kadernota 2022
Index professionele instellingen	1,50%	Loonvoet sector overheid, CEP maart 2021
Index leges	1,50%	Loonvoet sector overheid, CEP maart 2021
Maximale uren naar bouwgrond	€ 716.000	Financiële kaders Gemert-Bakel

Een uitgebreidere onderbouwing van deze uitgangspunten is te vinden in de ⇒Kadernota 2022.

Rekenuitgangspunten waarbij is afgeweken van de Kadernota 2022

De loonkostenontwikkeling was oorspronkelijk gesteld in de Kadernota 2022 geraamd op 1,50% en de pensioenpremiestijging op 1%. Dit is in deze begroting nu respectievelijk gestegen naar 2,50% en 1,50% op basis van de septembercirculaire en recente prognose van het ABP.

Algemene uitkering

§4.2 Algemene uitkering

Uitgangspunten berekening

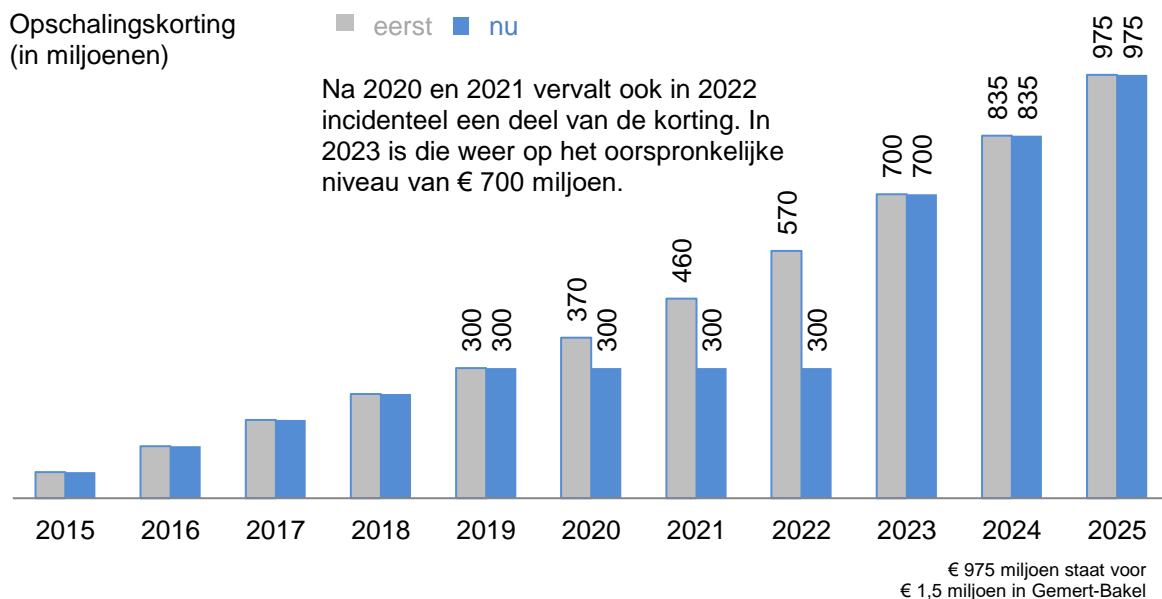
Belangrijkste inkomstenpost voor de gemeente is de Algemene uitkering. Dat beslaat ongeveer 60% van de inkomsten in de begroting. In deze begroting wordt uitgegaan van de meest actuele cijfers, namelijk de septembercirculaire 2021.

Er is in deze begroting niet gerekend met het mogelijke voordeel uit de herverdeling van € 15 per inwoner per jaar in 2023 oplopend tot € 28 per inwoner in 2024. Het Kabinet en Tweede Kamer dienen over de herverdeling nog een besluit te nemen. Verwacht wordt dat in de meicirculaire 2022 de herverdeling definitief zal worden. Dat kan dan worden verwerkt in de Begroting 2023. Er speelt op dit moment bijzonder veel rond het gemeentefonds.

Gemeenten zijn zowel bij de drie decentralisaties als via een opschalingskorting gekort in hun inkomsten. Daardoor zijn de financiën van gemeenten onder druk komen te staan. Landelijk is door gemeenten en provinciale toezichthouders bepleit dat er meer geld naar gemeenten moet. In de septembercirculaire zijn twee belangrijke bedragen voor 2022 vrijgekomen. Dit betreft het bevriezen van de opschalingskorting in 2022 en extra middelen Jeugdzorg. Daarnaast kunnen gemeenten vanaf 2023 rekenen met een stelpost Jeugdzorg als uitkomst van het overeengekomen Hervormingsagenda tussen Rijk en VNG. Dat is ook gedaan in deze begroting.

Bevriezen opschalingskorting in 2022

In de septembercirculaire 2021 is bekend geworden dat de opschalingskorting in 2022 wordt bevroren. Dat geeft een voordeel van € 408.000 in 2022. Het verloop ziet er als volgt uit. In de begroting is rekening gehouden met de verdere oploop van de korting vanaf 2023.

Algemene uitkering

Extra middelen Jeugdzorg 2022 en mogelijkheid opnemen stelpost 2023 en verder

VNG heeft eerder dit jaar een arbitrage ingeroepen tegen het Rijk voor de tekorten in de Jeugdzorg. De financiële verhoudingswet biedt deze mogelijkheid. De VNG is daarbij in het gelijk gesteld. De arbitragecommissie heeft uitgesproken dat gemeenten in 2022 1,9 miljard euro extra moeten krijgen voor de Jeugdzorg aflopend tot 800 miljoen euro in 2028. Deze uitspraak is semi-bindend.

In de septembercirculaire 2021 zijn nu extra middelen gekomen voor Jeugdzorg in 2022. Daarnaast is de afspraak gemaakt tussen Rijk en VNG dat gemeenten via een stelpost vanaf 2023 rekening kunnen houden met de uitkomsten van de arbitrage. Dit als onderdeel van de overeengekomen Hervormingsagenda. Die stelpost is opgenomen in deze begroting.

Extra inkomsten Jeugd (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	Status
Septembercirculaire 2021	1.958	-	-	-	Toegekend
Al eerder opgenomen stelpost Jeugd	-	443	433	433	Verwachting
Aanvulling stelpost tot 75% arbitragecommissie	-	1.219	1.116	992	Verwachting
Extra inkomsten Jeugd in Begroting 2022	1.958	1.662	1.549	1.425	

De afspraken over het gebruik van de 75% stelpost zijn ⇒ hier gepubliceerd door het Rijk. De gemeente had al een dergelijke stelpost in de begroting staan op basis van een eerdere richtlijn. Met deze nieuwe afspraken wordt de stelpost verder verruimd.

Er is in de afspraken een veiligheidsmarge ingebouwd van 25%. Tussen Rijk en VNG lopen nog gesprekken over mogelijke bezuinigingen die gemeenten kunnen realiseren op Jeugdzorg. Waarschijnlijk is dat gemeenten uiteindelijk ook nog een deel van die 25% gaan ontvangen gezien het semi-bindende oordeel van de arbitragecommissie.

Nadere specificatie

In [i](#) bijlage 12 is een nadere specificatie van de berekening opgenomen en worden de gehanteerde uitgangspunten en ontwikkelingen rond het gemeentefonds uitgebreid toegelicht.

Verwerking Kadernota 2022 in Begroting 2022

§4.3 Verwerking Kadernota 2022 in Begroting 2022

Alle opgenomen wijzigingen in de Kadernota 2022 zijn integraal overgenomen in de Begroting 2022. Voor het volledig inzicht worden de mutaties hier nogmaals op een rij gezet.

Dit betreft de aanpassingen voor:

- Tarieven;
- Kostenstijgingen en compensatie daarvoor in gemeentefonds;
- Bijstellingen met een verplicht karakter;
- Bijstellingen met een wenselijk karakter.

Daarnaast zijn alle wijzigingen met betrekking tot gemeenschappelijke regelingen in de Begroting 2022 verwerkt. De gemeente moet daarbij de begrotingen van die gemeenschappelijke regelingen volgen. Het overzicht van deze wijzigingen is daarom verder niet weergegeven.

Tarieven

Wijzigingen in de tarieven gaven de volgende effecten op de Begroting 2022. Allen zijn integraal opgenomen in de voorliggende begroting.

	2022	2023	2024	2025
OZB (zie eerdere tabel)	8N	18N	28N	38N
Verhuur gebouwen en sport	7V	7V	7V	7V
Toeristen- en hondenbelasting	1N	1N	1N	1N
Totaal	2N	12N	22N	32N

Kostenstijgingen en compensatie daarvoor in gemeentefonds

Kostenstijgingen gaven de volgende effecten op de Begroting 2022. Allen zijn integraal opgenomen in de voorliggende begroting. Via de meicirculaire is daar (indirect) ook geld voor ontvangen.

	2022	2023	2024	2025
Compensatie gemeentefonds voor loon- en prijsstijgingen (via meicirculaire)	481V	481V	481V	481V
Lonen, pensioenen en sociale lasten	276N	276N	276N	276N
Belasting eigen panden	6N	6N	6N	6N
Volumestijging onderhoudsbudget vanwege areaaluitbreiding	19N	19N	19N	19N
Toename opdrachtvolume milieuvergunningen Werkprogramma ODZOB	41N	41N	41N	41N
Indexeren vergoedingen zwembad en buitensportverenigingen	8N	8N	8N	8N
Indexeren professionele instellingen	60N	60N	60N	60N
Indexeren informatievoorziening en automatisering	12N	12N	12N	12N
Totaal	59V	59V	59V	59V

Verwerking Kadernota 2022 in Begroting 2022

Bijstellingen met een verplicht karakter

Dit betreffen bijstellingen met een verplicht karakter. De gemeente is wettelijk verplicht een activiteit uit te voeren of onderhoud te plegen. De keuzemogelijkheid hoe de activiteit wordt uitgevoerd is daarbij relatief beperkt voor de gemeente. Allen zijn integraal verwerkt in de Begroting 2022

In onderstaande lijst staat de groencompostering opgenomen. In de Kadernota 2022 was dit nog omschreven als 'Realisatie groencompostering De Fuik'. Er is door het college een second opinion gevraagd over het mogelijk uitbesteden van het groenafval. Daarom is de bijstelling nu neutraler omschreven. De jaarlijkse middelen zijn wel in de begroting blijven staan.

	2022	2023	2024	2025
RI&E	20N	0	0	0
Informatiebeleid	226N	240N	240N	240N
VVE pedagogisch beleidsmedewerkers	17N	17N	17N	17N
Uitbreiding formatie jongerenwerk	21N	21N	21N	21N
Onderwijshuisvesting: eerste inrichting De Pandelaar	15N	0	0	0
Uitbreiding taken werkprogramma Omgevingsdienst Zuidoost Brabant	77N	77N	77N	77N
Aanpak visvijver Dribbelei	0	17N	17N	17N
Groencompostering	0	36N	36N	36N
Herijking groenbeleid- en beheerplan	60N	0	0	0
Actualisatie Regionale Energie Strategie en uitvoering	0	15N	0	15N
Vaste lasten bosbeheer	7N	7N	7N	7N
RI&E inspectie legionellabeheer basis buitensportverenigingen	28N	28N	28N	28N
Tegengaan verspreiding microplastics kunstgrasvelden	0	14N	14N	14N
Afronden inspecties en aanpassingen waterinstallatie (legionella) bij basis buitensportverenigingen.	0	24N	23N	23N
Fiscaal beheer	10N	10N	10N	10N
Totaal	481N	506N	490N	505N

Verwerking Kadernota 2022 in Begroting 2022

Bijstellingen met een wenselijk karakter

Dit zijn de bijstellingen welke wenselijk zijn maar waar geen verplichting op rust. Allen zijn integraal verwerkt in de Begroting 2022.

	2022	2023	2024	2025
Hal gemeentehuis	0	48N	48N	48N
Informatiebeleid	30N	30N	30N	30N
Taal en laaggeletterdheid	59N	77N	84N	0
Kledingpas	51N	51N	51N	51N
Steunfonds	15N	15N	15N	15N
Transitie landelijk gebied	60N	60N	60N	60N
Redengevende omschrijvingen inclusief waardestelling ten behoeve van boerderijsplitsingen in het buitengebied	10N	10N	10N	10N
Verhogen maximale bedrag bijdrageregeling waardevolle bomen	3N	3N	3N	3N
Centrumontwikkeling Bakel	30N	0	0	0
Centrumontwikkeling Gemert	75N	50N	0	0
BIZ cofinanciering	58N	88N	88N	88N
Recreatie en toerisme	29N	29N	0	0
Bedrijventerreinen	65N	35N	35N	35N
Regionale samenwerking	10N	0	0	0
HUB Gemert	20N	0	0	0
Voortzetten samenwerkingsovereenkomst Uniek Sporten De Peel	4N	4N	4N	4N
Uitvoeringsbudget doelen Lokaal Beweegakkoord	18N	18N	18N	18N
Totaal	537N	518N	446N	362N

Toelichting wensen

Voor een toelichting per bijstelling wordt verwezen naar de Kadernota 2022 zoals behandeld op 8 juli 2021 in de gemeenteraad. Dat is mogelijk via deze link [⇒Kadernota 2022](#).

Verwerking Kadernota 2022 in Begroting 2022

§4.4 Financieel overzicht 2022

Onderstaande tabel is een samenvatting van de financiële Begroting 2022.

Onderdeel (x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
1. Algemene zaken	7.663	487	-7.176
2. Sociaal Domein	38.263	6.746	-31.517
3. Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer	13.232	4.790	-8.442
4. Economie & Sport	7.418	3.955	-3.463
5. Financiën & Woningbouw	6.476	5.138	-1.338
Algemene dekkingsmiddelen	365	61.148	60.783
Overhead	7.685	655	-7.030
Bedrag voor heffing vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	120	0	-120
Saldo van baten en lasten	81.222	82.919	1.697
1. Algemene zaken (R)	56	117	60
2. Sociaal Domein (R)	0	0	0
3. Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer (R)	110	0	-110
4. Economie & Sport (R)	0	0	0
5. Financiën & Woningbouw (R)	2.389	1.080	-1.309
Incidenteel saldo	83.777	84.116	339
Incidentele lasten	-705	0	705
Incidentele baten	0	-843	-843
Onderuitputting kapitaallasten	0	-127	-127
Structureel saldo	83.072	83.146	74

Structureel saldo

Wordt de begroting in alle jaren sluitend gemaakt met (per saldo) incidentele voordelen dan vormt dat een belangrijk risico voor de langere termijn. De inzet van incidentele voordelen is namelijk niet onuitputtelijk. De provincie beoordeelt daarom het structureel resultaat van de begroting. De gemeente heeft in de eigen financiële kaders dit structurele saldo als leidend aangeduid. Het saldo in 2022 is met een voordeel van € 74.000 structureel sluitend.

In [i](#) bijlage 6 is een uitgebreide toelichting opgenomen van welke posten wel of niet als incidentele baten en lasten zijn aangeduid.

EMU-saldo

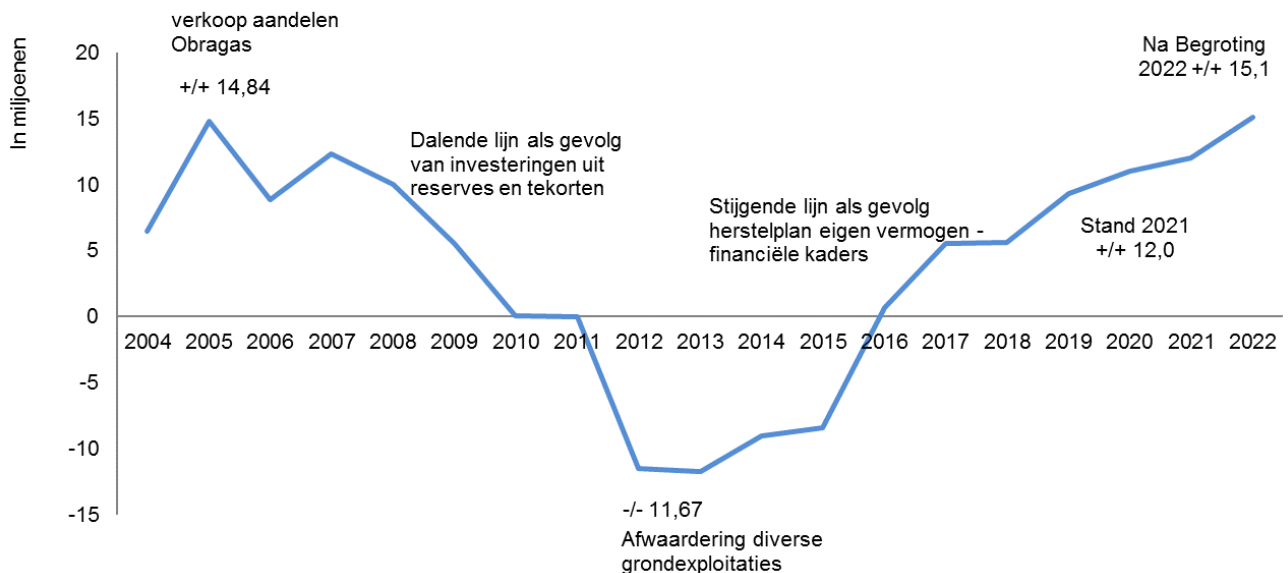
In de bijlage 7 is het verplichte overzicht van het [i](#) EMU-saldo te vinden. De begroting van gemeenten zijn opgesteld volgens het voorgeschreven stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo is een begroting op kasbasis. EU-lidstaten mogen een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product. Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De sturingswaarde van dit EMU-saldo voor gemeenten is tot nu toe zeer beperkt tot nihil gebleken.

Reserves en voorzieningen

§4.5 Reserves & voorzieningen

Ontwikkeling van het aanwezige weerstandsvermogen

Het aanwezige weerstandsvermogen heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld.

Vanaf de Jaarrekening 2019 heeft de gemeente weer afdoende (ratio 1,0) weerstandsvermogen. In de financiële kaders is bepaald dat we een factor 2,0 aan weerstandsvermogen dienen te bezitten. Dat niveau is bereikt na vaststelling van de Begroting 2022 en nota Reserves en voorzieningen 2021. Nodig is een totaal weerstandsvermogen van € 13.244.000. Aanwezig is € 15.086.000.

Verdere groei van het weerstandsvermogen

In de financiële kaders is vastgelegd dat we groeien naar een solvabiliteit van 15%. Daarvoor wordt jaarlijks € 250.000 in de Algemene reserve gestort.

Wij rekenen niet met winsten uit de bouwgrondexploitatie in de begroting. Als deze winsten zich voordoen is dat een voordeel in de betreffende jaarrekening. In de lopende grondexploitaties is nog voor € 4 miljoen aan winstnemingen voorzien. Daarvan valt de laatste winstneming in 2028.

Uitgangspunten reserves en voorzieningen

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij reserves en voorzieningen.

- Het aantal reserves wordt beperkt;
- Voor risicovolle onderwerpen worden risicoreserves ingesteld;
- We dekken geen structurele lasten uit reserves;
- We voegen geen rente toe aan reserves;
- Eerst de reservepositie op peil conform financiële kaders;
- Beheerplan onderhoudsvoorzieningen maximaal 4 jaar oud en kijken minimaal 10 jaar vooruit.

Het is gebruik binnen de gemeente Gemert-Bakel dat uitgaven integraal worden afgewogen. Binnen een dergelijke werkwijze past het niet om een groot aantal reserves aan te gaan leggen. In principe volstaat één Algemene reserve voor de gemeente. Uitzondering op die regels zijn risicovolle begrotingsonderwerpen. Daarvoor zijn conform de financiële kaders risicoreserves gevormd. Op dit moment hebben wij drie van dergelijke reserves. Deze zijn bedoeld voor bouwgrondexploitatie, Corona en de drie decentralisaties. Het verloop van de reserves en voorzieningen is op de volgende pagina's weergegeven.

Reserves en voorzieningen

Verloop reserves

Reserves behoren tot het eigen vermogen van de gemeente. De middelen zijn vrij besteedbaar voor de gemeente. Het college van B&W kan niet zelfstandig over de reserves beschikken. Uitzondering daarop is de risicoreserve Corona, waarvoor het college mandaat heeft gekregen.

In onderstaande standen is verwerkt:

- Alle besluitvorming tot en met de derde financiële rapportage 2021;
- De prognose voor de rest van 2021 zoals opgenomen in de derde financiële rapportage 2021;
- Nota Reserves & voorzieningen 2021;
- De voorliggende Begroting 2022 inclusief septembercirculaire 2021.

Reserves (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Algemene reserves				
Algemene reserve	8.154	8.404	8.654	8.904
Risicoreserve Bouwgrond	5.691	6.198	6.629	7.158
Risicoreserve Corona	1.162	1.162	1.162	1.162
Risicoreserve Drie decentralisaties	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal Algemene reserves	17.507	18.264	18.945	19.724
Bestemmingsreserves				
BIO-fonds	75	75	75	75
Egalisatiereserve Automatisering	140	46	42	24
Kapitaallasten wegen	1.504	1.614	1.724	1.834
Overheveling	200	100	0	0
Speeltoestellen	209	209	209	209
Totaal Bestemmingsreserves	1.928	1.944	2.050	2.142
Totaal van alle reserves	19.435	20.208	20.995	21.866

Toelichting

De algemene reserves vormen de kern van onze reservepositie. Dit is de buffer die wij hebben om tegenvallers op te kunnen vangen. In deze begroting is vastgelegd dat er jaarlijks € 250.000 wordt gestort in de Algemene reserve voor opbouw van het vermogen.

De gemeente heeft in deze prognose vanaf 2022 voldoende buffer om risico's op te vangen. Dit vangnet is dan twee zo groot is als de aanwezige risico (ratio 2,0). Deze norm is vastgelegd in de financiële kaders. Met de verwachte ontwikkeling van de reservepositie zal de gemeente in 2025 ook het solvabiliteitsratio van 15% bereiken, mits de schuldenlast op de balans daalt met de voorgenomen bedragen. Vanaf dat moment kan de jaarlijkse storting van € 250.000 komen te vervallen.

De stijging van de risicoreserve Bouwgrond betreft de verwachte winstnemingen. Daar wordt verder niet mee gerekend in het begrotingssaldo. Als de winsten zich voordoen zijn dat voordelen voor de betreffende jaarrekeningen.

De reserves kapitaallasten Wegen en Speeltoestellen zullen worden betrokken bij de komende beheerplannen over deze onderwerpen.

Geen structurele onttrekkingen uit reserves

De gemeente zet in deze begroting niet structureel reserves in om kosten te dekken. In de financiële kaders is vastgelegd dit niet meer te doen. Daarmee blijft de reservepositie op peil en kan deze doormiddel van stortingen en winstnemingen bouwgrond worden uitgebreid.

Reserves en voorzieningen

Verloop voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Het geld is niet vrij besteedbaar voor de gemeente gezien de verplichtingen die erop rusten of de risico's die ermee afgedekt worden. Het college kan zelfstandig over deze voorzieningen beschikken.

In onderstaande standen is verwerkt:

- Alle besluitvorming tot en met de derde financiële rapportage 2021;
- Nota Reserves & voorzieningen 2021;
- Beheerplan gebouwen 2021;
- De voorliggende Begroting 2022.

Voorzieningen (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen, verliezen en risico's				
Opbouwen pensioenrechten wethouders	4.971	4.848	4.713	4.579
Wachtgeld voormalig bestuurders	38	0	0	0
Bouwgrondexploitatie	6.492	2.666	2.787	2.787
WW-verplichtingen personeel	4	4	4	4
Egalisatie van onderhoud				
Onderhoud wegen	2.344	2.139	1.924	1.689
Onderhoud sport	334	298	338	323
Onderhoud gebouwen	312	215	242	145
Beklemden middelen van derden				
Vervanging riolering	6.180	6.364	6.491	6.667
IGP: Bakelse Plassen	443	42	158	158
Uganda	3	3	3	3
Herplant bomen en groen	35	35	35	35
Waterberging	295	295	295	295
Parkeerfonds	152	152	152	152
Kwaliteitsimpuls landelijk gebied (RvR)	100	100	100	100
Totaal voorzieningen	21.839	17.698	17.603	17.358

Toelichting

De mutaties in deze begroting zijn beperkt op het gebied van voorzieningen.

De voorziening bouwgrondexploitatie kent het grootste verloop. De huidige stand van deze voorziening is afgerond € 13.100.000. Dit loopt af naar € 2.787.000 in 2025. De komende jaren worden een aantal grotere verliesgevendende bouwgrondexploitaties afgesloten. Dit heeft geen effect op het saldo van de begroting. Voor die verwachte verliezen is namelijk deze voorziening ingesteld.

Prognosebalans

§4.6 Prognosebalans gemeente Gemert-Bakel

Er is een prognose gemaakt op basis van de Begroting 2022 hoe de balans zich de komende jaren ontwikkeld. Daarbij is het balansverloop van de afgelopen jaren als vergelijking toegevoegd.

Activa (in miljoenen €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vaste activa								
Immateriële vaste activa	1	1	3	3	3	3	2	2
Materiele vaste activa	81	79	80	87	110	125	129	130
Financiële vaste activa	35	33	27	26	24	22	21	20
Totaal	117	113	110	116	137	150	152	152
Vlottende activa								
Voorraden	14	17	11	8	6	6	6	6
Uitzettingen <1 jaar	6	9	13	6	6	6	6	6
Overlopende activa	19	18	17	11	7	9	3	3
Totaal	39	44	41	25	19	21	15	15
Balanstotaal activa	156	157	151	141	156	171	167	167
Passiva (in miljoenen €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vaste passiva								
Eigen vermogen	8	13	15	19	20	21	22	22
Voorzieningen	15	17	17	17	16	15	15	15
Langlopende schulden	111	114	107	97	109	124	119	119
Totaal	134	144	139	133	145	160	156	156
Vlottende passiva								
Vlottende schuld	16	6	6	3	6	6	6	6
Overlopende passiva	6	7	6	5	5	5	5	5
Totaal	22	13	12	8	11	11	11	11
Balanstotaal passiva	156	157	151	141	156	171	167	167

Toelichting op de activa

Door investeringen stijgen de activa van de gemeente. Wegen, riool, MFA Bakel, Centrumplan Milheeze en KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid zijn daarbij de meest omvangrijke investeringen.

De voorraden betreffen de bouwgrondexploitaties. Dit is het saldo van de positieve en negatieve boekwaardes van complexen. Door het afsluiten van complexen de komende jaren muteert deze voorraad. Na 2024 reteren voornamelijk de complexen met een meer omvangrijke boekwaarde zoals Keizersberg en Smartpark. De overlopende activa betreffen de exploitatiebijdragen derden die we de komende jaren gaan ontvangen, waarmee de omvang van deze balanspost terugloopt.

Toelichting op de passiva

De reservepositie van de gemeente wordt de komende jaren versterkt door de jaarlijkse storting ten behoeve van de opbouw weerstandsvermogen van € 250.000 en het eenmalige volstorten van de risicoreserve Drie decentralisaties. Daarnaast worden de komende jaren winstnemingen in de bouwgrondexploitatie verwacht (niet ingeboekt in de begroting). In deze prognose stijgen de schulden als gevolg van het investeringsniveau de komende jaren.

Bijlagen Begroting 2022

Bijlage 1 Specificatie lokale heffingen

Bijlage 1: Specificatie lokale heffingen

↑ Tarieven`

De tarieven hebben zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld.

Lokale heffing	2018	2019	2020	2021	2022
OZB woningen	0,161726%	0,155014%	0,155897%	0,153643%	0,141692%
OZB niet-woningen (eigenaren)	0,235428%	0,269067%	0,276170%	0,295990%	0,300134%
OZB niet-woningen (gebruikers)	0,164464%	0,181250%	0,185573%	0,203621%	0,206472%
Afvalstoffenheffing	€ 145	€ 169	€ 206	€ 236	€ 252
Rioolheffing	€ 175	€ 178	€ 185	€ 192	€ 199
Toeristenbelasting (overnachting)	€ 1,25	€ 1,30	€ 1,35	€ 1,40	€ 1,42
Hondenbelasting voor één hond	€ 50,75	€ 57,65	€ 58,50	€ 59,40	€ 60,23
Reclamebelasting	€ 375	€ 375	€ 375	vervallen	vervallen
BIZ horeca, detailhandel	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 360	€ 365
BIZ overige ondernemers	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 260	€ 264

Alle opgenomen tarieven voor 2022 zijn indicatief. De gemeenteraad stelt deze tarieven pas vast in december 2021.

Vervallen reclamebelasting, introductie Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Gemert Centrum

In december 2020 is besloten de reclamebelasting te vervangen door een BIZ-heffing, mits daarvoor voldoende draagvlak bij de ondernemers was. De heffing kent twee tarieven: € 360 voor horeca, detailhandel en overige voorheen reclamebelastingplichtigen en € 260 voor overige ondernemers welke voorheen niet reclamebelastingplichtigen zijn.

Bijlage 2 Specificatie risico's

Bijlage 2: Specificatie risico's

↑ In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financiële risico's van de gemeente. In deze bijlage worden deze risico's nader toegelicht.

Risico	1. ↑ Projectrisico's bouwgrondexploitatie
Toelichting	<p>De grondexploitaties zitten al enige tijd in een positieve flow. In nagenoeg alle complexen verloopt de verkoop voorspoedig of verloopt de risicobeheersing naar wens. Ondanks dat hierdoor de risico's in de bouwgrondexploitatie afnemen blijven er in enkele complexen nog wel risico's. De risico's bestaan voornamelijk uit marktrisico's in verhouding met de totale voorraad gronden in een plan.</p> <p>Smartpark Gemert (bedrijventerrein)</p> <p>Voor dit plan is een exploitatieplan opgesteld. Dit plan kent vooral een marktrisico, mede gezien het geïnvesteerde vermogen van € 3.338.431 (exclusief exploitatieplan). Dit marktrisico geldt voor de door de gemeente zelf te ontwikkelen kavels, maar met name voor opbrengsten vanuit kavels door derden die via het exploitatieplan verhaald worden. Om het risico te beperken is in 2016 gestart met een marketingplan "Smartpark Gemert" om het verkopen van bedrijfskavels te stimuleren. Door deze marketingstrategie, en de inzet van een bedrijfsacquisiteur, is de verkoop van bedrijfsground de laatste jaren flink toegenomen waardoor de risico's voor de gemeentelijke gronden verkleind is. Of de verkoop van bedrijfskavels ook in en na de coronacrisis goed blijft doorlopen zal in 2021 duidelijk worden.</p> <p>Het risico zit met name in het ontvangen van een exploitatiebijdrage door derden die via het exploitatieplan verhaald worden. Deze exploitatiebijdrage is verschuldigd zodra een omgevingsvergunning op de in het exploitatieplan opgenomen gronden afgegeven wordt. Er is echter geen tijdsverplichting voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Het exploitatieplan wordt in 2021 geactualiseerd. Door één partij is in 2020 een perceel verkocht. De koper is een bouwplan aan het ontwikkelen waardoor de verschuldigde exploitatiebijdrage voor dit perceel in 2020 ontvangen is.</p> <p>Keizersberg</p> <p>Door de uitspraak uit september 2021 van de Raad van State is het bestemmingsplan 'Wonen-Werken Keizersberg' onherroepelijk geworden. Het waarderingsrisico is hierdoor komen te vervallen omdat er geen aanpassingen in het plan uitgevoerd hoeven te worden.</p> <p>De civieltechnische voorbereidingen voor het bouw- en woonrijpmaken van het plan, met hierin zestien woon-werkkavels, zijn opgestart. De inschatting is dat medio 2022 gestart kan worden met verkoop van de kavels in het plan. Aangezien nog onduidelijk is hoeveel interesse er in de markt is voor deze kavels op deze locatie blijft er een marktrisico aanwezig. Medio 2022 zal duidelijk worden hoe groot dit marktrisico is.</p>
Kans	Hoge kans. Risicobedrag berekend op basis van marktrisico, waarderingsrisico en organisatorisch risico. Daarom geen % aangekoppeld.
Impact	€ 1.277.000 (incidenteel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico 2. ↑ Corona

Toelichting In de begroting zijn geen budgetten structureel aangepast naar aanleiding van corona. Op het moment er financiële nadelen ontstaan worden die incidenteel gedekt uit de daarvoor gevormde risicoreserve Corona. Deze lijn wordt doorgezet naar 2022.

In de risicoreserve Corona is het overschot van de Jaarrekening 2019 (€ 962.000) gestort, een bedrag uit de Begroting 2021 (€ 250.000) en de verschillende toegekende compensaties vanuit het Rijk. De compensatie vanuit het Rijk is in vier tranches gegaan en bedraagt tot september € 2.381.000.

Per september 2021 is er nog voor € 1.162.000 aan vrije ruimte aanwezig in de risicoreserve. Als er meer compensaties worden ontvangen van het Rijk zal dit ook in de reserve worden gestort. Daarmee blijven de middelen apart voor het doel. Zowel de kosten als compensaties voor corona maken daarmee geen onderdeel uit van het saldo van deze begroting.

In de Begroting 2021 was een afzonderlijke paragraaf Corona opgenomen. Nu wordt na de zogenoemde noodfase de focus steeds meer gelegd op de herstelfase. Genomen maatregelen worden steeds verder versoepeld en verdwijnen wellicht helemaal. De noodzaak voor opnemen van een afzonderlijke paragraaf is er niet meer. Waarbij toch altijd nog een risico blijft bestaan dat besmettingen weer gaan oplopen en het Rijk versoepelingen gaat terugdraaien. Wat mogelijk weer leidt tot, ook voor gemeenten, extra kosten en minder inkomsten.

In deze risicoparagraaf worden de, corona gerelateerde, risico's beschreven.

De gemeente loopt risico's op de volgende onderwerpen:

- Debiteurenpositie;
- Inkomsten zoals belastingen, dividenden, leges, huren, rente;
- Bouwgrondexploitatie;
- Bedrijfsvoering van de gemeente;
- Compensatie bijdragen het Sociaal Domein;
- Stijgende kosten gemeenschappelijke regelingen;

Toelichting per soort risico

Debiteurenpositie

Tot medio 2021 zijn de effecten van corona op de debiteurenpositie zeer beperkt gebleken. Als gevolg van faillissementen en oplopende persoonlijke schulden was de inschatting dat de oninbaarheid van (belasting-) debiteuren zou toenemen. Het later ontvangen van de inkomsten is geen noemenswaardig risico voor de gemeente gezien de zeer lage rentestanden op dit moment. Een hogere oninbaarheid wel.

Inkomsten zoals belastingen, dividenden, leges en huren

Toeristenbelasting

Hoewel eerder was ingeschat dat de opbrengsten toeristenbelasting als gevolg van corona zouden dalen is over het jaar 2020 voor een totaal bedrag van € 153.000 opgelegd in 2021. Dat is zelfs licht boven het geraamde bedrag van € 151.000. Voor het jaar 2022, waarin de aanslagen over 2021 worden opgelegd, wordt vooralsnog uitgegaan van een gelijke opbrengst.

Bijlage 2 Specificatie risico's

Leges

Uitgaande van een verdere versoepeling van de coronamaatregelen wordt verwacht dat de effecten van corona op de legesinkomsten evenementen en horeca in 2022 nihil zijn.

Voor de leges omgevingsvergunningen is het uitgangspunt dat de opbrengst vooral afhankelijk is van de aanvraag voor de grotere projecten. En van een eventueel corona gerelateerd risico geen sprake is.

Dividend

De BNG geeft nog geen concrete verwachting af over toekomstige dividenden. De volatiliteit op de financiële markten, deels ook naar aanleiding van corona, zal naar verwachting groot blijven. Dat maakt het doen van voorspellingen over het verwachte nettoresultaat 2021 niet verantwoord. In deze begroting wordt het geraamde bedrag aan dividend gehandhaafd.

Huren

Verder verhuren of verpachten wij panden, gronden en accommodaties aan particulieren, ondernemingen en verenigingen/stichtingen. Ditzelfde geldt voor leningen en garantstellingen die zijn verstrekt aan particulieren en verenigingen/stichtingen. Het risico neemt daar toe. Het is echter niet in te schatten wat de eventuele doorwerking kan zijn in 2022.

Door de versoepeling van de maatregelen ontstaat er weer ruimte om de twee gemeentelijke sporthallen te verhuren en ook de geraamde huuropbrengsten te realiseren.

Bouwgrondexploitatie

Tot voor de coronacrisis was er weer een stabiel groeiende economie en daarnaast een tekort aan woningen. De bouwgrondexploitatie heeft mede daarom een aantal goede jaren achter te rug waarin bij een aantal risicodossiers flinke stappen zijn gezet.

Corona heeft in 2020 geen effect gehad op de bouwgrondexploitatie. In 2020 zijn er meer dan geprognostiseerd aantal bouw kavels verkocht. Bij de verkoop bedrijfskavels is er wel enige vertraging opgetreden omdat het verkrijgen van een financiering voor bedrijven moeilijker is geworden de laatste tijd.

Voor 2022 worden geen nadelige effecten verwacht als gevolg van corona.

Bedrijfsvoering van de gemeente

Er zijn inmiddels extra investeringen in ICT-hulpmiddelen gedaan om tijdens de contactbeperkingen het noodzakelijke digitale werken te ondersteunen.

Mede daardoor kan ook in 2021 en verder invulling gegeven worden aan het tijd- en plaats onafhankelijk werken. Voor 2022 worden er geen extra kosten verwacht.

Compensatiebijdrage binnen het Sociaal Domein

Hoewel er in de compensatie van het Rijk rekening is gehouden met extra kosten als gevolg van corona blijkt dat tot nu de extra kosten zeer beperkt zijn gebleven. Ook voor 2021 maken aanbieders meerkosten om de zorg te continueren in deze coronacrisis. Wat de mogelijk effecten zijn in 2022 van inhaal- en/of uitgestelde zorg is nu niet in te schatten

Bijlage 2 Specificatie risico's

Werking compensatie door het Rijk

Voor een deel van de corona gerelateerde kosten is het Rijk met compensatie gekomen. Compensaties zijn tot nu toe via algemene verdeelsleutels verdeeld over de gemeenten of op basis van IV3 uitgaven in voorgaande jaren.

Dit beperkt verder de administratieve lasten voor gemeenten en Rijk in de verantwoording. Algemene verdeelsleutels hebben als nadeel dat ze niet altijd een afspiegeling zijn van de werkelijk gemaakte kosten. De ene keer houd je als gemeente nog wat over aan de compensatie en een andere keer moet je uit eigen middelen extra bijdragen.

Uitgangspunt bij de rijksvergoeding voor gedeerde inkomsten is een reële compensatie.

De compensatie is berekend voor drie groepen van inkomsten:

1. Belastingen;
2. Leges (marktgeden, havengeden, leges burgerzaken en leges wonen bouwen);
3. Evenementenleges.

De mogelijkheid is aanwezig dat er nog een correctie komt op de gestorte bijdragen van het Rijk in de risicoreserve Corona. De reden is dat de realisatie van gedeerde inkomsten kan afwijken van de ontvangen rijksvergoedingen.

Risicoreserve Corona en vooruitblik komende jaren

Per oktober 2021 resteert een bedrag van € 1.162.000 (inclusief middelen septembercirculaire 2021). Of dit voldoende is om alle toekomstige effecten op te kunnen vangen is zoals aangegeven nu nog niet in te schatten.

Dit is onder meer afhankelijk van de daadwerkelijk effectuering van reeds benoemde risico's en de hoogte daarvan. Maar ook van risico's die nu nog niet zijn voorzien en van de hoogte van aanvullende compensatie vanuit het Rijk.

Vooralsnog wordt ingeschat dat de stand van de reserve per september 2021 (inclusief) prognose, voldoende is. Waarbij moet worden opgemerkt dat de toekomst en de mogelijke na-ijlende' effecten van corona onzeker is en voorlopig ook zal blijven.

Verwachte langere termijneffecten op de gemeente

De VNG heeft met het kabinet afgesproken dat gemeenten reëel gecompenseerd worden voor de extra kosten en inkomstenderving naar aanleiding van de coronacrisis. Over een aantal onderwerpen (zoals GGD' en, Veiligheidsregio's en Tozo) zijn afspraken gemaakt voor een langere periode.

Kans	Niet van toepassing
Gevolg	€ 1.162.000 (het risico is gelijk gesteld aan de omvang van de reserve)
Impact	€ 1.162.000 (incidenteel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	3. ↑ Senzer ondernemingsplan 2022
Toelichting	<p>Senzer voert als werkbedrijf de Participatiewet uit voor de zeven gemeenten in de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel.</p> <p>De gemeenten en daarmee Senzer hebben in 2019 te maken gehad met een forse terugloop van rijksmiddelen. Dat ging om een bedrag van zeven miljoen euro. In hun Begroting 2020 heeft Senzer daarop besloten het volledige weerstandsvermogen in te zetten om de tekorten te dekken.</p> <p>Door de volledige inzet van hun weerstandsvermogen is Senzer niet meer in staat verdere tegenvallers incidenteel op te vangen. Omdat dit vangnet ontbreekt, bestaat het risico dat bij onvoorziene tegenvallers (telkens) een eenmalig of structureel beroep op de deelnemers van de GR moet worden gedaan om er voor te zorgen de Algemene Reserve van de GR niet negatief wordt. Verder is er het algemene risico op wederom dalende BUIG middelen voor gemeenten.</p> <p>De nuance daarbij is dat Senzer (en voorheen Atlant) de afgelopen jaren winsten hebben gedraaid welke of uitgekeerd zijn aan de gemeenten of toegevoegd zijn aan het weerstandsvermogen van Senzer. De winst over 2020 moet ook nog verdeeld worden door Senzer is nog niet verdisconteerd in de risicoafdekking door gemeenten.</p> <p>Alle kosten en opbrengsten worden binnen Senzer door de deelnemers gedeeld (solidariteitsbeginsel). Het aandeel van Gemert-Bakel daarin is 7,91% op basis van aantal inwoners. In de Begroting 2021 heeft Senzer een berekening gemaakt met welk bedrag gemeenten in hun eigen weerstandsvermogen rekeningen dienen te houden. Voor Gemert-Bakel is dat € 742.000. Dat is opgenomen in deze paragraaf. Afhankelijk van de bestemming van het jaarrekeningsaldo Senzer kan dit nog naar beneden worden bijgesteld.</p>
Kans	Hoge kans. Risicobedrag betreft opgave Begroting 2022 Senzer daarom geen kanspercentage aangekoppeld
Gevolg	€ 742.000 (incidenteel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	4. ↑Decentralisatie taken Rijksoverheid
Toelichting	<p>In 2015 zijn drie decentralisaties ingevoerd. Het ging om de begeleiding/dagbesteding uit de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ), de decentralisatie van de jeugdzorg en invoering van de participatiewet.</p> <p>Decentralisaties</p> <p>Voor alle drie de decentralisaties betrof dat nieuwe taken en voor een deel onbekende doelgroepen. Voor de regelingen geldt dat zij zijn doorgevoerd met een efficiencykorting en dat een structurele verandering binnen het uitvoeringsstelsel vereist is. Om binnen de beschikbare budgetten te blijven, wordt de uitvoering van deze taken lokaal opgepakt waar het kan en regionaal waar moet. Soberheid en sociale innovatie staan voorop, niettemin zijn er wettelijke grenzen aan de mate van soberheid waarmee een gemeente deze regelingen kan inrichten.</p> <p>Bij de begrotingsopstelling 2022 zijn de afgegeven prognoses uit de Kadernota 2022 opgenomen met een totaalbedrag aan programmakosten van € 12.084.000. De programmakosten zijn realistisch geraamd op basis van actuele prognoses waarbij rekening is gehouden met ontwikkelingen zoals prijsstijgingen.</p> <p>Er blijven financiële risico's aanwezig omdat het veelal open einde regelingen betreft van grote omvang. Daarnaast is de corona crisis van invloed op alle 3 de D's (jeugd, participatie, en WMO). Of dit een positief of negatief effect heeft is op dit moment nog niet te overzien. Er kan sprake zijn van uitgestelde zorg of extra vraag naar zorg als gevolg van corona. In 2020 zijn zorgaanbieders voor € 110.500 gecompenseerd als gevolg van minder omzet in de Lock down periode. Aan meerkosten (kosten bescherming en dergelijke) is € 39.000. De CVV vervoerder is voor € 78.500 gecompenseerd.</p> <p>Leerlingenvervoer</p> <p>De kosten van leerlingenvervoer blijven altijd afhankelijk van het aantal leerlingen. Daarnaast vindt in 2021 een aanbesteding van het leerlingenvervoer plaats. In 2020 heeft de vervoerder Bergerhof een continuïteitsbijdrage ontvangen als gevolg van de corona crisis.</p> <p>Risicoreserve Drie decentralisaties</p> <p>Om te voorkomen dat de genoemde risico's binnen de programmakosten op te vangen en de reguliere bedrijfsvoering niet onnodig te belasten is een risicoreserve Drie decentralisaties ingericht, deze mag maximaal € 2.500.000 bedragen overeenkomstig de vastgestelde financiële kaders. Het betreft een egaliseringsreserve om fluctuaties in de programmakosten op te vangen.</p>
Kans	50%
Gevolg	€ 1.228.400-> inschatting 10% begroting (decentralisaties zorgkosten, incidenteel) € 75.850 -> inschatting 10% begroting (leerlingenvervoer, structureel)
Impact	€ 614.200 (decentralisaties zorgkosten, incidenteel) € 37.925 (leerlingenvervoer, structureel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	5. ↑ Gemeentefonds regulier
Toelichting	<p>Extra bijdrage Jeugd</p> <p>Het onderzoeksbureau AEF (Andersson Elffers Felix) heeft in 2020 een onderzoek uitgevoerd naar de financiële tekorten in de jeugdzorg. De uitkomsten van het onderzoek laten zien dat gemeenten in een paar jaar tijd na de decentralisatie fors meer zijn gaan uitgeven aan jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering.</p> <p>VNG heeft eerder dit jaar een arbitrage ingeroepen tegen het Rijk voor de tekorten in de Jeugdzorg. De financiële verhoudingswet biedt deze mogelijkheid. De VNG is in het gelijk gesteld. De arbitragecommissie heeft uitgesproken dat gemeenten in 2022 1,9 miljard euro extra moeten krijgen voor de Jeugdzorg aflopend tot 800 miljoen euro in 2028. Deze uitspraak is semi-bindend.</p> <p>In de septembercirculaire 2021 zijn nu extra middelen gekomen voor Jeugdzorg in 2022. Daarnaast zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG op welke wijze gemeenten via een stelpost Jeugdzorg vanaf 2023 rekening kunnen houden met de uitkomsten van de arbitragecommissie. De stelpost heeft in de begroting nu een omvang van bijna 1,7 miljoen euro in 2023 aflopend tot bijna 1,5 miljoen euro in 2025.</p> <p>De gemeente had al een dergelijke stelpost in de begroting staan op basis van een eerdere richtlijn. Met deze nieuwe afspraken wordt de stelpost verder verruimt. Er is in de afspraken een veiligheidsmarge ingebouwd van 25%. Waarschijnlijk is dat gemeenten uiteindelijk ook nog een deel van die 25% gaan ontvangen gezien het semi-bindende oordeel van de arbitragecommissie.</p> <p>Accres</p> <p>Met ingang van 2022 is de bevrozing van het accres opgeheven. De bevrozing van het accres in 2020 en 2021 had tot doel om in onzekere tijden op dit front rust te creëren. Met de Meicirculaire 2021 zijn de accressen vanaf 2022 bijgewerkt. De accressen zijn neerwaarts bijgesteld de schade is relatief beperkt gebleven. In de Septembercirculaire is het accres 2022 geactualiseerd.</p> <p>Ruimte onder het BTW compensatiefonds (BCF) plafond</p> <p>Gemeenten declareren betaalde BTW bij het Rijk in het "BTW compensatiefonds". Het fonds kent een plafond. Declareren gemeenten gezamenlijk meer dan er in het fonds zit dan moet het Gemeentefonds bijpassen. Blijft er geld over dan vloeit dit terug naar het Gemeentefonds. Over 2020 werd minder gedeclareerd dan gedacht. Ook meerjarig heeft dit een positief effect er is meer ruimte onder het plafond beschikbaar. De raming voor de ruimte onder het plafond bedraagt € 147.000. Hierbij ramen we op advies van LIAS/PAUW voorzichtigheidshalve de helft van de afrekening 2020. Deze werkwijze is door de Provincie toegestaan. Vanaf de Begroting 2021 is dat ook gemeentelijk beleid geworden om dit zo te ramen.</p> <p>Herijking verdeling gemeentefonds</p> <p>Het ministerie van BZK heeft op 2 februari 2021 de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) gevraagd om advies te geven over het voorstel van de fondsbeheerders voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023. Met het indienen van deze adviesaanvraag, zijn ook de voorlopige uitkomsten van de verdeling voor individuele gemeenten bekend gemaakt. In juli zijn deze uitkomsten nog een keer opnieuw gepubliceerd waarbij een aantal maatstaven zijn aangepast.</p> <p>Na weging van het advies van de ROB zullen de fondsbeheerders ook de VNG consulteren. Het besluit tot invoering van de nieuwe verdeling zal door het huidige</p>

Bijlage 2 Specificatie risico's

demissionaire kabinet, net als andere besluiten met betrekking tot de inrichting van de financiële verhouding, aan het nieuwe kabinet worden gelaten. De VNG is van mening dat de financiële positie van gemeenten substantieel verbeterd moet worden voordat een nieuwe verdeling ingevoerd kan worden. De VNG start een consultatie met alle gemeenten en wil de uitkomsten hiervan inbrengen in de kabinetsformatie.

Met de nu gepresenteerde uitkomsten is de gemeente Gemert-Bakel een voordeelgemeente. Het positieve herverdeeleffect was in februari 2021 € 39 per inwoner en na de herberekening door het Rijk in juni en augustus 2021 € 28 per inwoner. Er wordt een ingroeipad gehanteerd om geleidelijk toe te groeien naar een hogere uitkering voor vier jaar deze bedraagt maximaal € 15 per inwoner per jaar. Op basis van de huidige uitkomsten zou het herverdeeleffect dan zijn voor de jaren

2023: +/- € 15 per inwoner;

2024: +/- € 28 per inwoner;

2025: +/- € 28 per inwoner;

2026: +/- € 28 per inwoner.

Het ingroeipad heeft geen betrekking op het financiële effect van de wijziging van het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet, omdat tegenover deze verandering in inkomsten ook een wijziging in uitgaven staat.

Als besluitvorming is afgerond worden gemeenten over de definitieve uitkomsten geïnformeerd. Naar verwachting is dat mede afhankelijk van de kabinetsformatie waarschijnlijk in de Meicirculaire Gemeentefonds 2022.

Evaluatie van de verdeling zal plaatsvinden na 4 jaar. De start hiervan zal in 2025 zijn, zodat gemeenten tijdig duidelijkheid hebben over het verdeelmodel vanaf 1 januari 2027.

Er hoeft geen risicobedrag opgenomen te worden in de weerstandsparagraaf. Het bekend geworden positieve herverdeeleffect van € 28 per inwoner geeft hier geen aanleiding toe.

Risicobedrag

Bij de gevolgbepaling is het risico op 1% van de totaalinkomsten van het Gemeentefonds gezet, met een kans van 50% dat het risico zich voordoet. De uitkering Meicirculaire 2021 bedroeg € 48.141.000. De uitkering Gemeentefonds is de afgelopen jaren geen constante factor gebleken in 2020 en 2021 zijn steunmaatregelen als gevolg van corona toegekend. Voor 2022 zijn hiervoor geen middelen beschikbaar gesteld.

Kans	50%
Gevolg	€ 481.000-> 1% van de totaalinkomsten van € 48.141.000 jaar 2022 uit de Meicirculaire 2021. Het risico voor de herverdeling is komen te vervallen.
Impact	€ 241.000 (structureel, regulier)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	6. ↑(voormalige) wethouderspensioenen
Toelichting	<p>Gemeenten dienen zelf te zorgen voor de pensioenuitkeringen van (voormalige) wethouders. Als gemeente moet je daarbij ook rekening houden dat een vertrekkende wethouder kan verzoeken om de waarde van zijn pensioen over te dragen aan een ander pensioenfonds vanwege nieuw werk. Om deze redenen is het vanuit het BBV verplicht een voorziening pensioenen (voormalige) wethouders op de balans te vormen. Daarmee is zichtbaar voor welk bedrag voormalige en zittende wethouders pensioen hebben opgebouwd.</p> <p>Ook de gemeente Gemert-Bakel heeft een dergelijke voorziening. De hoogte van de voorziening kan jaarlijks fluctueren en is mede afhankelijk van de actuele te hanteren sterftetabel, bestuurswisselingen en rekenrente. De rekenrente is de afgelopen jaren nog verder gedaald. In 2018 bedroeg deze 1,648% en nu in 2021 0,082%. Dit is een bijzonder lage rente maar de rekenrente zou nog verder kunnen zakken.</p> <p>Afgelopen jaarrekeningen heeft er steeds een extra bijstorting in de voorziening pensioenen (voormalige) wethouders moeten plaatsvinden. Daarom wordt dit nu als risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Het risico wordt ingeschat op 50% van de laatste bijstorting, dit was € 311.000 in 2020.</p>
Kans	50%
Gevolg	€ 311.000
Impact	€ 156.000 (structureel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	7. ↑Golfbaan
Toelichting	<p>De gemeente heeft de gronden van de golfbaan in bezit en is voor de exploitatie van de baan een erfpachtovereenkomst aangegaan met de beheerstichting Golfbaan Stippelberg. Daarnaast heeft de gemeente een hypothecaire geldlening verstrekt aan de beheerstichting voor het clubhuis.</p> <p>Vanwege eerdere slechte financiële resultaten heeft de gemeenteraad op 2 oktober 2014 besloten tot een set van maatregelen om zo de erfpacht en hypotheeklasten fors te verlagen. In de periode 2015-2018 is desondanks een nieuwe betalingsachterstand ontstaan van € 579.000. Voor die betalingsachterstand is een voorziening getroffen in de jaarrekening 2018 van € 200.000.</p> <p>De gemeente heeft voor afgerond € 7,7 miljoen aan bezittingen (grond + inrichting) met betrekking tot de golfbaan en samen met de uitstaande hypotheek en overige vorderingen bedraagt het geïnvesteerde vermogen van de gemeente in totaal ruim € 13,4 miljoen. In het verleden is een voorziening van € 0,2 miljoen getroffen. Netto is het geïnvesteerde vermogen daarmee € 13,2 miljoen.</p> <p>In 2019 heeft de golfbaan een licht positieve jaarrekening kunnen presenteren. Ook voor 2020 is dat ondanks corona het geval. De vooruitzichten in het eerste half jaar van 2021 zijn goed. De rekeningen over 2019 en 2020 zijn volledig betaald waarbij de schuldenlast van de beheerstichting is afgenomen. De inschatting is dat dit een bestendige lijn is en de komende jaren de positieve resultaten zich zullen voortzetten.</p> <p>Het genoemde structurele risicobedrag van € 150.000 is het risico voor de gemeente op een nieuwe verlaging van de erfpacht of het noodzakelijk moeten verstrekken van een exploitatiesubsidie.</p>
Kans	50%
Gevolg	€ 300.000 -> het jaarlijks door de beheerstichting te betalen bedrag (afgerond)
Impact	€ 150.000 (structureel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	8. ↑De verkoop van gronden en panden (risico's vastgoedmarkt)
Toelichting	<p>In het verleden zijn veel gronden en panden verworven. Het in bezit hebben van relatief veel gronden en panden brengt (financiële) risico's met zich mee. Met de aantrekkende markt zijn deze risico's de afgelopen jaren wel afgenomen.</p> <p>Aan herbestemming van gronden zijn herontwikkelingskosten en eventuele afwaarderingsverliezen verbonden. Wanneer afzet van de panden en gronden achterblijft, is de gemeente drager van de rentelasten. De afgelopen jaren is mede gezien de risico's bewust een beleid gevoerd om panden af te stoten als er geen reden was deze in bezit te houden. Via de financiële rapportages zijn de daaraan verbonden boekverliezen of boekwinsten verwerkt.</p> <p>De voorraad woningen en gronden niet zijnde bouwgrond (inclusief gronden bijzondere bestemming) bedraagt per 31-12-2021 afgerond € 3.700.000. Daar is een gemiddeld risico opgenomen van 10% over de boekwaarde, met een gevolg van € 370.000.</p>
Gevolg	50%
Kans	Verkoop van gronden en panden: € 370.000
Impact	€ 185.000 (incidenteel)
Risico	9. ↑Verstreckte geldleningen en hypotheke
Toelichting	<p>De gemeente heeft in het verleden leningen verstrekt aan een woningcorporatie, zorginstelling, werknemers, ondernemers, starters op de woningmarkt en verschillende stichtingen en verenigingen. Als financier loopt de gemeente hierover risico's. De gemeente heeft per 31 december 2021 ongeveer € 23,4 miljoen aan leningen uitstaan. Bij de gevolgbevestiging is het risico op 1% van de uitstaande leningen gesteld, met een kans van 50% dat het risico van niet aflossen zich voordoet. Vanwege de corona-crisis is dit vorig jaar verhoogd van 25% naar 50%.</p>
Kans	50%
Gevolg	€ 234.000 -> 1% van de uitstaande leningen
Impact	€ 117.000 (incidenteel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	10. ↑Risico afvalverwerking
Toelichting	<p>De vaste en variabele tarieven van de afvalstoffenheffing worden berekend op basis van diverse parameters in de afvalbegroting. Afgelopen jaren is gebleken dat de inkomsten uit heffing lager en uitgaven voor inzameling en verwerking hoger uitkomen dan begroot. Met name door factoren waar de gemeente beperkt tot geen invloed op heeft (hoeveelheid afval, verwerkingstarieven, verbrandingsbelasting en hoeveelheid en vergoeding ingezameld verpakkingsafval voor het Afvalfonds verpakkingen).</p> <p>Een nadeel is nu niet te vereffenen omdat de voorziening afval nihil is. Het risico wordt geschat op € 200.000. Het is een incidenteel risico omdat bij een structurele stijging de gemeenteraad de mogelijkheid heeft de tarieven van het daarop volgende jaar te verhogen om weer kostendekkend te zijn.</p>
Kans	50%
Gevolg	€ 200.000 (inschatting)
Impact	€ 100.000 (incidenteel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

↑Overige risico's

Risico	↑Reguliere planschadeclaims
Toelichting	<p>Kosten planschades (+wettelijke rente) ten laste van de exploitatie:</p> <p>2014 € 98.000; 2015 € 30.000; 2016 € 30.000; 2017 € 184.000; 2018 € 25.000. 2019 € 6.000; 2020 € 2.220.</p> <p>Artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening regelt planschade. Indien er door een planologische ingreep bijvoorbeeld het weg bestemmen van een gebruiksmogelijkheid planschade ontstaat, kan er een verzoek aan het college worden gedaan om de planschade te verhalen. Bij planologische besluiten dient hierbij dus altijd rekening te worden gehouden. Deze (specifieke) planschaderisico's kunnen niet op derden worden verhaald omdat de gemeente initiator is van de mogelijke bestemmingsplanwijzigingen. Bij grote planologische wijzigingen kan een planschade risicoanalyse worden opgesteld om vooraf een indicatie van de hoogte van de planschade in te schatten.</p> <p>Het risico is in de loop van de tijd afgenomen vanwege het structureel afsluiten van planschadeverhaalovereenkomsten bij nieuwe particuliere plannen. De planschade kan bij deze particuliere plannen met dergelijke overeenkomsten verhaald worden op de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan.</p> <p>Met het sluiten van planschadeverhaalovereenkomsten worden echter niet alle risico's afgewend. De gemeente heeft immers ook nog eigen ontwikkelplannen en de wettelijke taak om integrale bestemmingsplannen vast te stellen waaruit soms planschade voortkomt.</p> <p>In het kader van voorkomen van planschade wordt gewerkt met het creëren van voorzienbaarheid. We kondigen beleidswijzigingen tijdig aan en deze worden als concrete beleidsvoornemens gepubliceerd. Ook principebesluiten worden gepubliceerd, zodat er minder kans op planschades ontstaat. Voor projecten worden aan de start van het project en lopende het project daarnaast risicosessies gehouden om de juridische risico's tijdig in beeld te hebben en daar tijdig te sturen op het voorkomen van schades.</p>
Kans	25%
Gevolg	€ 53.600 -> gemiddelde bedrag planschadeclaims periode 2014 t/m 2020
Impact	€ 13.400 (structureel)

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	↑GGD Brabant-Zuidoost
Toelichting	<p>De omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen van de GGD is, zeker gezien de exploitatie-omvang, beperkt. De risico-inventarisatie door de GGD in de Begroting 2022 resulteert in een benodigde weerstandscapaciteit van € 2.200.000 voor het Programma Publieke Gezondheid. De GGD heeft het standpunt ingenomen dat weerstandsvermogen niet tot dat bedrag hoeft te worden aangevuld, omdat voor afdekking van de aanvullende risico's de gemeenten, als 'eigenaar' van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant-Zuidoost, toch al garant staan.</p> <p>De GGD heeft een algemene reserve van € 550.000 waar € 2.200.000 nodig is. Het verschil van € 1.650.000 betreft dus het risico wat gemeenten nog lopen. Het aandeel van Gemert-Bakel hierin is 4% (verdeelsleutel inwoners). Vertaald in een bedrag is dat € 66.000. De kans dat de gemeente een bijdrage moet doen wordt geschat op 50%.</p>
Kans	50%
Gevolg	€ 66.000
Impact	€ 33.000 (incidenteel)

↑Niet gekwantificeerde risico's

Risico	↑Dagvaarding Jos van Deurzen BV
Toelichting	<p>Jos van Deurzen BV (hierna: JvD BV) heeft de gemeente op 4 juni 2018 gedagvaard. Kort samengevat stelt JvD BV € 14 miljoen schade te hebben geleden als gevolg van vertraagde en onrechtmatige besluitvorming door de gemeente Gemert-Bakel bij zijn omgevingsvergunningsaanvraag.</p> <p>De inschatting dat dit tot een werkelijk financieel risico leidt is nul. De procedure is door partijen "on hold" gezet. De zaak staat niet meer op de rol van de rechtbank.</p>

Risico	↑MACE
Toelichting	<p>MACE heeft in 2014 aangekondigd bij de gemeente een aansprakelijkheidsstelling van € 6.000.000 te willen indienen. In juli 2014 heeft de gemeente de aansprakelijkheidsstelling van MACE afgewezen. Op in september 2016 heeft MACE schriftelijk laten weten dat ze de aansprakelijkheidsstelling onverkort handhaven. In september 2021 is wederom door MACE een dergelijke brief gestuurd waarin de aansprakelijkheidsstelling onverkort is gehandhaafd. Wij wachten hun verdere reactie af.</p>

Risico	↑Aansprakelijkheid loonbelasting derden
Toelichting	<p>De gemeente besteedt werkzaamheden uit aan externe partijen en huurt personeel in via payroll constructies. Vanaf 1-1-2018 is een overeenkomst MSP (Managed Service Provider) afgesloten met een onderneming. Hierin worden alle zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) en de overige inhuur ondergebracht om financiële en juridische risico's uit te sluiten. In het regeerakkoord is het voorstel opgenomen van het kabinet om de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) te vervangen door een nieuwe wet per januari 2021. Met ingang van 12 januari 2021 is een pilot WBA uitgerold (Webmodule Beoordeling Arbeidsrelatie). Tijdens deze pilot is de webmodule bedoeld als voorlichtingsinstrument en wordt medio 2021 geëvalueerd. De wet DBA blijft tot die tijd van kracht. Momenteel is nagenoeg alle inhuur/zzp'ers gecontracteerd via MSP en is het risico voor de gemeente geminimaliseerd</p>

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	↑Aanleverplicht afval Attero
Toelichting	<p>Tussen de Brabantse gemeenten en afvalverwerker Attero is een geschil ontstaan toen gemeenten niet meer de hoeveelheid afval aanleverden die nodig was om de verbrandingsinstallatie van Attero rendabel te draaien. Volgens Attero moeten de gemeenten over de minder geleverde hoeveelheid afval een vergoeding betalen aan Attero,</p> <p>In de arbitrageprocedure die volgde is op 25 augustus 2019 een vonnis gewezen. Op basis van de verdeelsleutel inwonersaantal gaf dat een nadeel van € 185.000 voor Gemert-Bakel. Vervolgens is eind 2019 door het VvC een procedure gestart om het vonnis door de rechter te laten vernietigen. Einduitspraak door gerechtshof Den Haag is gekomen in juni 2021. Deze pakte gunstig uit voor gemeenten. De schadeclaim is vernietigd door het gerechtshof. De eerder op de balans getroffen voorziening van € 185.000 is daarmee te komen vervallen.</p> <p>Attero kan nog tot eind september 2021 in beroep tegen deze uitspraak. Het risico voor de gemeente is dat Attero in dat beroep in het gelijk wordt gesteld</p>
Risico	↑IGP
Toelichting	<p>Er is een risico bij een eventueel faillissement of het achterblijven van de zandwinning, die via de jaarlijkse toekomstige afdracht. Zandwinning kan achterblijven gezien ontwikkelingen op de markt en de kwaliteit van het gewonnen zand. Het convenant tussen gemeente, zandwinnaar en waterschap is in 2021 afgelopen. Bij de Begroting 2020 is besloten dat met ingang van 2022 de jaarlijkse opbrengsten uit de zandwinning van € 200.000 ten gunste komen van de begroting.</p>
Risico	↑Verbonden partijen
Toelichting	<p>De gemeente is financieel gebonden aan de verbonden partijen. Dit brengt risico's met zich mee. Bijvoorbeeld op het moment dat een dergelijke partij verliezen lijdt of fors moet inkrimpen. Gemeenten zijn achtervang. In totaal wordt 40% van onze begroting besteed aan of door gemeenschappelijke regelingen.</p> <p>De risico's bij de verbonden partijen Senzer, GGD en golfbaan zijn apart toegelicht in deze paragraaf. De risico's voor deze en alle andere verbonden partij zijn daarnaast toegelicht in de paragraaf verbonden partijen</p>
Risico	↑Vennootschapsbelasting
Toelichting	<p>Overheden zijn sinds 2016 Vpb-plichtig voor ondernemersactiviteiten. Overheden die winst behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt', moeten hierover vennootschapsbelasting betalen. Doel hiervan is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen.</p> <p>Bij onze gemeente is de Vpb voornamelijk gericht op het gemeentelijk grondbedrijf. Een eventuele Vpb-heffing (20%) wordt niet bijgeschreven op exploitaties maar wordt als incidentele last onttrokken aan de reserve bouwgrondexploitatie. Het saldo winst uit aanslagen 2016, 2017 en aangifte 2018 is negatief € 1 miljoen. Hoewel de aangiften Vpb 2019 en 2020 nog niet gedaan zijn, is het niet waarschijnlijk dat het leidt tot een betaling van Vpb, gezien het verrekenbare verlies over 2016 tot en met 2018.</p>

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	↑ Omgevingswet
Toelichting	<p>De Omgevingswet vervangt het huidige systeem van omgevingsrecht. De wet treedt niet per 1 januari 2022 maar per 1 juli 2022 in werking. Er is voornamelijk meer tijd nodig om het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) opgeleverd en stabiel werkend te krijgen. Deze digitale omgeving zou het voor burgers makkelijker moeten maken om vergunningen aan te vragen en per locatie alle geldende regels in te kunnen zien. Op dit moment zijn nog niet alle onderdelen van het DSO voldoende gereed. Dit zorgt ervoor dat de invoeringsdatum van 1 januari 2022 niet realistisch is en verplaatst wordt naar 1 juli 2022.</p> <p>Kern van de stelselherziening vormt de integratie van alle sectorale wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Onder meer de Wet ruimtelijke ordening, de Wabo, de Crisis- en Herstelwet, de Wet natuurbeheer, de Waterwet en grote delen van de Wet milieubeheer en de Monumentenwet gaan op in de Omgevingswet. De Omgevingswet nodigt overheden uit om meer integraal te gaan werken en om ruimte te geven aan initiatieven uit de samenleving via uitnodigingsplanologie.</p> <p>De Omgevingswet heeft gevolgen voor de planningspraktijk van gemeenten. De nieuwe integrale instrumenten en de snellere procedures dwingen gemeenten om na te denken over de inzet van deze instrumenten en over het aanpassen van interne en externe werkprocessen. De toegenomen flexibiliteit en afwijkingsmogelijkheden onder de Omgevingswet zorgen er voor dat de afwegingsverantwoordelijkheid sterk verschuift van het bestemmingsplan naar het moment van reguliere vergunningverlening. Dit vereist andere kennis, competenties en werkwijzen.</p> <p>Behalve de benodigde interne capaciteit voor de voorbereiding en anticipatie op de nieuwe omgevingswet is een zorgvuldig implementatietraject noodzakelijk. Een aantal activiteiten die in eerste instantie in 2021 zouden worden uitgevoerd zullen nu in de eerste helft van 2022 worden opgepakt.</p>
Risico	↑ Meldplicht datalekken
Toelichting	<p>Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) welke op 25 mei 2018 van kracht is geworden geldt een meldplicht in geval van een datalek. Bij een datalek gaat het om toegang tot of vernietiging, wijziging of vrijkomen van persoonsgegevens zonder dat dit de bedoeling is of wettelijk is toegestaan.</p> <p>De meldplicht houdt in dat uiterlijk binnen 72 uur, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op de hoogte moet worden gesteld van een datalek dat waarschijnlijk een risico oplevert voor de rechten en vrijheden van betrokkenen (de mensen van wie de persoonsgegevens zijn gelekt). En soms moet het datalek ook gemeld worden aan die betrokkenen. Alle meldenswaardige datalekken die onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen dienen gemeld te worden. Dat kunnen dus ook datalekken zijn van gemeenschappelijke regelingen of ICT-bedrijven.</p> <p>Onder de AVG kan de AP boetes opleggen tot €20 miljoen of 4% van de jaarlijkse wereldwijde omzet per overtreding. Tot op heden zijn dergelijke boetes door de AP slechts in enkele gevallen opgelegd, daarom is het moeilijk een inschatting te maken hoe groot de kans is van een boete.</p> <p>Door de aangestelde Functionaris Gegevensbescherming en Privacy Officer wordt de organisatie actief gewezen op naleving van de privacyregels en de eventuele gevolgen als daaraan niet wordt voldaan. Hierdoor wordt het risicobewustzijn van de organisatie verder vergroot.</p>

Bijlage 2 Specificatie risico's

Risico	↑ Wet inburgering 2021
Toelichting	<p>De invoering is met een halfjaar doorgeschoven en wordt 1 januari 2022 definitief. Als gevolg van het uitstel is aan gemeenten een aanvullend bedrag ter beschikking gesteld met de Meicirculaire 2021. Dit is de tweede keer dat de Wet wordt uitgesteld en dat betekent dat alle inburgeraars die in 2021 starten hiervan nadelige gevolgen ondervinden. Dit is een groot probleem omdat in 2021 de taakstelling statushouders voor gemeenten verdubbeld ten opzichte van voorgaande jaren. Met de voorbereidingen van de nieuwe wet zijn we in regionale gezamenlijkheid gestart.</p> <p>Vanaf 1 januari 2022 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inburgering van hun nieuwkomers. De financiële kaders van de nieuwe Wet zijn nog deels onduidelijk. Er bestaat onduidelijkheid over de invoeringskosten, uitvoeringskosten en programmakosten van de Wet. Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar de middelen die nodig zouden moeten zijn om de Wet uit te kunnen voeren en de middelen welke het Rijk hiervoor beschikbaar wil stellen. De wet is voor gemeenten financieel onuitvoerbaar als niet voldoende middelen beschikbaar worden gesteld. Men zit hier nog niet volledig op één lijn met elkaar. De onderliggende regelgeving moet nog vastgesteld worden en wordt eind juni 2021 verwacht.</p> <p>Ten aanzien van de financiële kaders wordt binnenkort duidelijkheid verwacht van de Minister. Met de Meicirculaire 2021 zijn er in verband met het uitstel van de Wet middelen beschikbaar gekomen voor de zogenaamde ondertussen groep (dat zijn inburgeraars die nog inburgering plichtig zijn onder de Wet inburgering 2013).</p> <p>Het risico voor de gemeente van invoering van de nieuwe Wet is op dit moment nog onzeker. De integratie uitkering zal onder voorbehoud van besluitvorming over de herijking van het Gemeentefonds naar verwachting vanaf 2023 worden overgeheveld naar de Algemene uitkering. Met de Decemercirculaire 2021 zal de verdeling van de middelen voor 2022 en verder worden geactualiseerd, als van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn.</p>

Bijlage 3 Specificatie onderhoud kapitaalgoederen

Bijlage 3: Specificatie onderhoud kapitaalgoederen

Beschrijving per categorie

↑ De kapitaalgoederen vindt u hieronder per beheerplan weergegeven.

Soorten onderhoud

Het BBV onderscheidt drie soorten onderhoud:

1. Vervanging;
2. Groot onderhoud;
3. Dagelijks onderhoud.

Vervangingsonderhoud en levensduur verlengend onderhoud worden gezien als investeringen door het BBV en leidt tot afschrijving en rente.

Voor groot onderhoud kan de gemeente een voorziening treffen. Met een voorziening worden schommelingen in de begroting voorkomen. Het jaarlijks bedrag wat in de voorziening wordt gestort is ieder jaar gelijk. De uitgaven uit de voorziening zijn per jaar wisselend. Voor het treffen van een onderhoudsvoorziening stelt de gemeenteraad een beheerplan vast. In de financiële kaders is bepaald dat beheerplannen maximaal vier jaar oud zijn en dat ze minimaal 10 jaar vooruitkijken.

Voor dagelijks onderhoud wordt ieder jaar in de begroting een bedrag opgenomen. Een overschot of tekort aan het einde van het jaar geeft dan een voor- en nadeel in de jaarrekening. In 2022 is het bedrag voor dagelijks onderhoud met 0,8% verhoogd voor areaaluitbreiding (= structureel € 19.000).

Beheerplan	↑ Riool en water																								
Beleidskader	Gemeentelijk watertakenplan 2019-2023																								
Toelichting	Met het Gemeentelijk Watertakenplan (GWTP) geeft de gemeente invulling aan de verplichting tot het hebben van een actueel verbreed gemeentelijk rioleringsplan (GRP), waarin de zorg voor afval-, hemel- en grondwater is opgenomen. Het Gemeentelijk watertakenplan is op 13 december 2018 door de gemeenteraad vastgesteld en is een samenvoeging van het oorspronkelijke waterplan en het verbreed gemeentelijk rioleringsplan. De projecten in dit plan zijn afgestemd op het vastgestelde Wegenbeheerplan 2018-2027, zodat werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.																								
Voorziening per 1-1-2021	€ 6.273.635																								
Financiële consequenties	<table border="1"><thead><tr><th>(x € 1.000)</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th><th>2025</th></tr></thead><tbody><tr><td>Onttrekking</td><td>99</td><td>96</td><td>415</td><td>94</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Storting</td><td>536</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>184</td><td>127</td><td>176</td></tr></tbody></table>	(x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Onttrekking	99	96	415	94	0	0	0	Storting	536	0	0	0	184	127	176
(x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025																		
Onttrekking	99	96	415	94	0	0	0																		
Storting	536	0	0	0	184	127	176																		
Verklaring verloop storting	De jaarlijkse storting is een saldering en afhankelijk van het saldo van de totale post riolering dat jaar. Dit kan fluctueren.																								
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer																								

Bijlage 3 Specificatie onderhoud kapitaalgoederen

Beheerplan	↑Wegen																											
Beleidskader	Wegenbeheerplan 2018-2027																											
Toelichting	<p>Op 1 februari 2018 heeft de gemeenteraad het Wegenbeheerplan 2018-2027 vastgesteld. Hiermee voldoet de gemeente binnen de planperiode aan de richtlijnen van de provincie voor goed beheer. Als kwaliteitsniveau voor de wegen en fietspaden is 'basis' afgesproken. Voor voetpaden en centra is kwaliteitsniveau A 'hoog' vastgesteld, rekening houdend met het feit dat we ouder worden en langer thuis blijven wonen.</p> <p>Met dit wegenbeheerplan kiest de gemeenteraad voor 'toekomstproof beheer' voor alle verhardingen. Naast het, zo sober mogelijk, in standhouden van de openbare ruimte wordt gekeken naar verbetering van toekomstig gebruik, klimaat en beleving. Projecten worden zoveel mogelijk gebiedsgericht en integraal met andere vakdisciplines aangepakt.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kwaliteit 2020</th> <th>A+/A</th> <th>B (basis)</th> <th>C</th> <th>D</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Omschrijving beeld</td> <td>Goed</td> <td>Voldoende</td> <td>Matig</td> <td>Te slecht</td> </tr> <tr> <td>Elementenverharding</td> <td>85%</td> <td>4%</td> <td>2%</td> <td>9%</td> </tr> <tr> <td>Asfaltverharding</td> <td>78%</td> <td>11%</td> <td>3%</td> <td>8%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Zeventien procent van onze wegen zijn bij de laatste inspectie (2020) aangeduid als niveau categorie D. In het provinciaal financieel gemeentelijk toezichtkader 2020 is aangegeven dat kapitaalvernietiging dan dreigt en maatregelen nodig zijn. Daarom dient de gemeente voor deze achterstand een voorziening te vormen. Indien de gemeente onvoldoende middelen heeft dient de achterstand binnen een termijn van vier jaar te zijn ingelopen. Met het beheerplan Wegen 2018-2027 heeft de gemeenteraad middelen in de voorziening opgenomen om, naast het planmatig onderhoud, ook achterstand van de wegen in categorie D aan te pakken.</p> <p>In 2022 wordt een nieuwe weginspectie uitgevoerd. Opgemerkt dient te worden dat boomwortelschade een continue onderhoudsinspanning vraagt (om de 5 jaar). In het beheerplan Wegen 2018-2027 is hier rekening mee gehouden. Waar mogelijk wordt voor een nieuwe inrichting gekozen om dit soort overlast in de toekomst te voorkomen.</p>								Kwaliteit 2020	A+/A	B (basis)	C	D	Omschrijving beeld	Goed	Voldoende	Matig	Te slecht	Elementenverharding	85%	4%	2%	9%	Asfaltverharding	78%	11%	3%	8%
Kwaliteit 2020	A+/A	B (basis)	C	D																								
Omschrijving beeld	Goed	Voldoende	Matig	Te slecht																								
Elementenverharding	85%	4%	2%	9%																								
Asfaltverharding	78%	11%	3%	8%																								
Voorziening per 1-1-2021	€ 2.763.741																											
Financiële consequenties	(x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025																				
	Onttrekking	498	528	1.020	1.070	1.040	1.050	1.070																				
	Storting	806	835	835	835	835	835	835																				
Verklaring verloop storting	<p>Met ingang van 2017 is er nieuwe financiële regelgeving van kracht geworden (BBV). Alleen groot onderhoud kan nog uit een voorziening worden betaald. Investeringen dienen voortaan te worden geactiveerd. Onder investeringen wordt verstaan aanleg van nieuwe wegen, herinrichting van wegen of revitaliseren van wegen. De storting in de voorziening is daardoor verlaagd, in de plaats daarvoor zijn in de begroting kapitaallasten opgenomen.</p> <p>De gemeenteraad heeft in februari 2018 besloten jaarlijks minimaal € 110.000 te storten in een reserve kapitaallasten wegen. Omdat dit een reserve betreft en geen voorziening is dit niet zichtbaar in bovenstaande financiële consequenties.</p>																											
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer																											

Bijlage 3 Specificatie onderhoud kapitaalgoederen

Beheerplan	↑ Sportparken																								
Beleidskader	Beheerplan sportparken 2020-2023																								
Toelichting	<p>Het Beheerplan sportparken 2020-2023 dat op 16 april 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld geeft inzicht in de onderhouds- en renovatiebehoefte voor de komende jaren. De in het beheerplan opgenomen onderhoudsmaatregelen en renovaties van velden en veldvoorzieningen zijn noodzakelijk om de kwaliteit en veiligheid op een efficiënte en duurzame wijze te waarborgen.</p> <p>In 2022 worden 3 natuurgras voetbalvelden gerenoveerd. Daarnaast worden diverse veldinrichtingen zoals ballenvangers, hekwerken en doelnetten vervangen.</p> <p>In 2022 worden 3 voetbal natuurgrasvelden gerenoveerd en een aantal kleinere inrichtingselementen vervangen.</p> <p>De begroting opgenomen budgetten zijn inclusief BTW. Gemeenten kunnen vanaf 2019 een aanvraag doen voor de Specifieke Uitkering Gemeenten (SPUK) ter compensatie van het vervallen van de mogelijkheid om BTW in aftrek te nemen. De subsidies worden naar rato uitgekeerd. Het Rijk heeft een maximaal bedrag beschikbaar en afhankelijk van de totale aanvragen wordt daar 100% of lager uitgekeerd. In de Begroting 2022 is in de exploitatierekening gehouden met een realisatie op de SPUK subsidies van 75%.</p> <p>De sportgebouwen maken geen onderdeel uit van dit beheerplan maar van het Duurzaam meerjarig onderhoudsplan gebouwen 2018.</p>																								
Voorziening per 1-1-2021	€ 559.675																								
Financiële consequenties	<table border="1"> <thead> <tr> <th>(x € 1.000)</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Onttrekking</td> <td>23</td> <td>57</td> <td>58</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Storting</td> <td>136</td> <td>90</td> <td>90</td> <td>90</td> <td>90</td> <td>90</td> <td>90</td> </tr> </tbody> </table>	(x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Onttrekking	23	57	58	0	0	0	0	Storting	136	90	90	90	90	90	90
(x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025																		
Onttrekking	23	57	58	0	0	0	0																		
Storting	136	90	90	90	90	90	90																		
Verklaring verloop storting	De storting is gebaseerd op het Beheerplan Sportparken 2020-2023. Naast deze kosten zijn er ook nog kosten voor vervangingsinvesteringen. Daarvoor staan stelposten in de begroting opgenomen, dat loopt niet via de voorziening.																								
Programma	Economie & Sport																								

Bijlage 3 Specificatie onderhoud kapitaalgoederen

Beheerplan	↑ Gebouwen																								
Beleidskader	Beleidsplan gebouwen en Duurzaam meerjarig onderhoudsplan gebouwen																								
Toelichting	<p>Deze begroting en investeringsoverzicht ten aanzien van gebouwen is gebaseerd op het beheerplan van 2018. Gelijktijdig met deze begroting heeft de gemeenteraad een nieuw beheerplan Gebouwen aangeboden gekregen.</p> <p>De gebouwen in de gemeente Gemert-Bakel worden meestal intensief gebruikt. Het is van belang dat gebouwen blijvend voldoen aan de behoefte van de gebruiker en hun functionele kwaliteit behouden. Het duurzaam meerjarig onderhoudsplan gebouwen 2018 welke op 13 juli 2017 daarvoor is vastgesteld is een uitwerking van het eerder dat jaar vastgestelde beleidsplan Gebouwen 2017.</p> <p>In 2021 is een nieuw onderhoudsplan opgesteld en gelijktijdig met de begroting voorgelegd aan de gemeenteraad. In dat onderhoudsplan zijn de uitkomsten van de duurzaamheidsonderzoeken verwerkt (van eigen gebouwen en de maatschappelijke kernaccommodaties).</p> <p>Wij hanteren de landelijke conditiemeting van gebouwen als basis voor ons beheer (NEN 2767). Daarin worden zes condities onderscheiden. Wij hanteren voor al onze gebouwen een redelijke conditie (categorie 3) als norm voor het beheer. Uitzondering hierop is de entree van het gemeentehuis. Daarvoor is de norm een 'goede conditie' (categorie 2) vanwege het representatieve karakter van dit deel van het gebouw.</p> <p>Wij hebben op dit moment geen gebouwen in conditie 5 (slecht) of conditie 6 (zeer slecht) op slooppanden na.</p>																								
Voorziening per 1-1-2021	€ 778.741																								
Financiële consequenties	<table border="1"> <thead> <tr> <th>(x € 1.000)</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Onttrekking</td> <td>217</td> <td>244</td> <td>139</td> <td>203</td> <td>365</td> <td>242</td> <td>375</td> </tr> <tr> <td>Storting</td> <td>218</td> <td>222</td> <td>222</td> <td>268</td> <td>268</td> <td>268</td> <td>268</td> </tr> </tbody> </table>	(x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Onttrekking	217	244	139	203	365	242	375	Storting	218	222	222	268	268	268	268
(x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025																		
Onttrekking	217	244	139	203	365	242	375																		
Storting	218	222	222	268	268	268	268																		
Verklaring verloop storting	<p>De storting in de voorziening is conform het BBV gelijkmatig. Vanaf 2022 is een hogere storting begroot vanwege het nieuwe beheerplan Gebouwen welke gelijktijdig met de Begroting 2022 is aangeboden.</p> <p>Het beheer van alle gebouwen is vanaf 2018 geconcentreerd in één voorziening. De storting in de voorziening is gebaseerd op het beheerplan Gebouwen 2021.</p>																								
Programma	Financiën & Woningbouw																								

Bijlage 3 Specificatie onderhoud kapitaalgoederen

Beheerplan		↑ Spelen							
Beleidskader	Beheerplan Spelen 2016-2022								
Toelichting	In 2022 wordt het nieuwe Speelbeleid- en beheerplan door de gemeenteraad vastgesteld.								
	De middelen voor het vervangen van de speelvoorzieningen zijn ondergebracht in een reserve. In het nieuwe speelbeleid- en beheerplan wordt het nieuwe beleid en daaruit volgende kosten in beeld gebracht.								
Reserve per 1-1-2021	€ 209.261								
Financiële consequenties	(x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0	0	0
	Storting	0	0	0	0	0	0	0	0
Verklaring verloop storting	Bij de Jaarrekening 2018 is deze voorziening (voorlopig) komen te vervallen. In hoofdzaak was de voorziening bedoeld voor het doen van vervangingen. Deze vervangingen dienen voortaan als investeringen in de begroting te worden opgenomen met bijbehorende afschrijving en rente.								
	In de jaarrekening zijn daarom de middelen in de voorziening spelen 1 op 1 ondergebracht in een reserve spelen. Het volledige bedrag is daarom nog beschikbaar voor het doel. De oorspronkelijk stortingen in de voorziening zijn nu omgezet in jaarlijkse kosten in de begroting. Ook dit heeft 1 op 1 plaatsgevonden. Deze situatie zal zo in stand worden gehouden tot een nieuw beheerplan Spelen wordt vastgesteld.								
	De reserve heeft per 1 oktober 2021 een stand van € 209.000.								
Programma	Economie & Sport								
Beheerplan		↑ Groen							
Beleidskader	Groenbeheerplan 2013								
Toelichting	Het groenbeheerplan Gemert-Bakel is in 2013 voor eerst opgesteld. Volgens BBV (notitie materiele vaste activa) mag een beheerplan maximaal vijf jaar oud zijn ten opzichte van het verslagleggingsjaar. Het gewenste kwaliteitsniveau is niveau B. Controle hierop vindt plaats via een beeldschouw op onderhoud. Met het huidige budget kan aan dit niveau voldaan worden.								
	In 2022 wordt gestart met het actualiseren van het groenbeleidsplan. Voor het uitvoeren van deze actualisatie is eenmalig € 60.000 opgenomen in deze begroting. De benodigde financiële structurele middelen (onderhoud en vervanging) worden in het geactualiseerde plan opgenomen.								
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer								

Bijlage 3 Specificatie onderhoud kapitaalgoederen

Beheerplan	↑Openbare verlichting
Beleidskader	Beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2028
Toelichting	Op 12 december 2019 is het beleidsplan Openbare verlichting vastgesteld. Hierin is het benodigde jaarlijkse budget voor onderhoud en vervanging bepaald aan de hand van de technische levensduur. Er is tot 2024 budget beschikbaar om de achterstand in vervangingen van lichtmasten en armaturen in te lopen. De achterstand in vervangingen is in 2024 geheel ingelopen.
Verklaring verloop storting	Deze voorziening is komen te vervallen. Met ingang van 2019 wordt voor vervangingen, als gevolg van het BBV regelgeving, niet meer gestort in de voorziening maar als investering in de begroting opgenomen met bijbehorende afschrijving en rente.
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

Bijlage 4 Specificatie bedrijfsvoering

Bijlage 4: Specificatie bedrijfsvoering

↑ Verordeningen, beleidsnota's en beheerplannen

Verordeningen en beleidsnota's	Vastgesteld door gemeenteraad	Nieuwe vaststelling
Nota Reserves en voorzieningen	14-07-2016	2021
Nota Treasury	19-12-2013	2022
Nota Grondbeleid	06-02-2014	2022
Nota Risicomanagement	11-12-2014	2022
Financiële verordening	13-07-2017	2022
Nota activering, waardering en afschrijving	13-07-2017	2022
Financiële kaders	18-03-2021	2030

Beheerplannen	Vastgesteld door gemeenteraad	Nieuwe vaststelling
Beheerplan Gebouwen	13-07-2017	2021
Beheerplan Groen	21-11-2013	2022
Beheerplan Spelen	10-12-2015	2022
Beheerplan Wegen	01-02-2018	2022
Beheerplan Riolerings (watertakenplan)	13-12-2018	2022
Beheerplan Sportparken	16-04-2020	2023
Beheerplan Openbare verlichting	12-12-2019	2025
Beheerplan Bomen	02-04-2019	2026

↑ Vaststellen accountantsprotocol en normenkader Jaarrekening 2022

De gemeenteraad stelt het accountantsprotocol voor de jaarrekening vast. De grenzen van de Jaarrekening 2021 worden ongewijzigd overgenomen voor het accountantsprotocol 2022.

Goedkeuringstolerantie

In 2022 wordt voorgesteld de wettelijk maximale toegestane goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden te hanteren.

Rapporteringstolerantie

Om te voorkomen dat kleine afwijkingen gerapporteerd moeten worden, wordt voorgesteld voor 2022 de rapporteringstolerantie wederom op 10% van de goedkeuringstolerantie te stellen. Dit betekent dat 10% van 1%, oftewel 1‰, van de begrote lasten (primitieve begroting) vóór resultaatbestemming, gebruikt wordt als rapportagegrens.

Verantwoordingsgrens rechtmatigheidsverantwoording college

In 2022 wordt voorgesteld de verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) met een rapportagetolerantie grens van 1‰.

In het kader van de Single Information en Single Audit (SiSa) zijn door het ministerie de volgende rapporteringstoleranties per specifieke uitkering voorgeschreven ten aanzien van fouten:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Bijlage 4 Specificatie bedrijfsvoering

↑ Huisvesting

In 2020 is een plan gemaakt voor een efficiënter gebruik van het gemeentehuis. De coronapandemie heeft tot vertraging geleid in de beoogde aanpassingen van het gemeentehuis. Daarnaast heeft de pandemie ook geleid tot verandering van inzicht over thuiswerken. Inmiddels is er een aantal besluiten genomen. Een deel van de 1^e verdieping wordt verhuurd aan de politie. De ruimte die overblijft wordt iets anders ingedeeld en gebruikt blijven worden door de teams AO, OB, SPP en VT. Een gedeelte van de tweede verdieping wordt opnieuw ingericht voor de teams BV en KCI. De tweede verdieping van de noordvleugel zal hierdoor vrij komen en hier kan een nieuwe huurder voor gezocht worden. De voorgenomen aanpassingen worden in het 3^e kwartaal van 2021 uitgevoerd worden.

Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)

In 2019 en 2020 heeft een RI&E van het gemeentehuis, de werf en de sporthallen plaatsgevonden. Doelstelling is om veilige arbeidsomstandigheden voor onze medewerkers te kunnen garanderen. Dit betreft een wettelijke verplichting conform Arbo-wet. Ook op de uitvoering van de RI&E heeft de coronapandemie een vertragende werking gehad. Inmiddels is er een plan van aanpak gemaakt om de punten die naar voren zijn gekomen uit de RI&E op te lossen. Dit plan van aanpak moet nog vastgesteld worden. Doel is om het plan binnen een jaar na vaststelling uitgevoerd te hebben.

↑ Informatisering & Automatisering

In 2021 is het nieuwe informatiebeleid en bijbehorend projectenportfolio goedgekeurd. Er worden activiteiten/projecten uitgevoerd om invulling te geven aan de ambities op deze thema's:

1. Moderne dienstverlening
2. Architectuur
3. Datamanagement
4. Flexibele organisatie
5. Regie op beheer
6. Informatieveiligheid

Het informatiebeleid is van belang om een gedegen en continu niveau van dienstverlening te bieden. Er zijn steeds veranderende wetgevingen uitgerold worden over gemeenten en (landelijke) trends of ontwikkelingen elkaar in sneltreinvaart opvolgen. In dit beleid is aangegeven welke ontwikkelingen (landelijke trajecten, verplichtingen, trends of bewegingen) op ons afkomen, waar we dit kunnen plaatsen (bij thema's) en welke uitgangspunten we daarbij hanteren (ambitie). Dit laatste is een belangrijk onderdeel, hiermee bepalen we waar we voor de komende jaren onze pijlen op gaan richten, zodat we als organisatie flexibel en wendbaar zijn en blijven.

Hierin speelt onze dienstverlening een hoofdrol, alle andere thema's staan ten dienste van dit thema. We werken veel digitaal en wisselen daarmee veel (persoons)gegevens uit. De omgang met deze gegevens brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Het veld rond privacy wordt steeds complexer. Dit komt onder andere door de decentralisatie van overheidstaken naar gemeenten, de gegevensuitwisseling met (keten)partners, de technische mogelijkheden, het gebruik van big en open data voor dienstverlening en veranderende privacywetgeving.

Moderne dienstverlening

De gemeente Gemert-Bakel staat voor een efficiënte, transparante en betrouwbare dienstverlening. Het verbeteren en doorontwikkelen van de dienstverlening is voor ons een continu proces. Dit doen we in afstemming met de inwoners, bedrijven en instellingen.

We werken samen met andere gemeenten omdat dit de kwaliteit, continuïteit en kosten ten goede komt. In de samenleving en de (landelijke) overheid speelt digitalisering en informatisering een steeds belangrijkere rol.

We pakken hierin onze rol, zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen. We zien op dit vlak een aantal ontwikkelingen op ons afkomen, zoals de omgevingswet, toegankelijkheid en de Wet digitale overheid. Daarnaast blijven we werken aan doorontwikkeling van onze (digitale) dienstverlening.

Bijlage 4 Specificatie bedrijfsvoering

Een aantal concrete projecten die in 2022 invulling geven aan dit onderwerp zijn de doorontwikkeling van social media om makkelijker (en eigentijdser) met inwoners en bedrijven in contact te komen en blijven en de vervanging van onze telefooncentrale. Er is aansluiting gezocht bij het landelijk initiatief vanuit VNG Realisatie (Gemeentelijke Telecommunicatie Connect). Deze aanbesteding is echter niet doorgegaan, er is voor een tijdelijke oplossing gekozen en de definitieve oplossing wordt in 2022 geïmplementeerd.

Architectuur

De komende jaren zullen we veel in onze informatievoorziening moeten gaan veranderen. De grootste ontwikkeling hierbij is Common Ground, deze gaan we actief oppakken met de vereniging Dimpact. Daarnaast zetten we bij overige trajecten (aanbestedingen applicaties en gegevensuitwisseling) ook in het omvormen van de informatievoorziening.

In 2022 zullen de laatste stappen worden gezet in het aanpassen van ons zaakstelsel en burgerzakensysteem naar deze nieuwe situatie.

Datagedreven werken

Het inzetten op werken met onze data (de datagedreven gemeente) zal deze beleidsperiode een grote spurt moeten nemen. Het verbeteren van onze dienstverlening, denk hierbij aan het verbeteren van processen (via Process Mining), dienstverlening (door bijvoorbeeld trends in wacht- of doorlooptijden), management (inzicht in werkdruk) of beleid (zichtbaar maken van de reacties die maatregelen te weeg brengen) staat centraal. Landelijke verplichtingen, ontwikkelingen of trends die hier een rol spelen zijn de wet hergebruik overheidsinformatie (WHO) en de samenhangende objectregistratie (SOR). In 2022 staan projecten als het ontwikkelen van dashboards en het toevoegen van (externe) databronnen en jaarrapportages op de planning.

Flexibele organisatie

Landelijke trends en ontwikkelingen zijn de cloudstrategie, die we al in de vorige beleidsperioden hebben ingezet en Samen Organiseren. Deze laatste ontwikkeling, of eigenlijk samenwerking op landelijk niveau, biedt onze gemeente mogelijkheden om gezamenlijk te werken aan uitvoeringskracht om tegemoet te kunnen komen aan de verwachtingen van inwoners en bedrijven.

Ook blijven we inzetten op de doorontwikkeling van flexibel werken, zodat medewerkers plaats- en tijdsafhankelijk kunnen blijven werken. Het thuiswerken is niet meer weg te denken uit werksituatie, er zal richting de toekomst veel meer worden ingezet op een hybride werkvorm (combinatie van thuiswerken en op het gemeentehuis). We zullen inzetten op de doorontwikkeling die hierin al is ingezet, zoals Office365 en de mogelijkheden die daarin nog kunnen worden benut.

↑ Informatieveiligheid & Privacy

Informatiebeveiliging gaat over de fysieke-, organisatorische- en technische maatregelen die bijdragen aan de zorgvuldige omgang met informatie en gegevens van burgers en organisaties. Het doel van informatiebeveiliging is het waarborgen van vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie.

Bij risico's kun je denken aan uitval van computers welke de dienstverlening raakt, het zoek raken van gegevensbestanden of het door onbevoegden raadplegen/manipuleren van persoonsgegevens. Dit kan ernstige gevolgen hebben voor zowel de betrokken burgers als de eigen organisatie, zoals imago schade en boetes.

Informatiebeveiliging

Inwoners en ondernemers verwachten een betrouwbare gemeente die zorgvuldig met informatie omgaat. Het gaat daarbij om het waarborgen van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie(systemen). Dat zorgt niet alleen voor betrouwbaarheid, maar ook een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen van gemeente Gemert-Bakel.

Bijlage 4 Specificatie bedrijfsvoering

Informatiebeveiligingsbeleid & informatiebeveiligingsplan

In 2020 is het strategisch informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld. Dit beleid vormt het zogenaamd kapstokbeleid en is het kader voor de uitvoering van passende technische en organisatorische maatregelen om informatie te beschermen en te waarborgen. Deze technische en organisatorische maatregelen zijn met behulp van de in 2020 uitgevoerde informatieveiligheidsanalyse in beeld gebracht. Deze analyse bestond uit een GAP-analyse BIO (normenkader voor informatiebeveiliging) en een gemeentebrede RI&E (risicoanalyse). De uitkomsten uit deze analyses zijn vertaald naar een meerjaren informatiebeveiligingsplan waarin concrete verbeterpunten en te implementeren beveiligingsmaatregelen zijn opgenomen. Hiermee worden de grootste risico's rondom informatiebeveiliging zo veel mogelijk beperkt en zijn informatie, (persoons)gegevens en de verwerking hiervan in goede handen.

Een belangrijk speerpunt uit dit informatiebeveiligingsplan is het aandacht blijven besteden aan kennis en bewustwording. Hiervoor is een meerjaren programma ontwikkeld en vastgesteld. Op deze manier ontstaat een structurele aanpak voor het verhogen van de kennis en het bewustzijn binnen de alle lagen van de gemeente. Hiermee verkleinen we de risico's op onrechtmatige en onveilige verwerking van persoonsgegevens en wordt een veilige informatievoorziening beter gewaarborgd.

Bevorderen bewustzijn privacy en informatiebeveiliging

In techniek en op papier kan veel goed geregeld zijn. De zwakste schakel binnen informatieveiligheid blijft echter het menselijk handelen. Zowel in 2020 als in 2021 is en wordt nadrukkelijk gewerkt aan bewustwording in de organisatie over dit onderwerp. Door continue bewustwording blijft het onderwerp onder de aandacht. Mede omdat kwaadwillenden steeds nieuwe methoden vinden om aan persoonsgegevens te komen.

Persoonsgegevens bij verbonden partijen

Een aantal taken laat de gemeente uitvoeren door derden (verwerkers). Bij die taakuitoefening zijn onvermijdelijk persoonsgegevens betrokken. De gemeente blijft echter zelf verantwoordelijk voor die gegevens. In overeenkomsten is geregeld dat deze derden zorgvuldig omgegaan met de door ons ter beschikking gestelde persoonsgegevens. Dimpact (zaaksysteem), GR Peelgemeenten (Jeugd, Wmo, BMS) en Senzer (Participatiewet) beschikken voor hun taakuitvoering over een groot aantal persoonsgegevens van onze gemeente. Deze persoonsgegevens worden door de wet in veel gevallen ook nog als bijzonder gekenmerkt omdat deze bijvoorbeeld iets zeggen over de gezondheid van burgers.

↑Communicatie

In de advisering aan zowel bestuur als organisatie staat voor team communicatie strategische communicatie centraal. Aan elk team – en daarmee aan elke portefeuillehouder – is een communicatieadviseur verbonden. De insteek is om aan de voorzijde van een project of beleidsproces communicatie te integreren. Waar mogelijk betreft de gemeente inwoners bij haar processen (burgerparticipatie).

Taken van team communicatie zijn onder meer:

- Strategisch communicatiebeleid;
- Advisering bestuur en organisatie;
- Perswoordvoering en uitvoering persbeleid;
- Monitoring en beheer social mediakanalen;
- Monitoring landelijke trends en doorvertaling maken naar gemeentelijk niveau;
- Crisiscommunicatie.

Team Communicatie werkt samen met bestuur en organisatie volgens een strategische communicatievisie. Daarbij horen beleidsdocumenten als het social media beleid, profielplannen en het persbeleid, dat is opgesteld in afstemming met de mediapartners. Team Communicatie houdt zowel de visie als de beleidsdocumenten up-to-date met een jaarlijkse scan. Verder neemt Team Communicatie het voortouw bij het verbeteren van begrijpelijk en toegankelijk taalgebruik binnen de organisatie. Communicatiemiddelen en -kanalen die team communicatie inzet, zijn onder meer: website, gemeenterubriek in Gemerts Nieuwsblad, social media, persberichten, nieuwsbrieven, publicaties in dag- en weekbladen en berichten via de lokale omroep.

Bijlage 4 Specificatie bedrijfsvoering

↑ Juridische zaken

Het team Juridische Zaken is intergemeentelijk georganiseerd. Medewerkers werken zowel voor de gemeente Gemert-Bakel en Laarbeek. Zij hebben ieder meerdere specialismen. In de advisering aan zowel bestuur als organisatie draait het voor het team juridische zaken om risicobeheersing en het zoeken naar mogelijkheden om initiatieven binnen de gemeente mogelijk te maken. De juridisch adviseur wordt zoveel mogelijk aan de voorzijde van een project of beleidsproces ingeschakeld om advies te verstrekken. Indien nodig maken we bij de behandeling van zaken en het procederen gebruik van een advocaat.

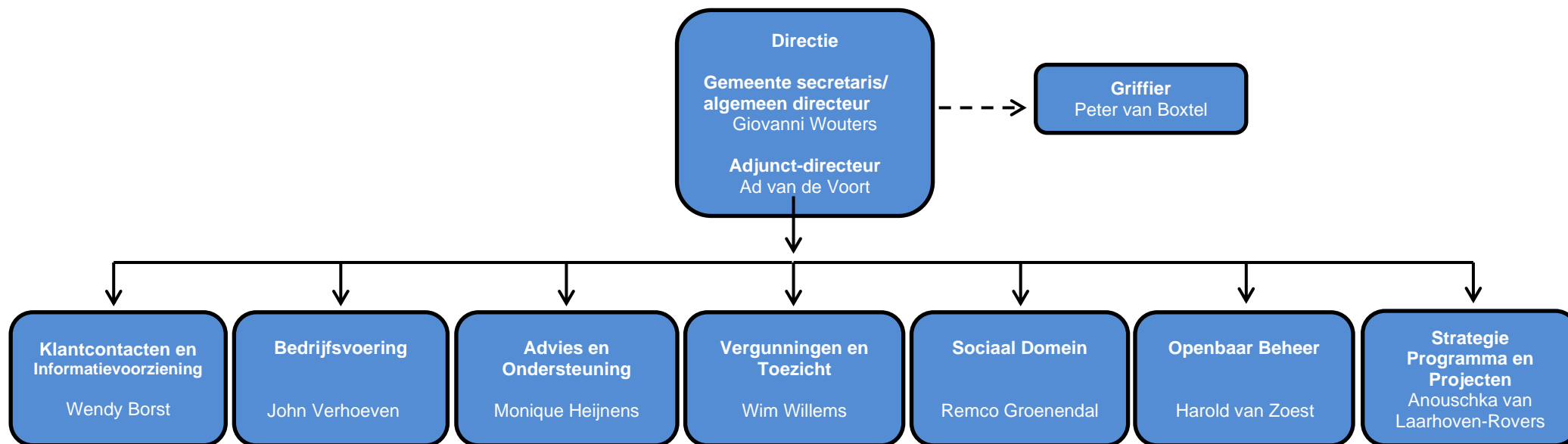
Taken van team juridische zaken zijn onder meer:

- Juridische advisering bestuur en organisatie;
- Organiseren, secretariaat voeren en opstellen jaarverslag van de intergemeentelijke bezwaarschriftencommissie (Gemert-Bakel en Laarbeek);
- Beheer en bekendmaking regelgevingenbestand en mandaatregister;
- Behandelen van bestuursrechtelijke zaken (bijvoorbeeld ingediende planschades en handhavingsprocedures) en behandelen van privaatrechtelijke zaken (bijvoorbeeld aansprakelijkstellingen);
- Procederen: voeren van beroepsprocedures en rechtszaken namens de gemeente;
- Opstellen van integraal veiligheidsbeleid, actualiseren APV en Bibob coördinatie;
- Versterken van juridische kwaliteitszorg op basis van de notitie juridische kwaliteitszorg.

Bijlage 4 Specificatie bedrijfsvoering

↑ Organogram

Organogram per 1 oktober 2021

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

Bijlage 5: Specificatie verbonden partijen

↑ In deze bijlage is de vorm, de betrokken partners, het openbaar belang, bestuurlijke betrokkenheid, financiële prognose, de financiële bijdrage en de risico's per verbonden partij omschreven.

↑1. Gemeente Laarbeek

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Gemeente Laarbeek, gemeente Gemert-Bakel
Openbaar belang	Intergemeentelijke samenwerking op verschillende terreinen. De volgende taken worden uitgevoerd door intergemeentelijke teams: <ul style="list-style-type: none">• ICT;• Personeel en Organisatie;• Juridische zaken;• Financiële administratie.
Bestuurlijke betrokkenheid	Periodiek intergemeentelijk overleg tussen zowel college als ambtelijk.
Programma	1: Algemene zaken.
Website	⇒ https://www.gemert-bakel.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	Niet van toepassing
Eigen Vermogen	Niet van toepassing
Vreemd Vermogen	Niet van toepassing
Resultaat 2022	Niet van toepassing
Bijdrage 2022	De bijdrage van de gemeente Laarbeek is het saldo van de onderlinge verrekening van de intergemeentelijke teams financiële administratie, ICT, P&O en juridische zaken.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Alle risico's die horen bij het werkgeverschap blijven van toepassing.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	-172	-313	-269	-259	-259	-259	-259

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑2. Senzer

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren en Geldrop-Mierlo
Openbaar belang	Als werkbedrijf voor de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel voert Senzer de Participatiewet uit voor zeven gemeenten. Daarbij is Senzer de verbinder tussen de werkgever en de werkzoekende, redenerend vanuit de vraag van de werkgever die ze koppelen aan de (arbeids-)kracht en het talent van de werkzoekende. Daarnaast is Senzer vaste ketenpartner voor re-integratieactiviteiten voor bijstandsgerechtigden.
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft twee zetels in het algemeen bestuur en één zetel in het dagelijks bestuur.
Programma	2: Sociaal Domein & Volkshuisvesting
Website	⇒ https://www.senzer.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 6.361.000	€ 11.796.000
Vreemd Vermogen	€ 7.949.000	€ 15.339.000
Resultaat 2022	Nadeel van € 642.000 dat wordt onttrokken aan de diverse bestemmingsreserves.	
Bijdrage 2022	Deze bedraagt € 12.847.544.	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	De in de risicoparagraaf van Senzer opgenomen risico's zijn beperkt tot de duur van één begrotingsjaar. Voor de risico's met betrekking tot de toegevoegde waarde betekent dit een forse verlaging ten opzichte van voorgaande jaren. Deze was gebaseerd op twee jaren. Als het risico zich voordoet en het effect doorloopt naar latere jaren, dan zal dat verwerkt worden in de begroting van het volgende jaar. Verlies aan volume en verlies aan prijs zijn samengepakt tot één risico. De economische en arbeidsmarktontwikkelingen zijn samengepakt met corresponderende Rijksfinanciering en op PM gezet. Het totale benodigde weerstandsvermogen bedraagt in de Begroting 2022 van Senzer € 4.950.000. De volatiliteit in de economie en arbeidsmarkt, de daarmee samenhangende baten en lasten en de voorziene bijstelling van de BUIG op basis van LKS realisatie maken dat Senzer naast financiële uitwerking van de risico's ook een tweetal scenario's heeft gepresenteerd aan het einde van hun paragraaf weerstandsvermogen. De voorziene BUIG-bijstelling als ook een lagere omvang van het aantal uitkeringsdossiers hebben een positief effect op het saldo van baten en lasten. Alle kosten en opbrengsten worden binnen Senzer door de deelnemers gedeeld (solidariteitsbeginsel). Het aandeel van Gemert-Bakel daarin is 7,91% op basis van aantal inwoners.
----------	---

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	11.424	18.937	11.930	12.848	12.732	12.604	12.411

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑3. Peelgemeenten

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren.
Openbaar belang	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de Peelgemeenten voor de uitvoering van gemeentelijke taken op het terrein van Wmo, Jeugd en BMS (Bijstand Minima Schulddienstverlening).
Bestuurlijke betrokkenheid	Het Algemeen bestuur bestaat uit tien leden, de voorzitter inbegrepen. Ieder college wijst twee leden aan, te weten één wethouder sociaal domein en één wethouder financiën. Indien de wethouder sociaal domein en de wethouder financiën in één persoon verenigd zijn, wijst het college nog een andere wethouder aan als lid van het Algemeen bestuur. Het Dagelijks bestuur bestaat uit vijf wethouders sociaal domein, de voorzitter inbegrepen, afkomstig uit vijf verschillende colleges.
Programma	2: Sociaal Domein & Volkshuisvesting
Website	Niet van toepassing

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 300.000	€ 300.000
Vreemd Vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	De gemeente draagt in 2022 € 1.965.580 bij.	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Het totaal aan benodigde weerstandscapaciteit (de risico's) is berekend op € 304.000 door de GR Peelgemeenten. De GR Peelgemeenten is een uitvoeringsorganisatie. De risico's zijn daardoor beperkt en liggen voornamelijk op het gebied van kwetsbaarheid organisatie, ziekteverzuim, beveiliging van data/privacy, overschrijden van beslistermijnen en inkoop.
----------	---

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	1.822	1.919	1.874	1.966	2.000	2.035	2.070

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑4. Blink

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Someren, Son en Breugel (toetreding per 1-1-2022) en PreZero.
Openbaar belang	Blink is een publiek-private samenwerking van de deelnemende gemeenten met PreZero (voormalig Suez NL) en heeft als doel zorg te dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van afvalinzameling en reiniging van de openbare ruimte van de deelnemende gemeenten binnen de Gemeenschappelijke Regeling.
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur. De bestuurlijke betrokkenheid wijzigt niet gedurende het begrotingsjaar.
Programma	3: Ruimtelijke Ordening & Openbaar beheer
Website	⇒ http://www.blink-grr.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd Vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	De bijdrage van de gemeente in 2022 bedraagt € 2.884.000.	

Dit is een stijging van € 628.000 ten opzichte van 2021. Omdat hiervan € 379.000 al onderdeel is van onze Begroting 2022 (dit betreft slechts verschuiving facturering GFT afval) is de werkelijke stijging € 249.000. Dit betreft € 226.000 voor afval en € 23.000 voor straatreiniging. De stijging bij afval is samen met overige ontwikkelingen voor de afvalbegroting 2022 betrokken bij de (kostendekkende) tarief bepaling van de afvalstoffenheffing 2022.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	In het boekjaar 2020 heeft Blink een risicoanalyse uit laten voeren. Daarmee is een eerste stap gezet om risicobeheersing te implementeren binnen de bedrijfsvoering van Blink. Blink kent geen vermogen om risico's op te vangen. De kosten die voortvloeien uit risico's worden één-op-één doorgerekend naar de Blink-gemeenten. In de toekomst bevat de P&C cyclus van Blink een risicoparagraaf waarin de risico's benoemd worden. Voor 2022 ontbreekt nog een dergelijke paragraaf.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	2.284	2.490	2.257	2.884	2.941	3.000	3.060

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑5. GGD Brabant-Zuidoost

Vorm	Gemeenschappelijk regeling
Partners	Deelnemende gemeenten binnen werkgebied Zuidoost-Brabant.
Openbaar belang	Gemeenschappelijke regeling ter behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de openbare gezondheidszorg inclusief jeugdgezondheidszorg. Op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid moet een gemeente een gezondheidsdienst instellen. Met deelname in de gemeenschappelijke regeling is hieraan voldaan. Financiering vindt plaats door bijdragen van deelnemende gemeenten en particulieren.
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur en wijst daarnaast één plaatsvervangend lid voor dit bestuur aan. Het dagelijks bestuur van de GGD wordt door- en uit het algemeen bestuur gekozen. De bestuurlijke betrokkenheid zal niet wijzigen gedurende het begrotingsjaar.
Programma	2: Sociaal Domein
Website	⇒ http://www.ggdbzo.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 3.540.000	€ 3.755.000
Vreemd Vermogen	€ 12.021.000	€ 12.523.000
Resultaat 2022	€ 15.000	
Bijdrage 2022	De gemeente draagt in 2022 € 1.062.502 bij. Het rijksvaccinatieprogramma wordt wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetwijziging wordt een deel van de uitvoering onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. Het jaar van invoering is 1 januari 2019, de middelen hiervoor zijn naar het gemeentefonds overgeheveld. Het gaat om een bedrag van € 57.000 voor 2019 t/m 2021 en € 58.000 in 2022.	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Jaarlijks wordt voor het bestuur, bij het aanbieden van de programma-begroting, een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's PG en AZ afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. Gegeven de omzet 2020 is dan voor PG een kaderstellende bandbreedte van toepassing van minimaal € 600.000 en maximaal € 1.200.000 en voor AZ van min. € 1.200.000 en max. € 1.500.000. De risico-inventarisatie resulteert voor PG in een benodigde weerstandscapaciteit van € 2.300.000. De Algemene Reserve PG bedraagt € 550.000. Gemeenten lopen risico op een bedrag van € 2.300.000 -/- € 550.000 = € 1.750.000. Voor de gemeente Gemert-Bakel bedraagt dit € 72.928. De risico-inventarisatie resulteert voor AZ in een benodigde weerstands-capaciteit van ca. € 2.100.000. De Algemene Reserve AZ bedraagt € 1.400.000. Gemeenten lopen risico op een bedrag van € 2.100.000 -/- € 1.400.000 = € 700.000. Voor de gemeente Gemert-Bakel bedraagt dit € 27.594.
----------	---

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	519	567	548	1.063*	1.086	1.100	1.134

*: met ingang van 2022 gemeentelijke bijdrage is inclusief Jeugdzorg 0-4 jaar.

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

6. MRE (Metropoolregio Eindhoven)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
Openbaar belang	Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Transitie landelijk gebied, Energietransitie en Mobiliteit (incl. GGA). Het fungeren als archiefbewaarpplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel. De gemeente Gemert-Bakel heeft een eigen archiefbewaarpplaats.
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het Algemeen Bestuur. De bestuurlijke betrokkenheid zal gedurende het begrotingsjaar niet wijzigen.
Programma	1: Algemene zaken
Website	⇒ https://metropoolregioeindhoven.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 13.808.964	€ 13.308.964
Vreemd Vermogen	€ 13.347.567	€ 12.181.710
Resultaat 2022	-/- € 500.000	
Bijdrage 2022	De gemeente betaald in 2022 totaal € 308.172 aan het MRE.	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	De MRE heeft het risicobedrag gekoppeld aan een percentage van de jaarlijkse. De Algemene reserve dient zich te bevinden tussen een bandbreedte van € 600.000 en € 1.200.000. De stand van de Algemene reserve per 31-12-2020 bedraagt € 881.000. Hierbij is de Regionaal Historisch Centrum buiten beschouwing gelaten. De gemeente Gemert-Bakel is daarbij niet aangesloten. De MRE is een uitvoeringsorganisatie dus de risico's daaruit zijn beperkt. Daarnaast is er Landgoed Gulbergen. Het weerstandsvermogen van de MRE wordt begrensd door de in de bestemmingsreserve Gulbergen aanwezige middelen. Door de afkoop van de erfpachtovereenkomst eind 2020 is de beheer en exploitatie van Landgoed Gulbergen volledig voor rekening en risico van de MRE.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	296	302	302	308	308	308	308

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑7. ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is een regionale uitvoeringsdienst voor de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant.
Openbaar belang	Het, ten behoeve van de deelnemers, gemeenschappelijk uitvoeren van taken op het gebied van het omgevingsrecht en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werken leefomgeving van de regio Zuidoost-Brabant. Daarnaast is de omgevingsdienst door Gemert-Bakel in toenemende mate ingehuurd voor het toetsen van bouwplannen. Deze inhuur is niet meegenomen in de genoemde financiële bijdrage.
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeenteraad wijst één lid en één plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur wordt door, en uit het algemeen bestuur gekozen. De bestuurlijke betrokkenheid zal gedurende het begrotingsjaar niet wijzigen.
Programma	3: Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Website	⇒ https://www.odzob.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 1.521.741	€ 1.521.741
Vreemd Vermogen	€ 4.372.785	€ 4.222.785
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	De gemeente draagt in 2022 € 864.274 bij voor de uit te voeren taken (exclusief inhuur omgevingsvergunning).	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	De ODZOB is een uitvoeringsorganisatie en daarmee zijn de risico's beperkt. Eventuele negatieve resultaten bij de jaarrekening kunnen geheel of gedeeltelijk naar rato ten laste gebracht worden van de gemeente. Een belangrijk risico betreft de mogelijkheid dat deelnemers gaan bezuinigen op inzet ODZOB waarna de baten van ODZOB dalen.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(* € 1.000)	858	953	883	864	864	864	864

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑8. VRBZO (Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
Openbaar belang	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Financiering door Rijk en gemeenten voor wat betreft brandweer/rampenbestrijding en door het COTG (Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg) en gemeenten bij ambulancevervoer.
Bestuurlijke betrokkenheid	De burgemeester zit namens de gemeente in het algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant. De bestuurlijke betrokkenheid zal gedurende het begrotingsjaar niet wijzigen.
Programma	1: Algemene zaken
Website	⇒ http://www.vrzob.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 4.772.932	€ 2.217.806
Vreemd Vermogen	€ 33.071.248	€ 40.491.978
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	De gemeente draagt in 2022 € 1.649.670 bij.	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Gemeente is aansprakelijk voor tekorten op basis van aantal inwoners (50%) en aantal wooneenheden (50%) voor zover het de brandweertaken betreft en naar rato van aantal inwoners voor wat betreft het ambulancevervoer. Belangrijkste risico's zijn algemene bedrijfsvoering risico's zoals stijging van verzekeringen en pensioenpremie's. Verder is er het risico op majeure wijzigingen in het bestaande rechtspositie model voor werknemers en vrijwilligers brandweertzorg. Tenslotte is er het risico op hogere kosten door een majeur incident waar de VRBZO op ingezet dient te worden.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	1.519	1.580	1.618	1.650	1.650	1.650	1.645

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑9. BSOB (Belastingsamenwerking Oost-Brabant)

Vorm	Gemeenschappelijke regeling
Partners	Asten, Bernheze, Boekel, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Landerd, Oss, Someren, Uden, Waterschap Aa en Maas.
Openbaar belang	Binnen het werkveld heffingen & WOZ meerwaarde creëren in termen van kwaliteitsverbetering, verbetering van de dienstverlening aan onze inwoners, vermindering van kwetsbaarheden en besparing op uitvoeringskosten.
Bestuurlijke betrokkenheid	Gemert-Bakel heeft één zetel in het algemeen bestuur.
Programma	5. Financiën en Volkshuisvesting
Website	⇒ https://www.bs-ob.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022:	31-12-2022:
Eigen Vermogen	€ 299.000	€ 299.000
Vreemd Vermogen	€ 14.773.000	€ 14.773.000
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	De gemeente draagt in 2022 € 589.811 bij De invorderingsopbrengsten (= ontvangsten uit verstuurde aanmaningen) maakten voorheen integraal onderdeel uit van deelnemersbijdrage. Inmiddels is dit niet meer het geval. Deze opbrengsten worden nu per deelnemer apart afgerekend naar de daadwerkelijke opbrengsten van die deelnemer.	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	De BSOB houdt geen eigen vermogen, stille reserves of voorzieningen aan voor risico's. De risico's komen conform de regeling voor rekening van de deelnemers naar rato van hun aandeel in de bedrijfsactiviteiten. De grootste risico's zijn uitvoering van het project waarden op oppervlakte en de toename van bezwaarschriften. Door meer bezwaarschriften stijgen de personeelskosten en de te betalen proceskosten.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	499	547	568	589	589	589	589

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑10. Beheerstichting golfbaan Stippelberg

Vorm	Stichting
Openbaar belang	Het realiseren en exploiteren van een golfbaan in Bakel-Milheeze.
Bestuurlijke betrokkenheid	College wijst een lid aan die deelneemt in de Raad van Toezicht van de beheerstichting. Deze vertegenwoordiger heeft op basis van de statuten vetorecht bij financiële besluiten over erfpacht of hypotheekrecht.
Programma	5: Financiën & Woningbouw
Website	⇒ http://golfbaan-stippelberg.com/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	-/- € 1.607.000	-/- € 1.607.000
Vreemd Vermogen	€ 4.583.000	€ 4.452.464
Resultaat 2022	Nog onbekend	
Bijdrage 2022	€ 0	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's De gemeente heeft de gronden van de golfbaan in bezit en is voor de exploitatie van de baan een erfpachtovereenkomst aangegaan met de beheerstichting Golfbaan Stippelberg. Daarnaast heeft de gemeente een hypothecaire geldlening verstrekt aan de beheerstichting voor het clubhuis.

De gemeente heeft voor afgerond € 7,7 miljoen aan bezittingen (grond + inrichting) met betrekking tot de golfbaan en samen met de uitstaande hypotheek en overige vorderingen bedraagt het geïnvesteerde vermogen van de gemeente in totaal ruim € 13,4 miljoen. In 2018 is een voorziening van € 0,2 miljoen getroffen. Netto is het geïnvesteerde vermogen daarmee € 13,2 miljoen. Het risico bestaat dat de waarde van de gemeentelijke bezittingen in waarde dalen als de golfbaan structureel verliezen maakt bijvoorbeeld door dalende ledenaantallen of minder greenfee verkopen. In dat geval vermindert ook de inbaarheid van de hypotheek en nog openstaande overige vorderingen.

In 2019 heeft de golfbaan een licht positieve jaarrekening kunnen presenteren en is de betalingsachterstand licht ingelopen. Ook voor 2020 is dat ondanks corona het geval. De eerste halfjaarcijfers van 2021 laten een positief beeld zien. De rekeningen van 2019 en 2020 zijn voldaan door de beheerstichting waarbij ook de schuldenlast is afgenomen. De inschatting is dat dit een bestendige lijn is en de komende jaren de positieve resultaten zich zullen voortzetten.

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑11. Dimpact

Vorm	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Partners	Twenterand, Nissewaard, Coevorden, Rotterdam, Gemert-Bakel, Deventer, Roermond, Groningen, Borger-Odoorn, Enschede, Laarbeek, Emmen, Zwolle, Landerd, Kampen, Olst-Wijhe, Hellevoetsluis, Landsmeer, Westvoorne, Brielle, Oost Gelre, Oldenzaal, Waterland, Velsen, Oldambt, Raalte, Assen, Borne, Bodegraven-Reeuwijk, Duiven, Haarlemmermeer, Horst aan de Maas, Leidschendam-Voorburg, Noord-Oostpolder, Westervoort, Zevenaar, Vught, Venray, Leeuwarden, Zaanstad.
Openbaar belang	Het leveren van een volledige oplossing voor gemeentelijke digitale dienstverlening aan haar leden.
Bestuurlijke betrokkenheid	De gemeente is lid en daardoor verantwoordelijk voor beslissingen van Dimpact. Iedere gemeente heeft een gelijke stem in de samenwerking.
Programma	1: Algemene zaken
Website	⇒ http://www.dimpact.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2021	31-12-2021
Eigen Vermogen	€ 1.719.658	€ 1.552.451
Vreemd Vermogen	€ 2.247.666	€ 2.022.448
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	De gemeente betaalt in 2022 aan lidmaatschapskosten € 6.000. Daarnaast is de gemeente aan Dimpact een bijdrage verschuldigd per inwoner van de gemeente per jaar voor het gebruik van het product.	

Weerstandvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Deelnemende leden zijn niet juridisch aansprakelijk. Dimpact ontvangt bij deelname het alleenrecht voor instandhouding en doorontwikkeling van de digitale dienstverlening.
----------	---

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	6	6	6	6	6	6	6

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑12. BIZOB (Stichting Bureau Inkoop Zuidoost Brabant)

Vorm	Participatie in publiekrechtelijk rechtspersoon
Partners	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Boxmeer, Cranendonck, Deurne, Eersel, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Sint Anthonis, Uden, Valkenswaard, Veldhoven, Vught, Waalre, Brainport development, Dienst Dommelvallei, GR Kempengemeenten, GR A2 gemeenten, GGD Brabant Zuidoost, Kempenplus, MijnGemeenteDichtbij, ODZOB, ODBN, VRBZO en Werkorganisatie Cuijk-Grave-Mill-Sint Hubert.
Openbaar belang	Het begeleiden en ondersteunen van gemeentelijke inkoop- en aanbestedingstrajecten, al dan niet in gezamenlijkheid met andere gemeenten en publieke organisaties
Bestuurlijke betrokkenheid	Het verzorgingsgebied van Bizob is ingedeeld in vier clusters: <ol style="list-style-type: none"> 1. BOV en De Kempen regio; 2. Dommelvallei+ en Peelgemeenten; 3. Noordoost Brabant; 4. A2 regio en overig publiek. <p>Per cluster worden twee bestuurders gekozen. Daarnaast worden twee gemeentesecretarissen toegevoegd aan het bestuur, één uit de regio Noordoost en één uit de regio Zuidoost. In het bestuur van BIZOB zit geen afvaardiging van de gemeente Gemert-Bakel.</p>
Programma	1: Algemene zaken
Website	⇒ http://www.bizob.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	01-01-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 975.000	€ 975.000
Vreemd Vermogen	€ 1.009.000	€ 1.009.000
Resultaat boekjaar 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	€ 179.000	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	BIZOB is een uitvoeringsorganisatie en daarmee zijn de risico's beperkt. Er is een risico dat als gemeenten minder uren gaan afnemen bij BIZOB (bijvoorbeeld door bezuinigingen) de lasten door minder gemeenten moeten worden gedragen.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	164	182	175	179	179	179	179

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑13. Innovatiehuis De Peel

Vorm	Participatie in publiekrechtelijke rechtspersoon.
Partners	Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Someren, Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging en Waterschap Aa en Maas.
Openbaar belang	Het leveren van een proactieve, herkenbare en onderscheidende bijdrage aan de economische en ruimtelijke ontwikkeling van Brainport in de Metropoolregio Eindhoven.
Bestuurlijke betrokkenheid	Vanuit alle gemeenten die deelnemen in het Innovatiehuis neemt één bestuurder (wethouder of burgemeester) plaats in een stuurgroep. Vanuit het georganiseerd bedrijfsleven nemen hierin twee bestuurders zitting en vanuit het Waterschap één. Deze bestuurlijke betrokkenheid zal na 1 juli 2022 wijzigingen. Er is vanaf dat moment geen gemeentelijke vertegenwoordiging meer in het bestuur of Raad van Toezicht. Daarna resteert enkel nog een subsidierelatie. Omdat een subsidierelatie geen financieel belang is vervalt de status van verbonden partij volgens het BBV.
Programma	4: Economie & Sport
Website	www.innovatiehuisdepeel.nl

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	Niet van toepassing
Eigen Vermogen	Niet van toepassing
Vreemd Vermogen	Niet van toepassing
Resultaat boekjaar 2021	Niet van toepassing
Bijdrage 2022	De gemeente betaalt in 2022 een bijdrage van € 50.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	De risico's blijven beperkt tot de inleg van financiële middelen
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	10	30	50	50	50	50	50

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑14. Brabant Water NV

Vorm	Deelname in aandelenkapitaal
Openbaar belang	De missie van Brabant Water is het winnen, zuiveren, transporteren en leveren van drinkwater van hoge kwaliteit en het leveren van water op maat en water gerelateerde producten en diensten in de gevonden en vrije markt.
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene aandeelhoudersvergadering. Gedurende het begrotingsjaar zal de bestuurlijke betrokkenheid niet wijzigen.
Programma	5: Financiën en Woningbouw
Website	⇒ https://www.brabantwater.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	1-1-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 674.000.000	€ 674.000.000
Vreemd Vermogen	€ 523.000.000	€ 523.000.000
Resultaat 2022	Onbekend	
Bijdrage 2022	Geen	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Waardevermindering aandelen. Gezien waarde aandelenkapitaal gemeente, verwaarloosbaar risico.
----------	---

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑15. BNG Bank (Bank Nederlandse Gemeenten)

Vorm	Deelname in aandelenkapitaal
Openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene aandeelhoudersvergadering.
Programma	5: Financiën en Woningbouw
Website	⇒ https://www.bngbank.nl/

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	1-1-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 5.097.000.000	€ 5.097.000.000
Vreemd Vermogen	€ 155.295.000.000	€ 155.295.000.000
Resultaat 2022	Onbekend. BNG geeft dat de volatiliteit op de financiële markten zal dit jaar naar verwachting groot blijven. Dat maakt het doen van voorspellingen over het verwachte nettoresultaat 2021 en 2022 niet mogelijk.	
Bijdrage 2022	De gemeente neemt voor nominaal € 113.685 deel in het aandelenkapitaal (45.474 aandelen * € 2,50). De gemeente ontvangt jaarlijks dividend. Op basis van de resultaten in de afgelopen jaren is het verwachte dividend voor 2022 en verder € 68.000.	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Waardevermindering aandelen en lager dividend indien de winstgevendheid van de BNG afneemt.
----------	---

Inkomsten (dividend)	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	130	82	68	68	68	68	68

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑16. VvE garage Ruijschenberg

Vorm	Vereniging van Eigenaren
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeente Gemert-Bakel als eigenaar van de parkeerplaatsen
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene ledenvergadering.
Programma	4: Economie en Sport
Website	Niet van toepassing

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	1-1-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 56.759	€ 85.715
Vreemd Vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	€ 32.246	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Beperkt. Belangrijkste risico zijn onvoorziene onderhoudskosten als gevolg van gebreken. In dat geval dient de gemeente als (mede) eigenaar een suppletie te betalen op de jaarlijkse servicekosten.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	29	35	32	32	32	32	32

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑17. VvE parkeren Kruiseind

Vorm	Vereniging van Eigenaren
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeente Gemert-Bakel als eigenaar van de parkeerplaatsen
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene ledenvergadering.
Programma	4: Economie en Sport
Website	Niet van toepassing

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	1-1-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	€ 670	€ 5.793
Vreemd Vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	€ 642	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Zeer beperkt. Belangrijkste risico zijn onvoorziene onderhoudskosten als gevolg van gebreken. In dat geval dient de gemeente als (mede) eigenaar een suppletie te betalen op de jaarlijkse servicekosten.
----------	---

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	1	1	1	1	1	1	1

Bijlage 5 Specificatie verbonden partijen

↑18. VvE MFA De Sprank

Vorm	Vereniging van Eigenaren
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeente Gemert-Bakel als mede-eigenaar van de MFA
Bestuurlijke betrokkenheid	Deelname aan, en stemrecht in, de algemene ledenvergadering.
Programma	5: Financiën en Woningbouw
Website	Niet van toepassing

Financiële positie verbonden partij

Prognose Financiën	1-1-2022	31-12-2022
Eigen Vermogen	Nader te bepalen	Nader te bepalen
Vreemd Vermogen	€ 0	€ 0
Resultaat 2022	€ 0	
Bijdrage 2022	Nader te bepalen. Voorlopig is in de Begroting 2022 € 34.463 opgenomen	

Weerstandsvermogen en risicobeheersing verbonden partij

Risico's	Beperkt. Belangrijkste risico zijn onvoorziene onderhoudskosten als gevolg van gebreken. In dat geval dient de gemeente als (mede) eigenaar een suppletie te betalen op de jaarlijkse servicekosten.
----------	--

Financiële bijdrage	W2019	W2020	B2021	B2022	B2023	B2024	B2025
(x € 1.000)	0	0	0	34	34	34	34

Bijlage 6 Specificatie incidentele baten en lasten

Bijlage 6: Specificatie incidentele baten en lasten

↑De gemeenteraad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is (gemeentewet artikel 189). Om de gemeenteraad en de provincie in staat te stellen dit te beoordelen wordt de berekening van het structureel begrotingssaldo nader toegelicht.

De structurele baten en lasten omvatten het overgrote deel van de begroting. De incidentele baten en lasten vormen de uitzondering daarop.

Of baten/lasten structureel of incidenteel zijn wordt bepaald door:

- De aard van de begrotingspost.
- De einddatum van de begrotingspost;

Voorbeelden van structurele en incidentele baten/lasten

Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering en de inkomsten uit de OZB. Voorbeelden van structurele lasten zijn personeelslasten van de vaste formatie en de reguliere onderhoudskosten van de kapitaalgoederen. Deze kosten komen ieder jaar of periodiek terug. De structurele baten en lasten kunnen daarbij wel per jaar in omvang variëren.

Incidentele baten en lasten zijn de baten en lasten met een duidelijk tijdelijk karakter. Bijvoorbeeld een eenmalige subsidie die wordt ontvangen of de kosten van een eenmalig onderzoek.

Belang van het structurele saldo voor provincie en gemeente

Wordt de begroting in alle jaren sluitend gemaakt met incidentele voordelen dan vormt dat een belangrijk risico voor de langere termijn. De inzet van incidentele voordelen is namelijk niet onuitputtelijk.

Anderzijds mogen gemeenten incidentele uitgaven dekken uit incidentele baten zonder dat dit meetelt in het structurele begrotingssaldo.

Structureel saldo Begroting 2022

Het structurele saldo is als volgt opgebouwd.

Begrotingsjaar (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Incidenteel en structureel saldo Begroting 2022	339V	773V	397V	728V
Incidentele lasten	705	264	100	0
Incidentele baten	843	450	359	274
Onderuitputting kapitaallasten	127	286	125	55
Structureel saldo Begroting 2022	74V	302V	13V	399V

De begroting is in alle jaren structureel sluitend. De incidentele baten en lasten zijn hierna verder toegelicht.

In augustus 2021 is gezamenlijk door de provincies een handreiking verduidelijkend structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd. Deze handreiking is gebruikt als leidraad voor de beoordeling van het incidentele en structurele begrotingssaldo.

Ondergrens

Het BBV stelt dat er een ondergrens moet zijn bij de beoordeling van begrotingsposten of deze incidenteel of structureel is. Dit om lange lijsten te voorkomen. Een dergelijke grens is nog niet opgenomen in de financiële verordening. Dit zal worden gedaan bij de eerst volgende actualisatie van deze verordening in 2022. De ondergrens in deze begroting is voor nu gesteld op € 5.000. Incidentele baten of lasten onder de € 5.000 zijn daarom niet in de telling meegenomen.

Bijlage 6 Incidentele baten en lasten

↑Onderbouwing incidentele baten en lasten

In de Begroting 2022 zijn de volgende incidentele baten en lasten opgenomen.

Omschrijving (* € 1.000)	2022	2023	2024	2025	Bron
Incidentele lasten					
Mobiliteit	15	0	0	0	Begroting 2019
Openbare verlichting, beheersysteem	14	0	0	0	Raadsbesluit december 2019
Beleid vastgoed sport	25	0	0	0	Begroting 2020
Actualiseren monumentenlijst	27	0	0	0	4 ^e financiële rapportage 2020
Beleid tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten	85	85	0	0	Begroting 2021
Regionale samenwerking	10	0	0	0	Kadernota 2022
Hub Gemert	20	0	0	0	Kadernota 2022
Recreatie en toerisme	29	29	0	0	Kadernota 2022
Centrumontwikkeling Bakel	30	0	0	0	Kadernota 2022
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	50	0	0	0	Kadernota 2022
Storting egalisereserve I&A	60	0	0	0	Begroting 2022
Centrumontwikkeling Gemert	75	50	0	0	Kadernota 2022
Afvalbeleid	30	0	0	0	Motie
Cultuurbeleid	30	0	0	0	Motie
Verplaatsen kunstwerk Bakel	5	0	0	0	Begroting 2022
Duurzaam inkopen	100	0	0	0	Begroting 2022
Regionaal bedrijventerrein	100	100	100	0	Begroting 2022
Totaal incidentele lasten	705	264	100	0	
Incidentele baten					
Verkoop gronden	56	56	56	56	Vast item
Opbrengsten zandwinning	200	200	200	200	Begroting 2020
Onttrekking egalisereserve I&A	0	39	3	18	Kadernota 2022
Onttrekking egalisereserve I&A inhuur ICT	117	55	0	0	Kadernota 2022
Onttrekking reserve aanjagers woningbouw	185	0	0	0	Motie
Onttrekking risicoreserve Bouwgrond	100	100	100	0	Begroting 2022
Verkoop gebouwen	185	0	0	0	Begroting 2022
Incidentele baten	843	450	359	274	
Onderuitputting kapitaallasten	127	286	125	55	Begroting 2022
Saldo incidentele lasten en baten	265	472	384	329	

Bijlage 6 Incidentele baten en lasten

Toelichting per post incidentele lasten

Hieronder de verplichte toelichting per post.

Mobiliteit

Voor het uitvoeren van projecten in regioverband voor mobiliteit is in de Begroting 2019 voor vier jaar een jaarlijks bedrag van € 15.000 ter beschikking gesteld. Gezien de duidelijke afbakening in tijd wordt dit als een incidentele last gezien voor 2022.

Beleid vastgoed sport

In de Begroting 2020 is voor drie jaren jaarlijks geld beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van beleid op het gebied van vastgoed sport. Dit betrof € 50.000 in 2020 en € 25.000 in zowel 2021 als 2022. Dit vervalt per 2023. Uit de wetgeving of gemeentelijke verordeningen is niet verplicht een dergelijk beleid te hebben. Daarom zijn de middelen voor 2022 incidenteel.

Openbare verlichting, op orde brengen beheersysteem

In december 2020 heeft de gemeenteraad het beleidsplan openbare verlichting vastgesteld. Het beheersysteem voor de openbare verlichting was nog niet op orde. Om meer grip te krijgen op het beheer en onderhoud van de openbare verlichting was het noodzakelijk om een goed gevuld en functionerend systeem te hebben. Voor 2020 tot en met 2022 zijn er incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld, jaarlijks € 14.000.

Actualiseren monumentenlijst

De gemeentelijke monumentenlijst was niet op orde. Daarom is in de Begroting 2020 incidenteel extra geld ter beschikking gesteld voor het weer op orde brengen van deze lijst. Dit betrof € 29.000 in 2020 en € 27.000 in 2021. Via de 4^e financiële rapportage 2020 zijn deze bedragen doorgeschoven naar 2021 en 2022. De € 27.000 voor het jaar 2022 zijn daarom nu weer als incidentele lasten aangemerkt.

Beleid tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten

De gemeenteraad heeft op 4 juni 2020 het beleid tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten vastgesteld. Van een aantal locaties is bekend of kan in beeld komen dat er arbeidsmigranten verblijven. Wanneer hier handhavend tegen moet worden opgetreden is daar formatie voor nodig. In de huidige formatie is daarvoor geen budget geraamd. Daarom is in Begroting 2021 voor een periode van 3 jaar een jaarlijks bedrag van € 85.000 ter beschikking gesteld. Einddatum is 2023.

Regionale samenwerking

De provincie heeft aan de regio's gevraagd een handelingsperspectief uit te werken voor ruimtebehoefte aan bedrijventerreinen. Onderdeel van die vraag is het realiseren van een regionaal bedrijvenloket, waarbij vraag en aanbod worden samengebracht en bedrijven in overleg kunnen worden doorverwezen naar de beste plek. Voor dit bedrijvenloket en onderzoek naar een regionaal bedrijventerrein is via de Kadernota 2022 een incidenteel bedrag van € 10.000 opgenomen in 2022.

Hub Gemert

In november 2020 is een motie aangenomen om het onderzoek naar de voorkeurslocatie te versnellen naar 2021. Dit is gebeurd. In 2022 wordt de volgende stap gezet: uitwerken voorkeurslocatie tot schetsplan, bepalen exploitatie, beheer en onderhoud. Daarvoor is nader onderzoek nodig. Via de Kadernota 2022 is hier incidenteel € 20.000 voor opgenomen in 2022.

Recreatie en toerisme

In 2021 zijn twee regiomarketeers aangesteld, dit wordt gecontinueerd voor 2022 en 2023. Daarvoor is incidenteel via de Kadernota 2022 jaarlijks € 28.750 opgenomen in 2022 en 2023.

Centrumontwikkeling Bakel

Voor uitvoering van de centrumvisie Bakel is via de Kadernota 2022 incidenteel € 30.000 opgenomen in 2022.

Centrumontwikkeling Gemert

Voor uitvoering van de centrumvisie Gemert is via de Kadernota 2022 incidenteel € 75.000 opgenomen in 2022 en incidenteel € 50.000 voor 2023.

Bijlage 6 Incidentele baten en lasten

Afvalbeleid

Naar aanleiding van een motie bij behandeling van de Kadernota 2022 is voor het opstellen van afvalbeleid nu een incidenteel bedrag van € 30.000 opgenomen in 2022. Uit de wetgeving of gemeentelijke verordeningen is niet verplicht een dergelijk beleid te hebben. Daarom wordt dat nu als incidenteel aangemerkt. De kosten worden overigens niet gedekt uit de afvalstoffenheffing, dat is niet toegestaan.

Cultuurbeleid

Naar aanleiding van een motie bij behandeling van de Kadernota 2022 is voor het opstellen van afvalbeleid nu een incidenteel bedrag van € 30.000 opgenomen in 2022. Uit de wetgeving of gemeentelijke verordeningen is niet verplicht een dergelijk beleid te hebben. Daarom wordt dat nu als incidenteel aangemerkt.

Verplaatsen kunstwerk

In 2022 worden er eenmalige kosten van € 5.000 gemaakt om het kunstwerk in Bakel te verplaatsen.

Duurzaam inkopen

In de aanbesteding/bij de inkoop dienen de extra kosten en de duurzaamheidsfactor inzichtelijk gemaakt te worden. Denk met name aan de mate van circulariteit van een product, de CO2-reductie of klimaatneutraliteit en de daarbij behorende kosten. Deze stimulering vergroot de zichtbaarheid van de duurzaamheidsthematiek. Dit leidt tot draagvlak voor de te nemen stappen bij verduurzaming op andere gebieden en de consequenties daarvan. Hiervoor wordt eenmalig € 100.000 in 2022 uitgetrokken.

Regionaal bedrijventerrein

De Peelgemeenten hebben de ambitie om gezamenlijk een regionaal bedrijventerrein te realiseren. Dit is bekrachtigd in de bedrijventerreinenafspraken De Peel 2020. Het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein is een majeure en complexe opgave. Daarvoor leggen alle gemeenten incidenteel geld in. De jaarlijkse bijdrage van € 100.000 van de gemeente Gemert-Bakel van de komende drie jaar wordt gedekt uit de risicoreserve Bouwgrond. De uitgaven eindigen in 2024.

Storting egalisereserve Automatisering

Wij egaliseren de kosten voor automatisering over de jaren heen. Zowel de stortingen en onttrekkingen aan de reserve zijn incidenteel bij egalisereserves. In 2022 storten wij in deze reserve en dat wordt daarom aangeduid als incidentele last.

Toelichting per post incidentele baten

Verkoop gronden

Al vanaf 2008 staat er jaarlijks een opbrengst geraamd van € 56.000 als opbrengst verkoop gronden. Deze opbrengst is ook ieder jaar sindsdien (ruimschoots) gerealiseerd. Door de aard van de opbrengst merken wij deze echter als incidenteel aan. Een bezit kun je maar één keer verkopen.

Verkoop gebouwen

In deze begroting is voor 2022 een incidentele winst uit verkoop gebouwen geraamd van € 185.000. Met deze opbrengst wordt de impuls gefinancierd om de omslag te maken van ad hoc gebouwenbeheer naar planmatig gebouwenbeheer om zo aan de zorgplicht als gebouweneigenaar te kunnen blijven voldoen. Een bezit kun je maar één keer verkopen. Daarom wordt dit aangemerkt als incidenteel.

Opbrengsten zandwinning

Voor zandwinning Bakelse plassen staat al jaren een opbrengst in de begroting geraamd en deze opbrengst wordt ook steeds gerealiseerd. De opbrengst werd tot en met 2021 gestort in de voorziening IGP op basis van het convenant met zandwinnaar, Waterschap en gemeente. Eind 2021 is het convenant afgelopen. In de Begroting 2020 is besloten de opbrengst vanaf 2022 ten gunste te brengen van het begrotingssaldo. Door de aard van de opbrengst merken wij deze als incidenteel aan. Een bezit kun je maar één keer verkopen.

Bijlage 6 Incidentele baten en lasten

Extra inhuur ICT uit egalisereserve I&A

Uit de egalisereserve Automatisering wordt incidenteel geld onttrokken voor inhuur op het gebied van ICT zoals bepaald in de Kadernota 2022.

Onttrekking risicoreserve Bouwgrond voor aanjagers woningbouw

Naar aanleiding van een motie bij behandeling van de Kadernota 2022 is voor het aanjagen van de woningbouw in totaal € 250.000 ter beschikking gesteld voor de periode 2021 en 2022. Dit wordt gedekt door een onttrekking uit de risicoreserve Bouwgrond. Voor 2022 gaat dit om € 185.000.

Onttrekking risicoreserve Bouwgrond voor regionaal bedrijventerrein

De Peelgemeenten hebben de ambitie om gezamenlijk een regionaal bedrijventerrein te realiseren. Dit is bekrachtigd in de bedrijventerreinenafspraken De Peel 2020. Het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein is een majeure en complexe opgave. Daarvoor leggen alle gemeenten incidenteel geld in. De jaarlijkse bijdrage van € 100.000 van de gemeente Gemert-Bakel van de komende drie jaar wordt gedekt uit de risicoreserve Bouwgrond. Om een zuiver beeld te houden voor het weerstandsvermogen worden deze middelen daarbij afgezonderd in de reserve Overheveling.

Onttrekking egalisereserve Automatisering

Wij egaliseren de kosten voor automatisering over de jaren heen. Zowel de stortingen en onttrekkingen aan de reserve zijn incidenteel. Vanaf 2023 onttrekken wij aan die reserve. Voor die jaren zijn het incidentele baten voor de begroting.

Onderuitputting kapitaallasten

Conform de financiële verordening Gemert-Bakel starten de volledige kapitaallasten van een investering pas in het jaar na afronden van deze investering. Dit is een toegestane werkwijze. De provincie heeft in haar algemene toezichtbrief wel aangegeven dat formeel de afschrijvingslast in het jaar van investering dan als een incidenteel voordeel dient te worden gezien. Tot en met 2020 diende je 100% van de afschrijvingslasten in het jaar van realisatie investering mee te nemen. Dat is met ingang van 2021 door de provincie versoepeld naar 50%.

Niet opgenomen als incidentele lasten of baten

Het is niet verplicht aan te geven welke baten of lasten niet zijn meegenomen als incidenteel. Voor de transparantie is dit nu wel gedaan.

Taal- en geletterdheid (geen incidentele last)

Voor taal- en geletterdheid is incidenteel een bedrag van € 59.000 in 2022 opgenomen oplopend tot incidenteel € 84.000 in 2024 voor uitvoering van het meerjarenbeleidsplan laaggeletterdheid, taalmaatjes voor inburgeraars en het project NT2. In hoofdzaak is dit uitvoering van beleid. Daarom zijn ze niet betrokken bij het overzicht van incidentele baten en lasten.

Wijkschouw (geen incidentele last)

Bij de Kadernota 2022 is een motie Wijkschouw ingediend. Daarvoor is nu eenmalig € 200.000 voor opgenomen in 2022. Omdat het een pilot betreft bestaat er de kans dat de kosten structureel worden. Daarom zijn ze niet betrokken bij het overzicht van incidentele baten en lasten.

Invoeringskosten omgevingswet (geen incidentele last)

Voor invoering van de omgevingswet is tot en met 2028 een jaarlijks bedrag opgenomen. Variërend van € 331.000 in 2022 tot € 263.500 in 2028. Gezien de lange looptijd zijn deze kosten niet als incidenteel aangemerkt door het college. Daarnaast mogen enkel implementatiekosten worden aangemerkt als incidenteel maar niet verplichtingen die uit de wet volgen zoals het opstellen van een omgevingsvisie. Daarom zijn ze niet betrokken bij het overzicht van incidentele baten en lasten.

Groenbeleid- en beheerplan (geen incidentele last)

In deze begroting is eenmalig € 60.000 opgenomen voor actualisatie van het groenbeleid- en beheerplan in 2022. Het laatste plan is in 2013 vastgesteld. In de gemeentelijke financiële verordening is opgenomen dat de gemeenteraad periodiek per kapitaalgoed een beheerplan vaststelt. Daarom zullen de kosten op enig moment in de toekomst weer gemaakt dienen te worden. Daarom zijn ze niet betrokken bij het overzicht van incidentele baten en lasten.

Bijlage 6 Incidentele baten en lasten

Risico Inventarisatie en Evaluatie (geen incidentele last)

In deze begroting is eenmalig € 20.000 opgenomen voor uitvoering van het plan van aanpak RI&E in 2022. Een RI&E is een wettelijke verplichting vanuit de Arbo-wet. Op enig moment in de toekomst dienen de kosten weer gemaakt te worden. Daarom zijn ze niet betrokken bij het overzicht van incidentele baten en lasten.

Stortingen in reserves voor opbouw weerstandsvermogen (geen incidentele last)

In deze begroting storten wij structureel € 250.000 in de Algemene reserve voor opbouw van het weerstandsvermogen. Daarnaast wordt in 2022 een bedrag van € 983.000 gestort in de risicoreserve Drie decentralisatie zodat die de beoogde stand van € 2.500.000 heeft. Deze stortingen voor opbouw van het weerstandsvermogen zijn naar aard structureel volgens het BBV en vormen daarmee een uitzondering op de stelregel dat alle onttrekkingen en stortingen in reserves incidenteel van aard zijn.

Inzet tijdelijk personeel (geen incidentele last)

In 2022 is afgerond € 600.000 extra geraamd boven op de stelpost van € 650.000 voor organisatieontwikkeling. Dit omdat het college nog niet vooruitlopen op de uitkomsten van het organisatieonderzoek en stellen daarom voor de acute personele knelpunten voor het jaar 2022 op te lossen door externe inhuur.

Het gaat net zoals met veel andere inhuur om intensivering van bestaand beleid, of op een andere manier invullen van taken (via inhuur). Dat valt volgens het BBV onder 'fluctuatie van kosten' en is daarmee niet incidenteel. Daarom zijn ze niet betrokken bij het overzicht van incidentele baten en lasten.

Bijlage 7 Specificatie EMU-saldo

Bijlage 7: Specificatie EMU-saldo

↑ In de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) zijn afspraken gemaakt over het toegestane jaarlijkse tekort bij gemeenten, provincies en waterschappen. Hieronder het schema.

De begroting van gemeenten zijn opgesteld volgens het voorgeschreven stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo is een begroting op kasbasis. EU-lidstaten mogen een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product. Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel

Het ministerie publiceert via de septembercirculaire per gemeente een referentiewaarde voor het EMU saldo. Voor Gemert-Bakel ligt die voor 2022 op € 2.861.000. Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Voor de beoordeling van deze begroting heeft dit overzicht geen waarde. Dit overzicht wordt pas relevant op het moment Nederland een begrotingstekort van hoger dan 3% heeft en het Rijk gemeenten aanspoort (eventueel via sancties) binnen het voorgeschreven EMU saldo te blijven. Het saldo wordt sinds 2004 opgenomen en een dergelijke situatie heeft zich sindsdien niet voorgedaan.

↑Berekening EMU-Saldo (x € 1.000)	2021	2022	2023
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-732	-1.802	-1.554
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	6.000	3.797	3.919
3 Mutatie voorzieningen	9	-4.540	-3.992
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.530	-4.615	-63
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	-185	0
	747	-7.345	-1.690

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Bijlage 8: Specificatie verschillen

Lasten Algemene zaken

↑ Inflatiestijgingen (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 13.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Algemene zaken
Toelichting	<p>In de begroting is gerekend met een stijging van de vergoedingen raad en salarissen college van B&W met € 12.500 uitgaande van een stijging met 1,5%. Daarnaast is rekening gehouden met inflatiestijging belastingen voor de brandweerkazerne en archief (beiden vallen onder dit programma) van 1,4%.</p>
↑ Lagere storting reserve automatisering (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 153.000 lagere storting.
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Algemene zaken
Toelichting	<p>Tot nu toe werden investeringen voor informatiebeleid betaald uit de reserve Automatisering. Deze methodiek is niet meer houdbaar vanwege BBV voorschriften. Daar komt bij dat het inzetten van eigen vermogen voor afdekking van structurele lasten niet financieel duurzaam is. We putten die reserve dan namelijk uit.</p> <p>In de financiële kaders zoals vastgesteld op 18 maart 2021 is daarom opgenomen dat dergelijke investeringen niet langer worden gedekt uit een reserve. Dergelijke investeringen worden voortaan opgenomen in de begroting als structurele last.</p> <p>Als gevolg hiervan is de jaarlijkse storting in de reserve vervallen. We gebruiken de reserve nog wel om kosten over de jaren heen te egaliseren. Daardoor resteert in 2022 nog een storting van € 60.000. In latere jaren volgt een onttrekking zodat de kosten worden geëgaliseerd.</p>
↑ BSOB (wijzigingen verbonden partijen)	
Bedrag	€ 111.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Algemene zaken
Toelichting	<p>De stijging van de BSOB met € 111.000 komt voor € 40.000 door stijgende kosten voor no- cure no-pay bureaus op het gebied van bezwaren tegen de WOZ waarderingen. De verwachting is dat deze kosten verder zullen stijgen de komende jaren.</p> <p>De BSOB heeft geen meerjarige inwonersbijdrage opgenomen in hun begroting. Zij hebben enkel een bijdrage voor 2022 afgegeven. Uit de begroting valt wel te herleiden dat de BSOB verwacht dat de kosten in 2023 gaan dalen. Het nadeel zou vanaf dat jaar geen € 111.000 zijn voor Gemert-Bakel maar € 52.000. Deze daling wordt voor ruim de helft gerealiseerd door een efficiëntere inrichting van processen via robotisering. De BSOB gaat dit verder onderzoeken via een businesscase en daarna zal blijken of deze besparing daadwerkelijk is te realiseren. Vooralsnog houden we vast aan een structurele bijraming met € 111.000.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ VRBZO (wijzigingen verbonden partijen)	
Bedrag	€ 20.000 hogere kosten
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Op basis van de Begroting 2022 van de VRBZO is de gemeentelijke begroting bijgesteld.

↑ Stelpost procesverbetering interne organisatie (moties)	
Bedrag	€ 650.000 hogere kosten
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	<p>Zoals uit het onderzoeksrapport van & Van de Laar blijkt is de werkdruk in de organisatie erg hoog. De gemeenteraad heeft op 7 oktober 2021 een voorstel behandeld om voor de aanpak van de organisatieontwikkeling een bedrag beschikbaar te stellen van € 70.000. De resultaten hiervan worden in maart/april 2022 verwacht. Ze kunnen dan worden betrokken bij het opstellen van de Kadernota 2023. Vooruitlopend hierop wordt voorgesteld alvast structureel een stelpost vervolg proces interne organisatie op te nemen voor een bedrag van € 650.000. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie.</p>

↑ Incidentele inhuur stelpost procesverbetering interne organisatie (moties)	
Bedrag	€ 600.000 hogere kosten
I/S	Incidenteel voor 2022
Programma	Algemene zaken
Toelichting	<p>Om niet vooruit te lopen op de uitkomsten van het onderzoek naar procesverbetering interne organisatie wordt voorgesteld de acute personele knelpunten voor het jaar 2022 op te lossen door externe inhuur. De kosten zijn daardoor weliswaar significant hoger maar er worden ook geen onomkeerbare besluiten genomen met betrekking tot de organisatieontwikkeling.</p> <p>De knelpunten doen zich voor bij de volgende taken/functies: projectleider woningbouw, projectondersteuner, senior juridisch medewerker ruimtelijke projecten, communicatiemedewerker, en gebiedsregisseurs voor Bakel, Gemert en het buitengebied. De kosten van inhuur worden geraamd op 252 uren per week x 46 weken x € 100 is afgerond € 1.160.000.</p> <p>Ook moet capaciteit worden ingehuurd voor de doorrekening van de herinrichtingen van straten in Bakel centrum en Gemert centrum alsmede zeven markante plekken (€ 23.400).</p> <p>Tot slot lukt het Senzer niet het openbaar groen op een afgesproken kwaliteitsniveau te onderhouden. Totdat hierover nieuwe afspraken zijn gemaakt dient er extra onderhoud plaats te vinden. De extra kosten worden in 2022 geraamd op € 70.000.</p> <p>Het totaalbedrag komt daarmee afgerond op € 1,25 miljoen, waarvan € 650.000 gedekt is uit de stelpost procesverbetering interne organisatie.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Loonstijgingen (septembercirculaire)	
Bedrag	€ 114.000 hogere kosten
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	In de Kadernota 2022 is uitgegaan van een stijging van 1,5% op brutolonen. Dit op basis van de toen actuele prognoses van het CPB. Via de circulaire gemeentefonds worden gemeenten (op indirecte wijze) gecompenseerd voor deze stijgingen. In de septembercirculaire 2021 is door het Rijk de meest actuele raming (augustus) gebruikt van het CPB. Deze gaat uit van een stijging van 2,5%. Via de septembercirculaire is daarvoor ook weer compensatie ontvangen. Dit bedrag wordt nu geormerkt voor stijgingen lonen/vergoedingen ambtelijk apparaat, college van B&W en gemeenteraad. Dit oormerken is nu via dit programma gedaan en zal uiteindelijk over alle programma's worden verdeeld.

↑ Doorbelasting uren en overige kosten (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 59.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Er worden meer personeelslasten en overige kosten doorbelast naar dit programma. Lonen, pensioenpremie's en sociale lasten personeel stijgen ieder jaar op basis van cao en stijgingen premie's. Daarnaast wordt ieder jaar de doorbelasting naar de programma's beoordeeld wat ook verschuivingen geeft.

↑ Hogere stijging pensioenpremie's (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 32.500 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Bij gebrek aan andere informatie was voor de stijging van pensioenpremie's in de Kadernota 2022 uitgegaan van een gelijke stijging aan die van 2021. Deze bedroeg 1%. In de Kadernota 2022 is er daarom van uitgegaan dat de premie's stijgen van 25,9% naar 26,9%. In juli 2021 heeft het ABP een prognose gepubliceerd. Deze gaat uit van een stijging van 25,9% naar 27,4%. Deze prognose is nu gehanteerd. De totale extra stijging is op dit programma begroot maar zal uiteindelijk over alle programma's worden verdeeld.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Groot onderhoud uit voorziening (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 20.000 meer onttrekking
I/S	Incidenteel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Voor 2022 staat een onderhoudsuitgave van € 20.000 gepland voor het pand waarin het archief is gevestigd. Dit betreft groot onderhoud en wordt gedekt uit de voorziening Gebouwen (zie ook baten).

↑ Legesafdracht aan Rijk (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 16.000 hogere lasten
I/S	Structureel maar bedrag schommelt per jaar
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Op basis van de opgave CBR (rijbewijzen) en een analyse van het BRP (reisdocumenten) zijn de legesinkomsten naar beneden bijgesteld. Een deel van de inkomsten moeten wij afstaan aan het Rijk omdat zij deze documenten maken. Omdat onze legesinkomsten dalen hoeven we ook minder af te dragen aan het Rijk. Daarbij is een correctie op de begroting doorgevoerd omdat de huidige verhouding leges Rijk - leges gemeente niet juist was. Tenslotte is er een rekening gehouden met 1,5% stijging van de tarieven Rijk.

↑ Autonome wijzingen of op basis van jaarrekening (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 12.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Wij indexeren niet standaard onze budgetten. Dit doen wij enkel op het moment er ook daadwerkelijk een stijging te zien is. Verder zijn de resultaten uit de jaarrekening en de kosten tot nu toe geanalyseerd op mogelijke structurele aanpassingen.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Baten Algemene zaken

↑ Inflatie-doorrekening huren (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 1.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	In de begroting zijn de huren met 1,4% inflatie verhoogd. Voor dit programma betreft dat de brandweerkazerne en huur ruimte in het gemeentearchief.

↑ Lagere onttrekking reserve automatisering (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 301.000 lagere onttrekking
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	<p>Tot nu toe werden investeringen voor informatiebeleid betaald uit de reserve Automatisering. Deze methodiek is niet meer houdbaar vanwege BBV voorschriften. Daar komt bij dat het inzetten van eigen vermogen voor afdekking van structurele lasten niet financieel duurzaam is. We putten die reserve dan namelijk uit.</p> <p>In de financiële kaders zoals vastgesteld op 18 maart 2021 is daarom opgenomen dat dergelijke investeringen niet langer worden gedekt vanuit een reserve. Dergelijke investeringen worden voortaan opgenomen in de begroting als structurele last.</p> <p>Als gevolg hiervan is de jaarlijkse onttrekking in de reserve vervallen. In 2022 wordt nog wel incidentele inhuur voor ICT uit de reserve betaald.</p>

↑ Onttrekking uit voorziening voor groot onderhoud (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 20.000 meer onttrekking
I/S	Incidenteel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Voor 2022 staat een onderhoudsuitgave van € 20.000 gepland voor het pand waarin het archief is gevestigd. Dit betreft groot onderhoud en wordt gedekt uit de voorziening (zie ook lasten).

↑ Overige inkomsten (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 4.000 lagere baten
I/S	Structureel
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Vanuit de doorbelasting wordt € 4.000 aan minder inkomsten begroot in 2022 voor dit programma.

↑ Leges lagere aantallen (nadeel) + inflatie (voordeel) (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 39.000 lagere baten
I/S	Structureel maar bedrag schommelt per jaar
Programma	Algemene zaken
Toelichting	Op basis van de opgave CBR (rijbewijzen) en een analyse van het BRP (reisdocumenten) zijn de legesinkomsten naar beneden bijgesteld.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Lasten Sociaal Domein & Volkshuisvesting

↑ Taalmaatjes, meerjarenplan laaggeletterdheid en NT2 (wijzigingen Kadernota 022)	
Bedrag	€ 59.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel € 59.000 voor 2022, € 77.000 in 2023 en € 84.000 in 2024
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>Er zijn drie onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Meerjarenplan laaggeletterdheid (2022: € 23.661, 2023: € 41.461, 2024 € 49.061) Er is vorig jaar een meerjarenplan laaggeletterdheid opgesteld voor 2021 t/m 2024. Deze is gepresenteerd tijdens een B&W info op 7 oktober 2020. Op 28 januari heeft de raad besloten over een begrotingswijziging op grond van een aangenomen motie van november 2020. Vanuit deze begrotingswijziging is € 19.339 structureel extra beschikbaar gekomen voor het Taalhuis. Hiermee worden niet alle kosten gedekt uit het meerjarenbeleidsplan. Voor de aanpak van het meerjarenbeleidsplan vanaf 2022 wordt een aangepast plan ingebracht in de kadernota 2022 van de gemeente voor het resterende tekort op de begroting van het meerjarenbeleidsplan laaggeletterdheid.2. Taalmaatjes voor inburgeraars (€ 8.000) Huidige taalmaatjes voor inburgeraars worden gefinancierd uit regionale WEB-middelen. Dat is niet langer mogelijk vanaf 2022. Middelen zijn nodig voor werven, opleiden en behouden taalmaatjes en het matchen van taalmaatjes aan inburgeraars.3. NT2 (€ 27.000) Binnen het project NT2 wordt al jaren aangegeven dat de capaciteit te weinig is om aan de vraag te kunnen voldoen. Deze signalen komen via scholen ook bij het CJG binnen. Daarnaast geeft ook het VO en de kinderopvang aan behoefte te hebben aan NT2 ondersteuning. De werkgroep NT2 wenst 0,3 fte extra om tegemoet te komen aan de behoeften van kinderen. Deze extra uren/tijd zijn nodig voor: uitbreiding uren begeleiding voor nieuwkomers van één uur naar twee uur, meer coachingstijd voor hulpvragen voor leerlingen die niet in de begeleiding zitten, meer overlegmomenten voor de doorgaande lijn (2 t/m 14 jaar) zowel van de voor- en vroegschool als van PO-VO, waarbij ook kennisuitwisseling plaats vindt tussen NT2-docenten, meer tijd voor begeleiding voor de vrijwilliger. De inzet is dan voor alle scholen en kindcentra in de gemeente. De subsidie die ze vragen bedraagt € 27.000.
↑ Inflatiestijgingen (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 59.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>Er wordt al jaren niet geïndexeerd terwijl het merendeel van de professionele organisaties hier wel behoefte is omdat ze zijn gebonden zijn aan cao-afspraken. Een risico voor het niet indexeren van subsidies is dat zorg en/ of dienstverlening verschaalt. Dit betekent dat de ontvangende subsidieorganisatie gaat snijden in de uren dienstverlening om zo aan de wettelijk verplichte salarisstijging te kunnen voldoen. Bijstellen is niet verplicht maar heeft vaak wel consequenties voor de te leveren uren die dan in mindering worden gebracht. Daarom heeft in deze begroting op de professionele instellingen een indexering plaatsgevonden.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Doelen beweegakkoord (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 18.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>Het doel van het Lokaal Beweegakkoord is dat er vanuit de gemeenschap – met diverse partijen die zich bezighouden met sporten en bewegen – doelen worden geformuleerd en gewerkt wordt aan de realisatie. Van de deelnemende partijen wordt elk een bijdrage gevraagd: inzet van uren en/of financiële middelen, zo ook van de gemeente. Er wordt gewerkt vanuit de vraag vanuit de gemeenschap en lokale initiatieven krijgen hier een plaats.</p> <p>De doelen waar het Lokaal Beweegakkoord op inzet zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">• Meedoen in de samenleving; bewegen voor verschillende doelgroepen en tegengaan van eenzaamheid• Sociale cohesie, verbinding en lokale samenwerking• School en sport• Een duurzame infrastructuur en vitale sportaanbieders:<ul style="list-style-type: none">* Verenigingscafés per kern/vitale verenigingen* Versterking van de sportinfrastructuur <p>Het budget wordt besteed aan de ondersteuning van initiatieven in de vorm van subsidie, activiteitenbudget voor de beweegcoaches (circa € 5.000) en een klein deel voor algemene uitgaven zoals communicatie.</p>

↑ VVE pedagogisch medewerker (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 17.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>Vanaf 1 januari 2022 is de wettelijke verplichting ingegaan dat partners die het voor- en vroegschoolse aanbod aanbieden pedagogisch beleidsmedewerkers moeten inzetten. De 3 schoolbesturen hebben hiervoor gezamenlijk € 17.000 gevraagd.</p> <p>Gemeentes ontvangen via de Rijksuitkering onderwijsachterstanden middelen om aan deze wettelijke ontwikkeling te voldoen. De gemeente Gemert-Bakel geeft ruimschoots meer middelen uit aan peuterwerk en vve dan dat zij ontvangt vanuit het Rijk. Het is echter wel een nieuwe taak voor de partijen. In het nieuwe vve beleidsplan dat in 2021 wordt vastgesteld, wordt deze verhoging van het budget verwerkt.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Eerste inrichting De Pandelaar (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 14.600 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>In het programma en overzicht onderwijshuisvestingsaanvragen is opgenomen dat Jenaplanschool De Pandelaar gezien de verordening onderwijshuisvesting recht heeft op een bijdrage in de eerste inrichting voor circa 100 m2 extra.</p> <p>Per 2021 is het normbedrag voor eerste inrichting € 146 per m2. De gemeentelijke bijdrage komt daardoor uit op een bijdrage van 100 m2 * € 146 per m2 = € 14.600.</p> <p>Op 5 juli 2018 heeft Jenaplanschool De Pandelaar een uitbreiding in de onderwijs vierkante meters toegewezen gekregen. De gemeente heeft dit ingevuld door De Pandelaar 37 te huren voor het schoolbestuur. In 2019 heeft Jenaplanschool De Pandelaar een bijdrage in de eerste inrichting ontvangen voor circa 100 m2 tot een leerlingenaantal van 235 leerlingen (1.350 m2).</p> <p>Op 1-10-2020 had de Pandelaar 250 leerlingen volgens de officiële DUO-gegevens. Daarmee heeft De Pandelaar recht op circa 1.450 m2 en dus ook voor 100 m2 aan vergoeding voor de eerste inrichting.</p>

↑ Uniek sporten (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 4.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>In 2021 zijn we opnieuw aangesloten bij het samenwerkingsverband Uniek Sporten De Peel. In de Begroting 2021 was eenmalig budget daarvoor opgenomen.</p> <p>Samenwerking is van belang omdat de doelgroep (unieke sporters) dusdanig divers is dat we binnen de gemeentegrenzen niet in een volledig aanbod kunnen voorzien.</p> <p>In 2022 wordt er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. Deze heeft een looptijd van drie jaar. Voor deelname aan Uniek Sporten is een bedrag van circa € 4.100 per jaar nodig.</p>

↑ Senzer (verbonden partijen)

Bedrag	€ 37.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	Op basis van de Begroting 2022 van Senzer is de gemeentelijke begroting bijgesteld.

↑ GR Peelgemeenten (verbonden partijen)

Bedrag	€ 30.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	Op basis van de Begroting 2022 van de GR Peelgemeenten is de gemeentelijke begroting bijgesteld.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ GGD (verbonden partijen)	
Bedrag	€ 28.000 lagere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	Op basis van de Begroting 2022 van de GGD is de gemeentelijke begroting bijgesteld.

↑ Programmakosten GR Peelgemeenten (drie decentralisaties)	
Bedrag	€ 847.000 lagere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>In de Begroting 2021 was voor de drie centralisaties in het Sociaal Domein een structureel bedrag van € 12.931.000 opgenomen. Dit was basis van de prognose van de GR Peelgemeenten met daarbij een risico-opslag van € 250.000. Op basis van de nieuwe prognoses van de GR Peelgemeenten in 2021 en de realisatie in de Jaarrekening 2020 is het bedrag nu begroot op € 12.084.000. Dat geeft een positief verschil van € 847.000.</p> <p>In de financiële kaders is afgesproken een risicoreserve Drie decentralisaties te vormen. Deze is in juli 2021 ook ingesteld door de gemeenteraad. Het overschot van de drie decentralisaties over 2020 en de in 2021 extra ontvangen middelen Jeugd zijn inmiddels in deze risicoreserve gestort. Op dit moment heeft de reserve een stand van € 1.517.000. Het maximum van de reserve is gesteld op € 2.500.000. In deze begroting wordt dat volgestort naar dit bedrag met € 983.000. De reserve is bedoeld om eventuele tekorten op te kunnen vangen in de toekomst.</p> <p>De aframing van € 847.000 is exclusief de effecten van het woonplaatsbeginsel bij Voogdij 18+. Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Omdat het vaak moeilijk bleek om te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is, gaat het woonplaatsbeginsel wettelijk veranderen. Per 1 januari 2022 wordt het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht. Daar heeft de gemeente in de meicirculaire 2021 een bedrag van € 190.000 minder gekregen. Daar staat in principe ook een evenredige daling van de kosten tegenover. Daarvoor is bij de verwerking van de meicirculaire 2021 in de 3e financiële rapportage 2021 een stelpost opgenomen. Indien de regeling niet neutraal verloopt kunnen gemeenten een beroep doen op een compensatieregeling.</p>

↑ Cultuurvisie (moties)	
Bedrag	€ 30.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	In de raadsvergadering van de Begroting 2021 is gesproken over het opstellen van een cultuurvisie/-beleid waarop de wethouder heeft aangegeven dat hiervoor geen ruimte is binnen de huidige capaciteit. In de Begroting 2022 is nu € 30.000 opgenomen om de cultuurvisie/-beleid op te stellen. Een bureau start hier in 2022 mee. De cultuurvisie/-beleid wordt opgesteld in afstemming met diverse partijen en als deze gereed is, toegevoegd aan het beleidskader Sociaal Domein 2023 – 2027. Deze samengevoegde stukken worden naar verwachting in november 2022 aan de raad aangeboden.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Oormerken diverse bedragen (septembercirculaire)

Bedrag	€ 7.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>In de septembercirculaire zijn een aantal kleinere bedragen ontvangen van het Rijk voor specifieke doelen. Die worden nu geormerkt. Dit gaat in totaal om € 16.000. Aan de andere kant zijn de ontvangsten voor participatie licht naar beneden bijgesteld door het Rijk. Dat betekent dat onze doorsluiting voor participatie aan Senzer ook omlaag kan. Dat gaat om een bedrag van € 9.000.</p> <p>Per saldo daarmee € 7.000 aan hogere kosten in dit programma.</p>

↑ Doorbelasting uren en overige kosten (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 152.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>Er worden meer personeelslasten en overige kosten doorbelast naar dit programma. Lonen, pensioenpremie's en sociale lasten personeel stijgen ieder jaar op basis van cao en stijgingen premie's. Daarnaast wordt ieder jaar de doorbelasting naar de programma's beoordeeld wat ook verschuivingen geeft.</p>

↑ Groot onderhoud uit voorziening (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 120.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>In 2022 staat voor Jenaplanschool De Pandelaar groot onderhoud gepland voor een bedrag van € 120.000 voor het aanpassen van de technische installaties. Dit wordt gedekt uit de voorziening Gebouwen (zie ook baten).</p>

↑ Bewegcoach (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 20.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	<p>De bewegcoach heeft als belangrijkste taak senioren, mensen met een beperking, kwetsbare jongeren en/of andere kwetsbare doelgroepen (met een gezondheidsachterstand) aan het bewegen te krijgen en houden. De bewegcoach spant zich in om waar mogelijk sport en bewegen als voorliggende voorziening in te zetten. Hiervoor organiseert en verbindt de bewegcoach diverse activiteiten waarin alle vormen van bewegen aangeboden worden die de doelgroep(en) belangrijk vinden en aan kunnen. Ook worden diverse andere projecten opgezet die bijvoorbeeld voortkomen uit het Bewegakkoord.</p> <p>De coronacrisis heeft de nut en noodzaak van sporten en bewegen nog meer duidelijk gemaakt (bijv. coronakilo's, fysieke en mentale gezondheid en eenzaamheid). We hebben gezien hoe cruciaal bewegen is voor onze samenleving, als het gaat om het 'ontzorgen' van de zorg bijvoorbeeld. Sport en bewegen is een belangrijk middel om de gemeenschap er 'weer bovenop' te krijgen.</p> <p>De huidige Brede Regeling Combinatiefuncties loopt tot eind 2022. De nieuwe regeling is nog niet bekend. Deze bijdrage verhoogt het aandeel cofinanciering, waardoor, afhankelijk van de nieuwe regeling, vanaf 2023 mogelijk meer subsidie kan worden verkregen.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Storm (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 15.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	Project Storm is een project vanuit de GGZ in samenwerking met de Peelgemeenten en middelbare scholen (waaronder het Commanderie College). Het project is erop gericht om kinderen met depressieve en sombere gedachten vroegtijdig op te sporen en waar mogelijk te ondersteunen. Het maatschappelijke belang van het project i.c.m. de gevolgen van corona voor jongeren is de argumentatie geweest voor de gemeente Gemert-Bakel om het project voor schooljaar 2021-2022 te verlengen. Hierbij zijn diverse voorwaarden gesteld zoals dat er betere verbinding naar het CJG wordt gemaakt, betere inbedding in de reguliere structuren en een presentatie van de resultaten. Aan deze voorwaarden is nog niet voldaan. Daarvoor wordt nu een budget van € 15.000 opgenomen. Oorspronkelijk is gewacht op middelen van het Rijk hiervoor maar bij het uitblijven hiervan zijn de kosten alsnog opgenomen.

↑ Autonome wijzigingen of op basis van jaarrekening (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 3.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	Wij indexeren niet standaard onze budgetten. Dit doen wij enkel op het moment er ook daadwerkelijk een stijging te zien is. Verder zijn de resultaten uit de jaarrekening en de kosten tot nu toe geanalyseerd op mogelijke structurele aanpassingen.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Baten Sociaal Domein & Volkshuisvesting

↑ Onttrekking uit voorziening voor groot onderhoud (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 120.000 hogere baten
I/S	Incidenteel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	In 2022 staat voor Jenaplanschool De Pandelaar groot onderhoud gepland voor een bedrag van € 120.000 voor het aanpassen van de technische installaties. Dit wordt gedekt uit de voorziening Gebouwen (zie ook lasten).

↑ Inflatiestijging huren en leges (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 1.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	In de begroting zijn de huren met 1,4% inflatie verhoogd en leges met 1,5%. Dat geeft in dit programma een klein voordeel.

↑ Autonome wijzigingen of op basis van jaarrekening (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 1.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	Dit betreft een bijstelling op basis van de jaarrekeningen van afgelopen jaren in de eigen bijdrage leerlingenvervoer. De ontvangsten zijn in de realisatie net wat hoger gebleken dan begroot. Daarop is de begroting nu positief bijgesteld.

↑ Doorbelastingen	
Bedrag	€ 1.000 lagere baten
I/S	Structureel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	Vanuit de doorbelasting wordt € 1.000 aan minder inkomsten begroot in 2022

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Lasten Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

↑ Uitbreiding taken werkprogramma ODZOB (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 77.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de gemeente bevoegd gezag van de bodemtaken die nu nog bij de provincie zijn ondergebracht en moeten we nog meer taken wegzetten bij de ODZOB dan voorheen. Daarnaast is de gemeente Gemert-Bakel aangesloten bij het Meetnet met betrekking tot luchtkwaliteit en een Bodem Informatiesysteem met betrekking tot bodemkwaliteit. Het gegevensbeheer hiervoor is ondergebracht bij de ODZOB. Tenslotte wordt gebruik gemaakt, voor toetsing en advisering met betrekking tot archeologie, van een archeologische specialist bij de ODZOB. Toetsing en advisering maakt onderdeel uit van het proces tot wijziging van het bestemmingsplan.
↑ Herijking groenbeleid- en beheerplan (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 60.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel voor 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	De looptijd van zowel het beleidsplan zeven kernen in het groen als het groenbeheerplan is verlopen en niet meer actueel en voldoet daarom niet meer aan het BBV. Het geld is bedoeld om voor het beleidsplan een analyse op te stellen, de structuren te bepalen en de kaarten te actualiseren. Het beheerplan is de uitwerking van het beleidsplan. Beide zijn niet meer actueel.
↑ Transitie landelijk gebied (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 60.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	<p>Het buitengebied is in beweging. Veel ondernemers staan voor een keuze, doorgaan en investeren, of omschakelen naar andere bedrijvigheid. Om dit proces vanuit de gemeente beter te kunnen begeleiden stellen we voor om een budget vrij te maken om maatwerk te kunnen organiseren, bijvoorbeeld wanneer een kans zich voordoet meerdere ontwikkelingen in een gebied gezamenlijk op te pakken.</p> <p>Binnen de uitwerking van onder andere de nationale omgevingsvisie (NOVI) zijn mogelijkheden om middelen vanuit het Rijk en provincie in te zetten, hiervoor is vaak een cofinanciering nodig vanuit de gemeente, ook hiervoor willen we dit budget inzetten.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Toename opdrachtvolume milieuvergunningen ODZOB (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 41.000 hogere kosten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	De afgelopen jaren zijn er steeds meer wettelijke taken bijgekomen op het gebied van milieuvergunningverlening, melding activiteitenbesluit en de daarbij behorende adviseringen. Voor deze aanvragen betreft het een open einde regeling. We hebben zelf geen invloed op het aantal aanvragen wat wordt ingediend, maar moeten ze wel in behandeling nemen. Enkele oorzaken van de toename zit in de transitie buitengebied, warme saneringen, stopper nertsen en de vele advisering op gebied van stikstof bij (woning-) bouwprojecten.

↑ Areaaluitbreiding onderhoudsbudget (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 19.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	Sinds jaar en dag worden er wijken bijgebouwd in Gemert-Bakel, dit zal ook de komende jaren zo zijn. Ieder jaar wordt het te onderhouden areaal in de openbare ruimte groter. De onderhoudsbudgetten moeten hierop ieder jaar worden afgestemd en worden verhoogd. De structurele groei van het areaal kan worden uitgedrukt in een percentage. Het onderhoudsbudget dient ieder jaar met dit percentage te worden verhoogd om het onderhoud goed en binnen de budgetten uit te kunnen voeren. Voor 2022 komt dit neer op een stijging van 0,8% wat staat voor een bedrag van € 19.000.

↑ Redengevende beschrijvingen boerderijsplitsingen (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 10.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	<p>Boerderijen in het buitengebied die cultuurhistorisch waardevol zijn komen in aanmerking voor splitsing (het toevoegen van een wooneenheid). De cultuurhistorische waarden kunnen worden aangetoond door vermelding op de gemeentelijke monumentenlijst. Tijdens het opstellen van deze lijst zijn niet alle boerderijen onderzocht op cultuurhistorische waarden. De lijst is daarmee onvolledig. Initiatiefnemers die niet op de lijst staan vermeld, kunnen middels een redengevende omschrijving met waardstelling alsnog aantonen dat het pand cultuurhistorisch waardevol is. Hier zijn echter kosten aan verbonden. De gemeenteraad wil de initiatiefnemer tegemoet komen in de kosten.</p> <p>Gemiddeld komen er tien tot vijftien verzoeken voor boerderijsplitsingen binnen. De kosten voor het opstellen van een redengevende omschrijvingen inclusief waardstelling bedragen ongeveer € 1.000 per onderzoek inclusief btw en reiskosten. Dit komt neer op een totaalbedrag van € 10.000 tot € 15.000.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Vaste laten bosbeheer (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 7.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	De gemeente beheert ongeveer driehonderdvijftig hectare aan bos en natuurterreinen. Ongeveer driehonderd hectare is in beheer onder gebracht bij Staro te Gemert. Zij stellen het werkplan op, zorgen dat het uitgevoerd wordt en zien toe op de uitvoering. Alle kosten voor het beheer lopen hierdoor via Staro. Door vermindering van subsidies en teruglopen van houtopbrengsten is er een tekort ontstaan in het budget. Dat is gecorrigeerd in de begroting vanaf 2021. Per abuis zijn toen de vaste lasten zoals gemeentelijke en waterschapsbelasting en verzekeringen niet in het overzicht meegenomen. Deze belastingen en verzekeringen zijn samen circa € 6.500 op een totaalbudget van € 22.133. Hierdoor is er jaarlijks nog een tekort van € 6.500 voor de uitvoering van noodzakelijke werkzaamheden voortkomend uit het bosbeheer- en werkplan. Met het beheer van de bossen zorgen ervoor dat het bos biodiverser, duurzamer en recreatief aantrekkelijker wordt.

↑ Verhogen bijdrageregeling waardevolle bomen (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 3.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	In 2018 is door de raad besloten om € 7.000 beschikbaar te stellen voor de bijdrageregeling. Twee jaar na ingangsdatum (2020) is dit bedrag helemaal besteed. Om particuliere waardevolle bomen te behouden is het wenselijk om het budget te verhogen tot jaarlijks € 10.000. De bijdrage is € 500 per boom per tien jaar. Bij een maximale bijdrage betekent dit dat er maximaal voor veertien bomen per jaar geld beschikbaar is. Er zijn circa 1300 particulier bomen opgenomen.

↑ Blink straatreiniging niet afval (verbonden partijen)

Bedrag	€ 23.000 hogere kosten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	Blink is een verbonden partij die voor de regiogemeenten werkt op het gebied van afval. Deze kosten worden doorbelast in de afvalstoffenheffing. Uitgezonderd daarop is de straatreiniging. Die is niet individueel aan inwoners toerekenbaar. De kostenverhoging daarvoor komt ten laste van het saldo van de begroting.

↑ Pilot wijkschouw (moties)

Bedrag	€ 200.000 hogere kosten
I/S	Incidenteel in 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	Bij de Kadernota 2022 is een motie aangenomen om een plan van aanpak voor te bereiden voor het invoeren van structurele wijkschouwen in de kernen van Gemert-Bakel. Tijdens de wijkschouwen kunnen knelpunten die worden ervaren in het beleid rondom leefbaarheid en veiligheid van de openbare ruimte worden gesignaleerd. Het plan van aanpak wordt in december aan de gemeenteraad voorgelegd. Vooruitlopend op de bespreking van het voorstel in de gemeenteraad is nu incidenteel een bedrag van € 200.000 opgenomen zodat er budget beschikbaar is om de knelpunten aan te pakken.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Vervallen storting monumentenspaarfonds (nota R&V)	
Bedrag	€ 100.000 lagere kosten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	<p>Monumenteigenaren kunnen op basis van een gemeentelijke regeling een deel van de OZB op hun monument terugvragen. Dat hoeft niet ieder jaar maar kan ook in één keer voor meerdere jaren. Wij storten daarom ieder jaar de niet opgevraagde OZB in deze reserve. Vanuit administratieve eenvoud wordt de reserve nu opgeheven. Dit raakt niet de rechten van de monumenteigenaren. Die kunnen conform de verordening hun OZB nog steeds terugvragen. Mocht in een jaar er meer worden teruggevraagd dan begroot dan gaat dit ten laste van het resultaat in een tussentijdse rapportage of jaarrekening. Dit pas ook beter in de BBV regelgeving die structureel storten en onttrekken aan een dergelijke reserve niet toestaat.</p> <p>In de nota Reserves en voorzieningen 2021 die gelijktijdig met de Begroting 2022 is aangeboden is nu voorgesteld de reserve monumentenspaarfonds te laten vervallen. De storting in deze reserve van € 100.000 hoeft daarom niet maar plaats te vinden. Daar staat tegenover de jaarlijkse onttrekking van € 100.000 ook vervalt. Zie ook baten. Per saldo geen effect op de begroting.</p>
↑ Effect reserve rollend materieel (nota R&V)	
Bedrag	€ 16.000 lagere kosten
I/S	Structureel vanaf 2022, maar het voordeel slaat vanaf 2023 om in een nadeel van uiteindelijk € 66.000 in 2025.
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	<p>De reserve Rollend materieel is een reserve kapitaallasten. In de financiële kaders is opgenomen dat we dergelijke reserves op natuurlijke momenten afbouwen. Bij de reserve Rollend materieel en gereedschappen voorzien we een dergelijk natuurlijk moment echter niet de komende jaren. In de nota Reserves en voorzieningen 2021 die gelijktijdig met de Begroting 2022 is aangeboden is nu voorgesteld de reserve Rollend materieel en gereedschappen te laten vervallen</p> <p>Deze afschaffing heeft wel gevolgen voor de begroting. De stortingen en onttrekkingen aan de reserve vervallen, de kapitaallasten van het rollend materieel en gereedschappen komen voortaan ten laste van de begroting. Dit geeft een voordeel in de begroting van € 16.000 in 2022 oplopend tot een nadeel van € 66.000 in 2025.</p>
↑ Doorbelasting uren en overige kosten (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 180.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	Er worden meer personeelslasten en overige kosten doorbelast naar dit programma. Lonen, pensioenpremie's en sociale lasten personeel stijgen ieder jaar op basis van cao en stijgingen premie's. Daarnaast wordt ieder jaar de doorbelasting naar de programma's beoordeeld wat ook verschuivingen geeft.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Omzetten inhuur plantoetsers naar formatie (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 150.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	<p>Het college heeft besloten een bedrag van € 650.000, dat de afgelopen jaren aan externe inhuur is uitgegeven (water en riolering, plantoetsers, zaakbeheer, beeldkwaliteit, archeologie en monumenten), in te zetten voor het werven van personeel in eigen dienst. Op deze wijze komen voor hetzelfde geld 'extra handjes' beschikbaar om de grote aantallen aanvragen die er al zijn én de extra te verwachten aanvragen als gevolg van de versnelling van de woningbouw te kunnen verwerken.</p> <p>Voor de plantoetsers betreft dit een bedrag van € 150.000. Dit wordt gedekt uit de meeropbrengsten leges. Zie ook baten in dit programma. De afgelopen jaar zijn de kosten voor inhuur plantoetsers en dekking daarvoor uit leges steeds tussentijds bijgesteld via de financiële rapportages. Nu wordt dat structureel gemaakt.</p>

↑ Geo-informatie (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 13.000 hogere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	Er zijn extra kosten in verband met BOR/BGT-project en er zijn meerkosten voor beeldmateriaal en mutatie signalering.

↑ Autonome wijzigingen of op basis van jaarrekening (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 5.000 lagere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	Wij indexeren niet standaard onze budgetten. Dit doen wij enkel op het moment er ook daadwerkelijk een stijging te zien is. Verder zijn de resultaten uit de jaarrekening en de kosten tot nu toe geanalyseerd op mogelijke structurele aanpassingen. Bij dit programma heeft dat geleid tot een verlaging van de post planschade met € 7.000. De overige € 2.000 zijn hogere verzekeringslasten en belastingen dienstauto's toezicht en handhaving.

↑ Riolering (gesloten financiering)

Bedrag	€ 227.000 lagere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	De verwachte uitgaven en opbrengsten riolering worden in de begroting opgenomen. Mutaties daarin hebben echter geen effect op het saldo van de begroting, egalisatie vindt plaats via de voorziening riolering.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Baten Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer

↑ Doorbelasting (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 199.000 hogere baten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	Vanuit de doorbelasting wordt € 199.000 aan meer inkomsten begroot in 2022 voor dit programma.

↑ Vervallen onttrekking reserve Monumenten (nota R&V)	
Bedrag	€ 100.000 lagere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	<p>Monumenteigenaren kunnen op basis van een gemeentelijke regeling een deel van de OZB op hun monument terugvragen. Dat hoeft niet ieder jaar maar kan ook in één keer voor meerdere jaren. Wij storten daarom ieder jaar de niet opgevraagde OZB in deze reserve. Vanuit administratieve eenvoud wordt de reserve nu opgeheven. Dit raakt niet de rechten van de monumenteigenaren. Die kunnen conform de verordening hun OZB nog steeds terugvragen. Mocht in een jaar er meer worden teruggevraagd dan begroot dan gaat dit ten laste van het resultaat in een tussentijdse rapportage of jaarrekening. Dit pas ook beter in de BBV regelgeving die structureel storten en onttrekken aan een dergelijke reserve niet toestaat.</p> <p>In de nota Reserves en voorzieningen 2021 die gelijktijdig met de Begroting 2022 is aangeboden is nu voorgesteld de reserve Monumentenspaarfonds te laten vervallen. De storting in deze reserve van € 100.000 hoeft daarom niet maar plaats te vinden. Daar staat tegenover de jaarlijkse onttrekking van € 100.000 ook vervalt. Zie ook lasten. Per saldo geen effect op de begroting.</p>

↑ Vervallen onttrekking reserve Rollend materieel (nota R&V)	
Bedrag	€ 48.000 lagere lasten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	<p>De reserve Rollend materieel is een reserve kapitaallasten. In de financiële kaders is opgenomen dat we dergelijke reserves op natuurlijke momenten afbouwen. Bij de Reserve rollend materieel en gereedschappen voorzien we een dergelijk natuurlijk moment echter niet de komende jaren. In de nota Reserves en voorzieningen 2021 die gelijktijdig met de Begroting 2022 is aangeboden is nu voorgesteld de reserve Rollend materieel en gereedschappen te laten vervallen</p> <p>Deze afschaffing heeft wel gevolgen voor de begroting. De stortingen en onttrekkingen aan de reserve vervallen (€ 48.000 in 2022), de kapitaallasten van het rollend materieel en gereedschappen komen voortaan ten laste van de begroting. Dit geeft een voordeel in de begroting van € 16.000 in 2022 oplopend tot een nadeel van € 66.000 in 2025. Zie ook lasten.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Hogere legesraming formatie plantoetsers (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 150.000 hogere baten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	<p>Het college heeft besloten een bedrag van € 650.000, dat de afgelopen jaren aan externe inhuur is uitgegeven (water en riolering, plantoetsers, zaakbeheer, beeldkwaliteit, archeologie en monumenten), in te zetten voor het werven van personeel in eigen dienst. Op deze wijze komen voor hetzelfde geld 'extra handjes' beschikbaar om de grote aantallen aanvragen die er al zijn én de extra te verwachten aanvragen als gevolg van de versnelling van de woningbouw te kunnen verwerken.</p> <p>Voor de plantoetsers betreft dit een bedrag van € 150.000. Dit wordt gedekt uit de meeropbrengsten leges. Daarom worden de leges nu opgehoogd. Zie ook lasten in dit programma. De afgelopen jaar zijn de kosten voor inhuur plantoetsers en dekking daarvoor uit leges steeds tussentijds bijgesteld via de financiële rapportages. Nu wordt dat structureel gemaakt.</p>

↑ Inflatiestijging leges (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 17.000 hogere baten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	In de begroting zijn de leges met 1,5% inflatie verhoogd. Voor dit programma betreft dat de omgevingsvergunningen, bestemmingsplanwijzigingen, principeverzoeken en evenementenvergunningen

↑ Riolering (gesloten financiering)

Bedrag	€ 131.000 lagere baten
I/S	Structureel vanaf 2022
Programma	Ruimtelijke Ordening & Openbaar Beheer
Toelichting	De verwachte uitgaven en opbrengsten riolering worden in de begroting opgenomen. Mutaties daarin hebben echter geen effect op het saldo van de begroting, egalisatie vindt plaats via de voorziening Riolering.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Lasten Economie & Sport

↑ Centrumontwikkeling Gemert (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 75.000
I/S	Incidenteel € 75.000 in 2022 en € 50.000 in 2023
Programma	Economie & Sport
Toelichting	<p>In 2011 is voor Gemert centrum een centrumvisie opgesteld met daarbij een uitvoeringsprogramma (2011-2021). In 2017 is in aansluiting daar op samen met Ondernemersvereniging Gemert en de Rabobank het project De Nieuwe Winkelstraat uitgevoerd. Eén van de aanbevelingen daarbij was om het centrum van Gemert aan te sturen als een bedrijf, daarvoor is de stuurgroep Gemert centrum opgericht. Deze stuurgroep heeft vijf speerpunten:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Verbeteren bereikbaarheid van het centrum.2. Activiteiten samen oppakken en vermarkten.3. Identiteit en profilering van Gemert centrum.4. Eenheid van Ridderplein tot aan Haageijk.5. Centrumvisie aanpassen. <p>Omdat de huidige centrumvisie 2011-2021 op zijn einde loopt, is in 2020/2021 een nieuwe centrumvisie 2022-2032 (inclusief stedenbouw en verkeer op hoofdlijnen) opgesteld. Het is essentieel dat we de projecten in het centrum van Gemert in samenhang blijven zien, waarbij alle aspecten zoals groen, stedenbouw, beeldkwaliteit, water, verkeer et cetera samen komen. Vanuit dit plan kan gefaseerd en door diverse partijen uitvoerend worden gewerkt, terwijl de totaal kwaliteit geborgd blijft. Een eerstvolgende stap is om de stegen/gangen te onderzoeken. € 25.000. In aansluiting op de stuurgroep is in april 2020 de nieuwe organisatie Gemert Vorstendom gestart, een organisatie bestaande uit Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur, werkgroepen, secretariaat en ambassadeurs. De gemeente is trekker van de werkgroep publieke ruimte en draagt onder andere zorg voor parkeervoorzieningen (auto/fiets), groenvoorzieningen, laadpalen, drinkwater, schoon/veilig. Incidenteel bedrag van € 50.000 voor zowel 2022 als 2023.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Bedrijventerrein (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 65.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel € 65.000 in 2022 en structureel € 25.000 vanaf 2023
Programma	Economie & Sport
Toelichting	<p>In gezamenlijkheid met de ondernemersverenigingen en de ondernemers binnen de gemeente werken we jaarlijks toe naar een concreet economisch actieplan. Samen streven we naar een gezond en toekomstbestendig ondernemersklimaat waarvoor we projecten tot uitvoering brengen die bijdragen aan onze maatschappelijke en economische doelen. Het duiden van urgentie en het vinden van draagvlak, eigenaarschap en de juiste 'energie' is dan ook het zwaartepunt in het proces. We koersen daarbij op een behapbare actielijst.</p> <p>Voor 2020 is in samenwerking met de ondernemersverenigingen in een werksessie een prioritering gemaakt. Dit heeft geresulteerd in drie thema's waarmee we aan de slag gaan/zijn dit jaar. Structureel € 5.000.</p> <ol style="list-style-type: none">1) Digitale makelaar; 'Digitaal platform ontwikkelen voor ruimte, materieel en personeel'.2) Kennis en Innovatie; 'Kennis en Innovatie versterken, door jonge ondernemers te verbinden'.3) Lobby N279; 'Verbeteren bereikbaarheid N279'. <p>In 2017 is op Wolfsveld/Smartpark het keurmerk Veilig ondernemen (KVO) verkregen. Voortkomend uit een mooie samenwerking tussen diverse betrokken ondernemers, gemeente, brandweer, politie en BKG. Vanuit deze werkgroep is er overtuiging dat samenwerking loont. In 2019 is een onderzoek naar Parkmanagement gestart, waarbij gekeken wordt naar de behoefte en kansen voor collectieve projecten, waarbij de focus ligt op vitale, duurzame/circulaire, innovatieve en daarmee toekomstbestendig bedrijventerreinen. In 2021 is de stichting Parkmanagement opgericht. Wanneer de gemeente cofinanciert dan is het startbudget groter en dus de slagkracht ook. Incidenteel € 50.000 in 2022. Daarna € 25.000 structureel</p> <p>We vinden het belangrijk dat er in alle kernen voldoende bedrijventerreinen beschikbaar zijn. Het gaat goed op bedrijventerrein Smartpark. Recent is er weer een aantal kavels verkocht. In 2018/2019 hebben de ondernemersverenigingen van Bakel en Milheeze samen met de gemeente een enquête uitgezet om te achterhalen wat de behoefte is aan extra bedrijfskavels in beide dorpskernen. Op basis van deze informatie worden de vervolgstappen ingezet.</p> <p>Het is belangrijk dat we de jeugd tijdig kennis laten maken met de verschillende sectoren in de economie. Dit kan onder andere door een bijdrage te leveren aan de Dutch Technology Week (DTW), waarbij jongeren worden geïnteresseerd voor techniek, het ondersteunen van de juiste stageplaatsen in afstemming met onderwijs en bedrijfsleven, het ondersteunen van hybride leeromgevingen. Structureel € 5.000.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Centrumontwikkeling Bakel (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 30.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel in 2022
Programma	Economie & Sport
Toelichting	<p>In 2016 heeft De Stem van Bakel een dorpsvisie met een actieplan opgesteld. In 2017/2018 is hiervoor onder leiding van twee dorpsregisseurs een centrumvisie opgesteld. In 2019 is een stedenbouwkundig plan opgesteld, dat in januari 2020 door de Raad is vastgesteld. Daarbij zijn de volgende zes projecten benoemd:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Het Wilbertsplein als ontmoetingsplek.2. Van doorgaande weg naar bestemming.3. MFA als huiskamer van Bakel.4. Versstraat en Pleisterplaats.5. Wonen in en rond het centrum.6. Oudste dorp van Brabant aan de Peelrandbreuk. <p>Het is belangrijk om de energie nu vast te houden en de stappen in het centrumplan de komende jaren op elkaar aan te laten sluiten. incidenteel € 30.000 in 2022</p>

↑ Recreatie en toerisme (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 28.750 hogere lasten
I/S	Incidenteel in 2022 en 2023, in ieder jaar € 28.750
Programma	Economie & Sport
Toelichting	<p>Eén van de alternatieve dragers van de landbouw is recreatie en toerisme. De gemeente Gemert-Bakel heeft echter geen actueel toerismebeleid. De wereld om ons heen verandert snel en het toerisme bloeit. De flexibiliteit van de consument, recreant en toerist neemt toe. Afstanden worden minder relevant en de auto is en blijft het favoriete vervoersmiddel. Tegelijkertijd vergroot het internet de mogelijkheden om effectief te zoeken en te vergelijken. Deze ontwikkelingen bieden kansen en uitdagingen voor Gemert-Bakel. Nieuw toerismebeleid is nodig om in te spelen op deze veranderingen en om meer richting te geven aan groei zodat toerisme optimaal bijdraagt aan een toekomstbestendig Gemert-Bakel. Toerisme zorgt niet alleen voor banen, maar verhoogd de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van Gemert-Bakel als dorp in de Peelregio. In 2021 is een motie aangenomen; in de tweede helft van 2021 wordt nieuw toeristenbeleid opgesteld.</p> <p>Online vindbaarheid is een belangrijk aspect. Innovatiehuis De Peel heeft in 2019 'Perspectief op vrijetijdseconomie De Peel 2030' opgesteld. De vrijetijdseconomie is in deze regio goed voor 5500 banen, met een prognose tot groei. Innovatiehuis De Peel wil de kansen die deze groei met zich meebrengt benutten, de samenwerking tussen partijen vergroten en de mogelijkheden die gezamenlijke marketing biedt, opbouwen. In 2020 is een kwartiermaker aangesteld die deze kansen verder uitwerkt. Inmiddels zijn voor 2021 twee regiomarketeers aangesteld, het is belangrijk voor de continuïteit dat dit de komende jaren blijft geborgd. € 28.750 voor 2022 en 2023.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ RI&E legionella sportaccommodaties (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 27.500 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	<p>In overleg met basis buitensportverenigingen (voetbal, hockey, atletiek, honk- en softbal, korfbal) komt regelmatig het onderwerp legionellabeheer aan de orde. Diverse verenigingen voelen zich niet zeker, hebben onvoldoende kennis (onder andere door wisselingen in het bestuur) en vinden de verantwoordelijkheid voor het legionellabeheer te groot.</p> <p>Gezien het belang van de volksgezondheid is ondersteuning op het gebied van legionellabeheer van de besturen van de basis buitensportverenigingen op het gebied van legionellabeheer noodzakelijk.</p> <p>Voorgesteld wordt om de kosten van noodzakelijke inspecties, RI&E (Risico Inspectie en Evaluatie) en monsternamen voor legionella voor de basis buitensportverenigingen te vergoeden en ze inhoudelijk te begeleiden rondom de uitvoering van deze inspecties. De externe kosten bedragen naar globale raming € 27.500 per jaar.</p>

↑ Hub Gemert (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 20.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	<p>In november 2020 is een motie aangenomen om het onderzoek naar de voorkeurslocatie te versnellen naar 2021. Dit is gebeurd. In 2022 willen we de volgende stap zetten: uitwerken voorkeurslocatie tot schetsplan, bepalen exploitatie, beheer en onderhoud. Daarvoor is nader onderzoek nodig.</p>

↑ Regionale samenwerking (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 10.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	<p>Periodiek maakt de provincie nieuwe prognoses van de ruimtebehoefte aan bedrijventerreinen en kantorenlocaties. Deze prognoses zijn richtinggevend voor het maken van regionale afspraken. De provincie heeft aan de regio's gevraagd uiterlijk in 2020 een handelingsperspectief uit te werken, waarbij het doel is een kwalitatieve match tussen geprognostiseerde vraag en het (plan) aanbod (bestaand en nieuw) te realiseren. De provincie vraagt daarbij onder andere aan de regiogemeenten gezamenlijk een bedrijvenloket te realiseren, waarbij vraag en aanbod worden samengebracht en bedrijven in overleg kunnen worden doorverwezen naar de beste plek. Daarnaast gaat het om onderwerpen die betrekking hebben op het opvangen van ontwikkelingen die boven de lokale maat en schaal uitstijgen en daarom om een regionale aanpak vragen. Denk hierbij aan verduurzaming van industrieterreinen, grootschalige mestverwerking, bedrijfskavels aan spoor en water, nimby bedrijven in het buitengebied, afspraken over gemeenschappelijk grondprijsbeleid om concurrentie te voorkomen. Incidenteel € 5.000 in 2022.</p> <p>Een van de uitkomsten uit het onderzoek van de ruimtebehoefte aan bedrijventerreinen, is de inzet van een regionaal bedrijventerrein. Samen met de overige Peelgemeenten wordt dit nader onderzocht. Incidenteel € 5.000 in 2022.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Indexatie zwembad en buitensportverenigingen (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 8.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	De onderhoudsvergoedingen van de dertien basis buitensportverenigingen en de bijdrage aan Molenbroek BV voor het zwembad worden contractueel geïndexeerd. In de Begroting 2021 was de index voor het zwembad niet opgenomen dus de bijstelling voor dat onderdeel betreft zowel 2021 als 2022.

↑ Opstellen afvalbeleid (moties)

Bedrag	€ 30.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Afvalbeheer is sterk in ontwikkeling en is een belangrijk onderdeel van een duurzame leefomgeving. Afval wordt steeds meer gezien als een grondstof en is daarom belangrijk in de circulaire economie. Gezien de vele ontwikkelingen op het gebied van afval, is het noodzakelijk om een degelijk afvalbeleid op te stellen. Hierin benoemen we onze doelstellingen, ambities, strategie en sturing voor de komende jaren. Daarvoor is in deze begroting € 30.000 opgenomen.

↑ Doorbelasting uren en overige kosten (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 120.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Er worden meer personeelslasten en overige kosten doorbelast naar dit programma. Lonen, pensioenpremie's en sociale lasten personeel stijgen ieder jaar op basis van cao en stijgingen premie's. Daarnaast wordt ieder jaar de doorbelasting naar de programma's beoordeeld wat ook verschuivingen geeft.

↑ Regionaal bedrijventerrein (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 100.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel, jaarlijks € 100.000 in de jaren 2022 t/m 2024
Programma	Economie & Sport
Toelichting	De Peelgemeenten hebben de ambitie om gezamenlijk een regionaal bedrijventerrein te realiseren. Dit is bekrachtigd in de bedrijventerreinenafspraken De Peel 2020. Het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein is een majeure en complexe opgave. Daarvoor leggen alle gemeenten incidenteel geld in. De jaarlijkse bijdrage van € 100.000 van de gemeente Gemert-Bakel van de komende drie jaar wordt gedekt uit de risicoreserve Bouwgrond (programma 5)

↑ Bedrijventerreinen (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 25.000 hogere lasten
I/S	Was in de Kadernota 2022 structureel vanaf 2023, nu ook voor 2022
Programma	Economie & Sport
Toelichting	In de Kadernota 2022 is incidenteel € 65.000 en structureel € 25.000 vanaf 2023 toegekend voor bedrijventerreinen (zie wijzigingen Kadernota 2022). Deze € 25.000 is een aanvulling op 2022 zodat de lasten vanaf 2022 structureel gaan lopen in plaats van 2023.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Autonome ontwikkelingen of op basis van jaarrekening (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 8.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Wij indexerend niet standaard onze budgetten. Dit doen wij enkel op het moment er ook daadwerkelijk een stijging te zien is. Verder zijn de resultaten uit de jaarrekening en de kosten tot nu toe geanalyseerd op mogelijke structurele aanpassingen.

↑ Verplaatsen kunstwerk (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 5.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel voor 2022
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Voor het herplaatsen van het kunstwerk in Bakel wordt € 5.000 opgenomen.

↑ Afval (gesloten financiering)	
Bedrag	€ 232.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	De verwachte uitgaven en opbrengsten afval dienen in de begroting te worden opgenomen. Mutaties daarin hebben echter geen effect op het saldo van de begroting. In tegenstelling tot riolering is er bij afval geen voorziening voor egalisatie van opbrengsten en kosten. Riolering betreffen veel investeringen die leiden tot kapitaallasten. Bij afval is dat nauwelijks het geval. De jaarlijkse inzamelingskosten bepalen daar sterkt het beeld van de afvalstoffenheffing.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Baten Economie & Sport

↑ Inflatiestijging huren (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 20.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	In de begroting zijn de huren met 1,4% inflatie verhoogd. Voor dit programma betreft dat diverse panden maar met name sport.

↑ SPUK vergoeding sporthallen (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 6.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Ter compensatie van extra lasten van btw over sporthallen is er extra SPUK vergoeding begroot.

↑ Autonome ontwikkelingen of op basis van jaarrekening (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 3.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Diverse hogere inkomsten zoals doorbelasting energie kermissen en hogere leges.

↑ Doorbelasting (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 2.000 lagere baten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	Vanuit de doorbelasting wordt minder inkomsten begroot in 2022 in dit programma.

↑ Afval (gesloten financiering)	
Bedrag	€ 252.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Economie & Sport
Toelichting	De verwachte uitgaven en opbrengsten afval dienen in de begroting te worden opgenomen. Mutaties daarin hebben echter geen effect op het saldo van de begroting. In tegenstelling tot riolering is er bij afval geen voorziening voor egalisatie van opbrengsten en kosten. Riolering betreffen veel investeringen die leiden tot kapitaallasten. Bij afval is dat nauwelijks het geval. De jaarlijkse inzamelingskosten bepalen daar sterkt het beeld van de afvalstoffenheffing.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Lasten Financiën & Woningbouw

↑ BIZ cofinanciering (wijzigingen Kadernota 2022)	
Bedrag	€ 57.500 hogere lasten
I/S	Structureel waarbij het bedrag vanaf 2023 stijgt naar € 87.500
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	<p>De gelden die worden geïnd via BIZ worden weer terugbetaald aan de ondernemers. Dat is een gesloten systeem. De BIZ is in plaats gekomen van de reclamebelasting. Daarnaast is er nog sprake van cofinanciering voor de gemeente voor een gelijk deel. Dat gaat wel ten laste van het saldo van de begroting.</p> <p>Bij het verbeteren van de economische vitaliteit van Gemert, is een collectieve aanpak essentieel voor het succes. Het creëert toegevoegde waarde. Een collectieve vorm van een ondernemersfonds kan hierbij worden ingezet. Al geruime tijd betalen ondernemers in het centrum van Gemert reclamebelasting. Omdat de reclamebelasting mogelijk op korte termijn komt te vervallen en het wijzigen van de methode van heffen een kans is om de tarifiering beter aan te laten sluiten op de wensen van de ondernemers, is er in 2020 een onderzoek opgestart naar de haalbaarheid van een bedrijveninvesteringszone (BIZ). Bij voldoende draagvlak, staat invoering per 1-1-2021 gepland. Het belangrijkste voordeel is dat ondernemers en wellicht in de toekomst ook vastgoedeigenaren op een eenvoudige wijze en met een gezamenlijke inzet van middelen, collectieve projecten kunnen realiseren. De BIZ is van en voor ondernemers. Bij het slagen van de BIZ tonen ondernemers en vastgoedeigenaren de bereidheid te willen investeren in de aantrekkelijkheid van het centrumgebied. De gemeente heeft veel baat bij een goed georganiseerde samenwerkingsstructuur in centrumgebieden. Het programma van ondernemers en vastgoedeigenaren beperkt zich niet tot evenementen en marketing, maar behelst ook zaken in het publiek domein zoals aankleding. Voor de gemeente is het een voordeel dat de samenwerking professionaliseert en dat er een centraal aanspreekpunt ontstaat. Cofinanciering door de gemeente is een steun in de rug voor de ondernemers bij het verkrijgen van draagvlak en ook kan de gemeente met de inbreng van middelen sturen op het programma en een actieve rol spelen in de structuur. De huidige crisis slaat een gat in de economieën van centrumgebieden. Alle zeilen moeten worden bijgezet om de schade te beperken. De middelen die met een BIZ worden opgehaald zijn zeer welkom om de lokale economie de broodnodige impuls te geven. Wanneer de gemeente die middelen cofinanciert dan wordt de slagkracht om de economie te herstellen groter. Een bedrag van € 57.500 in 2022 en vanaf 2023 € 87.500. De stijging vanaf 2023 is vanwege toevoegen BIZ vastgoedeigenaren.</p> <p>Deze cofinanciering komt naast de BIZ die ondernemers zelf inleggen voor een gelijk deel van € 57.500 in 2022 en € 87.500 vanaf 2023.</p>

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ **Convenant Horizontaal Toezicht Belastingdienst (wijzigingen Kadernota 2022)**

Bedrag	€ 10.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	<p>In januari 2012 is tussen de gemeente Gemert-Bakel en de belastingdienst een Individueel Convenant Horizontaal Toezicht (HT) overeengekomen. Dit individuele convenant heeft een looptijd t/m 31-12-2022. Het HT is door de belastingdienst geïntroduceerd vanwege haar wens tot het omschakelen van fiscale controles achteraf (boekenonderzoeken) naar fiscaal overleg vóóraf op basis van transparantie, begrip en vertrouwen.</p> <p>Voorafgaand aan de ondertekening van het convenant is met ondersteuning een Tax Control Framework (TCF) opgesteld om te komen tot een situatie dat we fiscaal -in-control komen en blijven. Met het opstellen van het TCF heeft een fiscale nulmeting plaatsgevonden en zijn daarnaast de fiscaal relevante processen beoordeeld en zijn ook suggesties voor aanpassingen en verbeteringen van die processen geïdentificeerd. Tegelijkertijd is met dit TCF ook al een eerste aanzet tot verbetering of aanvulling van fiscale processen en beheersmaatregelen binnen de Gemeente Gemert-Bakel gegeven.</p> <p>De belastingdienst heeft een aantal wijzigingen aangekondigd met betrekking tot het HT. Daarbij hoort de verwachting van de belastingdienst dat een organisatie een fiscaal self-assessment maakt en zelf - door interne monitoring (of mathematisch verantwoorde steekproeven) - de werking van de getroffen fiscale beheersmaatregelen kan vaststellen. Dit self-assessment bevat onder andere ook een fiscale risicoanalyse.</p> <p>Daartegenover staat dat de belastingdienst jaarlijks een overleg met de gemeente zal initiëren in plaats van een intensief meerjarig boekenonderzoek waarin onder andere de risicoanalyse zal worden gemonitord (door middel van bijvoorbeeld controle 10 items uit steekproef van 100).</p> <p>Om nu enerzijds beter fiscaal in control te geraken én te blijven en anderzijds ook te kunnen blijven voldoen aan de voorwaarden om na 31-12-2022 het individueel convenant HT te kunnen voortzetten is er extra ondersteuning nodig.</p> <p>Voor de extra benodigde ondersteuning is de aanschaf van een fiscaal beheersysteem met een fiscale vragenservice noodzakelijk om de in de toekomst fiscaal in control te komen en te blijven en om ons HT ook ná 2022 te kunnen continueren.</p>

↑ **Inflatiestijgingen**

Bedrag	€ 1.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Voor de belastingen van eigen panden (OZB, waterschapsbelasting, afval en riool) is rekening gehouden met een stijging van 1,4%. Onder dit programma vallen diverse panden zoals de MFA's.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Aanjagers woningbouw (moties)

Bedrag	€ 185.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel in 2022
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Naar aanleiding van een motie bij behandeling van de Kadernota 2022 is voor het aanjagen van de woningbouw in totaal € 250.000 ter beschikking gesteld voor de periode 2021 en 2022. Dit wordt gedekt door een onttrekking uit de risicoreserve Bouwgrond. Voor 2022 gaat dit om een bedrag van € 185.000.

↑ Energietransitie (moties)

Bedrag	€ 180.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Uit een rapport van het Rijk blijkt dat gemeenten veel kosten moeten maken voor de energietransitie. Daarvoor heeft het Rijk echter nog geen structurele middelen ter beschikking gesteld. In deze begroting is niet vooruitgelopen op deze extra inkomsten voor uitvoering van het Klimaatakkoord. Wel is naar aanleiding van een motie bij de Kadernota 2022 aan de kostenkant nu een bedrag van € 180.000 structureel opgenomen voor de energietransitie, ten laste van het begrotingssaldo. Zodra middelen van het Rijk voor dit doel worden ontvangen zullen die als eerste met dit bedrag worden 'verrekend'. Nog langer wachten op duidelijkheid van het Rijk vinden wij, mede gesteund door voorgenoemde motie, niet verantwoord.

↑ Volstorten risicoreserve Drie decentralisaties (septembercirculaire)

Bedrag	€ 983.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Sociaal Domein
Toelichting	Naar aanleiding van de financiële kaders is in juli 2021 een risicoreserve Drie decentralisaties in het leven geroepen. In deze reserve zit op dit moment een bedrag van € 1.517.000. In 2022 zijn extra middelen voor de Jeugdzorg ontvangen. Deze worden benut om de reserve vol te storten naar de maximale stand van € 2.500.000. Daarom vindt nu een bijstorting van € 983.000 plaats.

↑ Storting in de risicoreserve Corona (septembercirculaire)

Bedrag	€ 84.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	In de septembercirculaire 2021 zijn voor 2022 compensatie corona ontvangen. Alle rijksmiddelen voor corona worden standaard gestort in de risicoreserve Corona.

↑ Impuls van ad hoc naar planmatig gebouwenbeheer (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 185.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel voor 2022
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Gelijktijdig met deze begroting wordt de gemeenteraad een beheerplan Gebouwen aangeboden. Dit was nog niet in de Kadernota 2022 verwerkt. Vanaf 2024 is daar beperkt extra geld voor nodig. Het jaar 2022 wordt benut om de omslag te maken van ad hoc gebouwenbeheer naar planmatig gebouwenbeheer om zo aan de zorgplicht als bouweneigenaar te kunnen blijven voldoen. Deze kosten worden gedekt uit verkoop gebouwen. Zie ook baten.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Duurzaam inkopen (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 100.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Het betreft een stimuleringsbudget om meer duurzaam en innovatief in te kopen/aan te besteden. Indien wordt gekozen voor een duurzamere variant en hierdoor dient meer te worden betaald, is vergoeding vanuit dit budget mogelijk. In de aanbesteding/bij de inkoop dienen de extra kosten en de duurzaamheidsfactor inzichtelijk gemaakt te worden. Denk met name aan de mate van circulariteit van een product, de CO2-reductie of klimaatneutraliteit en de daarbij behorende kosten. Deze stimulering vergroot de zichtbaarheid van de duurzaamheidsthematiek. Dit leidt tot draagvlak voor de te nemen stappen bij verduurzaming op andere gebieden en de consequenties daarvan.

↑ Groot onderhoud uit voorziening (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 24.000 hogere lasten
I/S	Incidenteel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Voor 2022 staat onderhoudsuitgaven van € 24.000 gepland voor diverse MFA's. Dit betreft groot onderhoud en wordt gedekt uit de voorziening (zie ook baten).

↑ Doorbelastingen uren en overige kosten (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 18.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Er worden meer personeelslasten en overige kosten doorbelast naar dit programma. Lonen, pensioenpremie's en sociale lasten personeel stijgen ieder jaar op basis van cao en stijgingen premie's. Daarnaast wordt ieder jaar de doorbelasting naar de programma's beoordeeld wat ook verschuivingen geeft.

↑ Autonome wijzigingen of op basis jaarrekening (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 1.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Wij indexeren niet standaard onze budgetten. Dit doen wij enkel op het moment er ook daadwerkelijk een stijging te zien is. Verder zijn de resultaten uit de jaarrekening en de kosten tot nu toe geanalyseerd op mogelijke structurele aanpassingen.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ Stelpost gebouwenbeheer (overige wijzigingen)	
Bedrag	€ 4.000 lagere lasten
I/S	Structureel. In 2022 een voordeel van € 4.000. Na 2024 een nadeel oplopend tot een bedrag € 66.000 in 2025.
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	<p>Als gevolg van het actualiseren van het beheerplan Gebouwen en de structurele uitbreiding om te kunnen voldoen aan onze zorgplicht is de begroting gewijzigd. De verschillen ten opzichte van de begroting 2021 worden met name veroorzaakt door een verhoging van de jaarlijkse onderhoudskosten (€ 17.000), een jaarlijkse verhoging van de dotatie aan de voorziening (€ 46.500) om het planmatig onderhoud te kunnen uitvoeren en de structurele formatieve uitbreiding (€ 84.000).</p> <p>De jaarlijkse kapitaallasten in 2022 zijn lager (€ 152.000) mede doordat de aanwezige stelposten op basis van de herijking van het investeringsprogramma voor een groot deel vrij kunnen vallen.</p>
↑ Gesloten financiering (geen effect op saldo begroting)	
Bedrag	€ 1.443.000 hogere lasten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	De verwachte uitgaven en opbrengsten bouwgrondexploitatie dienen in de begroting te worden opgenomen. Mutaties daarin hebben echter geen effect op het saldo van de begroting. Wij houden ook geen rekening in de begroting met winstnemingen. Als er sprake is van winst op een grondexploitatie dan wordt die pas genomen in de jaarrekening.

Bijlage 8 Specificatie verschillen

Baten Financiën & Woningbouw

↑ Inflatiestijging OZB, honden- en toeristenbelasting (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 204.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	In de begroting is rekening gehouden met een inflatiestijging van 1,4% op de diverse belastingen en heffingen. De stijgingen voor OZB, honden- en toeristenbelasting staan in dit programma.

↑ Inflatiestijging huren (wijzigingen Kadernota 2022)

Bedrag	€ 2.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	In de begroting zijn de huren met 1,4% inflatie verhoogd. Voor dit programma betreft dat diverse panden.

↑ Algemene uitkering (septembercirculaire)

Bedrag	€ 3.428.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Voor 2022 zijn de inkomsten uit de Algemene uitkering € 3.428.000 hoger. Zie ook de uitgebreidere toelichting op het gemeentefonds in hoofdstuk vier.

↑ Onttrekking risicoreserve Bouwgrond (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 285.000 hogere baten
I/S	Incidenteel voor 2022. Daarnaast € 100.000 in 2023 en € 100.000 in 2024
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	<p>De Peelgemeenten hebben de ambitie om gezamenlijk een regionaal bedrijventerrein te realiseren. Dit is bekrachtigd in de bedrijventerreinenafspraken De Peel 2020. Het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein is een majeure en complexe opgave. Daarvoor leggen alle gemeenten incidenteel geld in. De jaarlijkse bijdrage van € 100.000 van de gemeente Gemert-Bakel van de komende drie jaar wordt gedekt uit de risicoreserve Bouwgrond (lasten in programma 4).</p> <p>Daarnaast is naar aanleiding van een motie bij behandeling van de Kadernota 2022 voor het aanjagen van de woningbouw in totaal € 250.000 ter beschikking gesteld voor de periode 2021 en 2022. Dit wordt gedekt door een onttrekking uit de risicoreserve Bouwgrond. Voor 2022 gaat dit om een bedrag van € 185.000.</p>

↑ Verkoop gebouwen (overige wijzigingen)

Bedrag	€ 185.000 hogere baten
I/S	Incidenteel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Gelijktijdig met deze begroting wordt de gemeenteraad een beheerplan Gebouwen aangeboden. Dit was nog niet in de Kadernota 2022 verwerkt. Het jaar 2022 wordt benut om de omslag te maken van ad hoc gebouwenbeheer naar planmatig gebouwenbeheer om zo aan de zorgplicht als bouweneigenaar te kunnen blijven voldoen. Deze kosten worden gedekt uit verkoop gebouwen. Zie ook lasten

Bijlage 8 Specificatie verschillen

↑ **Onttrekking uit voorziening voor groot onderhoud (overige wijzigingen)**

Bedrag	€ 24.000 hogere onttrekking
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Voor 2022 staat onderhoudsuitgaven van € 24.000 gepland voor diverse MFA's. Dit betreft groot onderhoud en wordt gedekt uit de voorziening (zie ook lasten).

↑ **Doorbelasting (overige wijzigingen)**

Bedrag	€ 51.000 lagere baten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	Vanuit de doorbelasting wordt € 51.000 aan minder inkomsten begroot in 2022 aan dit programma.

↑ **Gesloten financiering (geen effect op saldo begroting)**

Bedrag	€ 1.536.000 hogere baten
I/S	Structureel
Programma	Financiën & Woningbouw
Toelichting	De verwachte uitgaven en opbrengsten bouwgrondexploitatie dienen in de begroting te worden opgenomen. Mutaties daarin hebben echter geen effect op het saldo van de begroting. Wij houden ook geen rekening in de begroting met winstnemingen. Als er sprake is van winst op een grondexploitatie dan wordt die pas genomen in de jaarrekening.

Bijlage 9 Specificatie Sociaal Domein

Bijlage 9: Specificatie Sociaal Domein

↑ In deze bijlage wordt een toelichting gegeven op de raming voor het Sociaal Domein.

Drie decentralisaties Sociaal Domein in 2022

De provincie heeft de afgelopen jaren speciale aandacht gehad voor de hoogte van de uitgavenramingen drie decentralisaties. Daarvoor zijn in 2018 de volgende richtlijnen gegeven vanuit de provincie. Deze zijn onverkort van toepassing.

Richtlijnen provincie drie decentralisaties

1. Het is niet reëel om in de Begroting 2022 het uitgangspunt van budgettair neutraal ramen 3d's te hanteren;
2. Geef in de Begroting 2022 duidelijk aan op welke uitgangspunten de ramingen zijn gebaseerd en leg hierbij ook een koppeling naar de realisatiecijfers in de jaarrekening;
3. Wanneer er een taakstelling in de Begroting 2022 wordt opgenomen dan adviseren wij de raming van deze taakstelling reëel te onderbouwen. Leg daarbij concreet op programmaniveau vast hoe de taakstelling wordt ingevuld en geef daarbij ook aan hoe het proces, dat bij het concretiseren gevolgd gaat worden, eruitziet.

Wij vertalen dit naar de Begroting 2022 als volgt:

Uitgangspunten 2022-2025 drie decentralisaties gemeente Gemert-Bakel

In onderstaande tabel staan de uitgangspunten voor prijsontwikkeling (indexering) en ontwikkeling groei voorzieningen (volume) opgenomen. Uitgegaan is van indexeringen die in de sectoren gelden. In de tabel is ook 2021 vermeld om inzicht te geven in de groei van 2022 ten opzichte van 2021.

De prognoses zijn tot stand gekomen in overleg tussen GR Peelgemeenten en de financiële- en beleidsmedewerkers van de aangesloten gemeenten.

Uitgangspunten prognose	2021		2022	
	Indexering	Volume	Indexering	Volume
Wmo				
Hulp bij het huishouden	9,10%	1,00%	2,68%	2,00%
Begeleiding	2,99%	3,00%	2,68%	2,00%
Medisch advies/eigen bijdrage	2,99%	0%	2,68%	0%
Collectief vervoer	2,80%	4,00%	2,80%	4,00%
Rolstoelen	2,60%	0%	2,60%	0%
Vervoer	2,60%	4,00%	2,60%	4,00%
Woonvoorzieningen	2,60%	0%	2,60%	0%
Jeugd	2,99%	0%	2,68%	0%
BMS	0%	0%	0%	0%

Bijlage 9 Specificatie Sociaal Domein

Overige uitgangspunten

- Startpunt voor de programmakosten 3d's zijn de jaarcijfers 2020 en de aantallen per 31-12-2020;
- In de prognose voor 2022 en verder is ook het patroon van afgelopen jaren betrokken;
- Een verzilveringspercentage van 95% bij de post Wmo begeleiding en een verzilveringsgraad van 96% bij de post Wmo hulp bij huishouden;
- De uitvoeringskosten GR Pealgemeenten zijn op basis van de Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van GR Pealgemeenten;

Toekomstige ontwikkelingen waarmee nog geen rekening is gehouden

- Decentralisatie van Beschermd Wonen per 2022 en wijziging financiering per 2023;
- Herijking gemeentefonds per 2023;
- Wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet per 2022;

De effecten van deze toekomstige ontwikkelingen zijn nog niet bekend op dit moment en kunnen positief of negatief uitpakken voor de begroting van de gemeente.

Raming 2022-2025

↑ Conform de uitgangspunten en voorschriften worden de programmakosten voor 3d's reëel geraamd. De begroting voor 2022 en verder ziet er als volgt uit.

Taak	Realisatie						Prognose Begroting 2022				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wmo	3.959	4.010	4.508	4.843	5.196	5.066	5.220	5.460	5.460	5.460	5.460
Jeugd	4.732	5.447	6.169	5.569	6.094	5.591	5.723	5.795	5.795	5.795	5.795
BMS	617	672	661	709	831	830	829	829	829	829	829
Risico	-	-	-	-	-	-	250	0	0	0	0
Totaal	9.308	10.129	11.338	11.121	12.121	11.487	12.022	12.084	12.084	12.084	12.084

Bedragen * € 1.000

Bijlage 10 Specificatie heffingen Leges, Afval en Riool

Bijlage 10: Specificatie heffingen Leges, Afval en Riool

↑ Met deze kostenonderbouwing wordt een inzicht gegeven in kostentoerekening van de activiteiten die een direct verband hebben met de te leveren diensten waarvoor via de verordening bijdragen worden gevraagd.

De vereisten voor de kostendekkendheid van de leges zijn als volgt:

- Leges mogen maximaal kostendekkend zijn op ramings- c.q. begrotingsbasis (baten gedeeld door lasten maximaal 100%);
- De lasten betreffen zowel ambtelijke inzet als externe kosten;
- Op grond van een uitspraak van de Hoge Raad van 13 februari 2015 geldt de eis van kostendekkendheid voor de legestarieven binnen de totale legesverordening (kruissubsidiëring tussen titels mogelijk).;
- Daarnaast geldt op grond van de werkingssfeer van de Europese Dienstenrichtlijn bij titel 3 de eis van kostendekkendheid voor de legestarieven per hoofdstuk;
- Voor reisdocumenten en rijbewijzen is de gemeente gebonden aan de maximale tarieven die het Rijk daarvoor jaarlijks vaststelt;
- Kosten van werkzaamheden die geen verhaalbare (belastbare) dienst zijn, worden niet toegerekend waaronder;
 - Kosten van beleid;
 - Kosten van handhaving, toezicht en controle (met uitzondering van eerste controle na oplevering) voor wat betreft titel 2.
- De gecompenseerde Btw op kosten (Btw-compensatiefonds), wordt als kostenpost meegenomen;
- Overhead maakt geen onderdeel uit van de programma's, maar wordt als kostenpost meegenomen.

↑ Leges titel 1 tot en met titel 3

Legesverordening (x € 1.000)	Lasten	Baten	Dekking %
Titel 1 Algemene dienstverlening	366	392	93%
Titel 2 Omgevingsvergunning	1.317	1.434	91%
Titel 3 Horeca en evenementen	37	119	31%
Totale leges	1.720	1.945	87%

Gezien het lage dekkingspercentage van titel 3 en de verplichting om bij titel 3 de kostendekkendheid per titel te beoordelen is deze titel hieronder verder uitgesplitst.

Titel 3, uitgesplitst op hoofdstuk	Baten	Lasten	Dekking %
3.1 Horeca	19	27	71%
3.2 Evenementen	17	92	19%
Totale leges	36	119	30%

Afvalstoffenheffing en rioolheffing

De afvalstoffenheffing is een belasting voor huishoudens en bedrijven voor het ophalen, afvoeren en verwerken van afval. De rioolheffing is een belasting voor huishoudens en bedrijven die wordt geheven voor beheer van het gemeentelijk rioolstelsel (inclusief grond- en hemelwatervoorzieningen) en verbrede watertaken. De tarieven hiervoor worden jaarlijks via een verordening door de gemeenteraad bepaald.

Kosten kunnen daarbij over de jaren worden verevenend via een voorziening. Dit doen wij enkel bij de rioolheffing. Voorheen was er ook een voorziening Afvalstoffenheffing maar deze is destijds uitgeput door tekorten bij afval.

Op de volgende pagina is een berekening gegeven van de kostendekkendheid afval en riool.

Bijlage 10 Specificatie heffingen Leges, Afval en Riool

↑ Kostendekkendheid afvalstoffenheffing (x € 1.000)	2022
Kosten taakveld 7.3, exclusief loonkosten, inclusief omslagrente	2.878
Directe loonkosten (uren) taakveld 7.3	85
Inkomsten taakveld 7.3, exclusief heffingen	-448
Netto kosten taakveld 7.3	2.515
Toe te rekenen kosten	
Kosten van heffen en innen van de afvalstoffenheffing	43
Overhead over loonkosten taakveld afvalstoffenheffing	54
Rente over kosten in het kader van de afvalstoffenheffing	5
BTW over kosten in het kader van de afvalstoffenheffing	530
Toegerekende kosten	632
Totale kosten	3.147
Heffingen	3.211
Kwijtschelding heffingen	-64
Opbrengst heffingen	3.147
Dekkingspercentage afvalstoffenheffing	100,0%
↑ Kostendekkendheid rioolheffing (x € 1.000)	2022
Kosten taakveld 7.2, exclusief loonkosten, inclusief omslagrente	1.727
Directe loonkosten (uren) taakveld 7.2	218
Inkomsten taakveld 7.2, exclusief heffingen	-78
Mutatie voorziening riolering	-94
Netto kosten taakveld 7.2	1.773
Toe te rekenen kosten	
Kosten van heffen en innen van de rioolheffing	46
Overhead over loonkosten taakveld riolering	140
Rente over kosten in het kader van de rioolheffing	279
BTW over kosten in het kader van de rioolheffing	323
Toegerekende kosten	788
Totale kosten	2.561
Heffingen	2.626
Kwijtscheldingen heffing	-65
Opbrengst heffingen	2.561
Dekkingspercentage rioolheffing	100,0%

Bijlage 11 Kerngegevens

Bijlage 11: Kerngegevens

Kerngegevens per 1 januari	2018	2019	2020	2021
Sociale structuur				
Aantal inwoners:	30.352	30.447	30.719	30.760
waarvan:				
van 0 t/m 19 jaar	6.671	6.689	6.690	6.601
van 20 t/m 49 jaar	10.984	11.010	10.916	10.914
van 50 t/m 59 jaar	4.776	4.800	4.791	4.727
van 60 t/m 64 jaar	2.191	2.170	2.194	2.226
van 65 jaar en ouder	5.630	5.679	6.182	6.292
Aantal bijstandsgerechtigden	361	373	379	369
Aantal tewerkgestelden in sociale werkvoorziening	207	185	176	160
Fysieke structuur				
Oppervlakte gemeente	12.208 ha	12.208 ha	12.208 ha	12.208 ha
Waarvan:				
Binnenwater	126 ha	126 ha	126 ha	126 ha
Historische dorpskern	8 ha	8 ha	8 ha	8 ha
Oppervlakte groen buitengebied (excl. bosgrond)	308 ha	308 ha	308 ha	308 ha
Oppervlakte groen in woonomgeving	114 ha	114 ha	114 ha	114 ha
Oppervlakte sportvelden	37 ha	37 ha	37 ha	36 ha
Oppervlakte bossen	329 ha	329 ha	329 ha	329 ha
Lengtes van wegen:				
- asphalt	209 km	209 km	209 km	228 km
- klinkerwegen	97 km	97 km	97 km	102 km
- betonwegen	16 km	16 km	16 km	14 km
- overige (zoals zandwegen en halfverharding)	90 km	90 km	90 km	90 km
Aantal woonruimten	12.929	13.019	13.068	13.252

Bijlage 11 Kerngegevens

Financiële kerngegevens per 31 december	2018	2019	2020	2021
Bedragen * € 1.000				
Opbrengst OZB	7.310	8.004	8.483	8.900
Algemene uitkering gemeentefonds	24.807	37.249	40.500	42.913
Algemene uitkering per inwoner	0,81	1,21	1,32	1,40
Balanstotaal	156.456	156.621	151.200	148.131
Vaste geldleningen	98.424	113.382	105.936	97.247
Vaste geldleningen per inwoner	3,23	3,69	3,44	3,16
Algemene reserve	185	1.039	2.850	4.018
s en bestemmingsreserves	8.038	10.294	9.732	13.309
Voorzieningen (inclusief bouwgrondexploitatie)	28.455	29.494	30.151	28.621
Totale reserves en voorzieningen	36.678	40.827	42.773	41.930
Totale reserves en voorzieningen per inwoner	1,20	1,33	1,39	1,36

Bijlage 12 Specificatie algemene uitkering

Bijlage 12: Specificatie algemene uitkering

Uitkomsten septembercirculaire 2021

↑ Op Prinsjesdag is de septembercirculaire 2021 verschenen. Deze pakt als volgt uit. De cijfers zijn verwerkt in de nu voorliggende Begroting 2022.

Algemene uitkering (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Stand meicirculaire 2021	48.141	47.336	47.182	47.275
Stand na septembercirculaire 2021	51.569	48.393	48.236	48.429
Verschil tussen mei- en septembercirculaire 2021	3.428	1.057	1.054	1.154

Oormerken				
Loonstijgingen van 1,5% naar 2,5%	114	114	114	114
Volstorten risicoreserve Drie decentralisaties	983	0	0	0
Storting in risicoreserve Corona	84	0	0	0
Oormerken diverse kleine bedragen	7	4	0	-5
Totaal mutaties septembercirculaire 2021	1.188	118	114	109

Vrij te besteden	2.240	939	940	1.045
	Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel

Uitgangspunten bij berekening algemene uitkering

Wij hanteren de volgende algemene uitgangspunten bij berekening van de algemene uitkering:

- In de begroting gaan we uit van de septembercirculaire 2021;
- De raming is op basis van constante prijzen;
- 50% van de ruimte onder het BCF-plafond wordt geraamd. Dit is voorzichtiger dan de ook toegestane 100% ramen. In 2020 raamden we 0% maar gezien de werkelijke ontvangen afgelopen jaren is dit vanaf 2021 naar 50% opgetrokken;
- De meest actuele maatstaven worden gehanteerd bij de berekening van de algemene uitkering.

Bijzondere onderdelen die zijn meegenomen:

- Voor de tekorten Jeugd heeft de gemeente voor 2022 incidenteel € 2.043.000 gekregen. Dit is verwerkt in de voorliggende begroting;
- Er is een stelpost Jeugd geraamd van 75% uitkomsten arbitrage conform de mogelijkheden die het ministerie hier toe geeft;
- De opschalingskorting is de septembercirculaire 2021 bevroren voor het jaar 2022. Dat is ook als zodanig verwerkt.

Bijzondere onderdelen die niet zijn meegenomen:

- Er is niet vooruitgelopen op een positief herverdeeldeffect gemeentefonds per 2023;
- Er is niet vooruitgelopen op het eventueel structureel schrappen van de opschalingskorting;
- Er is niet vooruitgelopen op extra middelen voor het Klimaatakkoord.

Bijlage 12 Specificatie algemene uitkering

Ontwikkelingen

Het gemeentefonds bedraagt ongeveer 60% van de jaarlijkse inkomsten van onze gemeente. Er speelt op dit moment bijzonder veel rond het gemeentefonds. Hieronder wordt een verdere toelichting gegeven op de actuele ontwikkelingen:

- Herverdeling gemeentefonds;
- Opschalingskorting;
- Tekorten Jeugdzorg
- Tekorten abonnementstarief Wmo;
- Wet langdurige zorg en Beschermd Wonen;
- Diverse compensaties corona;
- Uitvoeringskosten Klimaatakkoord.

Ter illustratie voor de hierna genoemde bedragen: 1 miljard euro landelijk is grofweg 1,5 miljoen euro voor Gemert-Bakel.

Herverdeling gemeentefonds

Het ministerie van BZK heeft op 2 februari 2021 de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) gevraagd om advies te geven over het voorstel van de fondsbeheerders voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023. Met het indienen van deze adviesaanvraag, zijn de voorlopige uitkomsten van de verdeling voor individuele gemeenten bekend geworden. In juli 2021 is die berekening nogmaals geactualiseerd na kritiek op de vorige berekening en in augustus 2021 geactualiseerd naar peildatum 2019.

Voor Gemert-Bakel pakt deze voorlopige verdeling vooralsnog goed uit met een voordeel van € 28 per inwoner (was eerder € 39). Daarbij is er wel een ingroeipad voorzien. In 2023 is het voordeel € 15 per inwoner, en vanaf 2024 € 28 per inwoner.

De huidige € 28 voordeel per inwoner is op basis van onderzoeken uitgevoerd in opdracht van het ministerie. Eerst dient het Kabinet een besluit te nemen over het definitieve voorstel. Daarna de Tweede Kamer. Daarnaast zijn de uitkomsten op basis van de cijfers 2019 en dienen die nog geactualiseerd te worden naar peildatum 2023 in de toekomst. De € 28 per inwoner moet daarom vooral gezien worden als indicatie dat de gemeente aan de goede kant van de medaille zit.

In de begroting mag niet vooruit worden gelopen op een verwacht herverdeeleffect. De definitieve herverdeeleffecten zullen uiterlijk in de meicirculaire 2022 worden gepubliceerd. Na die publicatie kunnen ze financieel worden verwerkt. Waarschijnlijk wordt dit de Kadernota 2023.

Opschalingskorting

Door het kabinet-Rutte II is een opschalingskorting ingevoerd omdat gemeenten moesten samengaan om daarmee financiële voordelen te behalen. Voorheen ook bekend als de korting 100.000+ gemeenten. Hierbij is een ingroeipad van jaarlijkse uitnamen gevolgd. Begonnen in 2015 en eindigend op een eindbedrag van € 975 miljoen in 2025. Kabinet-Rutte III heeft de verplichte opschaling van gemeenten afgeschaft en stuurt niet meer op herindelingen. De minister heeft op verschillende momenten in 2021 laten weten de korting onrechtvaardig te vinden. De besparing is echter niet geschrapt door het Rijk. Gemeenten vinden dat deze korting alsnog deels of geheel van tafel moet. De korting is nu bevroren voor 2022 en als zodanig in de begroting verwerkt. In 2023 gaat de oorspronkelijke korting weer lopen.

Of deze korting structureel van tafel gaat is afwachten.

Tekorten Jeugdzorg - onderzoek

Voor de periode 2019 tot en met 2021 hebben gemeenten incidenteel extra geld gekregen voor de tekorten in de Jeugdzorg. Deze incidentele tegemoetkoming is verstrekt door het Rijk in afwachting van een onderzoek of de tekorten op de Jeugdzorg daadwerkelijk structureel zijn.

Het onderzoek naar de tekorten op de Jeugd is in 2021 gepubliceerd en laat zien dat gemeenten in 2019 een tekort hadden van € 1,7 miljard op deze taak. Daarbij is nog enige ruimte voor besparingen. Na aftrek daarvan resteert een structureel tekort op de Jeugd van jaarlijks € 1,5 miljard volgens dit onderzoek.

Bijlage 12 Specificatie algemene uitkering

Tekorten Jeugdzorg - arbitragecommissie

Op 11 maart 2021 heeft de VNG met een brede delegatie van het kabinet over de tekorten op de Jeugdzorg gesproken. De verwachting van de VNG was dat het kabinet met structureel geld over de brug zou komen. Dat gebeurde niet. Besluitvorming over structurele compensatie is doorgeschoven naar het nieuwe kabinet. Daarop heeft de VNG een arbitrage ingeroepen.

Eind mei 2021 zijn de uitkomsten bekend geworden van de arbitrage. De arbitragecommissie heeft aangegeven dat gemeenten in 2022 1,9 miljard euro extra moeten krijgen voor de Jeugdzorg. In 2023 en 2024 is dat jaarlijks 1,6 miljard euro extra, aflopend tot 800 miljoen euro in 2028.

Op 3 juni 2021 is bekend geworden dat het Rijk voor 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar aan gemeenten stelt ter compensatie van de tekorten in de Jeugdzorg. Dat komt bovenop de eerder al toegekende en in onze begroting verwerkte € 300 miljoen voor dat jaar. Deze € 1,314 miljard voor 2022 is het eerste antwoord van het Kabinet op de uitspraak van de arbitragecommissie dat er extra geld naar gemeenten moet voor Jeugdzorg. Dit komt neer op € 2.043.000 voor Gemert-Bakel. Dit bedrag is ook verwerkt in de voorliggende begroting.

Richtlijn opnemen stelpost Jeugd

In 2019 hebben het Rijk en provincies een richtlijn uitgevaardigd over het opnemen van een stelpost extra middelen Jeugd. Gemeenten mochten landelijk € 300 miljoen per jaar als stelpost opnemen voor de jaren 2023 als te verwachte compensatie voor de tekorten Jeugd. Dat is door Gemert-Bakel gedaan in voorgaande begrotingen.

In juli 2021 is een aanvullende richtlijn gekomen die een hogere stelpost toestaat voor 2023 en verder. Gemeenten worden door het Rijk en provincies toegestaan om 75% van de uitkomsten onderzoek arbitragecommissie als stelpost op te nemen. Dat is nu aanvullend opgenomen in deze begroting.

De afspraken over het gebruik van de 75% stelpost zijn ⇒ hier gepubliceerd door het Rijk. Er is in de afspraken een veiligheidsmarge ingebouwd van 25%. Het Rijk en VNG hebben namelijk nog geen overeenstemming over een aantal mogelijke bezuinigingen. Waarschijnlijk is dat gemeenten uiteindelijk ook nog deel van die 25% gaan ontvangen gezien het semi-bindende oordeel van de arbitragecommissie.

Tekorten abonnementstarief Wmo

Het abonnementstarief is een vast tarief voor de eigen bijdragen aan Wmo-voorzieningen. Dit tarief is ingevoerd door het Rijk in 2019. De drempel om een aanvraag te doen is hiermee deels verlaagd. De aanvragen Wmo zijn hierdoor toegenomen. Gemeenten zijn hiervoor financieel gecompenseerd maar in onvoldoende mate. Landelijk is er een tekort van € 80 miljoen hierop. De VNG heeft daarom aan het Rijk gevraagd het abonnementstarief weer af te schaffen of gemeenten volledig te compenseren.

Wet langdurige zorg en Beschermd Wonen

Op landelijk niveau betreft dit een post van € 1,5 miljard. Hier spelen vier ontwikkelingen.

Voor mensen die als gevolg van een psychische kwetsbaarheid blijvend behoefte hebben aan permanent toezicht of 24-uurs zorg in nabijheid, is op 1 januari 2021 de Wet langdurige zorg (Wlz) opengesteld. Ongeveer 30 procent van de huidige cliënten in Beschermd Wonen zijn hiervoor in aanmerking gekomen, maar in sommige regio's is dit opgelopen tot 40 procent of meer. Met de overgang van cliënten van de Wmo naar de Wlz wordt ook het zorgbudget van deze cliënten overgeheveld van de Wmo naar de Wlz.

Daarnaast wordt er op 1 januari 2023 een nieuw verdeelmodel voor Beschermd Wonen ingevoerd. Kern daarvan is dat het budget niet langer op basis van historische gegevens wordt verdeeld, maar op basis van objectieve gegevens. Hierbij wordt gekeken naar de demografische samenstelling van de gemeente, aangevuld met de aanwezigheid van zogenaamde risicofactoren. Deze gegevens bepalen samen hoeveel budget er naar elke afzonderlijke gemeente gaat.

Verder worden per 1 januari 2023 voor alle nieuwe cliënten (over een periode van zeven jaar) de financiële middelen herverdeeld van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. Dit betekent dat regiogemeenten in de loop der jaren verantwoordelijk zullen worden voor een groeiend aantal cliënten. Tegelijkertijd zal het aantal cliënten waar de centrumgemeenten nu primair verantwoordelijk

Bijlage 12 Specificatie algemene uitkering

voor zijn over de jaren afnemen. Zeven jaar na invoering zullen dus voor het eerst alle financiële middelen voor Beschermd Wonen in zijn geheel zijn herverdeeld over alle gemeenten.

Tenslotte is er het woonplaatsbeginsel bij Beschermd Wonen. In de praktijk blijkt dat cliënten vaak een aanvraag indienen bij de gemeenten met instellingen voor Beschermd Wonen. Het risico is dat gemeenten met relatief veel instellingen, onevenredig worden 'belast' met cliënten afkomstig uit andere gemeenten. Dit terwijl gemeenten door het objectief verdeelmodel alleen middelen ontvangen voor de eigen inwoners. Om die reden zal waarschijnlijk het zogenoemde woonplaatsbeginsel in worden gevoerd. Daarmee wordt de herkomstgemeente van de cliënt verantwoordelijk voor de verstrekking van de voorziening Beschermd Wonen.

Op landelijk niveau zijn deze wijzigingen budgetneutraal. Het is afwachten hoe dit lokaal uitpakt.

Diverse compensaties corona

Het Rijk heeft tot nu toe gemeenten ruimhartig gecompenseerd voor de gevolgen van de coronacrisis. Alle middelen die wij daarvoor van het Rijk krijgen storten wij in de risicoreserve Corona. Die lijn zetten wij door. Eventuele extra toegekende compensatiemiddelen in de toekomst komen daarmee niet ten gunste van het begrotingssaldo. Het Rijk is de compensaties aan het afbouwen.

Uitvoeringskosten Klimaatakkoord

Bij de instemming met het Klimaatakkoord hebben gemeenten als voorwaarde gesteld dat er een vergoeding moet komen voor de uitvoeringslasten. De energietransitie en het verduurzamen van de gebouwde omgeving zijn grote opgaven die gemeenten niet alleen kunnen financieren uit eigen middelen.

Een groot gedeelte van de maatregelen uit het Klimaatakkoord moeten decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) uitvoeren en organiseren. Zo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het aardgasvrij maken van woningen en bepalen decentrale overheden op regionaal niveau waar de benodigde windmolens en zonneparken moeten komen. Maar denk ook aan handhaving en verduurzamen gemeentelijke panden. Er zijn achtentwintig nieuwe of versterkte taken benoemd voor gemeenten. Uitvoeringslasten betreffen niet daadwerkelijke investeringen maar de

ambtelijke inzet en indien nodig inhuur van externe expertise. Voor gemeenten onder de 40.000 inwoners zou dit neerkomen volgens het rapport op 8 tot 9 FTE.

De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft in opdracht van het kabinet onderzocht hoe hoog deze uitvoeringslasten voor gemeenten zijn. Hierover is in januari 2021 een eindrapport uitgebracht. Voor uitvoering van het Klimaatakkoord hebben gemeenten volgens het rapport een € 450 miljoen nodig in 2022 oplopend tot € 599 miljoen in 2024. Vanaf 2025 kunnen de uitvoeringslasten worden verdeeld op basis van inzicht in de werkelijke kosten. Het is nog onbekend hoeveel gemeenten daadwerkelijk vergoed krijgen van het Rijk. Uitvoering van het Klimaatakkoord gaat ook leiden tot extra Fte's/uitvoeringskosten voor de gemeente. Vooralsnog gaan we ervan uit dat dit neutraal verloopt, bij gebrek aan andere informatie.

In deze begroting is niet vooruitgelopen op deze extra inkomsten voor uitvoering van het Klimaatakkoord. Wel is naar aanleiding van een motie bij de Kadernota 2022 aan de kostenkant structureel een bedrag van € 180.000 opgenomen voor de energietransitie, ten laste van het begrotingssaldo.

Op het moment middelen voor uitvoering van het Klimaatakkoord worden toegekend worden deze geormerkt voor dit specifieke doel. Zodra middelen van het Rijk voor dit doel worden ontvangen zullen die als eerste met dit bedrag worden 'verrekend'. Nog langer wachten op duidelijkheid van het Rijk vinden wij, mede gesteund door voorgenoemde motie, niet verantwoord

Bijlage 13 Specificatie subsidies

Bijlage 13: Specificatie subsidies

↑ Vrijwilligersorganisaties

Naam	Plaats	Subsidie 2021
Stichting Natuurcentrum De Specht	Handel	€ 2.933
Badmintonclub Bakel	Bakel	€ 1.833
Basketbalvereniging Yellow Sox	Bakel	€ 3.146
Badmintonclub Gemert	De Mortel	€ 2.495
Gemertse Boksclub	Gemert	€ 518
Handbalvereniging TREMEG	Handel	€ 4.941
Judo en Jiu-Jitsu Club Gemert	Gemert	€ 1.847
Judoclub KANO	Bakel	€ 2.498
K.P.J. Bakel / handbalvereniging Acritas	Bakel	€ 3.148
K.P.J. Elsendorp	Elsendorp	€ 600
Volleybalclub Were Di	Gemert	€ 10.746
Volleybalvereniging Primus Omnium Bakel	Bakel	€ 561
Zwemvereniging De Gemertse Watervrienden	Gemert	€ 7.423
Zwemvereniging Hydra	Gemert	€ 7.473
Gemertse Atletiek Club	Gemert	€ 5.510
Gemertse Honk- en Softbal Vereniging	Gemert	€ 1.531
Handboogvereniging Neerlandia	Bakel	€ 310
Hengelsportvereniging De Middenpeel	Milheeze	€ 835
Hengelsportvereniging Ons Genoegen	Gemert	€ 788
Hockeyclub Bakel	Bakel	€ 2.167
Hockeyclub Gemert	Gemert	€ 4.886
Korfbalvereniging Blauw - Wit	Handel	€ 1.521
Korfbalvereniging M.K.V.	Milheeze	€ 1.087
Ponyclub St. Hubertus	Handel	€ 314
Rijvereniging en Ponyclub De Trouwe Ruitertjes Bakel	Milheeze	€ 366
Ponyclub De Zwarte Ruitertjes	De Mortel	€ 292
Voetbalvereniging Bavos	Bakel	€ 4.125
Voetbalvereniging Fiducia	De Rips	€ 1.674
Voetbalvereniging Gemert	Gemert	€ 7.794
Voetbalvereniging Handel	Handel	€ 2.413
Voetbalvereniging RKVV Milheezer Boys	Milheeze	€ 2.705
Voetbalvereniging M.V.C. De Mortel	De Mortel	€ 2.972
Voetbalvereniging Elsendorp	Elsendorp	€ 1.913
W.S.V. Z.U.Th.	Gemert	€ 1.145
Dansvereniging Euphoria	De Rips	€ 1.918

Bijlage 13 Specificatie subsidies

Ready 2 Dance	De Mortel	€	853
Jeugdtheater Carrousel	Gemert	€	1.166
Jongerenkoor Les Petits Chanteurs	Gemert	€	785
Fanfare en Slagwerkgroep Concordia De Rips	De Rips	€	6.814
Fanfare St. Cecilia Handel	Handel	€	6.447
Fanfare Sint Cecilia Milheeze	Milheeze	€	8.642
Fanfare Sint Lucia De Mortel	De Mortel	€	5.347
Harmonie Excelsior Gemert	Gemert	€	13.901
Harmonie Musis Sacrum	Bakel	€	16.154
Harmonie Musis Sacrum (opleiding Majoretten)	Bakel	€	680
Gemert Fire Brigade Pipes & Drums	Gemert	€	1.500
Jachthoorn- en Trompetterkorps Gemert	Gemert	€	3.773
Muziekvereniging Elsendorp	Elsendorp	€	3.520
Toneelvereniging Voetlicht	Milheeze	€	784
I.V.N. afdeling Bakel - Milheeze - De Rips	Gemert	€	476
E.H.B.O.-ver. St. Martinus Gemert-De Mortel	Gemert	€	1.760
E.H.B.O.-ver. St. Martinus De Rips	De Rips	€	653
Bijenvereniging Sint Ambrosius Boekel en Omstreken	Gemert	€	209
Bijenvereniging De Klaverbloem	Bakel	€	209
VELT Gemert	Gemert	€	627
Speeltuinvereniging De Wieken	Gemert	€	2.100
Speeltuinvereniging 't Zonnehoekje	Gemert	€	2.681
Jeugdnatuurwacht Bakel	Bakel	€	1.164
Hobbyclub Elsendorp	Elsendorp	€	902
Stichting De Knutselmolen	Gemert	€	1.772
Stichting Jeugdcentrum Bakel Jong Nederland	Bakel	€	3.515
Jeugdsoos Sam	Elsendorp	€	587
Jeugdvereniging Jong Milheeze	Milheeze	€	2.266
Scouting Willibrordus Gemert	Gemert	€	3.556
Jongerensoos Sowieso	Milheeze	€	1.271
Stichting Jeugdbelangen Handel	Boekel	€	2.051
Jeugdsoos 't Zulderke	De Mortel	€	647
Jeugdsoos Elsendorp	Elsendorp	€	647
OJC Fuse	Bakel	€	5.715
Stichting O.J.C. De Bunker	Gemert	€	8.098
Stichting Kindervakantiewerk Bakel	Bakel	€	2.171
Kelmoso Kindervakantiewerk Elsendorp-De Mortel	Elsendorp	€	1.403
Kindervakantiewerk Milheeze	Milheeze	€	860
Kindervakantiewerk De Rips	De Rips	€	773
Stichting Kindervakantie Week Gemert	Gemert	€	1.076

Bijlage 13 Specificatie subsidies

Stichting Ceigoed	Gemert	€	1.625
De Zonnebloem, afdeling Bakel-Milheeze-Rips	Milheeze	€	105
De Zonnebloem, afdeling Elsendorp	Elsendorp	€	105
De Zonnebloem, afdeling Gemert - Handel - De Mortel	Gemert	€	315
E.H.B.O. vereniging Bakel	Bakel	€	746
E.H.B.O. vereniging Handel - Elsendorp	Handel	€	773
E.H.B.O. vereniging Milheeze	Milheeze	€	882
Slachtofferhulp Nederland regio Zuid Oost	Beek	€	4.185
De Stem van Bakel	Bakel	€	2.134
Dorpsoverleg Elsendorp	Elsendorp	€	2.807
Stichting Dorpsoverleg Milheeze	Milheeze	€	2.990
Dorpsoverleg De Rips	De Rips	€	2.824
Stichting Handel	Handel	€	2.975
Stuurgroep De Mortel	De Mortel	€	2.904
Heemkundekring De Kommanderij Gemert	Gemert	€	3.788
Stichting Laurentius Torrentinus	Gemert	€	1.283
Heemkundekring Bakel en Milheeze	Gemert	€	209
Stichting Kledingbank Gemert-Bakel	Gemert	€	2.250
Houvast	Gemert	€	1.735
Stichting GeJeJong	Deurne	€	1.193
Kansplus	Lieshout	€	1.363
Stichting NAH Café Gemert	Gemert	€	300
Stichting Repair Café GB	Gemert	€	800
	Saldo	€	252.269

↑ Gemeenschapshuizen

Naam	Plaats	Subsidie 2021
De Bron	Handel	€ 61.467
D'n Eik	De Rips	€ 27.917
St. Parochiehuis	Bakel	€ 43.672
MFA De Sprank	De Mortel	€ 36.090
De Dompelaar ('t Buurthuis)	Elsendorp	€ 19.423
De Schans	Milheeze	€ 22.035
	Saldo	€ 210.604

Bijlage 13 Specificatie subsidies

↑ Gesubsidieerde instellingen

Naam	Subsidie 2021
Kunstlokaal	€ 385.066
Bibliotheek De Lage Beemden	€ 479.738
De Eendracht	€ 232.961
De Zorgboog	€ 7.950
MEE Zuidoost Brabant	€ 170.840
Stichting Leergeld	€ 78.500
Stichting GOO - VVE/ Peuterwerk	€ 429.564
Stichting GOO - Onderwijsbegeleiding	€ 59.446
PlatOO - Onderwijsbegeleiding	€ 11.487
PlatOO - VVE/Peuterwerk	€ 44.761
De Pandelaar - Onderwijsbegeleiding	€ 6.987
De Pandelaar - VVE/Peuterwerk	€ 61.108
Stichting Lumens	€ 585.772
Stichting GOO gespecialiseerde KK opvang (KluppluZ-zorg)	€ 350.385
Commanderij college Syntheseklas	€ 21.661
Stichting Dorpsondersteuning	€ 335.000
Saldo	€ 3.261.227

↑ Lokale omroep

Naam	Subsidie 2021
Omroep Centraal	€ 18.148
Saldo	€ 18.148

Bijlage 14 Specificatie financiële kengetallen

Bijlage 14: Specificatie financiële kengetallen

↑De zes kengetallen zijn verplicht en maken het voor de gemeenteraad en provinciale toezichthouder eenvoudiger om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Aan de kengetallen zijn (nog) geen normen verbonden. De wetgever heeft de manier waarop gemeenten de kengetallen laten meewegen nadrukkelijk bij de gemeente zelf gelaten. Wel zijn in het "⇒ gemeentelijk financieel toezichtkader 2020" signaleringswaarden opgenomen.

In de onderstaande tabel zijn de signaleringswaarden te zien en in welke categorie deze vallen.

Kengetal	Minder risicovol	Neutraal	Meer risicovol
Netto schuldquote	Lager dan 90%	90% -130%	Hoger dan 130%
Netto schuldquote zonder doorleningen	Lager dan 90%	90% -130%	Hoger dan 130%
Solvabiliteitsratio	Lager dan 50%	20%-50%	Lager dan 20%
Structurele exploitatieruimte	Hoger dan 0%	0%	Lager dan 0%
Grondexploitatie	Lager dan 20%	20%-35%	Hoger dan 35%
Belastingcapaciteit	Lager dan 95%	95%-105%	Hoger dan 105%

Eén afzonderlijke kengetal zegt niet alles, de kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden bekeken om een goed beeld te krijgen van de financiële positie. Dat is op de laatste pagina van deze bijlage gedaan.

Toelichting per kengetal

Hierna is per kengetal een toelichting gegeven. Daarbij is ook inzicht gegeven in het verloop van dit kengetal de afgelopen jaren op basis van de jaarrekeningen met daarbij een vergelijking met het gemiddelde van Nederland.

Via ⇒ www.waarstaatjegemeente.nl kunnen de kengetallen van Gemert-Bakel worden vergeleken met andere gemeenten, gemeenten van dezelfde omvang, regio's enzovoort.

Financiële kaders

In de financiële kaders is vastgelegd dat de gemeente stuurt op twee kengetallen. Dat is:

- Solvabiliteit, waar het doel is om de stijgen naar 15% in 2030.
- Nettoschuldquote (met doorleningen), waar het doel is om te dalen naar 90% in 2030.

Bijlage 14 Specificatie financiële kengetallen

↑ Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente in relatie tot de inkomsten. Hoe hoger de schuldenlast, hoe hoger de netto schuldquote. Het geeft daarmee ook een indicatie in welke mate rentelasten op de exploitatie drukken.

Signaleringwaarde

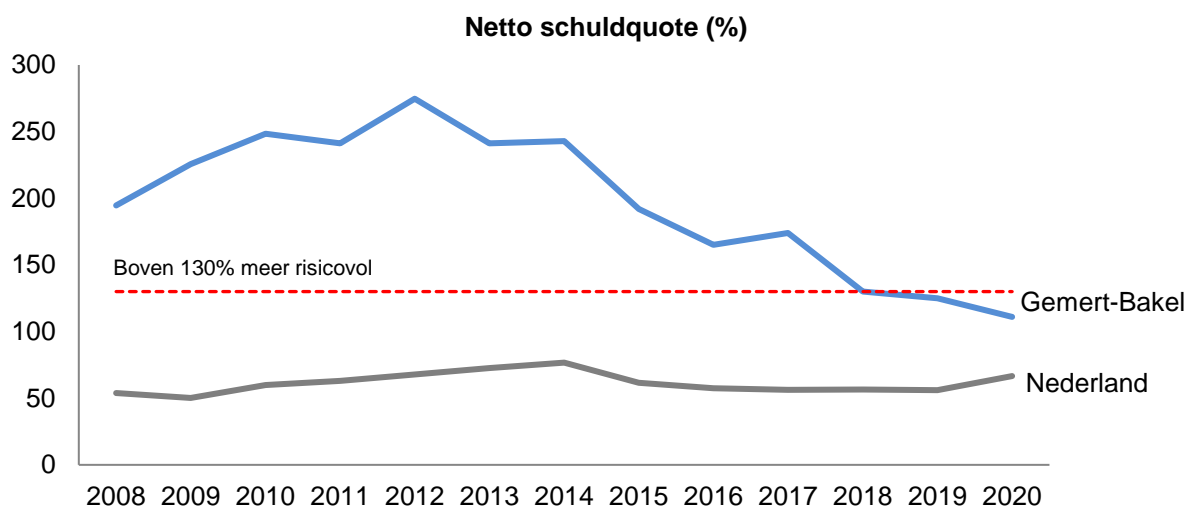
Hoe lager het kengetal hoe beter. Hoger dan 130% wordt gezien als meer risicovol.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

Er is een duidelijke daling te zien in de netto schuldquote van de gemeente Gemert-Bakel. De trend in Nederland laat een lichte stijging zien. Door de jaarlijkse stortingen in de Algemene reserve, positieve jaarrekeningen en de verkopen in de bouwgrondexploitatie en overige gronden en panden is de gemeente afgelopen jaren in staat gebleken schulden af te lossen. Daarbij zijn nauwelijks nieuwe leningen aangegaan.

Verder was in het herstelplan eigen vermogen en nu wederom in de financiële kaders vastgelegd dat de gemeente geen doorleningen meer doet. Dat is ook terug te zien in de ontwikkeling van de quote.

Het verloop door de jaren heen zag er als volgt uit.

Verwachtingen op basis van Begroting 2022

Door investeringen stijgen de activa van de gemeente. Wegen, riool, MFA Bakel, Centrumplan Milheeze en KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid zijn daarbij de meest omvangrijke investeringen. De positieve kasstroom uit afschrijvingen, bouwgrondexploitatie, aflossingen en dergelijk is niet zo groot dat de investeringen daaruit gefinancierd kunnen worden. Als het investeringsniveau daadwerkelijk gehaald wordt en er verder geen financiële meevallers zijn (zoals positieve jaarrekeningen) dan is het aantrekken van leningen noodzakelijk in 2022.

We verstrekken geen nieuwe geldleningen meer aan derden dus dat is geen oorzaak van de verwachte stijging van dit kengetal.

Bijlage 14 Specificatie financiële kengetallen

↑ Netto schuldquote zonder doorleningen

Een deel van onze leningen zijn aangetrokken enkel met het doel deze weer door te lenen. Denk aan leningen voor woningbouw. Bij de gecorrigeerde netto schuldquote worden deze leningen niet meegenomen in de berekening

In de 'netto schuldquote zonder doorleningen' wordt duidelijk welke leningen de gemeente gebruikt enkel voor eigen financiering en hoe zich dit verhoudt tot de inkomsten van de gemeente.

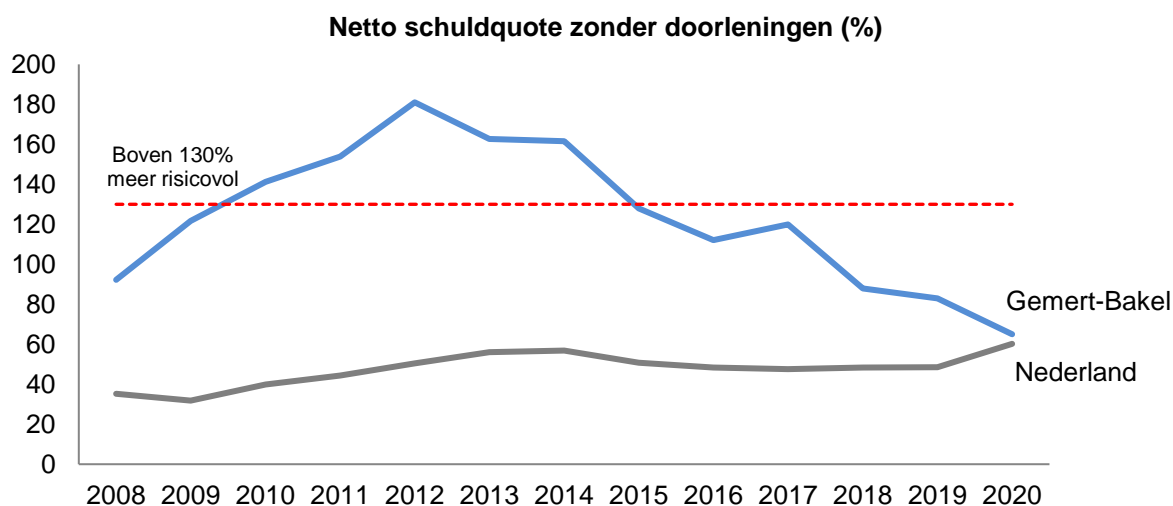
Signaleringswaarde

Hoe lager het kengetal hoe beter. Hoger dan 130% wordt gezien als meer risicovol.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

Er is een duidelijke daling te zien in de netto schuldquote gecorrigeerd van de gemeente Gemert-Bakel. De trend in Nederland laat een lichte stijging zien. Door de jaarlijkse stortingen in de Algemene reserve, positieve jaarrekeningen en de verkopen in de bouwgrondexploitatie en overige gronden en panden is de gemeente afgelopen jaren in staat gebleken schulden af te lossen. Daarbij zijn nauwelijks nieuwe leningen aangegaan.

Het verloop door de jaren heen zag er als volgt uit.

Verwachtingen op basis van Begroting 2022

Door investeringen stijgen de activa van de gemeente. Wegen, riool, MFA Bakel, Centrumplan Milheeze en KC Berglaren c.q. Gemert-Zuid zijn daarbij de meest omvangrijke investeringen. De positieve kasstroom uit afschrijvingen, bouwgrondexploitatie, aflossingen en dergelijk is niet zo groot dat de investeringen daaruit gefinancierd kunnen worden. Als het investeringsniveau daadwerkelijk gehaald wordt en er verder geen financiële meevallers zijn (zoals positieve jaarrekeningen) dan is het aantrekken van leningen noodzakelijk in 2022.

Bijlage 14 Specificatie financiële kengetallen

↑ Solvabiliteitsratio

Dit is het eigen vermogen uitgedrukt als percentage van het totale vermogen. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en een eventueel begrotingsoverschot. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe financieel weerbaarder de gemeente.

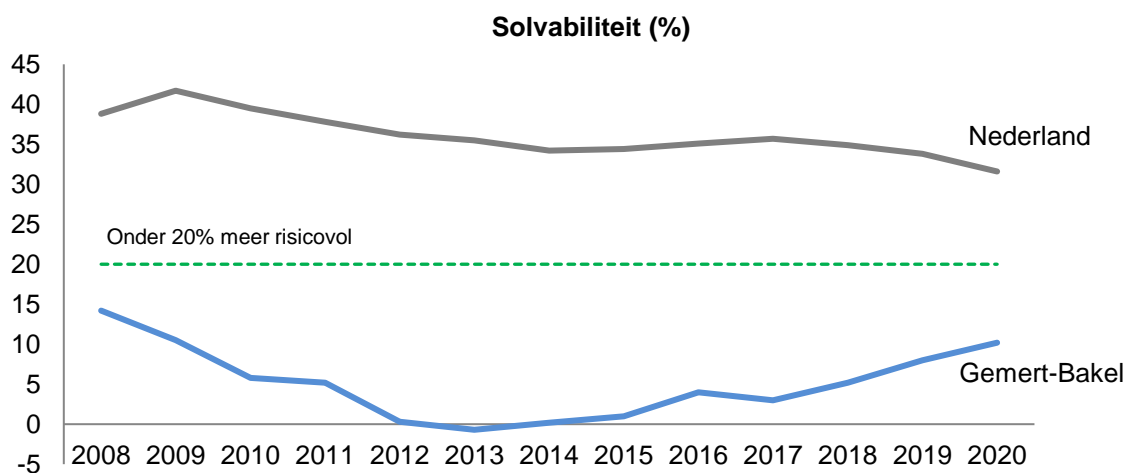
Signaleringwaarde

Hoe hoger het kengetal hoe beter. Lager dan 20% wordt gezien als meer risicovol.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

Het eigen vermogen van de gemeente Gemert-Bakel is laag en de schuldenpositie van de gemeente is hoog. Dit komt tot uiting in de lage solvabiliteitsratio. Door het financieel herstel van de afgelopen jaren is deze ratio wel gestegen. De trend in Nederland laat juist een verslechterende solvabiliteit zien maar het verschil is nog steeds groot. Het kengetal zegt niets over het weerstandsvermogen. Dat is inmiddels afdoende aanwezig in Gemert-Bakel.

In de financiële kaders is bepaald dat de gemeente streeft naar een solvabiliteit van 15% in 2030. Het verloop door de jaren heen zag er als volgt uit.

Verwachtingen op basis van Begroting 2022

De solvabiliteit blijft de komende jaren op een stabiel niveau van 12%. De reservepositie stijgt afdoende om in 2025 al het streefpercentage van 15% te halen. De schuldenpositie stijgt echter op basis van de investeringen en daarom bedraagt de solvabiliteit in 2025 13%. Het streven is om in 2030 op 15% te staan.

Bijlage 14 Specificatie financiële kengetallen

↑ Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal drukt het structurele en reële evenwicht van de begroting en jaarrekening uit. Als de gemeente meer inkomsten dan uitgaven heeft in een bepaald jaar is het kengetal positief. Bij een hogere waarde van het kengetal is de begroting voor de toekomst wendbaarder

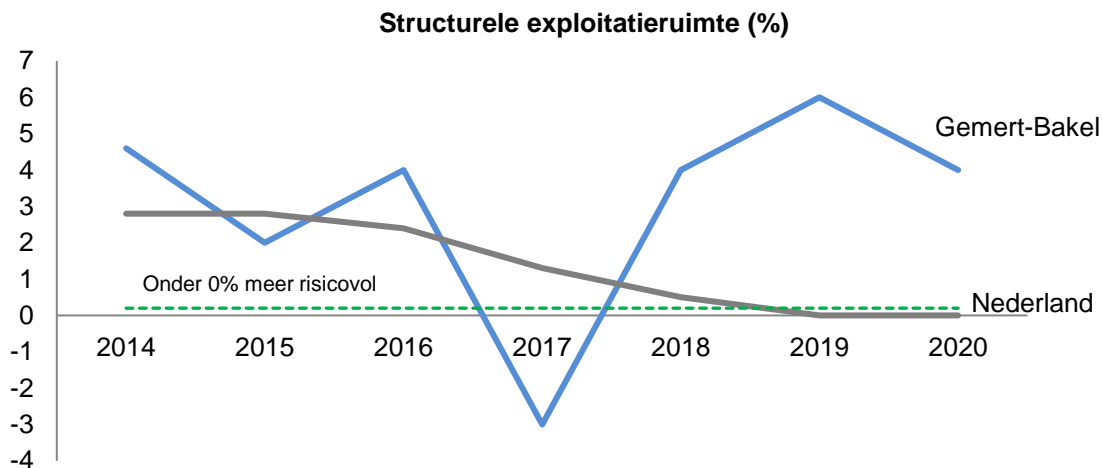
Signaleringwaarde

Hoe hoger het kengetal hoe beter. Lager dan 0% wordt gezien als meer risicovol.

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

De afgelopen jaren heeft de gemeente positieve resultaten behaald. Dat is terug te zien in deze grafiek. Daarbij was er (met uitzondering van 2017) sprake van een meer dan structureel evenwicht. Dat betekent dat de gemeente voor die jaren ook zonder incidentele voordelen een sluitende begroting/jaarrekening had. Daarmee scoort de gemeente beter dan het gemiddelde van Nederland.

Het verloop door de jaren heen zag er als volgt uit. Dit kengetal wordt vanaf 2014 door het Rijk bijgehouden.

Verwachtingen op basis van Begroting 2022

De Begroting 2022 is structureel sluitend voor alle jaarschijven. Dus de gemeente zit in alle komende jaren boven de 0%.

Bijlage 14 Specificatie financiële kengetallen

↑ Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de boekwaarde van de grondexploitaties zich verhoudt tot de nog te realiseren verkopen. Met de toekomstige verkopen kunnen namelijk de aangegane schulden van de bouwgrondexploitatie worden afgelost. Hoe lager de ratio des te minder investeringen in grondexploitaties we hoeven terug te verdienen.

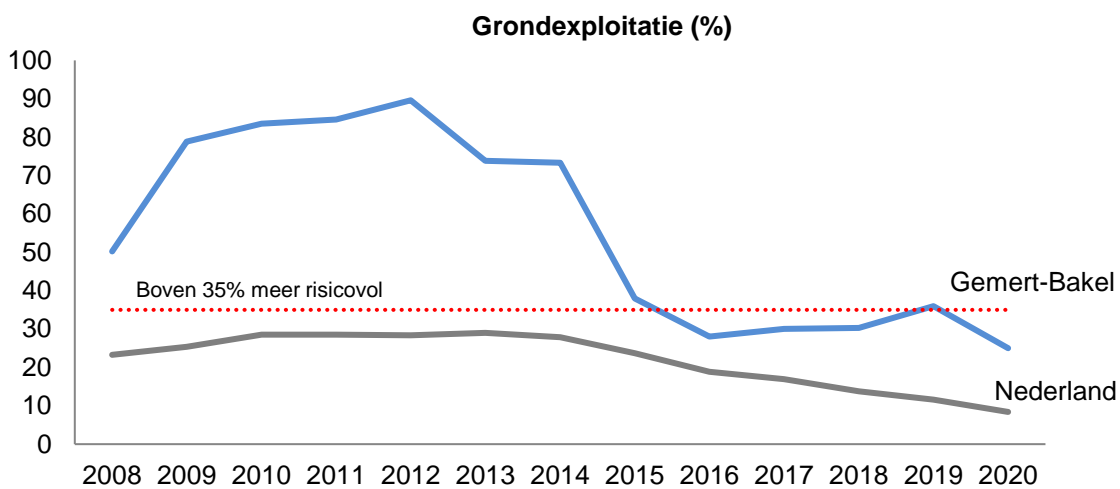
Signaleringwaarde

Hoe lager het kengetal hoe beter. Hoger dan 35% wordt gezien als meer risicovol

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

De afgelopen jaren zijn een aantal grote projecten op de grondexploitaties afgesloten. Dat heeft een sterke daling gegeven door de jaren heen.

Het verloop door de jaren heen zag er als volgt uit

Verwachtingen op basis van Begroting 2022

Omdat er steeds meer complexen worden afgesloten bevindt die kengetal zich de komende jaren ruim onder de 35%. Dit is een indicatie dat het risico op de bouwgrondexploitatie kleiner wordt omdat relatief gezien niet veel gronden meer hoeven te worden verkocht om het geïnvesteerde vermogen terug te verdienen.

Bijlage 14 Specificatie financiële kengetallen

↑ Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft aan hoe de gemeentelijke belastingen (OZB, riool en afval) van de gemeente zich verhouden ten opzichte de rest van Nederland.

Daarmee wordt inzicht gegeven in welke mate een gemeente in een volgende begroting bijvoorbeeld een tegenvaller kan opvangen via belastingverhoging. Bij een lagere waarde van het kengetal is de begroting voor de toekomst wendbaarder.

De belastingcapaciteit is geen maximale norm vanuit het Rijk. De mate waarin gemeenten hun belastingen en heffingen verhogen blijft altijd een eigen afweging van de gemeente.

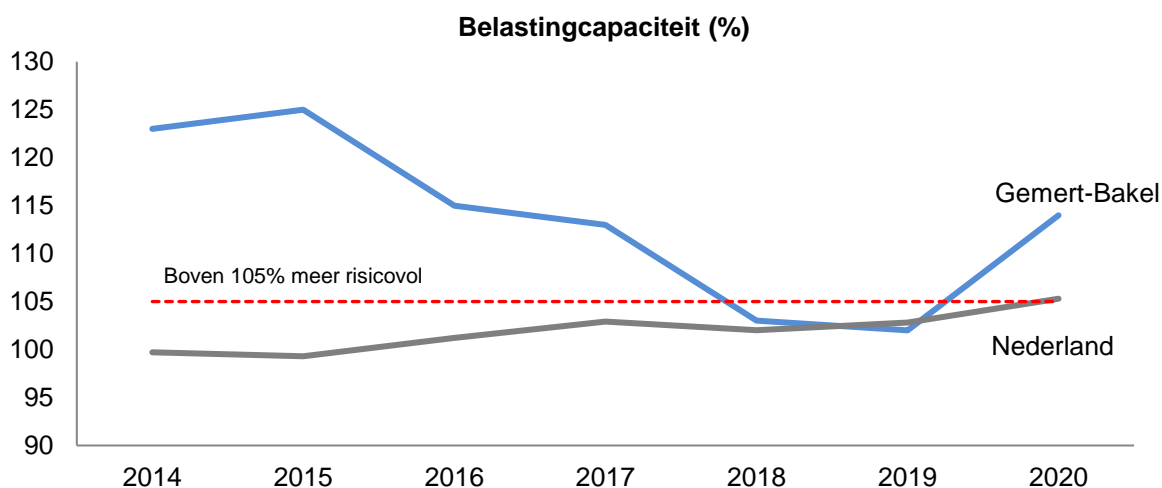
Signaleringswaarde

Hoe lager het kengetal hoe beter. Hoger dan 105% wordt gezien als meer risicovol

Toelichting kengetal Gemert-Bakel

Voorheen sprong de gemeente Gemert-Bakel wat betreft de hoogte van de lokale lasten er negatief uit ten opzichte van het gemiddelde van Nederland. Dat verschil is kleiner geworden maar in 2020 weer gestegen.

Het verloop door de jaren heen zag er als volgt uit. Dit kengetal wordt vanaf 2014 door het Rijk bijgehouden.

Verwachtingen op basis van Begroting 2022

Dit kengetal blijft op 114% de komende jaren. Verloop is afhankelijk van de lokale tarieven in Gemert-Bakel zelf en die landelijk. Er is nu nog bekend wat de lokale tarieven bij andere gemeenten gaan doen. In Gemert-Bakel wordt de OZB enkel met inflatie verhoogd.

Bijlage 14 Specificatie financiële kengetallen

↑ De zes kengetallen bezien in hun samenhang

De zes kengetallen maken onderdeel uit van de risicoparagraaf van de begroting. Dat is een bewuste keuze geweest van het BBV en ze dienen als aanvulling gezien te worden op de beoordeling van het weerstandsvermogen.

De kengetallen in samenhang geven daarbij een beter inzicht in de financiële positie van de gemeente dan een beoordeling van de kengetallen los. Twee begrippen zijn hierbij belangrijk. Dat zijn weerbaarheid en wendbaarheid.

Weerbaarheid

Met weerbaarheid wordt bedoeld of de gemeente tegen een stootje kan. De schuldquote 's, solvabiliteit en het kengetal over de grondexploitaties zegt iets over de weerbaarheid.

Naast de toen al bestaande grotere risico's als bouwgrondexploitatie en algemene uitkering heeft de overdracht van de drie decentralisaties in 2015 om een grotere weerbaarheid van de gemeente gevraagd. Omdat de decentralisaties open-einde regelingen betreft met een grote omvang kan de impact van overschrijdingen groot zijn. Dit vraagt nog meer dan voorheen om voldoende weerstandsvermogen.

Daarom is in de financiële kaders vastgelegd dat het doel is om een solvabiliteit van 15% in 2030 te behalen. Hiervoor wordt onder meer in deze begroting jaarlijks € 250.000 gestort in het weerstandsvermogen. Daarnaast is een risicoreserve Drie decentralisaties gevormd als buffer voor risico's. De stand van deze reserve is nu € 1.517.000.

Wendbaarheid

Met wendbaarheid wordt bedoeld welke mogelijkheden de gemeente heeft om toekomstige uitgaven in hun begroting op te nemen. Kan de gemeente zich financieel gezien wel of niet relatief snel aanpassen aan veranderende omstandigheden. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit zeggen daar iets over.

Een wendbare begroting biedt mogelijkheden tot uitgaven zoals nieuw beleid en investeringen wanneer gewenst. Daarnaast is het van belang om risico's als stijging van rentes en ontwikkelingen in de algemene uitkering op te vangen.

In de financiële kaders zijn diverse maatregelen genomen om de begroting wendbaar te houden. Zo rekenen we standaard met 2,5% rente voor nieuwe investeringen, ook als de markrente lager ligt. Als een investering is afgeschreven vallen verder de kapitaallasten niet vrij in de begroting maar worden ze gereserveerd voor herinvesteringen of andere investeringen.

In deze begroting is nog geen rekeningen gehouden met het waarschijnlijk positieve herverdeeeffect Algemene uitkering voor de gemeente van uiteindelijk € 28 per inwoner per jaar in 2025. Ook is niet vooruitgelopen op het mogelijk structureel schrappen van de opschalingskorting door het Rijk.

Toelichting samenhang

De gemeente Gemert-Bakel is bij alle kengetallen de afgelopen jaren meer naar het gemiddelde van Nederland gegaan. Wat betreft schuldenpositie en eigen vermogen is er nog een slag te slaan, ondanks de grote vooruitgang sinds 2012. Een goede reservepositie en lage schulden zijn twee fundamentele voor een gezonde financiële positie. Daarom zijn in recente financiële kaders daarvoor maatregelen opgenomen. De stijging van de reservepositie is duidelijk zichtbaar in deze begroting. Door het hoge investeringsniveau de komende jaren is het wellicht wel nodig om weer leningen te gaan aantrekken.

De belastingdruk is meer dan gemiddeld. Er is daar geen inhaalslag te maken om zo de opbrengsten te vergroten zonder uit de pas te lopen met het gemiddelde.

De rode lijn is uiteindelijk wel dat de financiën van de gemeente Gemert-Bakel steeds weerbaarder en wendbaarder worden. Daarmee is een nieuw evenwicht bereikt tussen de uitdagingen waarvoor gemeenten staan en het verder werken aan een financieel gezonde gemeente

Bijlage 15 Beleidsindicatoren door de jaren

Bijlage 15 Beleidsindicatoren Gemert-Bakel door de jaren

↑ De beleidsindicatoren zijn sinds 2017 verplicht en worden daarom door het Rijk nu standaard verzameld en op een rij gezet. Hierdoor is er nu de mogelijkheid ook inzicht te geven in de ontwikkeling van de beleidsindicatoren door de jaren heen. Dat is voor het eerst nu gedaan in de begroting via deze bijlage.

Niet van alle jaren is het cijfer gepubliceerd. Indien dit het geval is staat er een (-) teken.

Indicator-eenheid-jaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Formatie - FTE per 1.000 inwoners -	-	-	5,11	5,10	5,72	5,79	-
Bezetting - FTE per 1.000 inwoners -	-	-	5,19	5,47	5,58	5,78	-
Apparaatskosten – kosten per inwoner -	-	-	€ 444	€ 436	€ 377	€ 408	-
Externe inhuur – kosten als % totale loonsom -	-	-	6,9 %	10,2%	7,8%	7,2%	-
Overhead - % van de totale lasten -	-	-	6,5 %	6,4%	8,4%	7,3%	-
Verwijzingen Halt -per 10.000 jongeren-	18	26	24	12	8	24	-
Winkeldiefstallen -per 1.000 inwoners-	0,7	0,7	0,8	0,7	0,8	-	-
Geweldsmisdrijven-per 1.000 inwoners-	3,6	3,2	3,3	3,1	3,1	2,4	-
Diefstallen uit woning -per 1.000 inwoners-	1,9	2,4	2	1,6	1,5	-	-
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) -per 1.000 inwoners-	5,3	5,1	5	3,3	4,1	3,9	-
Funcziemenging	47,3%	47,2%	48,1%	48,7%	49%	-	-
Vestigingen (van bedrijven)-per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar-	143,9	148,2	151,1	154,9	163,3	168,9	-
Absoluut verzuim-per 1.000 leerplichtigen-	0	0,2	0,5	-	2,2	-	-
Relatief verzuim-per 1.000 leerplichtigen-	11	3	6	6	13	-	-
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	1,3%	1,2%	1,1%	1,2%	1,3%	-	-
Niet-sporters	-	42,7%	-	-	-	-	-
Banen-aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar-	493,5	493,7	511,4	522,6	530,3	512,4	-
Jongeren met een delict voor de rechter -%-	1%	1%	1%	1%	1%	-	-
Kinderen in uitkeringsgezin	3%	4%	4%	4%	4%	-	-
Netto arbeidsparticipatie	67,7%	69,1%	69,8%	70%	71,1%	70,6%	-
Werkloze jongeren	2%	2%	2%	1%	1%	-	-

Bijlage 15 Beleidsindicatoren door de jaren

Indicator-eenheid-jaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personen met een bijstandsuitkering-per 10.000 inwoners-	200,4	207,6	225,4	210,2	208,8	271,3	-
Lopende re-integratievoorzieningen-per 10.000 inwoners van 15-64 jaar-	123,3	102,9	35,7	35,6	45,8	71	-
Jongeren met jeugdhulp	7,8%	8,7%	9%	8,6%	8,6%	8%	-
Jongeren met jeugdbescherming	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	1,1%	1,2%	-
Jongeren met jeugdreclassering	-	-	0,3%	0,3%	-	-	-
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO-per 10.000 inwoners-	-	680	360	710	730	660	-
Omvang huishoudelijk restafval-kg per inwoner-	58	50	46	45	45	-	-
Hernieuwbare elektriciteit	2,2%	3%	4,2%	5,9%	9,6%	-	-
Gemiddelde WOZ waarde-x € 1.000-	236	232	240	250	267	293	-
Nieuw gebouwde woningen-per 1.000 woningen-	9,1	12,4	7,1	6,2	14,8	7,9	-
Demografische druk	66,8%	68%	68,3%	69,3%	70,4%	71,5%	72,3%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (COELO)	€ 760	€ 710	€ 698	€ 713	€ 745	€ 826	€ 865
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (COELO)	€ 784	€ 730	€ 718	€ 724	€ 761	€ 849	€ 891

Bijlage 16 Liquiditeitsprognose 2022

Bijlage 16 Liquiditeitsprognose 2022

↑ In de planning & control documenten ontbrak tot op heden een liquiditeitsoverzicht. Daarmee was er geen inzicht in kasstromen en kon dit niet worden meegenomen in de overwegingen. Om te kunnen sturen op de schuldquote is dat inzicht een voorwaarde. Ervaring leert wel dat hoe verder een liquiditeitsprognose in de toekomst kijkt hoe onzekerder deze wordt. Dit hangt vooral samen met de verkopen in de bouwgrondexploitatie (in welk jaar vallen die) en de geplande investeringen.

In de financiële kaders is daarom bepaald dat er voortaan standaard liquiditeitsoverzicht in de begroting en jaarrekening wordt opgenomen. Daarbij kijkt het overzicht in de begroting vooruit naar het komende jaar en die van de jaarrekening achteruit naar het afgelopen jaar.

Met een dergelijk overzicht wordt de ontwikkeling van de schuldenpositie transparanter voor het college van B&W en de gemeenteraad.

Onderdeel		2022
Baten begroting		82.919
Lasten begroting		81.222
Verschil baten en lasten	+/+	1.697
Af: aflossing leningen door gemeente aan BNG	-/-	9.208
Af: investeringen	-/-	18.435
Af: te verstrekken leningen	-/-	0
Totaal af		27.643
Bij: afschrijvingen	+/+	4.665
Bij: aflossingen leningen door derden aan gemeente	+/+	2.439
Bij: netto-opbrengsten bouwgrondexploitatie	+/+	4.615
Bij: storting in risicoreserve Corona	+/+	80
Bij: jaarlijkse storting in Algemene reserve voor weerstandsvermogen	+/+	250
Bij storting in risicoreserve Drie decentralisaties	+/+	983
Bij: overige mutaties reserves en voorzieningen	+/+	271
Totaal bij		13.303
Kasstroom 2022	-/-	12.463

Ontwikkeling schuldenpositie

Op basis van deze prognose zal de gemeente een nieuwe lening moeten aantrekken. Of dit daadwerkelijk nodig is zal afhankelijk zijn van het tempo grondverkopen bouwgrondexploitatie, mate van realisatie investeringen en het resultaat van tussentijdse rapportages en jaarrekening.